

Predstoji godina još intenzivnijeg rada Sabora

Godina 2001. zabilježila je udvostručeni intenzitet rada Hrvatskoga sabora u odnosu na prethodnu, a u ovoj 2002. godini, u koju smo zakoračili, može se očekivati daljnje pojačanje djelovanja Sabora. Osnovni razlog tome je težnja Hrvatske da što prije ostvari uvjete za ulazak u Europsku uniju i velika množina zakona koje treba uskladiti sa zakonodavstvom članica te organizacije. Stoga će se i broj hitnih postupaka u zakonodavnoj proceduri i dalje povećavati i oni sve više postaju pravilo, a ne iznimka.

Međutim, valja imati na umu da se od Hrvatske ne očekuju samo formalne promjene propisa, već da je bitno primijeniti novo zakonodavstvo, stvoriti modificirani politički, financijski i pravni sustav, stabilizirati gospodarstvo. Ti procesi traže velika sredstva, pa i dosta vremena.

Kako, dakle, donošenje novih zakonskih rješenja nije samo sebi svrha, ne treba niti s njima pretjerano hitati. "Žuriti polako" stara je latinska poslovice. Saborske zastupnike čeka veliki posao no njegov intenzitet ne smije ugroziti temeljitost i kvalitetu zakonodavnog rada. Valja paziti da pretjerana žurba ne dovede do mehaničkog djelovanja Sabora i da ne postane upitna vjerodostojnost našeg najvišeg predstavničkog tijela.

Ž.S.

strana

- Uvodnik urednika	2
- Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu (s pratećim materijalima); Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu po razdjelima i glavama, po programima i projektima; Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu po programima aktivnostima i projektima (sažeti dio); Prijedlog plana prihoda i rashoda fonda za razvoj i zapošljavanje; Prijedlog plana prihoda i rashoda fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske; Prijedlog plana prihoda i rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje; Prijedlog plana prihoda i rashoda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje; Prijedlog plana prihoda i rashoda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje; Prijedlog plana prihoda i rashoda Hrvatskih voda; Prijedlog odluka o davanju suglasnosti na financijske planove izvanproračunskih fondova; Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu-konsolidirani prijedlog; Prijedlog plana prihoda i izdataka Državnog proračuna i izvanproračunskih fondova za 2002. godinu - nekonsolidirani prijedlog; razvojni prioriteti Republike Hrvatske 2002 - 2004. godine s pregledom amandmana	3
- Konačni prijedlog zakona o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu	64

PRIKAZ RADA :

- 18. SJEDNICE HRVATSKOG SABORA ODRŽANE 14, 15, 16, 21, 22, 23, 27, 28, 29. I 30. STUDENOGA TE 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13. I 14. PROSINCA 2001.

PRIJEDLOG DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2002. GODINU /S PRATEĆIM MATERIJALIMA/; Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu po razdjelima i glavama, po programima i projektima; Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu po programima aktivnostima i projektima /sažeti dio/; Prijedlog plana prihoda i rashoda fonda za razvoj i zapošljavanje; Prijedlog plana prihoda i rashoda fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske; Prijedlog plana prihoda i rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje; Prijedlog plana prihoda i rashoda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje; Prijedlog plana prihoda i rashoda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje; Prijedlog plana prihoda i rashoda Hrvatskih voda; Prijedlog odluka o davanju suglasnosti na financijske planove izvanproračunskih fondova; Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu- konsolidirani prijedlog; Prijedlog plana prihoda i izdataka Državnog proračuna i izvanproračunskih fondova za 2002. godinu - nekonsolidirani prijedlog; razvojni prioriteti Republike Hrvatske 2002 - 2004. godine

Javna potrošnja i dalje restriktivna

Zastupnici Hrvatskog sabora raspravili su i većinom glasova prihvatili Državni proračun Republike Hrvatske za 2002. godinu, zajedno s pripadajućim zakonskim prijedlozima. Proračun za slijedeću godinu iznosi 71.092.653.391 kunu, a najveći dio ostvarit će se poreznim stavkama. Zastupnici su s gotovo 450 podnesenih amandmana, koji u pravilu nisu prihvaćeni, pokušali potaknuti predlagatelja, Vladu Republike Hrvatske na dodatne projekte i investicije. Da bi se spriječilo probijanje proračunskih limita, Vlada je bila prisiljena odbiti podnijete prijedloge, ali ih je u okviru vlastitih amandmana djelomično obuhvatila i uvažila.

U podnijetom obrazloženju, Vlada je predstavila makroekonomske procjene u kojima su rezimirana gospodarska kretanja, ali i pojedini svjetski trendovi. Upozorila je na mogućnost pogoršavanja globalne gospodarske situacije zbog svih poteza koji su uslijedili nakon terorističkih napada na SAD. I u tako složenim uvjetima navodi se da Republika Hrvatska ostvaruje zadovoljavajuću stopu rasta od 4%, uz inflaciju od oko 5,5%. Visoka nezaposlenost i dalje se smatra negativnom značajkom privredne situacije, a zahvaljujući smanjenju proračunskog deficita i urednom plaćanju državnih dugovanja, pobolj-

šava se financijsko stanje privrede i ukupna likvidnost.

Za slijedeću godinu planira se realni porast BDP-a, od oko 3,5%, uz daljnje smanjenje stope inflacije na oko 4,3%. Predlagatelj je upozorio da će fiskalna politika i u slijedećoj godini biti restriktivna u pogledu javne potrošnje, a obilježiti će je i brojne reforme. Tako se primjerice planira početak reforme zdravstvenog sustava, ali i korjenite promjene vezane uz sustav javnih financija, ustrojstva vojske i poticaje u poljoprivredi. U opsežnom repertoaru dokumenata vezanih uz Državni proračun, poseban je naglasak stavljen na inicijativu osnivanja: Fonda za razvoj i zapošljavanje i Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske. Predlagatelj, ali i većina zastupnika, ocijenila je da se time ubrzava i provodi temeljna orijentacija Vlade koja se koncentrira na najvažnije ciljeve: poticanje gospodarskog razvoja i zapošljavanja u predstojećoj godini.

O PRIJEDLOGU

Opsežan repertoar dokumenata vezanih uz Prijedlog Proračuna koji broji nekoliko stotina stranica, a ilustriran je preciznim statističkim

podacima, tabelarnim prikazima, grafikonima i obrazloženjima, podnijela je Vlada Republike Hrvatske. U podnijetom obrazloženju, uvodno se predstavljaju osnovne makroekonomske procjene u kojima se navodi da je tijekom 2001. godine došlo do pogoršavanja svjetskih trendova, posebice nakon terorističkih napada na SAD. U tako složenim uvjetima Hrvatska ostvaruje zadovoljavajuću stopu rasta od 4% uz inflaciju od oko 5,5%. Visoka nezaposlenost i dalje je negativna značajka privredne situacije. Zahvaljujući smanjenju proračunskog deficita i urednom plaćanju državnih dugovanja, poboljšano je financijsko stanje privrede i likvidnost. Poboljšan je i financijski položaj sektora stanovništva čiji su devizni depoziti povećani u mjesecu kolovozu na blizu 50 mlrd kuna u usporedbi sa 41 mlrd kuna u prosincu 2000. godine. Povećan je izvoz roba i usluga, posebice zbog povećanih turističkih prihoda, dok robni izvoz ostvaruje nedovoljan porast radi nekonkurentnosti.

Značajno je porastao robni uvoz, posebice osobnih automobila, a u porastu je i uvoz opreme. Realne investicije u gospodarstvu u blagom su porastu, a sukladno tome živilja je i građevinska aktivnost. Radi izostan-

ka planiranih privatizacijskih prihoda u iznosu od 8,5 mlrd kuna od čega se očekuje da će biti realizirano svega 5,4 mlrd kuna, došlo je do povećanja zaduženosti države. Inozemni dug države u srpnju 2001. godine narastao je na 40,6 mlrd. kuna u usporedbi sa 36,6 mlrd kuna u prosincu 2000. godine.

Za 2002. godinu planira se realni rast bruto domaćeg proizvoda od oko 3,5% uz inflaciju od oko 4,3%. Ta projekcija može doživjeti promjene na niže pod utjecajem sve negativnijih svjetskih trendova. Projekcija prihoda temelji se na takvoj stopi rasta i specifičnim uvjetima realiziranja pojedinih poreznih i neporeznih prihoda. Radi usklađivanja proračuna pojačat će se porezna disciplina, odlučno suzbijati siva ekonomija i privredni kriminal, te značajno poboljšati naplata starih poreznih potraživanja i doprinosa. U odlomku u kojem se govori o značajkama ostvarivanja fiskalne politike u 2001. godini, navodi se da je temeljno obilježje ove politike za 2000. i 2001. godinu obilježavala restriktivnost. Orijentacija ekonomske politike bila je - ne povećati opterećenje gospodarstva, uz istodobno smanjivanje opterećenja i dugova države prema gospodarstvu. To nije bilo moguće bez privremenog povećanja zaduženosti. Istodobno su veoma ograničeni svi troškovi (plaće, tekući izdaci, kapitalni izdaci) središnje države. Posebice su ograničeni troškovi plaća, uz to što je u 2001. godini promijenjen i sustav obračuna plaća. Unatoč napetosti koja se u takvim okolnostima stvarala u državnom proračunu, javne su financije pod kontrolom i uredno su izvršene sve domaće i inozemne obveze. U uvjetima u kojima se može zaključiti da je postignuta znatna konsolidacija gospodarstva, uključujući i financijsku konsolidaciju i kada se postižu ključni čimbenici promjena, tekuća politika koja je osigurala visoki međunarodni rejting, ne smije se i ne može se mijenjati. Stoga, fiskalna politika u 2002. godini i dalje ostaje restriktivna u smislu potrošnje.

U slijedećem odlomku govori se i o specifičnim uvjetima pripreme Proračuna za 2002. godinu, čiji će početak biti obilježen s više važnih reformi. Jedna od najvažnijih odnosi se na reformu zdravstvenog sustava. Temeљem tranzicijskog troška ali i drugih troškova mirovinskog i zdravstvenog sustava (nepodmirenih obveza, stalno prisutnog deficita) početni novi teret

Proračuna iznosi oko 4 mlrd kuna. Uz ovu očekuju se i druge reforme, a novi strateški potezi u poljoprivredi dovode do toga da se mora zadržati određena razina subvencija. Reforma koja mora uslijediti u području obrane i koja se mora ubrzati, neće u kratkom roku polučiti rezultat. Veliki problem predstavlja i ovisnost proračuna o privatizacijskim prihodima, a potrebno je i smanjenje zaduživanja. Započeti proces decentralizacije zahtijeva specifične napore i nosi financijski teret koji se i dalje povećava. Istodobno se u prethodne dvije godine, a s time se ubrzano nastavlja, provode reforme javnih financija. Promijenjena je porezna politika, brzo se mijenja uloga i značaj Riznice, vrši se promjena proračunske politike i metodologije, čime se Hrvatska svrstava u malobrojne zemlje koje imaju takve napredne sustave.

Sve navedeno su aktualni momenti o kojima se moralo voditi računa pri izradi proračuna.

Navodeći temeljnu orijentaciju i glavne značajke Proračuna 2002. godine, predlagatelj je istaknuo da se ovaj dokument koncentrira na poticanje razvoja i zapošljavanja. Slijedom toga, osnivaju se dva izvanproračunska fonda: Fond za razvoj i zapošljavanje i Fond za regionalni razvoj Republike Hrvatske.

U proračunu se prvi put razvrstava privatizacijski prihod izvan proračuna i usmjerava izravno u razvoj. Ocijenjeno je da će takva politika imati dva učinka: stabilan proračun i značajnije angažiranje Republike Hrvatske u poticanju razvoja i zapošljavanja. Proračun je naglašeno stabilizacijski, ocijenio je predlagatelj, dodajući da sa stajališta rashoda i prihoda, pridonosi nastavku politike makroekonomske stabilnosti i jačanju međunarodnog rejtinga Hrvatske.

Proračun za 2002. godinu slijedi kontinuitet smanjivanja ukupnog deficita konsolidirane središnje države. Deficit je u 1999. godini iznosio 7,4%, 2000. - 6,4 %, 2001. - 5,3%, a novi proračun za slijedeću godinu smanjuje deficit na 4,25%. Posebice je važna značajka proračuna, smanjenje tekućeg deficita, a kao rezultat takvih trendova usporava se daljnje zaduživanje. U prethodnim godinama zaduživanje je bilo na razini 11 - 12 mlrd, a u proračunu za 2002. godinu predviđeno je zaduživanje 8,9 mlrd. Sve to zajedno promatrano vodi usporavanju prirasta javnog duga i to

znatno od 4,5 mlrd 2001. na 2,7 mlrd 2002. godine. Servisiranje javnog duga također se smanjuje što je s obzirom na njegovu veličinu ključno pitanje. Proračun za 2002. godinu je izrazito štedljiv, a plaće zaposlenih u javnom sektoru neće se dodatno smanjivati iako se zahtijeva daljnja racionalizacija zaposlenih kao i štednja i racionalizacija u ostaloj potrošnji (tekući izdaci, održavanje, kapitalni izdaci).

Proračunom 2002. godine započinje važan proces u kome se zavodi, državne upravne organizacije, instituti i agencije na novi način pozicioniraju u državnoj potrošnji. Ministarstva nadležna za zavode, državne upravne organizacije, institute i agencije obvezne su prijeći na ugovorne odnose u financiranju prema programima i projektima navedenih institucija. U glavnim značajkama proračuna treba istaći i to da se u njega uključuju i u njemu jasno iskazuju vlastiti prihodi korisnika proračuna i rashodi financirani iz ostvarenih vlastitih prihoda.

Bez obzira na naglašeno razvojnu značajku novog proračuna treba istaći da je on i socijalno osjetljiv i da se na području socijalne politike i dalje čine veliki naponi u zadovoljavanju potreba svim primateljima naknada iz proračuna (umirovljenicima, primateljima socijalnih naknada, porođiljama i primateljima dječjeg doplatka).

U nastavku dokumenta u kojemu se obrazlaže predloženi zakonski tekst, priloženi su tabelarni podaci rashoda proračuna po razdjelima i glavama za 2002. godinu za; Hrvatski sabor, Ured Predsjednika Republike Hrvatske; Ured za nacionalnu sigurnost; Ustavni sud Republike Hrvatske, Vladu Republike Hrvatske, sa svim ministarstvima i uredima, te svim ostalim korisnicima proračuna. Kod većine korisnika proračuna, ipak se primjećuje određeni porast sredstava planiranih za 2002. godinu u odnosu na rebalansirane stavke iz 2001. godine. Za potrebe Hrvatskog sabora planirano je nešto manje sredstava nego prethodne godine, a planirana su sredstva i za Komisiju za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava.

Slična je situacija i oko planiranih proračunskih sredstava za rad Ureda Predsjednika Republike Hrvatske i Ureda za nacionalnu sigurnost.

Ured za nacionalne manjine morat će se zadovoljiti s otprilike desetak posto manjim sredstvima u odnosu na

prethodnu godinu. Usprkos tome što su ukupne stavke pojedinih ministarstava povećane, u raspodjeli je predviđeno smanjenje pojedinih troškova. To se primjerice vidi u Planu proračuna za Ministarstvo obrane koje će moći računati na ukupno veću masu sredstava, ali treba ujedno pristupiti smanjenju izdataka za kopnenu vojsku. Uočljivo je da su planirani veći izdaci za Maticu hrvatsku i Crveni križ, a značajno su porasli proračunski planovi za potrebe Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala. Sve to ukazuje da će se borba za pravnu državu voditi nesmanjenim žarom i slijedeće godine, a djelatnicima toga ureda bit će na raspolaganju i značajna sredstva koja su ipak nezamjenjiv oslonac svake organizirane i složene djelatnosti. Proračunom su predviđena veća sredstva i za većinu ministarstava kao i za rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Državni zavodi, uredi, uprave, komisije, inspektorati i instituti navedeni su na začelju ovoga priloga, a iz priloženih podataka uočljivo je da i oni u pravilu, od slijedeće godine mogu računati na nešto veća sredstva. Budući da je veliki broj ovih tijela izravno vezan za razvoj ili nadzor gospodarskih potencijala Republike Hrvatske, brojke potkrepljuju kasnije izrečene stavove predstavnika predlagatelja. U uvodnim obrazloženjima isticana je socijalna komponenta, ali i činjenica da je proračun razvojno koncipiran, a prihodi od privatizacije usmjereni upravo za razvojno-tehnološke potrebe, a ne kao do sada, za tekuću i javnu potrošnju.

Oči nezaposlenih vjerojatno će potražiti sažeti Prijedlog plana prihoda i rashoda Fonda za razvoj i zapošljavanje. Iz priloženih je podataka vidljivo da će se podupirati projekti cestogradnje, obnova stambenih jedinica, društveno poticana stanogradnja, a subvencije su predviđene za provođenje aktivne industrijske politike, trgovačkim društvima u javnom sektoru, održavanju željezničkih postrojenja i upravljanju prometom, linijskoj plovidbi, brodogradnji, organiziranom turističkom prometu, poticanju programa obrta i malog poduzetništva, kao i za rad nadležnih tijela koja potiču zapošljavanje. Kao što je već naznačeno priliv sredstava za ove potrebe planiran je iz privatizacijskih prihoda, ali i iz prihoda

proračuna. Kao prilog temeljnom dokumentu, priložen je i sažeti dio Prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu, po programima, aktivnostima i projektima. Široki spektar navedenih podataka, odnosno projekata, potvrđuje riješenost predlagatelja da ovaj dokument bude potpuno transparentan.

Razdvajajući pojedine projekte u zasebne cjeline, Vlada Republike Hrvatske kao predlagatelj Proračuna i ostalih komplementarnih dokumenata, očigledno je težila jasnijem pozicioniranju pojedinih važnih aktivnosti. To je vidljivo i iz dokumenta u kojem se govori o razvojnim prioritetima Republike Hrvatske od 2002. do 2004. godine. O važnosti ovog dokumenta svjedoči i činjenica da je premijer **Ivica Račan**, obraćajući se uvodno zastupnicima Hrvatskog sabora, govorio upravo o razvoju Republike Hrvatske u planiranom razdoblju. Kako bi izbjegli ponavljanje, te obuhvatili većinu istaknutih prioriteta, čitatelje upućujemo i na izlaganja uvodničara, koja slijede i dodatno upotpunjuju predloženi pisani zakonski tekst.

RADNA TIJELA

O predloženom zakonskom tekstu očitovale su se i radna tijela Hrvatskog sabora. **Odbor za zakonodavstvo** u odnosu na svoj djelokrug dao je potporu Prijedlogu Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu, predlažući da Hrvatski sabor dade i suglasnost na financijske planove izvanproračunskih fondova.

Odbor za financije i Državni proračun raspravio je predloženi zakonski tekst u svojstvu matičnog radnog tijela. U raspravi koja je vođena nakon izlaganja predstavnika predlagatelja, iznijeto je više mišljenja, prijedloga i primjedbi. Prema mišljenju jednog člana Odbora, područje istočne Hrvatske, odnosno Slavonija i Baranja, nije na adekvatan način zastupljeno u Proračunu tako da predviđena sredstva za razvoj tog područja u pojedinim ministarstvima neće biti dostatna. Sredstva predviđena novim izvanproračunskim fondovima bit će uvjetovana uspjehom provedene privatizacije. Iz navedenog proizlazi da bi Vlada Republike Hrvatske trebala voditi više računa o

jednakomjernosti razvoja svih područja. Istaknuto je i da se nastavlja tendencija smanjenja sredstava za nacionalne manjine. Naime, od 3. siječnja 2000. godine ta sredstva do ovog Prijedloga proračuna smanjena su za oko 30%. Međutim, Vlada Republike Hrvatske istovremeno povećava sredstva Uredu za nacionalne manjine koji će prema svom nahodanju ta sredstva raspoređivati nacionalnim manjinama. Ukazano je da se pojedine nevladine organizacije i humanitarne udruge, poput Crvenog križa favoriziraju. Iz navedenog proizlazi da se ta humanitarna organizacija bazira na profesionalizmu, a ne na dobrovoljnom radu.

Nejasno je zašto se planiraju prihodi od carina sa 15-postotnim povećanjem, ako istovremeno uvođimo posebni porez na automobile zbog toga što se ukidaju carine na uvoz vozila. Ako su zbog transparentnosti, zbog jedinstvenosti vođenja državnih financija fondovi mirovinskog i zdravstvenog osiguranja uključeni u Državni proračun, onda je nejasno zašto se osnivaju novi fondovi za razvoj i zapošljavanje, te regionalni razvoj Republike Hrvatske. Također treba, naglašeno je na raspravi u Odboru, voditi računa i o trošenju sredstava koja su dobivena izdvajanjem dijela trošarine, a direktan su prihod Hrvatskih cesta i Hrvatskih autocesta.

Istaknuto je da su međunarodni kreditori zemlje okupljene u Pariškom klubu otpisale 2/3 starih dugova SR Jugoslaviji, što je krajnje rijedak presedan u svjetskoj financijskoj povijesti i praksi. Ta činjenica, prema mišljenju člana Odbora, iziskuje pokretanje inicijative od Vlade Republike Hrvatske da preispita mogućnost otvaranja novih razgovora o hrvatskom dijelu jugoslavenskih dugova vezanih uz Pariški klub. Vlada Republike Hrvatske trebala bi izvijestiti Hrvatski sabor o stvarnom međunarodnom položaju Republike Hrvatske i mogućnosti da također zatražimo redefiniranje obveza vezanih uz Pariški klub.

Ocijenjeno je zabrinjavajućim i smanjenje sredstava u Ministarstvu prosvjete i športa kao i u Ministarstvu znanosti i tehnologije. Usprkos stalno najavljujanoj štednji konstatirano je da je stavka materijalnih rashoda gotovo u svim ministarstvima u porastu. Posebno se to odnosi na rast troškova reprezentacije, službenih

putovanja, stručnog usavršavanja, a rastu i troškovi komunalnih, telefonskih i intelektualnih usluga. Analizirani su zatim i obavljani poslovi u Hrvatskom fondu za privatizaciju, te je upozoreno da pojedina poduzeća uzimaju kratkoročne kredite što povećava rizičnost poslovanja svih sudionika. Sanacija PIK-ova koja predstavlja veliki trošak države, nije nigdje u proračunskim stavkama iskazana kao trošak, pa se postavlja pitanje radi li se samo o fiktivnim ekonomskim sanacijama. Prilikom sanacija PIK-ova koja se uglavnom obavlja po političkim, a ne ekonomskim kriterijima, osim što će nastradati zaposlenici koji će u većem broju ostati bez posla, stradati će i lokalna samouprava. Naime, država je pretvaranjem potraživanja s osnova poreza na dobit i poreza na dohodak u vlasnički udio, oštetila lokalnu samoupravu. Lokalna samouprava nije ušla u vlasnički dio PIK-ova, niti je država oštetila lokalnu upravu u tom dijelu, pa je u državnom proračunu trebalo planirati sredstva za tu namjenu.

Nakon provedene rasprave Odbor za financije i Državni proračun odlučio je većinom glasova predložiti Hrvatskom saboru da donese Državni proračun Republike Hrvatske za 2002. godinu, kao i slijedeće Odluke: Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan za 2002. godinu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan za 2002. godinu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan za 2002. godinu Hrvatskih voda.

Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu razmotrio je predloženi zakonski tekst s pripadajućim prijedlozima, i proveo raspravu u svojstvu zainteresiranog radnog tijela. Nakon uvodnog obrazloženja predstavnika predlagatelja, članovi Odbora su konstatali da Prijedlog proračuna vodi smanjenju ukupnog deficita konsolidirane središnje države i smanjenju zaduživanja. Ukazano je da se usmjeravanjem privatizacijskih prihoda u razvoj i zapošljavanje, a ne u potrošnju, čini značajan pozitivni pomak u odnosu na proteklo razdoblje. Na Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu zajedno s pripadajućim

prijedlozima, članovi Odbora nisu iznijeli primjedbe. Nakon provedene rasprave većinom su glasova odlučili Hrvatskom saboru predložiti donošenje Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu te: Odluke o davanju suglasnosti na financijske planove za 2002. godinu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te Hrvatskih voda.

Odbor za pravosuđe o predloženom je tekstu proveo raspravu u svojstvu zainteresiranog radnog tijela, a u raspravi koja je uslijedila iznijeto je više različitih načelnih, ali i konkretnih ocjena i mišljenja. Tako je izraženo razumijevanje za ukupnu koncepciju Prijedloga proračuna koji iz objektivnih razloga ne može biti dovoljno "optimističan". Ova se vrlina ne može očekivati jer se ne može očekivati veći prihodi od privatizacije, do potrebe smanjivanja državne potrošnje i preusmjeravanja sredstava za poticanje razvoja i zapošljavanja. U tim zadanim okvirima te sukladno raspoloživim sredstvima, kretat će se i Ministarstvo pravosuđa i sudbena tijela koja trebaju ispuniti mnoga očekivanja. Naime, konstatirano je da nema pravog razvoja, kao ni prosperitetnog gospodarstva i stranih ulaganja, bez uredenog pravosuđa. Nadalje, pojedinim zakonima predviđeni su novi organizacijski oblici u pravosudnom sustavu, predviđen je povećani opseg zapošljavanja u pojedinim strukturama, a javljaju se i vrlo ozbiljne inicijative o sređivanju i rješavanju mnogih zaostalih predmeta na sudovima. Postavljeno je i pitanje kapitalnih ulaganja, u smislu dovršenja radova na pojedinim sudskim i ostalim zgradama, ili bar mogućnost konzerviranja tih radova dok se ne steknu uvjeti za njihovo dovršenje. Istovremeno, postoje i sudovi koji su pred više godina osnovani zakonom, ali koji zbog nedostatka materijalnih uvjeta (zgrade, oprema itd.) nikada nisu počeli s radom. Ova činjenica ne pridonosi racionalizaciji mreže sudova i povećava troškove stranaka i ostalih sudionika u sudskim postupcima. Izrečeno je i stajalište prema kojem treba drugačije pozicionirati Vrhovni sud Republike Hrvatske i kako čelnom tijelom sudbenog sustava omogućiti da kao predstavnik "treće", sudbene vlasti sudjeluje u kreiranju i predlaganju proračuna u dijelu koji se odnosi na sudbenu vlast. Završno

je konstatirano da je nužno, a s obzirom na postojeća ograničenja i raspoloživa sredstva, identificirati prioritete i izdvojiti najznačajnije aktivnosti u pravosuđu i sukladno tome usmjeriti proračunska sredstva u njihovu realizaciju.

Nakon provedene rasprave Odbor za pravosuđe većinom je glasova odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu.

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost razmotrio je predloženi zakonski tekst, te proveo načelnu, kao i posebnu raspravu po razdjelima proračunskih sredstava za Ured za nacionalnu sigurnost, Ministarstvo obrane, Ministarstvo unutarnjih poslova, Hrvatsku vatrogasnu zajednicu, Državni ured za reviziju i Hrvatski centar za razminiranje, za koje je Odbor matično radno tijelo. U raspravi su podržana osnovna restriktivna opredjeljenja u Vladinom programu, prvenstveno u smislu ograničavanja potrošnje, kako bi se raspoloživa sredstva što racionalnije koristila, uz istodobno uvažavanje aktualnih momenata o kojima se moralo voditi računa pri izradi Prijedloga Državnog proračuna. Podržano je opredjeljenje Vlade Republike Hrvatske da se plaće zaposlenih u javnom sektoru neće dodatno smanjivati, ali je istodobno ukazano da takav pristup pretpostavlja maksimalnu štednju i racionalizaciju u ostaloj potrošnji. U raspravi je razmatran i materijal Vlade: Razvojni prioritete Republike Hrvatske od 2002 - 2004. godine, koji je sastavni dio Prijedloga Državnog proračuna za 2002. godinu.

S posebnom je pozornošću u Odboru razmatran dio koji se odnosi na korisnike proračunskih sredstava za koje je Odbor matično radno tijelo. U raspravi su saslušana mišljenja ministra obrane, predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova, UNS-a, Državnog ureda za reviziju i Hrvatskog centra za razminiranje u pogledu predloženih proračunskih sredstava za 2002. godinu i to po njihovim programima, aktivnostima i projektima. Predstavnik Ureda za nacionalnu sigurnost je upozorio na predstojeću aktivnost Republike Hrvatske u sklopu međunarodne antiterorističke koalicije, a koja će zasigurno imati određene troškove. Predložio je da se razmotri mogućnost osiguravanja dodatnih sredstava. U pogledu Ministarstva obrane ista-

knuto je da se Proračun tog Ministarstva značajno smanjuje već drugu godinu, pa je bez obzira na ciljeve takvog smanjenja izražena određena rezerva u pogledu normalnog obavljanja redovnih dužnosti. Budući da ovom Ministarstvu predstoji i reorganizacija, te približavanje standardima NATO-a, ocijenjeno je da je u narednom razdoblju nužno osigurati sredstva u visini od 2,2% bruto nacionalnog proizvoda Republike Hrvatske. Kako plaće djelatnih osoba nisu rasle već duže razdoblje, to je istaknuto kao prisutan problem koji treba riješiti, kako bi se izbjegla negativna selekcija kadrova. U vezi s tim potrebno je riješiti pitanja vezana uz poboljšanje općih uvjeta života i rada profesionalne vojske. Odbor je, s tim u svezi, zaključio da se Proračun Ministarstva obrane ne smije više smanjivati, jer bi se time moglo ugroziti učinkovito funkcioniranje Ministarstva. Nakon rasprave, Odbor je većinom glasova odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu.

Odbor za pomorstvo, promet i veze razmotrio je predloženi tekst kao zainteresirano radno tijelo u dijelu koji spada u njegovu nadležnost. U raspravi je istaknuto da se dio programa koji je do sada financiran iz Državnog proračuna na temelju novih zakona sada financira iz drugih izvora. Stoga je teško usporediti dosadašnje iznose i iznose koji se sada predlažu za te programe. Zato je potrebno od nadležnih ministarstava zatražiti precizne podatke o svim investicijama u području pomorstva, prometa i veza i njihovim izvorima financiranja, te planovima za slijedeću godinu. S tim u svezi Odbor je zadužio Ministarstvo pomorstva, prometa i veza te Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo, da do konca studenoga ove godine dostave izvješća o financiranju svih programa izvan Državnog proračuna, njihovim izvorima financiranja, te planovima za slijedeću godinu. Nakon provedene rasprave Odbor je jednoglasno predložio Hrvatskom saboru da donese zaključak kojim se prihvaća Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu.

Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu saslušao je uvodno izlaganje predstavnika predlagatelja, nakon čega su članovi Odbora, kao i predstavnici institucija s područja obrazovanja, znanosti, tehnologije i

kulture, sudjelovali u raspravi. Odbor je podržao polazišta, sadržaj i ciljeve ovog dokumenta i podupro naglašeni stav predlagatelja da su temeljni čimbenici perspektive Hrvatske, školovani ljudski potencijal, te ekonomija utemeljena na znanju i novim tehnologijama. Podržani su i stavovi da se privatizacijski prihodi u cjelini usmjere na razvoj, te da se pristupi stvaranju znanstvenih i inovacijskih inkubatora, te razvije komplementarnost između sustava obrazovanja, znanosti i zapošljavanja, sukladno europskim standardima. Odbor je u potpunosti podržao sve spomenute stavove, ali je konstatirao da Prijedlog Državnog proračuna za 2002. godinu načelom nije usklađen s navedenim proklamacijama. Budući da su znanstveno - istraživačka i obrazovna djelatnost temelj i pokretač gospodarskog i regionalnog razvoja, Odbor je istaknuo nekoliko teza prema kojima je:

1. neophodno povećati proračunska sredstva za Ministarstvo znanosti i tehnologije za barem 200 milijuna kuna.

2. neophodno povećati učešće za znanstveno-istraživačku djelatnost u Fondu za razvoj i zapošljavanje.

3. neophodno predvidjeti i u Fondu za regionalni razvoj, stavke za znanstveno - istraživačku i visoko-obrazovnu djelatnost.

U obrazloženju se između ostalog upozorava da su predviđena sredstva za plaće za 40 milijuna kuna niže od nužnih i uzrokovat će veliki "odljev mozgova" i to upravo onih koji su uspješno doktorirali. Realiziranje tehnoloških projekata, sredstava za znanstvene novake, te primjereni rad studentskog zbora, traže minimalno dodatnih 110 milijuna kuna.

Odbor je s velikim odobravanjem prihvatio značajan porast sredstava za informatizaciju školstva, nastavlja se u podnijetom izvješću, ali se pita tko će s tom novom informatičkom opremom raditi, osobito ako se škola otvara široj zajednici radi ostvarenja programa informatičkog opismenjavanja i drugih građana. Odobreno je i izdvajanje sredstava za prevenciju nasilja i ovisnosti, no pitanje je tko će te programe realizirati, ako se u školama ne zaposle stručnjaci - psiholozi i defektolozi. Prema tome nužno je pronaći dodatna sredstva za širenje djelatnosti u osnovnim i srednjim školama. Istovremeno je upozoreno da su smanjena sredstva za školski sport

i za djelatnost HOO, suprotno intencijama da se jačim razvojem nađe prostor mladim osobama za kreativno korištenje slobodnog radnog vremena. Odbor je podupro inicijativu privatnog školstva, te predložio da se u okviru razdjela 055 Ministarstva kulture, glava 10 - Programska djelatnost kulture uvrsti pozicija: - potpora za investicijsko održavanje kulturnih ustanova, s iznosom od 40 milijuna kuna. U skladu sa Zakonom o financiranju javnih potreba u kulturi predviđaju se i sredstva za investicijsko održavanje ustanova u kulturi za koje je Ministarstvo kulture između ostalog raspisalo odgovarajući natječaj. Stoga se uz zadržavanje pozicije u Fondu za razvoj i zapošljavanje, predlaže uvrštavanje ove pozicije u okvir programske djelatnosti Ministarstva kulture kako bi se u skladu sa zakonom osigurala sredstva za investicijsko održavanje i opremanje arhiva, muzeja i galerija, narodnih knjižnica, te centara za kulturu po gradovima i općinama. Pri kraju izvješća Odbora, navodi se da će amandmani biti naknadno dostavljeni, te se većinom glasova donosi zaključak kojim se Hrvatskom saboru predlaže prihvaćanje predloženog zakonskog teksta.

Odbor za poljoprivredu i šumarstvo razmotrio je Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu s pripadajućim sastavnim dijelovima, obuhvaćajući onaj dio koji se odnosi na Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva i Državnu upravu za vode. Nakon uvodnog obrazloženja predstavnika Ministarstva financija, Odbor je sa žaljenjem konstatirao da pri raspravi nije bilo predstavnika Ministarstva poljoprivrede i šumarstva. Utvrđeno je da nije došlo do smanjenja iznosa sredstava namijenjenih poljoprivredi u odnosu na 2001. godinu, ali i da predloženi iznos ne zadovoljava potrebe za poticanje ove gospodarske grane. Upozoreno je da distribucija sredstava koji su namijenjeni za poticaje pati od zlorabe, te bi trebalo potražiti nove modele koji bi stimulirali poljoprivrednu djelatnost i ribarstvo. Ocijenjeno je da su sadašnje stimulacije više socijalnog nego razvojnog karaktera, pa bi trebalo razmotriti iznose novčanih poticaja po kulturama uzimajući u obzir bilanciranje poljoprivredne proizvodnje i rajonizaciju. U raspravi o Prijedlogu Financijskog plana za 2002. godinu Hrvatskih voda,

iznesena je dvojba glede opravdanosti preusmjeravanja sredstva namijenjenih za obavljanje vodnih građevina za zaštitu od poplava, u Fond za regionalni razvoj Republike Hrvatske.

Na temelju provedene rasprave Odbor za poljoprivredu i šumarstvo većinom je glasova prihvatio slijedeće zaključke:

1. Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu, u onom dijelu koji se odnosi na poljoprivredu i šumarstvo ne odražava od Vlade najavljenju uspostavu neophodnih mehanizama zaštite hrvatske poljoprivrede u uvjetima njezine drastično povećane izloženosti neoljalnoj konkurenciji, što se dogodilo nakon prijema Hrvatske u Svjetsku trgovinsku organizaciju (WTO), a što će se dogoditi nakon očekivane skore primjene Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

2. Raspravi o Prijedlogu Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu, u dijelu koji se odnosi na poljoprivredu i šumarstvo, trebala bi prethoditi rasprava i prihvaćanje Strategije razvitka hrvatske poljoprivrede i novog modela poticaja i subvencija u poljoprivredi, što se nažalost nije dogodilo, zato jer Vlada prijedloge spomenutih dokumenata nije uputila u saborsku proceduru.

Očekujući da će Vlada što prije u saborsku proceduru dostaviti prijedloge gore spomenutih dokumenata, Odbor je podržao donošenje Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu.

Odbor za turizam raspravio je predloženi zakonski tekst zajedno s pratećim dokumentima, a u raspravi koja je uslijedila, razmotrio je predložene veličine sredstava sadržane u razdjelu Ministarstva turizma, kao i one aktivnosti koje se odnose na financiranje turističke promidžbe. Ocijenjeno je da će trebati povećati aktivnosti promocije na postojećim, ali i na novim turističkim tržištima, uz predstavljanje novih turističkih proizvoda. Polazeći od ovih ocjena, Odbor za turizam jednoglasno je odlučio predložiti predlagatelju da razmotri mogućnost dodjele dodatnih 5 milijuna kuna. Ova sredstva iz Tekuće zalihe Proračuna, trebala bi se izdvojiti za promociju novih turističkih proizvoda u selektivnim oblicima turizma, posebno onih u kontinentalnom području Republike Hrvatske.

Odbor je razmotrio i Prijedlog plana prihoda i rashoda Fonda za razvoj i

zapošljavanje, Prijedlog plana prihoda i rashoda Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske i Razvojne prioritete Republike Hrvatske od 2002. do 2004. godine, na koje nije imao primjedaba. Međutim, u raspravi je naglašeno da se sredstva Fonda za razvoj i zapošljavanje namijenjene za subvenciju i potpore za organizirani turistički promet, povećanje konkurentnosti turističkog gospodarstva i poticanje malog poduzetništva, trebaju usmjeravati krajnjim korisnicima na temelju jasnih kriterija i sukladno odgovarajućem programu.

Na temelju provedene rasprave Odbor za turizam jednoglasno je odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje Državnog proračuna za 2002. godinu s pratećim dokumentima.

Odbor za obitelj, mladež i šport proveo je načelnu raspravu po razdjelima, a radi formuliranja amandmana Odbor će se još jednom sastati. Nakon izlaganja predlagatelja u raspravi je izraženo nezadovoljstvo smanjenjem predviđenih sredstava za Ministarstvo prosvjete i športa, posebno za HOO za koji je predviđeno 6 milijuna kuna manje nego što je dobiveno prošlogodišnjim proračunom. U raspravi je istaknuto mišljenje da se šport ne bi smio tretirati kao potrošnja, a ulaganja su potrebna radi prosperiteta društva. Posebno je istaknut problem što nisu predviđena sredstva za pomoć pri izgradnji ili završetku nekih kapitalnih objekata u Hrvatskoj. Istaknut je primjer bazena u Dubrovniku. Započela je obnova objekta od iznimnog značaja za Grad Dubrovnik i okolicu koji je od velikog značaja za cijelu državu, a za dovršenje je potrebno izdvojiti još 6 milijuna kuna. Upozoreno je i na činjenicu da se u velikom broju ministarstava predviđa porast sredstava za plaće, reprezentaciju, putovanja i troškove telefoniranja, a navedeni su i izdaci za ostale troškove, ne navodeći na što se točno odnose. Članovi Odbora svjesni financijskih mogućnosti države, zauzeli su stajalište da je preraspodjelom pojedinih stavki moguće financirati neki kapitalni objekt. Nakon provedene rasprave Odbor je jednoglasno usvojio zaključke kojim se sve primjedbe iznesene u raspravi upućuju predlagatelju kako bi razmotrio mogućnost usvajanja istih putem amandmana.

Odbor za ratne veterane proveo je raspravu u svojstvu zainteresiranog radnog tijela u dijelu u kojem se

planiraju sredstva namijenjena ostvarivanju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, vojnih i civilnih invalida Domovinskog i II. svjetskog rata. U raspravi su iznijeti podaci o planiranim sredstvima u razdjelu Ministarstva hrvatskih branitelja, te je naglašeno da je nominalno povećanje od 580 milijuna kuna u odnosu na ovogodišnja planirana sredstva, rezultat uvrštavanja sredstava izvanproračunskog fonda (HZMO) u poziciju izdataka za mirovinske i invalidske mirovine. Od pojedinačnih pozicija povećana su planirana sredstva za isplatu jednokratnih prava, te izdaci za pomoć obiteljima i kućanstvima. Smanjeni su pojedini izdaci, a izvršena je i preraspodjela i umanjenje sredstava namijenjenih stradalnicima u Federaciji BiH koja su proračunom za iduću godinu planirana u razdjelu Ministarstva financija. Sredstva za stambeno zbrinjavanje hrvatskih branitelja i stradalnika planirana su u razdjelu Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo u visini od 208 milijuna kuna. Iako su ona manja od dosadašnjih, prema obrazloženju predstavnik Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo ocjenjuju se dostatnim za planirani opseg stambenog zbrinjavanja u idućoj godini. Tekući i kapitalni izdaci poslovanja samog Ministarstva branitelja su smanjeni, što su članovi Odbora pozdravili. Rasprava je vođena i o sredstvima za ekshumaciju i identifikaciju, plaćama i autorskim honorarima. Postavljeno je pitanje da li se, s obzirom na značajno povećanje sredstava namijenjenih za plaće, planira zapošljavanje novih radnika ili povećanje plaća već zaposlenih. Nakon provedene rasprave, Odbor je jednoglasno odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu, te slijedećih odluka: Odluka o davanju suglasnosti na financijske planove za 2002. godinu Hrvatskog zavoda za: mirovinsko osiguranje, zdravstveno osiguranje, zapošljavanje, te za Hrvatske vode.

Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina proveo je raspravu u onom dijelu koji se odnosi na njihovu nadležnost. Konstatirano je da je predviđeno smanjivanje sredstava za transference etničkim i nacionalnim zajednicama i manjinama, te za potporu nacionalnim manjinama - Hrvatima u europskim zemljama koje se daju putem Mini-

starstva vanjskih poslova. Utvrđeno je da Državni proračun na prati zakone kojima su uređena prava nacionalnih manjina, a upozoreno je i na nedosljednost provođenja odgovarajućih zakonskih akata osobito u pogledu kulturnih aktivnosti, izdavaštvu i elektronskim medijima. Lokalni mediji ne mogu financirati manjinske programe, a problemi se javljaju i zbog nedostatka prostora za obavljanje aktivnosti manjine. Konstatirano je i da sredstva namijenjena Hrvatima u europskim zemljama nisu dostatna za obavljanje minimuma njihovih aktivnosti. Posebno je bilo pitanje opravdanosti Državne riznice, te je zatražen odgovor na pitanje postoje li uštede i u koje su svrhe usmjerene. Odbor je predložio dva amandmana. U prvom se predlaže da se u Razdjelu 020. Glavi 25. poziciji 1001. - aktivnosti: Transferi etničkim i nacionalnim zajednicama i manjinama, plan za 2002. iznos od 15.300.000 mijenja i glasi: "19.738.000".

Drugim amandmanom se predlaže da se u Razdjelu 045. Ministarstvo vanjskih poslova Glava 05. pozicija 1010. - Aktivnost - Potpore nacionalnim manjinama - Hrvatima u europskim zemljama, plan za 2002. iznos "700.000" mijenja se i glasi: "1.200.000".

Odbor je većinom glasova odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje zaključka kojim ne prihvaća Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu.

Odbor za ravnopravnost spolova razmotrio je Prijedlog proračuna kao zainteresirano radno tijelo u svom djelokrugu i to razdjel 020. - Vlada RH, glava 87. - Ured za ljudska prava, te glava 10. Ured Vlade RH za udruge. S obzirom na to da se Konačni prijedlog nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova nalazi istovremeno u saborskoj proceduri i pred donošenjem je, Odbor je mišljenja da su sredstva predviđena za Povjerenstvo za ravnopravnost spolova nedostatna za provedbu same nacionalne politike u 2002. godini. Stoga Odbor obvezuje Vladu Republike Hrvatske da preraspodjelom sredstava predviđenih za Ured za ljudska prava osigura dostatna sredstva za provedbu Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova, kako projekti planirani za slijedeću godinu ne bi došli u pitanje. Odbor je jednoglasno predložio Hrvatskom saboru donošenje Državnog

proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu.

RASPRAVA

Zastupnik **Ivan Šuker** javio se za riječ, kako bi u ime Kluba zastupnika HDZ-a upozorio nazočne da je u predloženoj točki dnevnoga reda predložena i rasprava o Prijedlogu plana prihoda i rashoda Fonda za razvoj i zapošljavanje te Prijedlog plana prihoda i rashoda Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske. Upozorio je da ovaj Sabor nije donio odluku o osnivanju navedenih fondova, pa ocjenjuje predloženu raspravu suvišnom. Smatra da je prethodno trebalo donijeti odluku o osnivanju fondova, a tek nakon toga moglo bi se pristupiti raspravi o financijskim planovima tih tijela. Predložio je da se dva navedena prijedloga o planu prihoda i rashoda fondova izuzme iz započete rasprave. Predsjedavajući je podsjetio da je primjedba trebala biti podnesena za vrijeme utvrđivanja dnevnoga reda. Smatra ujedno da rasprava o planu prihoda i rashoda ova dva fonda može pomoći i prilikom odlučivanja. Javljajući se ponovno za riječ, zastupnik Šuker upozorio je da se u ovom slučaju odlučuje o značajnim sredstvima, o gotovo 3,7 milijardi kuna koja su do sada bila raspoređivana u okviru proračunskih stavki 5-6 ministarstava. Ponovno je upozorio na nelogičnost, da se prije odluke o osnivanju, donosi plan o financiranju.

Predsjedavajući je zatim naveo da se neće donositi nikakva odluka prije usvajanja zakona, te podsjetio na jučerašnje detaljne obavijesti vezane uz plan donošenja proračuna. Istaknuo je da treba okončati raspravu i predati amandmane o kojima će se odlučivati 11. prosinca, a do tada će, po programu rada Sabora, biti usvojeni i zakoni o navedenim fondovima.

Utvrđeni razvojni prioriteti

Nakon te obavijesti, pozvao je predsjednika Vlade Republike Hrvatske **Ivicu Račana** da iznese uvodno obrazloženje. Obraćajući se zastupnicima Hrvatskog sabora, premijer je ocijenio da predloženi dokumenti ne predstavljaju samo nepregledan niz brojki i popis prihoda

i rashoda države, već je to ključni dokument koji odražava razvojne prioritete ove Vlade. Temeljni cilj predloženoga dokumenta odnosi se na nastavak reforme cjelokupnog društvenog i gospodarskog života Republike Hrvatske. Osvrnuo se zatim na dokumente u kojima se razrađuju

Predloženim se proračunom nastavlja reforma i utvrđuju razvojni prioriteti Vlade Republike Hrvatske.

razvojni prioriteti Republike Hrvatske u vremenskom rasponu od 2002. do 2004. godine. U tom su dokumentu zabilježeni rezultati i izazovi koji se nalaze pred nama. Uz stvoreno društveno bogatstvo nekoliko je ključnih činitelja na kojima Hrvatska gradi vlastitu perspektivu. To su, nastavio je premijer, čuvanje okoliša, čistoga tla, voda, položaja i ljepote krajolika, autohtone kulturne baštine i značajnih ljudskih potencijala. Ovi elementi, uz ekonomiju koja se mora temeljiti na znanju i novim tehnologijama, trebaju odrediti Hrvatsku kao prestižnu turističku destinaciju i zemlju proizvođača ekološki zdrave hrane i tradicionalnih proizvoda, poput brodogradnje, oplemenjenog drveta i modnog tekstila. Naglasio je da će se posebno inzistirati na poticanju zapošljavanja te kompletnosti obrazovanja i zapošljavanja kao važnog razvojnog prioriteta.

Ni ostali zadaci, poput jačanja izvoza, poticanje malog i srednjeg poduzetništva nisu manje važni. Ovi razvojni prioriteti predstavljaju strateško opredjeljenje Vlade u drugoj polovici mandata, na temelju kojih je definiran i predloženi proračun.

U nekoliko slijedećih rečenica opisao je i temeljne značajke predloženog dokumenta, navodeći da se može ocijeniti kao razvojan, transparentan i realan. Ova se posljednja značajka odnosi na činjenicu da je riječ o društveno pravednom i socijalnom dokumentu. Ipak, smatra da je najznačajnije obilježje činjenica da se njime potiče cjelokupan razvoj Republike Hrvatske. Istaknuo je da će se prihodi od privatizacije koristiti isključivo za potrebe razvoja, a ne za tekuću i javnu potrošnju. Jedino se razvojem može potaknuti rast proizvodnje i ubrzano zapošljavanje. Osnivanjem već opisanih fondova, Vlada je dala jasan prioritet razvoju

poduzetništva, novom zapošljavanju i smanjivanju nezaposlenih, kao i obnovi područja opustošenih ratom. Vodit će se računa i o ujednačavanju regionalnog razvoja, osobito u područjima od posebne državne skrbi, graničnim i pograničnim prostorima, kao i o otocima.

Proračunom su predviđene i subvencije za poljoprivredu, turizam, brodogradnju, te obrt, malo i srednje poduzetništvo u ukupnom iznosu od 2,7 milijardi kuna. Poduprijet će se i novi projekti usmjereni izvozu i podizanju konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Pri tome se osobito računa na proizvodnju organski zdrave hrane, posebne oblike turizma, drvo - prerađivačku proizvodnju, kvalitetnu pitku vodu i slične projekte.

Za ostvarivanje razvojnih ciljeva, Vlada nudi suradnju ne samo poslodavcima i sindikatima, nego i svim strankama i nevladinim udrugama, jer je oporavak gospodarstva i pokretanje poduzetništva nacionalni interes oko kojega valja postići suglasje. Osobito je izdvojio činjenicu da je predloženi proračunski dokument izuzetno transparentan jer prikazuje cijelu javnu potrošnju, uključujući zdravstveni i mirovinski fond, kao i Zavod za zapošljavanje. Ocijenio je ujedno da nova klasifikacija omogućuje puno bolji nadzor, a središnje upravljanje putem Državne riznice omogućuje djelotvornu kontrolu trošenja proračunskih izdataka. Govorio je zatim i o komponenti štedljivosti i štednje, ukazujući da je Vlada imala hrabrosti pristupiti smanjivanju javne potrošnje. Ocijenio je da je državni aparat postao manje rastrošan, a pristupilo se i smanjenju ukupnog deficita. Smatra ujedno da je predloženi dokument realan i ostvariv, te u skladu s gospodarskim mogućnostima Republike Hrvatske. Ponoio je riješenost da Vlada energično odbija prihvatiti mogućnost da rashode proračuna financira novim zaduženjima ili inflacijom. Ukoliko se troši više od zarađenoga, zadužuju se slijedeća pokoljenja, što nije prihvatljivo.

Zaključio je izlaganje sumarnim podsjećanjem na postotke koji se odvajaju za društvene troškove, navodeći konkretne stavke predviđene za zdravstvenu zaštitu, za potrebe hrvatskih branitelja i ratnih invalida, dječje doplatke i porodiljne naknade, za socijalnu pomoć, izbje-

glice i prognanike. Podsjetio je zatim i na potrošnju javnog sektora, naglašavajući da se plaće državnih službenika neće smanjivati. Ocijenio je da će realizacija ovoga dokumenta pridonijeti da se u slijedećoj godini nastavi provedba kvalitetnih promjena i započeti gospodarski oporavak.

Potaknuti poduzetništvo i smanjiti nezaposlenost

Nakon toga riječ je dobio ministar financija dr. **Mato Crkvenac** koji je obrazložio predloženi zakonski tekst služeći se vizualnim pomagalima i slajdovima s važnim podacima. Istaknuo je da je industrijska proizvodnja u listopadu porasla za 8,3%, a građevinarstvo između 2 i 3%. Porast u oblasti trgovine je znatno veći i iznosi 11%, jednako kao i rast u oblasti turističkih djelatnosti. Vezano uz ovu posljednju granu gospodarstva, ministar je istaknuo da su već sada započele rezervacije za slijedeću godinu, što svakako predstavlja dodatno ohrabrenje. Isto-

Mora se nastaviti s rasterećenjem gospodarstva, smanjivanjem deficita i bržim zapošljavanjem.

vremeno se bilježi stalni lagani pad stope inflacije, koja se mjerene cijenama na malo kreće u visini od 4,5%. Osvrnuo se zatim i na strukturu deficita i vanjskoga duga, ocjenjujući da Hrvatska bez poteškoća izvršava prispjele otplate, dok je bankarski sektor u potpunosti konsolidiran i ozdravljen. Porastao je i kreditni potencijal, a stalno raste i razina štednje, kao i krediti na području privatnog poduzetništva.

Prokomentirao je zatim i tabelu koja pokazuje ocjenu ekonomske politike Hrvatske mjerenu prema kriterijima Europske unije. I tu su uočljivi podaci o gospodarskom rastu, stranim ulaganjima, te o stopi nezaposlenosti mjerenoj prema standardima Međunarodne svjetske organizacije rada.

Osvrnuo se zatim i na probleme koji opterećuju postojeću ekonomsku situaciju, stavljajući na prvo mjesto problem nezaposlenosti. Uz to, zamjetan je nedostatak poduzetničkog ambijenta, manjak novih proizvoda, niska konkurentnost, te nedovoljno

djelotvorna uprava i pravosuđe. Govorio je zatim i o temeljnim elementima makroekonomske politike, ocjenjujući da država mora osigurati stabilnost i odgovarajuću fiskalnu politiku. Buduća proizvodnja mora počivati na suvremenim tehnologijama, proizvodnji zdrave hrane i turizmu, ali i na tradicionalnim djelatnostima poput brodogradnje, drvne i tekstilne industrije. Rezimirajući prioritete Vladine politike, ministar Crkvenac naglasio je važnost provođenja reformi, bržeg zapošljavanja, rasterećenja gospodarstva i smanjivanje deficita. Naveo je zatim i zakonsku infrastrukturu koja će se morati usvojiti, podsjećajući da je planirani porast proizvodnje realno postavljen, usprkos globalnim recesijskim kretanjima. Podsjetio je da će Hrvatska u slijedećem periodu moći računati na tržište CEFTE i EFTE, a elektroprivreda, naftna industrija, cestogradnja i građevinarstvo najavljuju porast proizvodnje. Vlada Republike Hrvatske namjerava istovremeno ohrabriti razvoj poduzetništva i nastaviti privatizaciju, a pokrenut će i dodatne razvojne mjere. Stranim investitorima omogućit će se pribavljanje cjelokupne potrebne dokumentacije na jednom mjestu, u Ministarstvu gospodarstva. I on je zatim govorio o novim fondovima koji će se isključivo orijentirati poticanju razvoja novih projekata zapošljavanja. Zatim je objasnio pojedinosti i vremenske rokove oko aktiviranja pojedinih stranih kreditnih linija, ocjenjujući da će Europska investicijska banka poduprijeti ukupnu aktivnost u infrastrukturi. Napomenuo je da će se neiskorišteni vojni objekti davati u najam pod povoljnim uvjetima ili čak badava, onim poduzetnicima koji dostave atraktivne poslovne projekte. Vlada će ujedno poticati ravnomjernu gospodarsku politiku razvoja. Upozorio je zatim i na pojedine razvojne prioritete, najavljujući da će se istovremeno rasteretiti pravosuđe, pojednostaviti sudski poslovi i ubrzano sređivati zemljišne knjige.

Govorio je zatim i o trendovima smanjenja državnog deficita, uspoređujući našu situaciju s pojedinim državama u Europskoj uniji. Istaknuo je da ukupni izdaci središnje države pokazuju pad, što znači da se smanjuje državna potrošnja, a potiče se štedljivost. Istovremeno rastu transferi mirovinskom i zdravstvenom osiguranju. Smatra ujedno

da ovi pozitivni pokazatelji neće pokrenuti dodatno porezno opterećenje. Izuzetak se odnosi na veću cijenu piva, te porast kod osiguranja motornih vozila. I on je zatim naveo nekoliko temeljnih podataka o Fondu za razvoj i Fondu za zapošljavanje, napominjući da će se privatizacijska sredstva usmjeriti u ova nova efikasna tijela. Istovremeno se utemeljuje i povjerenstvo na razini vlade koje će se baviti oblikovanjem politike i programa aktivnosti na regionalnoj razini. Upozorio je zatim da će postojati samo jedan bankovni račun za svakog korisnika proračuna, a zakonitost rada i trošenja sredstava rigorozno će nadgledati Ministarstvo financija. Na kraju je napomenuo da će Vlada Republike Hrvatske uz cestogradnju, pokrenuti još dva konkretna projekta koji će potaknuti dodatno zapošljavanje. Pozvao je ujedno poduzetnike da koncipiraju i višu stopu rasta, oslanjajući se pri tome na vlastite napore, dodajući da će u tom slučaju moći naići i na razumijevanje Vlade Republike Hrvatske.

Za ispravak netočnog navoda javio se zastupnik **Ljubo Česić-Rojs (HDZ)**, ocjenjujući da se mogu uštedjeti značajna sredstva na području cestogradnje, koja je iskazala previsoke troškove planirajući izgradnju novih prometnica i tunela.

Voditi računa o ravnomjernom regionalnom razvoju

U nastavku su govorili predstavnici radnih tijela, a prvi se za riječ javio predsjednik Odbora za financije i Državni proračun, zastupnik **Jadranko Mijalić**. On je ukratko obrazložio već opisana stajališta Odbora, kojima se predlaže prihvaćanje Državnog proračuna i dodatnih odluka. Istaknuo je da je prvi put predložen proračun na tzv. petoj razini, znači puno detaljnije razrađen nego prethodnih godina. Podaci po razdjelima, glavama i programima prezentirani su na jasan i transparentan način. Podsjetio je zatim na stavove članova Odbora koji su istaknuli teško stanje u gospodarstvu na području Slavonije i Baranje. Napomenuo je i da se favoriziraju pojedine nevladine i humanitarne udruge, ističući primjer Crvenog križa. Upozorio je ujedno da će se teško realizirati prihodi od planiranih poreza, a zapitao je i za razloge osnivanja novih fondova.

Treba podržati predloženi proračun, ali planirana stopa rasta bruto domaćeg proizvoda od oko 3,5% neće biti dostatna za rješavanje velikog problema nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj. Prenio je na kraju i razmišljanja članova Odbora prema kojima bi Vlada trebala preispitati mogućnost novih dogovora o hrvatskom dijelu starih jugoslavenskih dugova povezanih s Pariškim klubom.

Ministar Crkvenac osvrnuo se na iznijete ocjene oko opraštanja dugova Srbiji od međunarodnih financijskih krugova. Smatra da Hrvatska ne treba pokretati bilo kakvu reviziju u tom pogledu, jer uredno ispunjava preuzete obveze i istovremeno zadržava visoki rejting, na kojega ne mogu računati zemlje koje traže otpis dugova.

Na ispravak navoda odlučio se zatim zastupnik Ivan Šuker koji je ocijenio da bi pozicija Hrvatske bila znatno lakša da u svom proračunu ne mora podmirivati i nastale ratne štete. Dodao je da je bivša vlast naslijedila nepovoljni gospodarski omjer koji se sastojao od 27% obveza, uz 23% imovine. Smatra da će se realna situacija moći analizirati tek slijedeće godine kada budu mjerljivi i transparentni rezultati rasta i razvoja Hrvatske u odnosu na Srbiju. Iznio je pretpostavku da će međunarodna zajednica nakon ulaganja svojih novaca u gospodarstvo Srbije, omogućiti povećanje kreditnog rejtinga te zemlje. Nastavljeno je s ispravicima, a zastupnik dr. **Zdenko Franić (SDP)** javio se zbog netočnog navoda zastupnika Šukera. Smatra da je HDZ-ova vlada naslijedila i prihvatila postojeći omjer između dugova i obveza. Zastupnici Šuker i mr. **Zlatko Mateša (HDZ)** nisu prihvatili ovakva objašnjenja, nazivajući ih netočnim i tendencioznim. Zastupnik Mateša je ujedno istaknuo da će se prava pitanja moći otvoriti tek prilikom sukcesije. Zatim je u ime Odbora za pravosuđe govorio predsjednik tog radnog tijela, zastupnik dr. **Luka Troenić**. On je istaknuo da je na Odboru izraženo razumijevanje za ukupnu koncepciju Prijedloga proračuna. Ocijenjeno je ujedno da nema razloga za preveliki optimizam jer se neće moći realizirati svi prihodi od privatizacije, a konstatirano je i da bez uredenja pravosuđa nema niti prosperitetnog gospodarstva. Istaknuo je da su pojedinim zakonima predviđeni novi oblici rada u pravosudnom sustavu,

podsjećajući ujedno i na inicijative kojima bi se pristupilo rješavanju nagomilanih pravosudnih predmeta. Osim toga, potrebno je urediti i informatizirati zemljišno-knjižne odjele, dovršiti uređenje pojedinih sudskih zgrada, a iznijeto je i stajalište o potrebi drugačijeg pozicioniranja Vrhovnog suda RH. Na kraju je prenio i ocjenu Odbora o potrebi usvajanja određenih prioriteta koji se odnose na aktivnost pravosuđa, s obzirom na postojeća sredstva i ograničenja.

Proračun dobrih želja

Nakon uvodnog izlaganja slijedila su izvješća predsjednika radnih tijela - **dr. Furia Radina** (Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina), **dr. Jure Radića** (Odbor za pomorstvo, promet i veze), **dr. Ante Simonića** (Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu), **Valtera Drandića** (Odbor za turizam), **Đure Dečaka** (Odbor za ratne veterane), **Drage Krpine** (Odbor za poljoprivredu i šumarstvo), **Đurđe Adlešić** (Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost), te **Dubravke Šuice** (Odbor za obitelj, mladež i sport).

U nastavku sjednice govorili su predstavnici klubova zastupnika. U pogledu predloženog proračuna **Klub zastupnika HDZ-a** ne dijeli optimizam premijera i ministra financija, kazao je **Ivan Šuker**. Klub smatra da se radi o proračunu dobrih želja, pa bi najzgodnije bilo donijeti ga pred Božić i Novu Godinu. Mali ekonomski rast

Predloženi je proračun, proračun dobrih želja, pa bi bilo najzgodnije ga donijeti pred Božić i Novu Godinu.

od 3,5 do 4 posto nije dovoljan za rješavanje određenih ekonomskih problema, a svi pokazatelji ukazuju na stagnaciju izvoza. Isto tako prisutan je veliki uvoz koji se iz godine u godinu povećava, a u ovom trenutku tekući deficit iznosi oko 5 milijardi kuna iako početkom ove godine gotovo da nije niti bio planiran. A kada je riječ o zaduživanju zastupnik spominje 13. prosinca 1999. kada je ono iznosilo 46 milijardi kuna, a iz izlaganja ministra financija evidentno je da se aktualna Vlada u proteklih dvadeset mjeseci zadužila 24 milijarde kuna, pa je tako u godinu i pol dana za 50 posto povećano naše zaduživanje. To je

činjenica koju nitko ne može osporiti. Ne može se, dakle, govoriti o smanjenju zaduženja u odnosu na prethodne godine, i kada se zna da je u zaduženje bivše Vlade ulazila stara devizna štednja, sanacija banaka i poduzeća iz 1991. godine itd.

Zastupnik napominje da je konsolidirani proračun 1999. iznosio 70 milijardi kuna, ove godine 74,7 milijardi, a dogodine će biti 76,8 milijardi, što je za 2,1 milijardu kuna više nego ove godine. Ako se uzme u obzir činjenica da će se ceste financirati izvan proračuna, te da je dio novca prebačen na lokalnu samoupravu tada ispada da će ukupni rashodi iznositi oko 80 milijardi kuna, što je 9,5 milijardi više nego 1999. godine.

Osim smanjenja državnog proračuna u predizborna je obećanja ulazilo i smanjenje poreznog opterećenja. Ako se paralelno s donošenjem proračuna raspravlja o povećanju pojedinih poreza i istovremeno uvode novi porezi ne može se govoriti o smanjenju poreznog opterećenja, nastavlja Šuker. Kroz porez na dobit najbolje se očitavaju određeni makroekonomski pokazatelji. U proračunskim prihodima planirani su i prihodi od poreza na dodanu vrijednost (24 milijarde kuna). Ako se prihod s osnova tog poreza povećava, a predizborno je obećanje bilo da će se smanjiti, zar se nisu stekli uvjeti za smanjenje PDV-a na razini na kojoj je bio 1999. godine. Međutim, očigledno je da se radi o najizdašnjem prihodu, i da ga se niti jedna Vlada ne može odreći, a obećanje o njegovom smanjenju bio je tek jedan od predizbornih štoseva, podvlači Šuker. Pitanje je je li u postojećim uvjetima naša država mogla sebi dozvoliti uvođenje nulte stope PDV-a u turizmu. S tim u vezi zastupnik upozorava na obrazloženje zakona kojim se predlaže povećanje posebnog poreza na pivo, gdje se taj prijedlog pravda smanjenjem prihoda s osnova nulte stope PDV-a. Zar možemo sebi dozvoliti da opteretimo građane kako bismo nadomjestili nešto što su trebali platiti stranci koji su ljetovali u RH. Zastupnik misli da to nismo smjeli dozvoliti.

Ista je priča i s trošarinama. Tako su 1999. godine trošarine iznosile 6,1 milijardu kuna, a za sljedeću godinu bile bi 7,9 milijardi kuna ili 1,8 milijardi više. Jednako tako planira se povećanje prihoda od carine i carinskih pristojbi, i to za 500

milijuna više nego lani. Kod toga je bitno reći da se više od 65 posto sredstava PDV-a naplaćuje na granici što je najočitiiji i najzorniji pokazatelj stanja hrvatskog gospodarstva. Kada situacija bude obrnuta tj. kada će se 65 posto sredstava prikupljenih od PDV-e naplaćivati unutar granica RH, a ostatak od 35 posto na granici tek tada možemo reći da je hrvatsko gospodarstvo u ekspanziji. Najsporniji su, međutim, prihodi koji se planiraju ubrati od doprinosa (25 milijardi kuna), a zastupnik naglašava kako taj maksimum godišnje može biti tek 20,5 milijardi kuna. Doda li se tome podatak da će se slijedeće godine zbog mirovinske reforme za 5 postotnih poena smanjiti stope mirovinskog osiguranja, i s te osnove barem za 20-tak posto prihodi, tada nije jasno kako je onda moguće u proračunu predvidjeti čak za 5 milijardi kuna veći prihodi s te osnove u odnosu na lanjski. Ako se to dogodi s mirovinskim i zdravstvenim osiguranjem tada deficit neće biti 2,9 nego 8 milijardi kuna, a zaduženje 17, a ne 11 milijardi kuna, i ostaje netočna priča kako je u ovoj godini deficit državnog proračuna manji u odnosu na prošlu godinu. U toj situaciji pitanje je kako nadomjestiti 6 odnosno 7 milijardi kuna koliko se planira više prihoda za mirovinsko osiguranje, kategoričan je zastupnik Šuker. Smanjenje stope mirovinskog i zdravstvenog osiguranja nije ispunilo cilj i smanjilo nezaposlenost, ali je zato u proračunu 2,5 milijardi kuna manje, odnosno 3 milijarde kuna uzme li se u obzir uvođenje nulte stope PDV-a u turizmu.

Kroz raspravu će se sigurno postavljati dva ključna pitanja, a to je da li je ovaj proračun razvojan i socijalan. Odgovarajući na prvo pitanje zastupnik Šuker se poziva na proračunsku stavku iz 1999. kada su kapitalne investicije iznosile 9,5 milijardi kuna, ove godine samo 3,5 milijardi kuna, koliko se planira i slijedeće godine. I tu je ključ odgovora na pitanje može li se više razvijati sa 9 ili 3,5 milijardi kuna. Zastupnik se ne slaže niti s konstatacijom da je ovogodišnji proračun socijalan kada se zna da su lani skresana sva socijalna prava u RH.

”Ako smo prošlih godina uz proračun dobivali financijske planove mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, i tvrdili da zbog transparentnosti proračuna to treba uvrstiti u državnu riznicu, tada nije jasno zašto

sada sredstva koja nisu unaprijed raspodijeljena izvlačimo iz proračuna tj. izvan kontrole Sabora i Vlade i guramo u nekakve fondove”, primijetio je Šuker. I to sve u situaciji kada je evidentno da su sredstva tih fondova već raspoređena kroz postojeća ministarstva i agencije. Zastupnik se boji da se ne ponovi priča iz veljače 2001. kada je, kaže, glamurozno najavljeno da će se kroz javna poduzeća INA, HEP i HŽ investirati 10 milijardi kuna u hrvatsko gospodarstvo, a oni biti generatori razvoja. Nažalost, ništa se nije dogodilo, kazao je Šuker, i još jedanput ponovio da Klub zastupnika HDZ-a može samo sa žaljenjem ustvrditi kako je predloženi proračun samo proračun dobrih želja i da ga ne može podržati.

U nastavku rasprave ministar financija, **dr. Mato Crkvenac** osvrnuo se na nekoliko navoda iz rasprave. Planirani doprinosi za zdravstveno osiguranje u slijedećoj godini (oko 11,5 milijardi kuna) definitivno su ostvarivi i uopće nisu upitni, kazao je ministar. Proračunska stavka ukupnih doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te zapošljavanje penje se na oko 25 milijardi kuna. A 2,5 milijarde za pokrivanje tranzicijskog troška nadoknadit će se povećanim aktivnostima na području zapošljavanja pa i na drugim područjima i boljom naplatom doprinosa. Osim toga ministar Crkvenac podsjeća i na dolazeći Zakon o osnovici za obvezne doprinose. Uzimajući sve to u obzir drži kako su sasvim realne projekcije prihoda s osnova doprinosa.

Glede sumnji u vezi s novo-predviđenim fondovima za razvoj i zapošljavanje odnosno regionalni razvoj čudi se kako se tu ne uvida jedna sasvim nova kvaliteta. Podsjeća da su se zastupnici zauzimali da se novac od privatizacije ne utapa u proračun, nego da se jasno vidi kuda i zašto novac ide. Sada se ta sredstva usmjeravaju u razvoj pa je teško slušati kako će ti fondovi biti bez kontrole i kako će opet netko tu krčmiti. Financijske planove kao i sve drugo utvrđuje Sabor, a fondovi su dio ovog državnog proračuna, podsjeća Crkvenac i pod punom su kontrolom. Ako takvo rješenje nije dobro zašto ga imaju sve zemlje EU-a, pita ministar. A kroz te fondove napraviti će se razvojna strategija za, primjerice Liku i Žumberak. Konačno zašto ne podržati nešto što državi

omogućuje da se aktivnije postavi u području razvoja.

Tihi izvoz

Na neke primjedbe o zaduživanju države ministar je odgovorio konstatacijom da je ukupan unutarnji dug u prosincu 1999. iznosio 16,7 milijardi kuna, a sada iznosi 22,8 milijardi kuna, dok je vanjski dug bio 29,9 milijardi kuna, a danas iznosi 43,9 milijardi kuna. Tako je ukupan unutarnji dug povećan za oko 6 milijardi kuna, a vanjski za 14 milijardi, ili 20 milijardi kuna ukupno, podvukao je ministar te dodao da je takvo povećanje uslijedilo zbog toga što proračun nije povećavao prihode i poreznu presiju, čak štoviše smanjivani su neki porezi i neke stope. Istodobno državni je proračun izvršavao povećane obveze koje u takvoj situaciji nisu mogle biti namirene bez povećanja duga. S tim u vezi ministar je podsjetio na sanaciju Hrvatskog zavoda za zdravstveno i mirovinsko osiguranje, na naslijedene dugove prema štedišama u bankama koje su propale, na sanaciju brodogradnje, poljoprivrede, Hrvatske poštanske banke itd. U svemu tome najvažnije je kuda ta zaduženost ide, a otišla je, kaže, u restrukturiranje i jačanje gospodarstva, kategoričan je ministar. Ako se hrvatska država ikad treba zaduživati treba to činiti sada iza rata kada je razorena i u najvećim teškoćama, i mora pokrenuti razvoj. Iako visoka ta zaduženost još uvijek nije previsoka, a Hrvatska još uvijek nije prezadužena zemlja. Valja, međutim, dobro paziti kako će se ta zaduženost dalje razvijati. Na opasku zastupnika Šukera da je proračun za iduću godinu 9 milijardi veći nego što je bio 1999. godine, ministar odgovara da je samo na transferima ostvareno to povećanje, ali i nad mnogim drugim stvarima.

Interesantno je da se sva sredstva iz fondova predviđaju plasirati kroz ministarstva, pa ako je to tako zašto ta sredstva ne bi mogla ostati u proračunu, upitao je **Ivan Šuker (HDZ)** u ponovnom javljanju. Za osnivanje fonda za regionalni razvoj drži da je u suprotnosti sa sadašnjim regionalnim ustrojem RH. A što se tiče zaduživanja, kaže, kako ne treba zaboraviti činjenicu da je 46 milijardi duga iz 1999. posljedica nasljeđa iz prošlosti tj. "onoga što je ostalo od bivše Jugoslavije".

Osim uvođenja nulte stope PDV-a u turizmu Vlada je povukla još jedan loš potez - smanjila je stope doprinosa u mirovinskom i zdravstvenom osiguranju, a da to nije učinila u proračun bi se slile još tri milijarde kuna.

Neosporna je činjenica da je ovogodišnji proračun bitno drugačiji po svojoj formi i sadržaju od svih dosadašnjih koji su uglavnom bili potrošački i nisu imali stabilizacijski i razvojni karakter, kazao je **Ante Markov** istupajući u ime Kluba zastupnika HSS-a. Shvaćajući sadašnju krizu koja je rezultat dugo-

Ovaj je proračun po svojoj formi i sadržaju bitno drugačiji od svih dosadašnjih proračuna koji su uglavnom bili potrošački i nisu imali stabilizacijski i razvojni karakter.

godišnjih ekonomskih zaostajanja Markov je iznio tri bitna aspekta presudna za ocjenu koju Klub ima o državnom proračunu. Ponajprije fiskalna politika mora biti transparentna kako bi javne financije bile pod demokratskom kontrolom, a u skladu s pravilima demokracije. To konkretno znači da sva stavka javnih prihoda i rashoda treba biti iskazana u državnom proračunu, a ne izvučena u izvanproračunske fondove ili drugdje, i na neki način stavljena iznad kontrole Sabora odnosno javnosti. Osnivanje izvanproračunskih fondova i financijskih organizacija načelno je potpuno opravdano i dobro došlo, ali tehnički neprilagodeno. Smanjena je transparentnost i usporedivost javnih financija te otežana ocjena karaktera fiskalne politike u 2002. godini.

Predloženi je proračun doneka dat u formi koja nije usporediva i samim time nije podobna za potpuno odlučivanje zastupnika, a tome je uz nove fondove i organizacije pridonijelo i uključivanje u proračun dosadašnjih izvanproračunskih fondova bez jasnih odrednica preraspodjele, načina kontrole i odlučivanja, kaže Markov. Nadalje, zamagljen je iskaz tekućeg primarnog i ukupnog deficita, kao i primici, odnosno izdaci pojedinih proračunskih korisnika. Nisu prikazane niti ostale izvanproračunske organizacije koje imaju parafiskalni karakter, pa stoga nije

moгуće steći uvid u ukupno stanje prihoda, rashoda, deficita i zaduženja sektora središnje države. Stoga nije moguće ocijeniti niti karakter fiskalne politike u 2002. godini, odnosno eventualnu promjenu prema 2001. godini.

U predloženom proračunu nedostaje obrazloženje svake stavke prihoda, a napose pretpostavke u kretanju poreznih osnovica, promjena porezne politike itd. kako bi se mogla ocijeniti realističnost predloženog proračuna kada su u pitanju prihodi. Time bi se npr. omogućilo da se shvati zašto se očekuje pad prihoda od poreza na dohodak ili od trošarina na naftne derivate, odnosno rast prihoda od carina itd. Kod rashoda manjka obrazloženje za te proračunske stavke koje bi trebale objasniti vezu između ciljeva koji se žele postići tim izdacima, i kako bi se mogla ocijeniti realnost proračuna na njegovoj rashodovnoj strani. Stoga bi se trebalo potruditi i do drugog čitanja napraviti barem kao analitički dodatak usporidiv prikaz proračunskih prihoda i rashoda te račun financiranja središnje države u kojem bi se konsolidirali svi izvanproračunski fondovi na detaljniju razinu od ponuđene.

U nastavku zastupnik je ukratko upozorio na neke prijedloge Kluba koji će ujedno predstavljati buduće amandmane Kluba na proračun. Proračun ne slijedi u potpunosti neka od osnovnih načela i odluka koje je Vlada provela u ovoj godini, a napose načelo decentralizacije. Kroz predloženi se proračun ne prate potrebe lokalne i regionalne samouprave, a Klub smatra da proračun to mora striktno pratiti kroz usklađene potrebe lokalne samouprave, čak i po cijenu manjih proračuna pojedinih ministarstava.

Obveza je da započete reforme i programe jednom nastavimo, a drugi put podržimo kao npr. reformu u Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva koje će se najagresivnije već 1. siječnja susresti s potpisnim ugovorima i našim članstvom u WTO-u. Činjenica je da više od milijun ljudi u Hrvatskoj živi od poljoprivrede, pa Klub drži da su bitna sredstva za strukturalne promjene koje su nužan preduvjet da se stanje u poljoprivredi promijeni, a ne da se zadržava postojeći odnos koji je uvijek jednako negativan. Bez strukturalnih promjena sve pozicije vezane uz subvencije i pozitivne mjere u poljoprivredi neće

dati očekivani rezultat, a to je da se naša osnažena poljoprivreda može na odgovarajući način suprotstaviti proizvođačima na svjetskom tržištu.

Klub je mišljenja da je privatizacija nužna, pa i javnog sektora, ali pri tome polazi od političke nužnosti određivanja jasnog sadržaja privatizacije tj. što i kada privatizirati. Kritika koju Klub upućuje proračunu prvenstveno leži u činjenici da manjka inovacija i pronalazhenje načina kako provesti pojedina strateška opredjeljenja. S tim u svezi Markov je objasnio promišljanja ali i zahtjev Kluba kako u slijedećoj godini kroz turizam maksimalizirati pojavnost domaćeg proizvoda. Zbog aktualnih događanja u svijetu Hrvatska postaje najprivlačnije odredište na Mediteranu, kao što je istina da nam najveći broj gostiju dolazi iz kruga zemalja dohvatljivih osobnim automobilom do 1000 km. Klub upozorava da proračun mora bolje poštovati sustav mjera kojim bi se domaćoj poljoprivredi omogućilo da se suprotstavi stranim proizvodima nakon liberalizacije tržišta. Stoga predlaže osnivanje agencije za posredovanje između poljoprivrede, prehrambene industrije i turizma koja će sustavom poticaja podržati svaku turističku aktivnost koja afirmira hrvatski proizvod. Pojašnjavajući tu zamisao podsjetio je na podatak da je lani u Hrvatsku uvezeno poljoprivredno-prehram-

Agencija za posredovanje između poljoprivrede, prehrambene industrije i turizma sustavom bi poticaja trebala podržati svaku turističku aktivnost koja afirmira hrvatski proizvod.

benih proizvoda u vrijednosti koja premašuje 700 milijuna dolara, a ove će godine ta brojka zasigurno premašiti milijardu dolara, kaže Markov. Ako se artiklima koja se statistički uzimaju za analizu (24 artikla) pridoda i čitav niz drugih artikala koji se u turizmu troše, a uvoze, onda je sasvim jasno da se gubi tzv. dvostruki efekt turizma (efekt tihog i nevidljivog izvoza tj. prodaje robe strancima na našem domaćem terenu). Evidentno je da se glavnina robe za potrebe turističkog tržišta i dalje uvozi, pa je stoga nužno ojačati segment domaće proizvodnje. Glasovanje Kluba zastupnika HSS-a ovisit

će, kaže, o tome koliko će njihovi prijedlozi biti sadržani u drugom čitanju državnog proračuna.

Relacija poljoprivreda - turizam vrlo je važna tema i Vlada je takvom i drži, pojasnio je ministar financija **dr. Mato Crkvenac**. Međutim, Vlada neće poslovati ni ugovarati poslove između poljoprivrede i turizma, jer to ne smije, niti treba niti zna, dodao je ministar financija. Osvrnuo se i na opasku glede fondova kako će se oni jako zaduživati iz čega može svašta proizaći te rekao kako je Vlada strogo vodila računa o tome da fondovi ne mogu stvarati obveze koje neće moći izvršavati.

Netočni navod ispravio je **Ante Markov (HSS)**. Konstatirao je da nije nakana Kluba zastupnika HSS-a da Agencija obavlja poslove namijenjene tržištu. Smatramo, rekao je, da je nakana osnivanja Agencije regulativa javnih financija i onih odnosa u državi koje su u nadležnosti Vlade.

Proračunsku ravnotežu nemoguće je postići

U ime Kluba zastupnika LS-a **dr. Zlatko Kramarić** obratio se ministru financija rekavši kako se on već dvije godine muči oko rješavanja nečega što je nemoguće, a to je pitanje proračunske ravnoteže. Smatra da je ovaj Proračun stisnut između zahtjeva za štednjom s jedne strane i

Predloženi Proračun treba ipak usvojiti uz preispitivanje odluke o realnosti isključenja iz Proračuna sredstava za mirovinsku reformu i prihoda od prodaje imovine, te prije svega provesti reformu tržišta rada, mirovinskog i zdravstvenog sustava s ciljem smanjenja troškova koji su povezani sa zapošljavanjem.

zahtjeva za održivom potrošnjom s druge. Naglasio je da ministar u uvodnom izlaganju nije izrekao niti jednu netočnu informaciju, ali, kaže, kao i obično sve je pitanje konteksta i ovaj Proračun treba kontekstualizirati. Osvrnuo se potom na podatak da štednja građana iznosi otprilike 50 milijardi kuna, ali ona nije uložena u gospodarstvo već je

deponirana u inozemstvu. Time se, kaže, s jedne strane gomila slobodni kapital koji se ulaže u kamatnu stopu, dok se na drugoj strani gomila nezaposleni rad. Stoga je predložio da se raspravi o tome kako se taj raskol između rada i kapitala treba što hitnije prevladati. Drži da se mora shvatiti jedna stvarnost, a to je 380 tisuća nezaposlenih, koja zahtijeva vrlo brzu reakciju i rješenje. Mišljenja je dalje kako uz postojeći rast društvenog bruto proizvoda Hrvatska nikako neće imati više od 10 do 15 tisuća novih radnih mjesta na godinu. Nezaposlenost je najviša upravo za ove Vlade i ona to zajedno sa zastupnicima Hrvatskog sabora mora rješavati, konstatirao je dalje. Dodao je kako Klub zastupnika LS-a za to stanje ne optužuje Vladu, ali to ne umanjuje odgovornost vlasti u Hrvatskoj da se ti trendovi nisu promijenili nabolje. Smatra da su prije svega potrebni krupni zaokreti u gospodarskoj politici, koje nije moguće očekivati s predloženim Proračunom, budući da je sve već rasprodano. Predložio je stoga da se preispitaju svi ciljevi ove države i podredi ih se samo jednom cilju a to je zaposlenost s osloncem na vlastite snage. Drži da se, ipak, predloženi Proračun treba usvojiti uz preispitivanje odluke o realnosti isključenja iz Proračuna sredstava za mirovinsku reformu i prihoda od prodaje imovine, te prije svega provesti reformu tržišta rada, mirovinskog i zdravstvenog sustava s ciljem smanjenja troškova koji su povezani sa zapošljavanjem. To bi, kaže, bilo moguće ukoliko bi se iz državnih deviznih rezervi podmirio dio dospjelih obveza Proračuna prema inozemstvu. Istovremeno se založio za osnivanje međustranačke saborske komisije koja bi izradila teze za gospodarsku reformu. Misli da bi to bilo u skladu s inicijativom premijera o širokoj koaliciji za gospodarski razvoj kako bi se što je moguće više na jedan elegantan način izbjegli mogući opasni socijalni konflikti. Iznio je potom neke primjedbe vezane uz odnos Državnog proračuna prema proračunima jedinica lokalne samouprave. Tvrdi da Zakon o izvršenju Državnog proračuna kao dodatno ograničenje za zaduživanje jedinica lokalne samouprave uvodi da se u opseg jamstva zaduženosti pored otplate kredita i izdanih jamstava uračunavaju i dospjele a neizvršene obveze iz prethodne godine. Ovakav stav Klub zastupnika LS-a drži

nenprihvatljivim jer jedinice lokalne samouprave neće moći uravnotežiti svoje proračune za narednu godinu s tekućim priljevom, pojasnio je zastupnik dodavši kako jedinice lokalne samouprave nisu imale spoznaje prilikom planiranja svojih proračuna o takvim stavovima Ministarstva financija. Ukazao je potom na članak 42. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna koji propisuje da će Fond za razvoj i zapošljavanje, kao i Fond za regionalni razvoj ostvariti prihode od državne imovine i privatizacije. Nije siguran da ministarstva mogu biti zdravi nositelji razvoja i boji se da će se potvrditi Marxova teza o tome kako vlada proširenom reprodukcijom vlada i društvom. Istaknuo je kako se ne može ni pomiriti s činjenicom da se izgradnja autoceste na koridoru 50 od mađarsko-hrvatske do hrvatsko-BiH granice te izgradnja zaobilaznice oko Osijeka prolongira za neku lošiju budućnost. Zaključio je da Fond za regionalni razvoj te odnose mora uravnotežiti.

Prelazak obračuna kod jedinica lokalne samouprave stvara vrlo tešku situaciju i izvršit ćemo promjene koje će omogućiti da one nesmetano započnu novu obračunsku godinu, pojasnio je ministar financija **dr. Mato Crkvenac**. Osvrnuo se i na primjedbu da kapital odlazi iz Hrvatske. Drži ipak da je najveći problem taj što je ponuda kvalitetnih programa koji bi nosili relativno sigurno prihvatljivu kamatu ipak slaba i tek će oživljavanje gospodarstva ukupnih investicija dovesti do toga da kapital bude doista uložen u Hrvatsku. Drugo na što je ukazao je to da rast društvenog bruto proizvoda od 3 do 4 posto nikako ne zadovoljava ovu Vladu, ali on je realnost i ipak, kaže, omogućuje veće zapošljavanje nego što je to iskazao gospodin Kramarić.

Dr. Zlatko Kramarić je pohvalio namjeru ministra da se riješe navedeni problemi jedinica lokalne samouprave dodavši kako je bitno da se s time upozna i državna revizija kako poslije ne bi problema oko njenih izvješća.

Ovo je najveći Proračun do sada

Vesna Škare-Ožbolt (DC) je u ime Kluba zastupnika DC-a rekla kako se Proračun za 2001. godinu pokazuje kao najveći do sada i uvodi novost u

odnosu na prošle kroz unošenje stavki prihoda i rashoda triju izvanproračunskih fondova. Smatra da se situacija još više zakomplicirala osnivanjem novih fondova koji će se uglavnom financirati iz prihoda od privatizacije. Osnivanje tih fondova je

Osim nejasnoća i matematičkih igara ovaj Proračun ne donosi ništa novo jer nije razvojan a niti socijalan.

priznanje da nije moguće financirati projekte razvojnog karaktera kroz postojeće proračunske institucije - ministarstva i agencije, pojašnjava zastupnica i dodaje kako njihovo osnivanje nije ni u skladu s preporukama MMF-a koji se zalaže da se svi dosadašnji izvanproračunski fondovi uključe u Proračun. Drži da osnivanje novih fondova potkopava transparentnost Proračuna koja omogućava jasno utvrđivanje transfera između Državnog proračuna i brojnih državnih institucija te izvanproračunskih fondova. Ukazala je potom na to da se prvi put unosi i praćenje izdataka po vlastitim prihodima, a takvo određenje je suprotno osnovnom načelu jedinstvenosti i integriteta Proračuna. Drži dalje, kako osim, kako kaže, nejasnoća i matematičkih igara ovaj Proračun ne donosi ništa novo, jer nije razvojan a niti socijalan što je bilo i za očekivati nakon donošenja svih onih restriktivnih zakona. Zaključila je na kraju izlaganja da Klub zastupnika DC-a ovaj Proračun neće prihvatiti.

Proračun u kvalitativnom smislu zadovoljava

Državni proračun za 2002. godinu temelji se na započetim reformama izvanproračunskih fondova i ulazu Hrvatske u neke od europskih i svjetskih gospodarskih trgovinskih asocijacija, rekla je u ime Kluba zastupnika SDP-a **Dragica Zgrebec (SDP)**. Istaknula je kako prvi put u Proračunu pokrивamo sva prava jer je u međuvremenu došlo do promjena zakona o onim pravima koja nisu mogla biti financijski praćena kroz Državni proračun, dok ujedno prihodi od privatizacije ne ulaze u tekući Državni proračun. Ipak, rekla je, predloženi Proračun pregledniji je od dosadašnje prakse prikaza i planiranja državnih izdataka. Smatra

da Proračun u kvalitativnom smislu zadovoljava, jer obuhvaća pregled svih prihoda, a rashode planira uglavnom na temelju pojedinačnih aktivnosti. Međutim, mišljenja je da od toga ima i nekih odstupanja te je predložila Vladi da analizira stavke po pojedinim korisnicima koje se odnose na pozicije nazvane Ostali izdaci, s namjerom da se i takve pozicije pobliže definiraju. Naglasila je i kako je Vlada prezentirala razmjernu prioritetu do 2004. te je stoga ukazala na važnost daljnje privatizacije i restrukturiranja postojećeg gospodarskog potencijala, na poticanje poduzetništva i stranih ulaganja. Iznijela je i neke primjedbe na osnivanje fondova za regionalni razvoj te za razvoj i zapošljavanje, ali ne njihovu intenciju i funkciju već da se ukaže na bolje zakonske regulative kako bi se spriječila birokratizacija tih fondova te da se spriječi korištenje sredstava fondova mimo programa

Vlada bi trebala analizirati stavke po pojedinim korisnicima koje se odnose na pozicije nazvane Ostali izdaci, s namjerom da se i takve pozicije pobliže definiraju.

koji dobiju gospodarsku i financijsku verifikaciju. Naglasila je i da financiranje reforme mirovinskog i zdravstvenog osiguranja značajno utječe na koncept ovog Proračuna te u tom dijelu postoje povećanja transfera u dvostrukom iznosu. Zaključila je kako je predloženi Proračun ipak u realnoj mjeri uravnotežio razvojnu i socijalnu komponentu potrošnje u 2002. godini. Kao bitnu značajku istaknula je uključivanje dosadašnjih izvanproračunskih fondova u jedinstveni proračun čime će financiranje ovih potreba biti preglednije i racionalnije. Predložila je da se u mandatu postojeće vlasti ne troše sredstva na izgradnju novih ili veće rekonstrukcije starih zgrada za potrebe administracije, nabave novog namještaja, automobila i slično izuzev nužnih zamjena tih sredstava. Eventualne uštede na tim pozicijama treba koristiti za programe u lokalnoj i regionalnoj samoupravi gdje će se zajedničkim sredstvima iz Državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne samouprave podizati standard u školstvu, zdravstvu i ustanovama socijalne skrbi.

Tu se ništa ne razumije

U ime Kluba zastupnika HSP-HKDU-a **Tonči Tadić (HSP)** naglasio je kako je jedan ugledni hrvatski ekonomist komentirao predloženi Proračun rekavši kako ništa ne razumije. To je upravo najbolji komentar predloženog materijala, smatra zastupnik. Drži da je prezentacija ovog Proračuna kao i lani bila na europskoj razini, ali sam Proračun je daleko od te razine. Rekao je da ukoliko želimo ostvariti u Hrvatskoj europske uvjete poslovanja

Prezentacija ovog Proračuna kao i lani na europskoj je razini, ali sam Proračun je daleko od Europe.

trebamo ispuniti uvjete iz Maastrichta, a to je inflacija ne veća od 1,5 posto, kamata najviše 2 posto, proračunski deficit manji od 3 posto bruto nacionalnog dohotka, stabilnost Vlade i zakonsko jamstvo neovisnosti Hrvatske narodne banke. To, kaže, odbija odnosno privlači strane ulagače, a ne stand by aranžman s MMF-om. Radi poticanja gospodarstva i privlačenja stranog ulaganja Vlada treba stvoriti ozračje sigurnosti u Hrvatskoj bez podlijevanja općoj histeriji i podhitno prekinuti eksperimente s poreznim sustavom i situacijama dva rebalansa koje smo imali ove godine, konstatirao je gospodin Tadić te dodao kako treba konačno postići pakt sa sindikatima i poslodavcima. Smatra da zemlju iz krize ne mogu izvući genijalni potezi Vlade, nego u prvom redu hrvatski poduzetnici. Istaknuo je da su izvan Proračuna ostala dva fantomska fonda, Fond za regionalni razvoj i Fond za razvoj i zapošljavanje što je nejasno, kao što je nejasan i izvor njihova financiranja. Drži kako je vrlo cinično govoriti o smanjenju Proračuna i javne potrošnje, a istodobno uvoditi sve novije i maštovitije poreze. Zabrinjavajućim je ocijenio smanjenje sredstava za pojedina ministarstva u odnosu na ovu godinu. Naveo je potom konkretno da taj manjak za Ministarstvo turizma iznosi 0,2 posto, za Ministarstvo znanosti 8,73 posto, za Ministarstvo prosvjete i športa 10,3 posto, Ministarstvo prometa, pomorstva i veza 10,7 posto, dok Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva ima rast sredstava za samo 5,7 posto. Drži kako je naivno očekivati da će se

iskazana razlika namaknuti od gospodarstva. Osvrnuo se potom na svaku pojedinu primjedbu rekavši da navedeno uzrokuje to da će cijele generacije mladih znanstvenika otići iz ove države koja školuje svoje najbolje kadrove za gospodarstvo SAD-a i Europske unije što je više nego apsurdno. Taj gubitak, zaključio je, nećemo moći nadoknaditi niti za 20 godina. O smanjenju sredstava za prosvjetu napomenuo je da će uzrokovati smanjenje plaća i nitko "blesav" neće htjeti raditi za te novce tako odgovoran posao. Što se Ministarstva poljoprivrede i šumarstva tiče smatra da je porast sredstava premali uzme li se u obzir činjenica da smo ušli u WTO i da našu poljoprivredu očekuje i tranzicijski trošak radi priključenja Europskoj uniji. Svako izdvajanje za poljoprivredu će biti učinkovitije ako se država prema poduzetnicima u toj gospodarskoj grani počne odnositi na isti način kao i prema ostalim svojim poduzetnicima, tvrdi zastupnik i predlaže da bi se poljoprivredi trebala plasirati sredstva putem dugoročnih kredita kroz HBOR, a ne kao do sada kroz neizvjesne sezonske poticaje koji čine opterećenje na Proračun. Posebno ga zaprepašćuje činjenica što je za izdatke u svrhu održavanja objekata zaštite od poplava i obnovu i razvitak predviđeno nula kuna. Iz navedenih razloga, Klub zastupnika HSP-a i HKDU-a ne može podržati ovaj Proračun, zaključio je gospodin Tadić.

Kvalitetna baza za suradnju na međunarodnom planu

Stavove Kluba zastupnika HSLs-a iznio je u ime Kluba **Jadranko Mijalić (HSLs)**. Rekao je kako HSLs smatra

Državni proračun za 2002. godinu odraz je postojećeg stanja u gospodarstvu, smanjenja javne potrošnje i poticanja rasta i razvoja gospodarstva s naglaskom na rast proizvodnje i ubrzanom zapošljavanju.

da je Državni proračun za 2002. godinu odraz postojećeg stanja u gospodarstvu, smanjenja javne potrošnje i poticanja rasta i razvoja gospodarstva s naglaskom na rast

proizvodnje i ubrzano zapošljavanje. Mišljenja je kako je u protekle dvije godine započeo: rast investicija, plaćanje starih državnih dugova, povećanje likvidnosti, štednja, pad kamata i bolji međunarodni rejting Republike Hrvatske. Istaknuo je kako je prihvaćanjem Hrvatske u međunarodne organizacije i asocijacije stvoren dobar temelj za daljnje dinamiziranje gospodarskog rasta i stabilnost javnih financija. Ukazao je potom na transparentnost proizašlu iz proračunskih rashoda po programima, aktivnostima i projektima na razini svih proračunskih korisnika. Ovakav prikaz predstavlja kvalitetnu bazu za suradnju naše države, kako s međunarodnim financijskim organizacijama tako i s bankama, zaključuje zastupnik. Posebno pozitivnim ocijenio je završetak procesa integracije izvanproračunskih fondova u Državni proračun. Kao novinu istaknuo je jasno iskazivanje vlastitih prihoda korisnika Proračuna i rashoda financiranih iz ostvarenih vlastitih prihoda što će, kaže, značajno pridonijeti cjelovitosti sagledavanja javne potrošnje. Pozitivnim drži i usporavanje daljnjeg zaduživanja te usmjerenost prema poticanju razvoja i zapošljavanja. Osvrnuo se i na osnivanje Fonda za razvoj i zapošljavanje i Fonda za regionalni razvoj te iskazao mišljenje kako je u početku ipak trebalo osnovati samo jedan takav izvanproračunski fond. Smatra da argumenti za osnivanjem tih fondova ne opravdavaju činjenicu porasta troškova koji će tu nastati. Upravo zbog značenja navedenih fondova i sredstava koji se za njih izdvajaju Hrvatski sabor trebao bi imati uvid u njihove troškove, kaže zastupnik te predlaže da se Saboru, koji donosi financijski plan tih fondova, podnose izvješća o izvršenju tog plana. Ujedno je stajališta da bi u Upravnom odboru navedenih fondova Hrvatski sabor trebao imati svoje predstavnike. Ukazao je i na smanjenje prihoda od trošarina na naftne derivate kojih se država, kako kaže, uvjetno odrekla kako bi se sredstva upotrijebila za cestogradnju. Drži da bi Hrvatski sabor trebao imati uvid i u trošenje tih sredstava. Naglasio je tada kako bi predloženim Proračunom trebalo regulirati potraživanje jedinica lokalne samouprave prema državi temeljem poreza na dohodak koji je sanacijom poduzeća pretvoren u vlasnički udio države. Potom je

ukazao na ukupne planirane materijalne rashode koji su umanjeni za 3,6 posto u odnosu na 2001. godinu što je u skladu sa štednjom i racionalizacijom, ali je mišljenja da se ipak na nekim drugim stavkama koje su povećane, kao službena putovanja, promidžbe informiranja ili reprezentacija, moglo također naći prostora za uštedu i racionalizaciju. Proračun je, kaže, dalje gospodin Mijalić, odraz usmjerenosti gospodarske politike prema poticanju rasta i zapošljavanja i u tom smislu pozitivno je ocijenio usmjerenje Vlade da se u periodu od 2002. do 2004. izradi program unapređenja konkurentne sposobnosti hrvatskog gospodarstva s njegovim nositeljima. Podržao je i planirano uvođenje godišnjih planova za zapošljavanje te reformiranje ustroja i funkcija Zavoda za zapošljavanje uz njegovo postupno transformiranje u samofinancirajuću ustanovu. Na kraju izlaganja u ime Kluba zastupnika HSL-a podržao je predloženi Državni proračun te istaknuo nužnost daljnjeg smanjenja javne potrošnje, rasterećenja gospodarstva, poticanje poduzetništva i rasta zaposlenosti kao temeljne orijentacije aktualne vlasti.

Neka pitanja ostala su otvorena

Klub nacionalnih manjina smatra da su oko predloženog Proračuna ostala otvorena neka pitanja, rekla je u ime Kluba **mr. Zdenka Čuhnil (HSS; zastupnica pripadnika češke i slovačke nacionalne manjine)**. Stoga je upitala, koliko ovaj Proračun može osigurati rast i razvoj uz istodobnu višu razinu socijalne nepravde, je li planirani rast bruto društvenog

Bilo je za očekivati da određena financijska sredstva prate realizaciju prava sadržanih u donesenim zakonima vezanim uz nacionalne manjine.

proizvoda od oko 3,5 posto dovoljan s obzirom na inflaciju od 4,3 posto, može li nešto popraviti porezna disciplina suzbijanja sive ekonomije i privrednog kapitala te može li osnivanje Fonda za regionalni razvoj i Fonda za razvoj i zapošljavanje pokrenuti zamašnjak zapošljavanja? Dominantnom temom svog Kluba glede proračuna nazvala je finan-

ciranje Ureda za nacionalne manjine kroz koji se financiraju udruge nacionalnih manjina. Smanjenje u te svrhe u odnosu na 1999. godinu iznosi više od 30 posto, naglasila je zastupnica. Dodala je kako su u svibnju 2000. doneseni zakoni vezani uz nacionalne manjine i bilo je, kaže, za očekivati da određena financijska sredstva prate realizaciju tih prava. Iz tog razloga Klub zastupnika nacionalnih manjina podržat će amandmane Odbora za ljudska prava i nacionalnih manjina, a sudbina tih amandmana utjecat će na podršku Kluba Proračunu prilikom glasanja, zaključila je zastupnica.

Bitne strukturne inovacije

U ime Kluba zastupnika HNS-a, PGS-a, SBHS-a dr. **Vesna Pusić** je rekla da Proračun za 2002. godinu sadrži dvije bitne strukturne inovacije koje konkretiziraju razvojne ciljeve ove Vlade.

Prva je novost - uključivanje Fonda mirovinskog i Fonda zdravstvenog osiguranja, s čijim ukupnim sredstvima država raspolaže. Omogućava se bolji uvid u to kako je država uključena u raspodjelu nacionalnog bogatstva.

Samom činjenicom da je moguće pratiti prenošenje sredstava u fondove, otvara se izuzetno povoljna situacija, koja je primjerena trenutku u kojem izvori prihoda mogu biti djelomično i donacije.

Naime, proračun je slika načina kako država sudjeluje ili utječe na raspodjelu nacionalnog bogatstva. U slučaju ovog proračuna jasnija je slika fondova nego kada se nalaze izvan proračuna. To se tiče i interveniranja države u slučaju raspodjele različitih oblika poreznih davanja, koja država prikuplja od građana i gospodarskih subjekata.

Drugi novi strukturni element je uvođenje novih fondova - za razvoj i zapošljavanje te za regionalni razvoj. Oni zapravo odražavaju razvojne ciljeve Vlade, a to su - brži rast, zapošljavanje i činjenicu da je Hrvatska zemlja jasnih i prepoznatljivih regija, što su za hrvatsku državu komparativne prednosti a ne nedostaci.

Naglasila je da fondovi tek djelomično "vuku" prihode iz proračuna što je jasno definirano direktnim prenošenjem pojedinih stavki ili dijelova iz određenih ministarstava. Samom činjenicom da je moguće pratiti prenošenje sredstava u fondove, otvara se izuzetno povoljna situacija, koja je primjerena trenutku u kojem izvori prihoda mogu biti djelomično i donacije. Naime, otvara se daljnja mogućnost priključivanja već postojećim fondovima Europske unije, što je već stvoreno potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Odnosno, pruža se prilika da naši fondovi (za razvoj i zapošljavanje, za regionalni razvoj) budu djelomično financirani i iz fondova koji su im potpisivanjem sporazuma postali dostupni.

Osim ovih razmatranja zastupnica Pusić je obratila pažnju na strukturu proračuna, odnosno iskazane stavke u pojedinim resornim ministarstvima. Primjerice, Ministarstvo obrane ima stavke s nešto povećanim ukupnim proračunom u odnosu na rebalans iz 2001. godine, ali nisu usmjerena kao što je trebalo na obrazovanje i prekvalifikaciju viška ljudi. Ne razabire postojanje jasnog plana prestrukturiranja vojske u skladu s postavljenim ciljevima o smanjivanju broja i provođenju profesionalizacije, skraćivanju vojnog roka ili njegovog ukidanja. S druge strane, umjesto da se povećava stavka za stručno usavršavanje, smanjuje se za više od 30 posto i ne vidi se da se ulaže u obrazovanje, profesionalizaciju i smanjenje broja ljudi.

Za pohvaliti je što Ministarstvo unutarnjih poslova smanjuje ukupni iznos za oko 6 posto, ali se takva pohvala ne može uputiti Ministarstvu prosvjete i Ministarstvu znanosti. Ona smanjuju plaće zaposlenima u osnovnim i srednjim školama, visokom obrazovanju, i znanstveno-istraživačkom radu, što je u suprotnosti s razvojnim ciljevima Republike Hrvatske, utvrđenim u dokumentu - Razvojni prioriteti Republike Hrvatske.

Budući da je to područje usko povezano s gospodarskim razvojem države, smatra da bi bilo nužno iznaći projekte koji bi bili financirani, uz istovremeno iznalaženje novih načina financiranja. Takav njezin stav proizlazi iz činjenice da su obrazovanje i znanost intelektualna i ljudska infrastruktura svakog društva.

Ako je bilo moguće pronaći modele dodatnog izvanproračunskog financiranja za gradnju cesta, to ne bi trebao biti problem za financiranje obrazovanja, odnosno visoke naobrazbe i znanosti.

Što se tiče stavki Ministarstva turizma, za koje je utvrđen prioritet, smatra da bi bilo dobro kada bi se prenio dio iz neke od stavki u Fond za razvoj i zapošljavanje, radi ostvarenja pretpostavke za obnovu turističkih kapaciteta i stvorila mogućnost da se privuku strani investitori.

Stopa rasta bruto domaćeg proizvoda, mišljenja je, ne može se temeljiti isključivo na ekstrapolaciji iz sadašnjeg stanja nego mora uključiti i viziju prema višoj stopi rasta.

Stopa rasta bruto domaćeg proizvoda ne može se temeljiti isključivo na ekstrapolaciji iz sadašnjeg stanja nego mora uključiti i viziju prema višoj stopi rasta.

Jedina moguća strategija za ostvarivanje takve veće stope rasta jest provođenje porezne reforme, odnosno iznalaženje mogućnosti da se smanji ukupni porez, primjenom irskog modela. U toj je zemlji primijenjen u razdoblju između 80-tih i 90-tih godina i ubrzao je rast i punjenje proračuna za više od 3 puta, a istovremeno smanjio sve vrste poreza koje je Irska imala.

Prebacivanje tereta

U ime Kluba zastupnika IDS-a **Damir Kajin** je izrazio zabrinutost zbog ocjene Kluba da će se ubuduće kroz nove poreze prebacivati teret s gospodarstva na stanovništvo.

Građani će morati plaćati trošarine na automobile, pivo, a morat će plaćati i više za osiguranje. Prema napisima u novinama slijedi oporezivanje kotlova za raketu što u narodu potiče zlobne primjedbe jer se time nije nadao.

Nadalje, uslijedit će povećanje prireza lokalne samouprave jer ona na drugi način neće provesti "tobožnju" decentralizaciju, a i to će opet negativno utjecati na standard građana. Uz više novca u županijskom proračunu moglo bi se utjecati na intenzivni gospodarski razvoj, rekao je, u što sumnja s

obzirom na proračun kakav imaju Primorsko-goranska, Dalmatinska i Istarska županija koji tek što premašuje stotinu milijuna kuna. Stoga, teško da je moguć bilo kakav značajan pomak.

Bruto društveni proizvod, rekao je, najvjerojatnije u narednoj godini neće biti veći od 3,2 posto, uspoređujući ga s ovogodišnjim u kojoj je iznosio 4,1 posto. Da planira drugačije Vlada ne bi imala rezervnu varijantu proračuna.

Unatoč takvim predviđanjima očekuje da će 2002. godina biti prijelomna, upravo zbog sporazuma o pridruživanju. Nakon toga očekuje da će se potaknuti izvoz, premda misli da će biti znatno veći uvoz, a to opet može utjecati na našu prerađivačku industriju.

Valja se podsjetiti, rekao je Kajin, da na ime vanjskog duga treba otplatiti 2,2 milijarde US dolara (samo za kamate 650 milijuna) što je ravno predviđenom rastu BDP u slijedećoj godini. Ocjenjuje da bi nas takva zaduženost mogla "ugušiti" pa smatra da u narednoj godini treba planirati manja zaduženja. No, budući da je to teško za očekivati, pretpostavlja da bi se mogao dogoditi još neki rebalans proračuna.

Razlog takvu predviđanju je u činjenici da su ukupni izdaci središnje države za 2002. godinu planirani u iznosu 76,9 milijardi kuna, što je 3 milijarde kuna više nego ove godine. Istovremeno, proračunski primici u narednoj godini trebaju biti 73,9 milijardi kuna, u što ne vjeruje. Također treba znati da iduće godine treba otplatiti veći dug nego ove godine a k tome, upitan je i prihod od privatizacije. Nadalje, valja podmiriti i 2,7 milijardi kuna mirovinske tranzicije pa je stoga moguće očekivati čak dva rebalansa državnog proračuna.

Što se može privatizirati?

Osim toga sumnja da će prihodi od uštede na smanjenju socijalnih prava proračunu biti dostatni. Od privatizacije se očekuje uprihodovati 2,5 milijardi kuna što na prvi pogled i nije previše, međutim smatra da treba znati što je zapravo moguće privatizirati. U svezi s potonjim pitanjem, drži da je ovu temu trebalo vezati uz raspravu o proračunu.

Ima naznaka da će se privatizirati Croatia osiguranje (spominje se stotinu milijuna eura) zatim provesti treća

faza privatizacije Hrvatskih telekomunikacija, Jadranski naftovod, Pliva, možda i dalmatinski hoteli, te poštanska banka. Što se nje tiče ona je sanirana samo u 2001. godini sa gotovo 800 milijuna kuna, a za nju se zapravo može dobiti koliko i za Riječku ili Duborvačku banku, tj. oko 40 milijuna US dolara. Klub podržava sanaciju i smatra da je to trebalo učiniti i s drugim bankama, primjerice, Gluminom, Osječkom ili Komercijalnom bankom, a ne podmirivati osiguranu štednju. Takav je postupak rezultirao gubitkom milijuna kuna i više tisuća zatvorenih radnih mjesta. Uz privatizaciju stoga vezuje pitanje hoće li se privatizirati INA, elektrosustavi, i kada će se to dogoditi. Osim toga, misli da 2,5 milijardi kuna nije nedostižno.

Nadalje, država namjerava od naplate dugova dospjelih a nenaplaćenih potraživanja koje premašuje 23,5 milijardi kuna, naplatiti 2,5 milijardi kuna, od oko 300 tisuća poreznih obveznika. Smatra da izdržljivost proračuna gotovo ovisi o toj stavci. Ona bi trebala donijeti proračunu isto toliko prihoda koliko donosi mirovinska reforma.

Imajući spoznaja o tome da su dužnici uvijek pobjeđivali državu, izrazio je sumnju u drugačiji ishod te smatra da se predloženim zakonom neće naplatiti "bog zna koliko prihoda".

Naime, postavlja se pitanje tko će natjerati PIK-ove, brodogradilišta, posrnulu industriju, da plati kada se zna da je većina u stečaju i još u državnom vlasništvu.

Od ukupnog dugovanja, u iznosu 23 milijarde kuna, 2 trećine je državnih. Najviše se duguje za doprinose, a čak je 2,6 milijardi kuna doprinosa reprogramirano.

Stoga, smatra zastupnik, ima malo nade za opstanak tako ambicioznog pothvata, pogotovo ako se ima u vidu "brzina" naših sudova.

Posebni problem zastupnik vidi u "kvazi fondovima" za gradnju cesta, jer baca novo svjetlo na proračun koji postoje veći u odnosu na onaj iz 2001. godine. Smatra da će nove fondove biti teško kontrolirati ili će biti kontrolirani mimo Sabora.

Uštede bi se trebale ostvariti otpuštanjem radnika, što povećava broj nezaposlenih. U svim područjima osim u Istri situacija je tragična. Naime, u razdoblju od 1990. do 2000. godine, što zbog rata ili gubitka tržišta na istoku, izgubljeno je više od

500 tisuća radnih mjesta. Podaci govore da je nezaposlenost u 2000. godini iznosila 21,5 posto, u 2001. godini 22,3 posto, a u narednoj godini očekuje se da će se kretati oko 22 posto. Međutim, rekao je, želi vjerovati da se neće naći na ulici nego da će im biti osiguran drugi posao.

Državu će koštati i produžetak misije OSCE u Hrvatskoj, za još najmanje godinu dana, zbog problema s povratkom izbjeglica i rješavanja stanarskog pitanja.

Upozorio je da će potencijalni dug države po osnovi izdanih jamstava, plus nepodmirene beskamratne glavnice u iznosu 15,5 milijardi kuna najvećim dijelom dospijevati u 2003. i 2006. godini.

Uočava se da revizija pretvorbe neće ostvariti prihod a to je potvrda da projekt, koliko god nužan, neće dati rezultate. Slijedi zaključak da će Hrvatska morati proći još dvije teške godine - prosječni građanin u narednoj godini živjet će još teže pa im treba iskreno reći što ih očekuje. Oni pak u tom smislu očekuju solidarnost.

Negativna tendencija

Ivan Jarnjak (HDZ) polazi od konstatacije da je domaći bruto proizvod temelj iz kojeg se izračunavaju mogućnosti jedne države. U prošloj godini je rastao po stopi od 3,7 posto a ove godine 4,2 posto. Imamo negativnu tendenciju, čija je posljedica rast nezaposlenosti, povećanje zaduženosti, odnosno ukupni pad životnog standarda. S planiranim rastom od 3,5 posto, što je manje u usporedbi s prethodne dvije godine, teško je da će doći do porasta zapošljavanja i smanjivanja zaduženosti. Stav koji iznosi proizlazi iz ministrove procjene da je razvojni proračun moguć uz rast bruto domaćeg proizvoda po stopi od 7 posto.

Što se tiče fondova za regionalni razvoj i zapošljavanje, dolazi do centraliziranja sredstava, nakon čega Vlada donosi odluku o financiranju programa i to putem ministarstava, što je neshvatljivo, rekao je zastupnik Jarnjak.

Prigovorio je da se skromno planira i za razminiranje - predviđa se samo 221 milijun kuna, čime se ne može ostvariti zacrtani program da se zemlja razminira u narednih 10 godina. Za takav plan potrebno je oko 850 milijuna kuna. Istovremeno se, prigovorio je, za intelektualne i

osobne usluge planira izdvojiti 325 milijuna kuna. Bit će nedovoljna sredstva koja se planiraju za vatrogastvo, a pogotovo treba voditi računa o domaćoj proizvodnji, a ne uvoziti.

Uputivši pohvale pozitivnom planiranju da se završi gradnja gimnazija u Krapini, Zaboku i srednja škola u Pregradi, mišljenja je da treba riješiti pitanje bolnice u Krapinsko-zagorskoj županiji kao jedine županije koja nema svoju bolnicu.

Nadalje, smatra da bi trebalo zaustaviti od daljnjeg propadanja, ili barem konzervirati, zgradu Županijskog suda u Zlataru jer je šteta pustiti je da sasvim propadne.

Kritički se osvrnuvši na oslabljenu mogućnost utjecaja zastupnika na prioritete u cestovnoj izgradnji, spomenuo je postojeće probleme - cestovni pravac Krapina-Macelj, Breznički Hum-Varaždin te cestu Krapinske toplice-Pregrada, i ceste koje horizontalno povezuju te dvije autoceste, koje su u očajnom stanju.

Ivan Ninić (SDP) je u ispravku netočnog navoda rekao da je Odbor za unutarnju politiku, kao matično tijelo, raspravljao o sredstvima za vatrogasnu zajednicu i da je iskazano zadovoljstvo. Ima 42 milijuna za novu opremu i 3 milijuna i 600 tisuća za popravak kanadera i stare opreme.

Ivan Jarnjak je uzvratilo da 42 milijuna jest veliki novac ali s obzirom na cijenu samo jednog vozila za potrebe vatrogastva, održavanje zrakoplova raznih tipova, ta sredstva ni približno nisu dostatna.

Netransparentan proračun

U ispravku netočnog navoda **Miroslav Korenika (SDP)** je osporio točnost Jarnjakovih navoda glede Varaždinske autoceste jer je, kaže, za nju proveden javni natječaj, ishodena građevinska dozvola i na proljeće se nastavlja s gradnjom. Osim toga, zastupnici su na Odboru za pomorstvo, promet i veze tražili da se dostavi program izgradnje ceste i autoceste jer je zakonom donesen drugačiji način financiranja.

Ivan Jarnjak je uzvratilo da je baš na to upozorio tj. da se to ne vidi iz proračuna, što smatra da nije dobro.

Jadranka Kosor se osvrnula na određene stavke u Proračunu odnosno, po njezinoj ocjeni, na neke zapostavljene prioritete, prigovorevši što je proračun u mnogo dijelova netransparentan. No, primijetila je da

se unatoč tome što se stalno govori da je socijalan to uistinu iz njegovih stavki ne vidi (misli na djecu i mlade).

Unatoč tome što se stalno govori da je proračun socijalan to se uistinu iz njegovih stavki ne vidi.

Čudi naime da i naredne godine roditeljske naknade ostaju na ovogodišnjoj razini tj. smanjene iako se tome suprotstavila cjelokupna hrvatska javnost. Isto je s doplatkom za djecu, smanjenje se vidi u predviđenoj stavci koja je smanjena sa 2 milijarde i 400 milijuna na 1 milijardu i 700 tisuća. U svezi s tim podsjetila je na raspravu i ukidanje doplatka za treće i svako slijedeće dijete kada je rečeno da će se "rupa" nastala ukidanjem doplatka za starije od 19 godina, nadomjestiti stipendijom. Ta se preraspodjela ne vidi u stavkama proračuna, niti je donijet zakon koji će to urediti, kao što se obećalo, do kraja godine.

Nije dobro što se smanjuju sredstva u Ministarstvu znanosti i prosvjete i športa za časopise i knjige sa 349 tisuća 955 kuna na 118 tisuća kuna, a istovremeno se u Uredu za strategiju razvitka Republike Hrvatske za usluge promidžbe, informiranja planira izdvojiti 50 tisuća kuna.

Usljedila je primjedba na izdatke Ureda za odnose s javnošću kod kojeg se, primjerice, ne planiraju izdaci za telefonske račune kao da toga neće biti, dok se za ostale usluge promidžbe i informiranja predviđa potrošiti milijun i 12 tisuća kuna. Ukupni izdatak za taj ured iznosi 5 milijuna kuna. Istovremeno se Pučkom pravobranitelju ne planira povećanje sredstava, premda je Sabor nakon rasprave o njegovu Izvješću obvezao Vladu da pronade sredstva i osigura adekvatan prostor za primanja, jer ga posjećuje velik broj građana.

Primjerice, za Pučkog pravobranitelja se predviđa iznos od 2 milijuna 981 tisuću kuna, a za troškove reprezentacije 889 kuna.

Da predloženi proračun nije transparentan, kao što se tvrdi u uvodnom izlaganju potkrijepila je dvama primjerima - osniva se novi Ured za socijalno partnerstvo i nova direkcija za korištenje službenim zrakoplovima. Za njihov uredski materijal predviđa se potrošiti 35 tisuća kuna a ukupno za direkciju izdvojilo bi se 10

milijuna 709 tisuća i 434 kune. Uredu za strategiju razvitka Republike Hrvatske predviđa se gotovo dvostruko povećanje plaća.

Prema tome, zaključuje da su materijalni troškovi u porastu, pa tako primjerice, rastu troškovi reprezentacije, troškovi za intelektualne usluge, telefoniranja, putovanja, komunalne usluge, dimnjačarske usluge, čišćenje, deratizaciju. Podatak govori da se stavka za čišćenje i pranje u Uredu Predsjednika povećava za 20 tisuća kuna a isto je s Ministarstvom financija. Naime, te stavke u rebalansu za 2001. godinu nije bilo, a sada iznosi milijun i 100 tisuća kuna. Isto je što se tiče dimnjačarskih usluga u Ministarstvu financija koja se povećavaju na 200 tisuća kuna. Slično je u Ministarstvu pravosuđa gdje je sa 50 tisuća kuna povećana stavka za čišćenje, na 100 tisuća kuna ili iznošenje i odvoz smeća sa 35 tisuća na 50 tisuća kuna, a za deratizaciju i dezinfekciju sa 5 tisuća na 10 tisuća kuna.

U stavkama ovog Ministarstva ostale intelektualne usluge povećavaju se sa 40 tisuća kuna na 4 milijuna i 900 tisuća kuna.

Planirana sredstva za razminiranje gotovo da nisu povećana, a s predviđenim se jedino može razminirati hrvatski prostor u narednih 20 a ne 10 godina. Naime, utvrđeno je da bi za zacrtanih 10 godina bilo potrebno gotovo milijardu kuna.

Zadovoljstvo predviđenim

Željko Pavlic (HSL) se osvrnuo na konkretne projekte vezane uz Međimursku županiju za koje misli da su kvalitetni.

Izrazio je zadovoljstvo prvenstveno zbog ulaganja u nekoliko sportskih dvorana i škola u kojima se radovi izvode već nekoliko godina i pred završetkom su. Napomenuo je da je županija zaslužila da projekti budu pokriveni i iz proračuna jer se ona dijelom financira iz sredstava jedinica lokalne samouprave, što je nepisano pravilo i to u omjeru 50 prema 50.

Međutim, sa žaljenjem je konstatirao da u stavkama Ministarstva znanosti nisu predviđena sredstva koja bi se kasnije uputila Ministarstvu prosvjete i športa za izgradnju nove osnovne škole a ova bi oslobodila dio prostora stare zgrade koji dijeli s Visokom učiteljskom školom.

Slijedeći projekt u koji treba investirati je srednja škola Prelog koja se nalazi u staroj školskoj zgradi, a takva ne ispunjava potrebne pretpostavke za odvijanje nastave potrebne za gospodarsku školu.

Za pohvalu je da se država uključila u investicije u Štrigovi jer je izgrađivši novu školu prepoznala svoje interese ali ipak još uvijek nedostaje sportska dvorana. Izostalo je i financiranje u okviru Ministarstva zdravstva, za određena kapitalna ulaganja u Županijsku bolnicu Čakovec u iznosu od milijun kuna i izradu projekta za adaptaciju paviljona internog odjela, te za izradu projektne i natječajne dokumentacije za početak radova na uređenju operacijskog trakta i centralne sterilizacije.

Mr. Zlatko Mateša (HDZ) se osvrnuo na osnovni princip na kojem se temelji ovaj proračun. Prigovorio je da je primijenjena nova metodologija koja je možda i bolja, ali ne daje transparentnost, u smislu mogućeg uspoređivanja predloženih stavki s onim prethodnima.

Tekući prihodi ne pokrivaju tekuće rashode, što je suprotno polazištu fiskalne politike.

Primjećuje također da tekući prihodi ne pokrivaju tekuće rashode, što je suprotno od polazišta fiskalne politike.

Nadalje, ne vidi se da će rasti kapitalna ulaganja, primjerice obnova, za koju ocjenjuje da neće biti završena ove godine, pogotovo ako se za nju predviđa oko 300 milijuna kuna.

Taj je iznos, štoviše, izjednačen s iznosom za povratak ostalih, a financiran je iz raznih izvora.

Istovremeno, ne smanjuju se tekući rashodi i ne izdvaja za osnovno i srednje školstvo, znanstveno-istraživački rad, odnosno vezano uz "ostvarivanje strateških ciljeva vezanih uz razvoj", nego se ona još i smanjuju.

Vezano uz opći cilj, napomenuo je da se ne smanjuju ni porezna opterećenja, nego da rastu za 7 posto. Naročito iznenađuje podatak vezan uz porast dobiti, i čak očekuje 21 posto.

U svezi s potonjim nameće se pitanje, rekao je - ili je hrvatsko gospodarstvo u fantastičnom stanju, pa očekuje ekstra dobit ili je predviđeno veće porezno opterećenje.

Što se tiče fondova smatra da nema razloga za njihovo osnivanje, osim da se udovolji zahtjevu MMF-a koji traži da se prihodi od privatizacije ne prikazuju na prihodovnoj strani državnog proračuna nego se moraju tretirati kao jednokratni primici.

Čak ni u tom slučaju nisu potrebni fondovi, smatra mr. Mateša pogotovo ako postoji HBOR koji ima potrebna znanja za obavljanje te vrste djelatnosti. Naime, dodatno zabrinjava da bi se mogle formirati paradržavne fondovske strukture, koje bi bile izvan kontrole Sabora.

Upozorio je na postojanje mogućnosti da se pojavi izvjestan dug koji bi nastao na temelju zaduživanja temeljem izvjesnog prihoda od privatizacije, koji može i izostat.

Na takav zaključak upućuje činjenica da Hrvatski fond za privatizaciju i sam ima "rupu", odnosno dubiozu u svome proračunu. Preporuka je zastupnika da se u sklopu rasprave o fondovima ovo pitanje ozbiljnije razmotri.

Hrvoje Vojvoda (HDZ) ističe da i uz ovaj proračun predlagatelj ponovno navodi da je razvojni, socijalni, štedljiv i transparentan te kako baš od iduće godine počinje gospodarski rast, kreću ekonomske reforme i dolazi do restrukturiranja. Svi podaci o rastu industrijske proizvodnje, građevinarstva itd. vjerojatno imaju samo jedan cilj - ukazati narodu da ide nabolje nego što je bilo ranije samo igrom slučaja mi toga danas nismo svjesni, rekao je.

Posebno čudnim smatra, iako se, kaže, davno prestao čuditi, da je ova hrvatska Vlada o proračunu raspravljala na izvanrednoj i zatvorenoj sjednici za javnost, a radi se o normalnom i uobičajenom postupku. "Krema" svega je izjava premijera Račana nakon te sjednice u kojoj govori kako dijeli zabrinutost građana zbog toga što promjene ne idu dovoljno velikom brzinom. Da je gospodin Račan na čelu oporbe to bi se još moglo razumjeti, rekao je zastupnik.

Glavna odlika ove Vlade je promjena metodologije i sve se mora mijenjati ili na brzinu iznova donositi pa je pozicija hitnog postupka dovedena do apsurdna, smatra, rekavši provokativno da nam proračun možda uopće ne treba ako se rebalans mora donositi dva, tri puta godišnje (u zapadnim zemljama ministar financija u tom slučaju pada) već neka

Ministarstvo financija vodi javne financije.

U proračunu se uopće ne govori da je Hrvatska, tvrdi zastupnik, preza-dužena zemlja. U posljednje dvije godine dug države izrazito brzo raste i to će država jedno vrijeme moći pokrivati prodajom imovine iz vlastitog portfelja no nakon toga dolazi traženje reprograma duga što vjerojatno donosi i druga pravila ponašanja koja će nam ograničavati ekonomski suverenitet a time i onaj politički i padanje svih onih brana koje možemo imati prema asocijacijama poput Balkana i slično, smatra zastupnik.

U takvoj situaciji ostaje predložiti Vladi da možda ipak malo manje pažnje potroši na kresanje socijalnih prava različitih društvenih skupina a puno više uvođenju jedne gospodarske politike, rekao je upozoravajući i na potrebu reguliranja crnog tržišta.

U proračunu se uopće ne govori da je Hrvatska prezađuzena zemlja. U posljednje dvije godine dug države izrazito brzo raste i to će država jedno vrijeme moći pokrivati prodajom imovine iz vlastitog portfelja no nakon toga dolazi traženje reprograma duga.

U takvoj situaciji nedostaje nam zajedništvo i svjetlom točkom zastupnik ocjenjuje izjavu premijera Račana o potrebnom nacionalnom konsenzusu, premda ne zna koliko je ona možda došla prekasno jer se danas još uvijek bavimo gonjenjima, revizijama, skidanjem imuniteta zastupnicima.

Različiti podaci u različitim trenucima

Dario Vukić (HDZ) se pita kako u predloženom proračunu pročitati ono što ne piše kako bi trebalo jer čistija slika bi se dobila kada bi se napravio konsolidirani proračun opće države i obuhvatio dio troškova za decentralizirane funkcije koji se procjenjuju na dvije milijarde kuna a i kad bi se konsolidirali fondovi za regionalni razvoj te za razvoj i zapošljavanje s

oko 3,5 milijarde kuna. Onda bi se mogao komparirati proračun s prošlogodišnjim, rekao je.

U dosadašnjim raspravama bilo je puno različitih podataka koje koristi ministar financija u različitim trenucima pa tako kad se govori o deficitu podaci iz materijala ne odgovaraju onima koji je ministar Crkvenac potpisao u Godišnjem izvješću Ministarstva financija za 1999. i 2000. godinu iz kojeg je razvidno da je deficit 1999. bio 2,5 milijardi kuna a u 2000. 6,1 milijardu dok je ove godine deficit planiran u iznosu od 9 milijardi. Uspoređujući deficit bez prihoda od privatizacije proizlazi da je on povećan za više od 6,5 milijardi u ove dvije godine. Toliko o uspješnosti ili neuspješnosti rada pojedine Vlade što govore brojke, a ne politička privrženost, zaključio je. Rezimirao je i podatke o javnom dugu (krajem 1999. iznosio 46 milijardi kuna) i naveo da se je država zadužila od tada za dodatnih 25 milijardi jer će u 2001. godini dug biti više od 72 milijardi, a svjedoci smo da se to daje u potrošnju prema se govori o smanjivanju javne potrošnje (smanjuju se kapitalni izdaci).

Tekući deficit je za šest mjeseci ove godine bio na razini od 2,6 milijardi kuna, nastavio je s iznošenjem podataka zastupnik upozoravajući da u 1995. od kada se počeo proračun voditi po metodologiji poznatoj u ovom Saboru nije bilo tekućeg deficita i da se prvi put pojavio 1999. godine u iznosu od 423 milijuna kuna. Sve to govori, smatra, o vrlo lošoj politici vođenja javnih financija i da je stanje puno drugačije nego što se političkim igrokazima želi prikazati hrvatskome narodu. Osvrnuo se i na pitanja kamata te subvencija za koje smatramo kaže, da su nešto što ne treba i ovim se Prijedlogom one smanjuju u svim vidovima sa 3,3 na 2,6 milijardi što iznosi četiri posto proračuna dok je taj postotak u zemljama EU i deset posto i time se (posebno SAD) stvaraju motori razvoja.

Mi sami sebi režemo mogućnosti razvoja primjenjujući oštrije kriterije od razvijenih zemalja koje su desetljećima subvencionirale svoju proizvodnju, promet i sve ostalo i danas su neusporedivo u tehnološki boljoj situaciji od hrvatske industrije, prometa i infrastrukture, rekao je te se u nastavku osvrnuo i na nove fondove smatrajući da njihovo formiranje tehnički nije moguće (s

obzirom na riznicu) i to puno govori o tome koliko se zna o onome o čemu se radi.

Posebno je zatražio da se hrvatskoj javnosti prenese da se Sabor, saborske zastupnike, neopravdano proziva kao teret za porezne obveznike i da je Sabor nešto rastrošno. Svjedoci smo da se u javnosti Sabor želi omalovažiti sa svih strana, posebice od ljudi u Vladi, rekao je te naveo da su troškovi Sabora planirani za sljedeću godinu u iznosu od 113 milijuna kuna a troškovi Vlade, bez ministarstava, 221 milijun kuna. Prema tome Vlada troši dvostruko više novca od Sabora, rekao je te kao zanimljiv podatak ocijenio smanjivanje sredstava Državnog zavodu za statistiku za 52,8 milijuna kuna što znači, kaže, da ukidamo taj Zavod i da ćemo ubuduće dobivati brojke koje se neće moći nigdje provjeriti.

Štedi se, ali na porodičnim naknadama, plaćama

Dr. **Jure Radić (HDZ)** smatra da je iznesene osnovne karakteristike ovog proračuna - štedljiv, razvojan, transparentan - moguće definirati ali u jednom malom segmentu. Procjenjuje, a i u nastavku razlaže, da je puno više elemenata koji govore suprotno. Je li štedljivost porast troškova od 125 posto za uredski materijal (456 milijuna) u odnosu na

Ovo je još jedan proračun koji Hrvatsku vodi jednom tapkanju po mjestu, koji ne znači razvoj već pridonosi daljnjem otvaranju raznih ureda i komisija, a staro je pravilo ako hoćeš da se nešto ne riješi otvori neki ured, povjerenstvo.

prošlu godinu, 154 posto za promidžbu i informiranje, za reprezentaciju 115 posto itd. Štedi se na porodičnim naknadama, dječjim doplacima, plaćama, znanosti. Proračun nije ni transparentan jer bi trebao biti usporediv s prijašnjima, što nije, rekao je, među, ostalim posebno upozoravajući da drastično rastu troškovi - za 42 posto - za Vladin Ured za odnose s javnošću. To valja stoga da bi se uvjerilo ljude da im je dobro, rekao je.

Zbog svih razloga koje je naveo tvrdi da je ovo još jedan proračun koji Hrvatsku vodi jednom tapkanju po mjestu, koji ne znači razvoj već pridonosi daljnjem otvaranju raznih ureda i komisija, a staro je pravilo ako hoćeš da se nešto ne riješi otvori neki ured, povjerenstvo. Ni jedno načelo štedljivosti u ovom proračunu nije provedeno, rekao je i najavio niz amandmana u vezi s tim.

Zamjenik ministra financija mr. **Damir Kuštrak** objasnio je da je razdjel za Državni zavod za statistiku bio za 2001. godinu znatno veći zbog provođenja popisa stanovništva. Odbio je i primjedbu da se štedi na osnovnom i srednjem školstvu jer se i za sljedeću godinu (decentralizacija počela od 1. srpnja 2001. godine) predlaže tzv. pozicija za potporu i nije komplicirana matematika i vidjeti da potrošnja u osnovnom i srednjem školstvu raste.

Proračun nije razvojan

Zatim je govorio dr. **Ante Simončić (HSS)** napominjući da se nastavlja na izlaganje zastupnika Markova koji je izlagao u ime Kluba zastupnika HSS-a i da će govoriti o problemima u kulturi, obrazovanju, znanosti i tehnologiji. Živimo u doba kulture, ali nažalost, nekulturno, živimo u doba znanja, ali znanje malo cijenimo. Ovaj je proračun nerazvojan, osobni je stav zastupnika ali i HSS-a, kazao je potkrepljujući to i podacima o izdvojenim sredstvima za Ministarstvo kulture koje je dobilo i niz novih obveza te dolazi u pitanje ostvarivanje njegovog redovitog programa (investicijske potrebe 14 državnih arhiva u zemlji, adaptacija 15 muzeja i galerija na razini RH). Prioritetni programi Ministarstva kulture su i programi adaptacije domova kulture i knjižnica na područjima od posebne državne skrbi odnosno investicijski programi ustanova kulture na otocima i sve su to razlozi da zastupnik podrži inicijativu da se ovom Ministarstvu dodijeli dodatnih 40 milijuna kuna.

Ministarstvu prosvjete i športa nedostaje 50 milijuna kuna za kapitalna ulaganja u školstvu iz državnog proračuna što znači da će se sporije završavati mnogi kapitalni objekti. Nedostaje i 248,5 milijuna kuna za namirenje utuženih isplata (u tom okviru i jubilarne nagrade) koje Ministarstvo mora izvršiti a nedostaje i 153,8 milijuna za minimalni peda-

goški standard (sredstva decentralizacije) rekao je, među ostalim zastupnik, te u vezi s ovim potonjem zatražio informaciju o tome po kojim će se kriterijima, prioritetima dijeliti sredstva iz Fonda za poravnanje.

Obrazovanje nije ušlo u Fond za razvoj, a mora naći tu svoje mjesto. Neprihvatljivo je da je u tom Fondu namijenjeno znanosti samo 250 milijuna jer razvoj ovisi o znanosti, tehnologiji i znanju, naglasio je. Kao koalicijska vlast opredijelili smo se da će se u obrazovanje ulagati 5,6 do 6 posto bruto nacionalnog dohotka a s ovim predloženim mjerama smo daleko od poželjnog, rekao je upozoravajući i da su potrebna golemo sredstva i za prequalifikaciju, odnosno stručno usavršavanje više od 360.000 nezaposlenih (branitelji, nezaposleni na porušenim područjima) a i to je primjer razvojne politike koja se temelji na obrazovanju.

Što je s investicijama

Marina Matulović-Dropulić (HDZ) govorila je o investicijama, što je, kako smatra, u dosadašnjoj raspravi premalo naglašeno a trebalo bi ozbiljno razgovarati pa i do drugog čitanja unijeti u proračun određene promjene. Podsjetila je da su uz donošenje proračuna za 2001. godinu potpredsjednik Vlade i ministar financija u Saboru izjavljivali da će se dogoditi bum s investicijama i da će se investirati više od 10 milijardi kuna, govorilo se o velikim stranim ulaganjima i koncesijama no od toga se vrlo malo ostvarilo. Nije ni točno da je rast građevinarstva od dva do tri posto jer svi znamo u kakvoj su situaciji građevinari, kolike su firme likvidirane i koliko je ljudi na čekanju.

Države koje žele razvitak predviđaju u svom proračunu sredstva za izgradnju magistralnih infrastrukture, naglasila je zastupnica te primijetila da u ovom proračunu za 2002. tih investicija opet nema, dapače, kapitalna ulaganja su smanjena na samo 1,6 milijardi kuna.

Dobro je da se ceste grade ali nije dobro da se o prioritetima i realizaciji tog programa ne može u Saboru razgovarati, rekla je zastupnica i podržala prijedlog Odbora za pomorstvo, promet i veze da se taj program dostavi Saboru do drugog čitanje proračuna. Zatražila je i da se svim zastupnicima dostave programi

investicija koji se predviđaju putem fondova, jer zastupnici HDZ-a ih nisu dobili a neki zastupnici navodno imaju detaljno razrađene sve te programe, kazala je, uz ostale primjedbe, zbog kojih se, kaže, teško može tvrditi da je ovaj proračun razvojan, transparentan i socijalno osjetljiv.

Postići konsenzus

Luka Bebić (HDZ) smatra da se bez sudjelovanja oporbe i njenog doprinosa teško mogu ozbiljno i odgovorno donositi zaključci o državnom proračunu i uopće o razvojnoj politici države. To je područje (i nacionalna sigurnost, obrana, vanjska politika) gdje je potrebno postići konsenzus, naglasio je. S obzirom na to da autoritativni ljudi argumentirano osporavaju optimizam uz ovaj proračun a tu su i pokazatelji o nezaposlenosti, velikoj zaduženosti itd, ovo je trenutak kada svi trebamo stati i vidjeti u čemu je problem i kako riješiti te osnovne probleme i to je minimum gdje moramo imati jedinstvenu državnu politiku, naglasio je.

Zašto ne bismo bili kadri, sada nakon desetak godina samostalnosti uključiti sve svoje potencijale (Putin je pozvao sve tajkune koji su iznijeli milijarde dolara iz Rusije da vrate taj novac i uključe u program razvoja i prosperiteta i da se bogate u svojoj zemlji), i one iz vladajućih i oporbenih struktura kako bi razriješili temeljna pitanja, pitao je upozoravajući da je krajnje vrijeme da se o tome ozbiljno politički razmisli.

Što se tiče predloženog proračuna komentirao je neke stavke te zaključio da ne pokazuje da ozbiljno shvaćamo problem nacionalne sigurnosti, da se kod Hrvatskih voda ne predviđa ni kuna za obranu od poplava te da Ministarstvo poljoprivrede s povećanim sredstvima za 102 milijuna ni približno ne može zaštititi našu poljoprivredu i osigurati joj prijelazno razdoblje i postizanje konkurentnosti s obzirom na tržište koje se otvorilo (na štetu našeg proizvođača).

Zdenka Petričević-Babić (HDZ) najavila je svoje amandmane na ovako predloženi proračun jer je, među ostalim, smanjena potpora Hrvatima u europskim zemljama za 500.000 kuna a za Osnovnu školu "Stjepan Radić" iz Imotskoga predviđeno 500.000 kuna a treba još toliko te da predviđenih 3,5 milijuna nije dostatno za Klinički bolnički centar u Splitu.

Osvrnula se i na napise u tisku da državni proračun (Hrvatska matica iseljenika) financira i časopis "Cvitak" iz Čitluka no on je, kao i "Hrvatska misao" iz Sarajeva, "Klasje naših ravni" iz Subotica i "Motrišta" iz Mostara opravdao svoju svrhu i cilj, rekla je zastupnica. No zašto nitko ne govori da se iz državnog proračuna financira i tjednik "Novosti". Radi se o samostalnim srpskim novinama koje izlaze u Zagrebu, a raspačavaju diljem Hrvatske, izdavač je Srpsko narodno veće Zagreb i Zajedničko veće opštine Vukovar (za izdavača Milorad Pupovac i Miloš Vojnović), rekla je zastupnica i pročitala dio članka iz tog lista od 17. kolovoza koji govori o Haaškom sudu i pok. predsjedniku Tuđmanu i da je "šteta što taj nalogodavac neće moći odgovarati pred svjetskim sudom u Haagu." Pitala je opravdava li to financiranje iz državnog proračuna.

Dubravka Horvat (SDP) podsjetila je da je Zakonom o obrani od tuće određeno da se mora provoditi cjeloviti operativni program za obranu od tuće, a ne reducirani. Kako su u ovom proračunu sredstva smanjena odnosno zadržana na istoj razini na pozicijama iz kojih se financira i obrana od tuće logično je da su smanjena sredstva i za taj program. Dapače, kako na istoj razini ostaju sredstva za plan nabavke protučetnih raketa dovodi se u pitanje provedba i ovako reduciranog programa obrane od tuće, naglasila je zastupnica najavljujući da će zbog toga amandmanom zatražiti preraspodjelu povećanih sredstava za Hidrometeorološki zavod. Založila se, najavljujući i druge amandmane koji se odnose na Požeško-slavonsku i Vukovarsko-srijemsku županiju, za izdvajanje osam milijuna kuna za prvu etapu magistralnoga vodovoda iz općine Davor prema Vrbju, Rešetarima, Novoj Gradiški i Starom Petrovom Selu (proširenje sustava Davor).

Bez sredstava poljoprivreda na marginama

Ivan Kolar (HSS) najprije je načelno postavio pitanje ima li Vlada kriterije po kojima neka lokalna, regionalna zajednica, uopće opći interes ulazi u državni proračun prioritarno, i uvažava li se pri tome odricanje lokalne zajednice za realizaciju nekog projekta ili se opet budu na kraju donošenja proračuna zbrajali bodovi po nekakvom ključu podobnosti.

U nastavku je govorio o poljoprivredi i upozorio, da premda su usta puna prilagodbe zbog WTO-a i EZ-a, to se ne vidi u ovom proračunu. Jer ako se misli da je dovoljno samo potpisivati sporazume i imati načelo da se određuje za Europu "onda ste, gospodo draga, prevarili najprije sebe, nas i sve skupa", kazao je zastupnik.

Bez sredstava za restrukturiranje i prilagodbu za WTO i EZ poljoprivredu guramo na margine ili bolje rečeno, odričemo je se.

Bez sredstava za restrukturiranje i prilagodbu za WTO i EZ poljoprivredu guramo na margine ili bolje rečeno, odričemo je se, naglasio je zastupnik upozoravajući na velik uvoz hrane (a mogli bismo zaposliti nezaposlene i imati zdravu hranu). Rekli smo, kaže, i da očekujemo prijedlog i sredstva za restrukturiranje i preustroj sela, da imamo obiteljska gospodarstva koja će biti nositelji poljoprivredne proizvodnje uz potporu u svakoj prilici. To do danas nije riješeno i nemamo status obiteljskog gospodarstva i nismo napravili ni taj prvi korak prilagodbe za Europu. Zato ako netko tko vodi ovaj naš brod, Lijepu našu, ozbiljno razmišlja mora iznaći sredstva u ovom državnom proračunu za to a procjene govore da se radi o 700 do 750 milijuna. A ta sredstva nismo našli jer smo olako mrtvacima, koji ni danas bolje ne dišu, upuhivali ove godine sredstva ili bolje reći otpisivali dugove, opravdao je zastupnik svoje ogorčenje.

Na kraju je, među ostalim, upozorio da moraju biti osigurana sredstva za protugradnu obranu.

Ljiljana Kuhta (SDP) govorila je o dijelu proračuna koji se odnosi na sport, koji se po svojoj naravi, kazala je, u čitavom svijetu smatra društvenim fenomenom od posebnoga interesa za narod i državu. Činjenica je da i sport dijeli sudbinu društva pa u situaciji gospodarskih poteškoća mora pronaći načine preživljavanja i unapređenja djelatnosti. Isto tako je činjenica da se za sport izdvaja godinama iz državnog proračuna sve manje novca, rekla je zastupnica analizirajući pojedine "sportske" pozicije proračuna.

Hrvatskom olimpijskom odboru, koji skrbi o 56 nacionalnih saveza,

smanjena su sredstva za 6 milijuna kuna što je za taj Odbor značajan iznos. Premda je Odbor usvojio koncepciju razvoja hrvatskog sporta koja uključuje financiranje sve više iz vlastitih izvora a sve manje iz državnog proračuna i proračuna lokalnih zajednica, i podrazumijeva značajnije prihode od Hrvatske lutrije, u vezi s ovim potonjim moglo bi biti problema, kaže zastupnica.

Govorila je i o značenju bavljenja sportom invalidnih osoba, školskom sportu te u vezi s tim pohvalila što Ministarstvo prosvjete i športa planira za 2002. godinu 106,8 milijuna kuna za izgradnju, adaptaciju i saniranje sportskih dvorana pri osnovnim i srednjim školama što ne može reći, kaže, za sveučilišni sport (razdjel Ministarstva znanosti i tehnologije). Navela je i primjer nemarnosti održavanja sportskih dvorana (Martinovka u Zagrebu) te na kraju izrazila zabrinutost statusom sporta na svim razinama u našem društvu.

Ivan Penić (HDZ) izjavio je da predloženi proračun nije transparentan - niti u jednom od dvanaest priloženih dokumenata ne vidi se koja su sredstva za to bila izdvojena ranijih godina. Upitao je zatim jesu li

Teza o apsolutnom prioritetu zapošljavanja, posebice mladih, "ne ide" s onom o smanjivanju stavaka za osnovno i srednjoškolsko obrazovanje.

sredstva za mirovine u proračunu zato da bi se moglo političkim odlukama arbitrirati što je prioritet a što ne.

Da bi potkrijepio tvrdnju kako Proračun nije, kako tvrdi predlagatelj, razvojni, zastupnik je podsjetio da su kapitalni izdaci 1990. iznosili 8,9 milijardi kuna, dok su u 2000. godini pali na 5,3 milijarde, a 2001. na 2,4 milijarde kuna. S tim da bi, korigirao se, tome valjalo dodati ono što je izašlo iz Proračuna (sredstva za ceste i decentralizirana).

Povodom tvrdnje iz obrazloženja Proračuna kako je apsolutni prioritet zapošljavanje, posebice mladih, zastupnik je upozorio da ta teza "ne ide" s onom o smanjivanju stavaka za osnovno i srednjoškolsko obrazovanje.

U nastavku izlaganja zastupnik se osvrnuo na, po njegovim riječima, upitne izvore sredstava iz privatizacije. Iako nisu "preveliko" planirana ako se ne izvrši Proračun vjerojatno neće se ni taj dio, a da se i izvrši pitanje je, naglasio je, nisu li ta sredstva već raspoređena za projekt autocesta Rijeka-Zagreb. Napomenuvši da je u nekoliko navrata čuo da je financijska konstrukcija za tu cestu zatvorena, upitao je zašto se onda predviđaju u idućoj godini.

Daljnja je primjedba zastupnika da sredstva osigurana kroz Fond za zapošljavanje za predviđene projekte neće dati onakve rezultate kakvi bi bili da se nadu gospodarstvenici s dobrim programima, osobito izvoznim. Valja imati na umu i to da je Hrvatska bez značajnog poticaja izvoza, npr. kroz subvencioniranje kamata upozorio je zastupnik, predloživši da se to naziva "priprijetnim kreditima za izvoz", kao i nekad. Kad je riječ o regionalnom Fondu, po njegovoj ocjeni, sredstva bi se trebala u narednom razdoblju rasporediti mnogo pravilnije.

Zaustavlja se mukotrpan proces reforme u poljoprivredi

Ljubica Lalić (HSS) izjavila je da predlagatelj nije savjesno izabrao prioritete, a niti vodio računa o tome da oni moraju biti sukladni Strategiji razvitka Republike Hrvatske. Već u smanjenju - rebalansom - iznosa sredstava namijenjenog poljoprivredi zastupnica je vidjela otklon Vlade RH u odnosu na poljoprivredu kao stratešku granu. Poljoprivredi namijenjenih milijardu 998 milijuna kuna mnogo je manje od realnih potreba Ministarstva poljoprivrede da bi se nastavilo sa započetim reformama i pripremanjem hrvatske poljoprivrede u vezi s ulaskom u WTO i Europsku uniju. Napomenuvši da ju je strah i prognozirati što će se dogoditi s milijun i pol građana koji, direktno ili indirektno žive od poljoprivrede, zastupnica je upitala tko je od zastupnika spreman podići ruku za egzistencijalno uništavanje tih ljudi.

Predloženim se, po ocjeni zastupnice, zaustavlja dug i mukotrpan proces reforme. Sustav poticaja, mada je bio socijalan - što je nedopustivo - dao je određene pozitivne rezultate, ali ga valja reformirati, rekla je.

Zastupnica je, nadalje, ukazala na zabrinjavajuće povećan uvoz poljoprivrednih proizvoda, koji su, kako reče, jeftiniji ali su "smeće". Potrošaču je ključna cijena i zbog toga je obveza Vlade da provedbenim mjerama agrarne politike cijenu domaćeg prehrambenog proizvoda učini konkurentnom, kako bi moglo doći do premoći izvoza nad uvozom. Liberalizacija uvoza i izvoza, u skladu s ugovorima o slobodnoj trgovini i Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, izlažu hrvatsku poljoprivredu nizu udara, koji će biti posebno intenzivni u 2001. godini, upozorila je zastupnica, rekavši da je obveza Vlade da poljoprivredu osposobi kako bi te udare izdržala i zauzela pristojno mjesto u svjetskoj konkurenciji.

Osim izrade nacionalnog programa za poljoprivredu i seoska područja, nužno je omogućiti rad ravnateljstva za tržišnu i strukturnu potporu, uspostaviti upisnik poljoprivrednih gospodarstava, utemeljiti vijeće za istraživanja u poljoprivredi i seoskom području, omogućiti rad poljoprivrednoga informacijskog centra, utemeljiti hrvatsku poljoprivrednu komoru, osnovati nacionalna vijeća za poljoprivredu i seoska područja. Važan dio reforme je utvrđivanje razlika između komercijalnih i nekomercijalnih gospodarstava (uglavnom staračka, kojima treba dati potporu bez obzira na opseg proizvodnje). Podsjetivši da je Vlada zadužena za izradu Nacionalnog programa zbrinjavanja malih neprofitnih gospodarstava, zastupnica Lalić upitala je zar će parlamenti donositi zakone i zaključke za koje zna da neće biti provedivi.

Ne osiguravajući potrebna sredstva za strukturne promjene te time prilagodbu poljoprivrede novim izazovima i uvjetima osudili smo na propast cijelu jednu gospodarsku (stratešku) granu i jednu regiju koja je bila simbol bogatstva i sitosti - ustvrdila je na kraju zastupnica HSS-a, rekavši kako ne može podržati ono što još jače siromaši ono što joj je "sveto i srcu drago". Izrazila je na kraju uvjerenje da će Vlada shvatiti osnovanost i opravdanost izloženih zahtjeva.

Dragica Zgrebec (SDP) započela je izlaganje tvrdnjom kako je za neke projekte u kojima će značajniji udio imati lokalna ili regionalna samouprava moguće dodatno naći sredstva u Državnom proračunu kako bi se

zatvorila njihova konstrukcija. S tim u svezi, zatražila je da u Međimurskoj županiji, u kojoj su svi projekti u punoj mjeri isfinancirani do dogovorene razine u općinama, gradovima ili samoj županiji, država sufinancira dva projekta - rekonstrukciju srednje škole u Prelogu (u programu Ministarstva prosvjete od 1999.) te nadogradnju i dogradnju dijela Opće bolnice u Čakovcu (takoder projekt, u Ministarstvu zdravstva, od 1990.).

Predvidjeti sredstva za pomoć i obranu hrvatskih branitelja u Haagu

Drago Krpina (HDZ) rekao je da Prijedlog proračuna ne udovoljava udžbeničkoj definiciji prema kojoj bi on trebao biti konzistentan odraz svih vladinih politika - da bi se iz njega jasno iščitalo kakva je ona na svim područjima. Da tako nije pokazuje, rekao je i to što sami koalicijski partneri imaju različite, pa i oprečne,

Izlazak iz krize može osigurati Proračun koji je odraz konzistentne Vladine politike. Da tako nije pokazuje i to što sami koalicijski partneri imaju različite, pa i oprečne, procjene. Procjena je predsjednika države da je Hrvatska u dubokoj ekonomskoj krizi, dok ministar financija tvrdi da je Hrvatska na putu ubrzanog prosperiteta.

procjene. Procjena je predsjednika države da je Hrvatska u dubokoj ekonomskoj krizi, dok ministar financija tvrdi da je Hrvatska na putu ubrzanog prosperiteta. A nema nijedne društvene skupine, naglasio je zastupnik HDZ-a, koja svakodnevno ne osjeća na vlastitom džepu da je Hrvatska na ozbiljnoj, oštroj socijalno-ekonomskoj nizbrdici. Izlazak iz krize, ne može, kako je naglasio, međutim, osigurati Proračun koji nije odraz konzistentne Vladine politike.

Ustvrdivši zatim da Proračun neće ni doživjeti ozbiljne promjene niti će se na njemu Koalicija raspasti već će još jednom uslijediti dizanje ruku za nešto što se u raspravi oštro kritizira, Drago Krpina rekao je da to odražava

stvarni položaj Hrvatskog sabora u odnosu na Vladu.

Zamjerivši zatim Vladi zbog onoga što (ne)nudi poljoprivredi, zastupnik je podsjetio kako je ona prije godinu dana obećala, ali nije ponudila, učinkovite mjere za zaštitu hrvatske poljoprivrede od nelojalne inozemne konkurencije (po prijemu u WTO). Kao što nije ni Odboru za poljoprivredu i šumarstvo, pak, dostavila traženo izvješće o stanju uvoza i izvoza te cijene poljoprivrednih proizvoda po prijemu u Svjetsku trgovačku organizaciju.

Proračun ne nudi niti jedan od najučinkovitijih zaštitnih mehanizama - znatno veće subvencije, upozorio je zastupnik, dometnuvši kako je drugi važni zaštitni mehanizam u novim uvjetima trebao biti novi model poticaja, ali da ga nema (kakva korist od njega stigne li nakon što Proračun već bude u primjeni).

Drago Krpina još je rekao da je dodatni atak na poljoprivredu primjena privremenog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; ukazao da u Proračunu nisu predviđena sredstva za ekološku proizvodnju, u čemu je Hrvatska konkurentna (zato je i donesen Zakon o ekološkoj proizvodnji); založio se za saniranje krovista benkovačke srednje škole (gdje se nastava održava pod kišobranima); predložio da se predvide sredstva za pomoć i obranu hrvatskih branitelja u Haagu, jer nisu osumnjčeni zbog privatnih poslova nego zbog sudjelovanja u obrani domovine.

Što će biti s demografskom slikom Hrvatske?

O položaju socijalne komponente u Proračunu govorila je **Vesna Škare-Ožbolt**. Najprije je ustvrdila da predloženi Proračun nije ni socijalni ni razvojni te da, ne rješava ono najvažnije od svega - pitanje nezapo-

Predloženi Proračun nije ni socijalni ni razvojni i ne rješava ono najvažnije od svega - pitanje nezaposlenosti.

poslenosti. Kad je riječ o planiranim izdacima zavoda za mirovinsko i za zdravstveno osiguranje nema pozitivnih promjena u odnosu na korisnike. Razlike u izdacima Zavoda za mirovinsko osiguranje su jedino u dijelu

smanjenja izdataka za transfer (radi smanjenja stope doprinosa izvršenja za 2001.), pokrića manjka u ovoj godini te povećanja izdataka za provedbu 2. stupa mirovinske reforme.

Vesna Škare-Ožbolt i ovom prilikom ukazala na protivljenje DC-a ovogodišnjem smanjenju porodnih naknada. Što će biti s demografskom slikom Hrvatske i postoji li uopće politička volja da se katastrofalni demografski pad zaustavi, upitala je zastupnica, upozorivši da se za 2002. sredstva smanjuju za dodatnih 160 milijuna kuna (a već u ovoj su bili smanjeni za 180 milijuna). Ona je zatim podsjetila da se ta stranka protivila i promjenama u Zakonu o dječjem doplatku (smatrajući da je to udar na budućnost Hrvatske), ustvrdivši da je očekivano smanjenje na toj poziciji.

Zastupnica DC-a je zatim rekla kako nije vidljivo gdje su sadržani rashodi obećani za stipendije (koje bi inače trebalo povećati) redovitim studentima (kao nadomjestak za ukinute dječje doplatke) te prigovorila zbog smanjivanja trajnih prava branitelja - osobnih i obiteljskih mirovina i invalidnina - te smanjivanja plaća (s obzirom na zadržavanje osnove na ovoj razini (realno smanjenje za stopu inflacije, od 4 do 4,5 posto). Ničim se, po njenim riječima, ne može opravdati daljnje smanjenje plaća u znanosti, obrazovanju i kulturi ("ulaganje u ljudski kapital još je više razvojno pitanje od ulaganja u kapitalnu strukturu"), a niti smanjenje ulaganja u projekte, znanstveno-istraživačku i obrazovnu djelatnost. U tom smislu Vesna Škare-Ožbolt podržala je zahtjeve Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu.

Iz preostalih primjedbi i prijedloga ove zastupnice izdvajamo: podršku amandmanima kojima se traži povećanje rashoda odgoja, predškolskog te osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja, kojima treba osigurati barem sadašnji standard učiteljima, nastavnicima i profesorima te ulaganje u obrazovne projekte; upozorenje na (već u Proračunu predviđene) daljnje restrikcije prava bivših zatvorenika (izmjenom Zakona o pravima političkih zatvorenika hitnim postupkom); ocjenu kako unatoč restrikcijama u svemu spomenutom nema većeg pomaka kojim bi se potaknuo razvoj - došlo je samo do prestrukturiranja pojedinih stavaka u Proračunu, u kombinaciji sa stavkama u novim fondovima za

razvoj i za zapošljavanje te za regionalni razvoj.

Neujednačen pristup

Mr. Željko Glavan (HLSL) upozorio je na neujednačen pristup u izradi Proračuna. Namjera Vlade bila je da smanji deficit, konsolidira Proračun te da javne financije postanu transparentne, ali zastupnici su zbunjeni novim klasificiranjem stavki, odnosno neujednačenim pristupom. Pridruživši se kolegama u izražavanju skepse povodom tvrdnje predlagatelja da će se prihodi ostvariti baš kako su planirani, zastupnik je rekao da je upitna i sama teza da se smanjuju javni prihodi, uzme li se u obzir da je oko 4 milijarde kuna izbačeno iz klasičnog proračuna za ceste. Smeta, rekao je zastupnik, što dva poduzeća koja brinu o cestama nisu obvezna Saboru predočiti detaljan financijski plan za koje će ceste trošiti novac.

Zastupnik HLSL-a prigovorio je što se krivo izračunalo koliko treba za decentralizirane funkcije gradovima i općinama pa se hitnim postupkom mijenja Zakon o ustupanju dijela prihoda lokalnoj samoupravi, a mnoge jedinice lokalne samouprave već su odmakle u planiranju svog proračuna.

Iz njegova izlaganja još izdvajamo - upit zašto ništa nije predviđeno za studentske organizacije (studentski zbor) i upozorenje da su prešturi planovi novih fondova.

Pred zastupnike - kasno

Dr. Đuro Njavro (nezavisni) započeo je izlaganje napomenom kako će Hrvatska, nastavi li se ovakav gospodarski rast (2-4 posto godišnje), za tridesetak godina imati trećinu bruto društvenog proizvoda Europske unije te da je stoga temeljno pitanje - vodi li predloženo Hrvatsku prema prosjeku Unije ili je od tog udaljava.

Zastupnik je za drugačiju metodologiju pripreme i izrade proračuna, koji je, kaže, preozbiljna stvar da bi pred Hrvatski sabor došao dva tjedna prije očekivanog prihvaćanja, odnosno pet prije početka primjene.

Ponudeni podaci, osim toga, nisu dovoljni da bi se dobila slika o stvarnom stanju hrvatskog gospodarstva i javnih financija, rekao je, predloživši da se zastupnicima i hrvatskoj javnosti na uvid daju oni materijali koji se izrađuju za potrebe međunarodnih institucija (stanje

dospjelih neplaćenih obveza države i financijsko stanje u fondovima).

Dr. Njavro upozorio je da je riječ o proračunu s vrlo malo kapitalnih izdataka (1990. je ta komponenta iznosila oko 9 milijardi kuna, a 2000.

Zastupnicima i hrvatskoj javnosti na uvid dati one materijale koji se izrađuju za potrebe međunarodnih institucija (stanje dospjelih neplaćenih obveza države i financijsko stanje u fondovima).

5,3 milijuna, a u ovom je na razini nešto većoj od 2 milijarde kuna. Točno je da ima nešto više investicija u ukupnom javnom sektoru, ali su pomaknute, kako reče, izvan oka javnosti i parlamenta. A gdje nema kapitalnih izdataka veoma je teško govoriti o razvoju. On se može očekivati iz privatnih investicija, a one su opet ugrožene klimom nesigurnosti, odnosno "antipoduzetničkom klimom" - rekao je ovaj nezavisni zastupnik.

Uz ocjenu da je ovaj proračun nazadak u sustavu hrvatskih javnih financija, on je ustvrdio da hrvatska Vlada predlaže dva proturječna poteza. S jedne strane Mirovinski i Zdravstveni fond uključeni su u Državni proračun pa se, u biti, ne vidi koji dio prihoda dolazi od doprinosa, a koji od transfera. Učinjeno je to, po ocjeni dr. Njavre, da bi se zamaglio pa onda isfinancirao tzv. tranzicijski trošak mirovinske reforme za koju

Mirovinski i zdravstveni fond uključeni su u Državni proračun pa se, u biti, ne vidi koji dio prihoda dolazi od doprinosa, a koji od transfera. Učinjeno je to da bi se zamaglio pa onda isfinancirao tzv. tranzicijski trošak mirovinske reforme za koju Hrvatska i Državni proračun nisu pripremljeni.

Hrvatska i Državni proračun nisu pripremljeni. Napomenuvši kako mu nije poznato da je netko u svijetu ušao u takav projekt dok je imao tekući

deficit, zastupnik je još dometnuo da se čini da deficit nije prevelik (1990. iznosio je 7, a sada 5,6 posto), ali da je problem u tome što on nije nastao zato što se gradi previše cesta već zato što se iz tekućih prihoda ne mogu dati mirovine i plaće.

Zastupnik je zatim upozorio kako je već cijela izgradnja cesta izvan oka javnosti (Proračuna), a sad se - kao psihološki potez, da se umiri javnost - formiraju još dva fonda (za razvoj i zapošljavanje), gdje također neće do kraja biti uključen Proračun, dakle ne niti Hrvatski sabor ni javnost. Na kraju se osvrnuo na hrvatski dio duga bivše države, predloživši da Hrvatska pokrene nove pregovore kako bi se on uložio, na povoljan način i za kreditore, u infrastrukturu u Hrvatskoj, primjerice u autocestu između sjevera i juga.

Iz Proračuna se očitava odnos prema poljoprivredi

Nakon napomene, kako se upravo iz Proračuna može iščitati odnos prema nekoj djelatnosti, **Zdenka Čuhnil (zastupnica pripadnika češke i slovačke nacionalne manjine)**, osvrnula se na odnos prema poljoprivredi. Iako su sredstva Ministarstva poljoprivrede 5,7 posto veća to je gotovo 400 milijuna manje od planiranih za 2001, kada je naglašen kakav-takav iskorak u rješavanju nagomilane problematike u poljoprivredi - povodom ulaska Hrvatske u WTO i potpisivanja Sporazuma o početku pridruživanja Europskoj uniji (bilo je naglašeno da, očito, najteža prilagodba predstoji upravo poljoprivredi).

Poticaji i naknade u poljoprivredi i ribarstvu nisu smanjeni, ali se iz njih ne vidi koji je dio namijenjen upravo poticanju tržišno orijentiranih dijelova gospodarstva, odnosno onih koji će moći ući u utakmicu s europskim i svjetskim tržištem. Iz tih sredstava također se ne vidi koji dio odlazi za socijalu (za staračka domaćinstva), a nema plana niti za prehrambenu proizvodnju usmjerenu za proizvodnju bioenergije (Europa je preuzela obvezu da svaka zemlja do 2005. mora imati 12 posto obnovljivih resursa takve energije), a i nema ni poticanja izdvajanja poljoprivrednih površina u ugar (neproizvodnju).

Zastupnica je, nadalje, prigovorila zbog smanjenja sredstava poljoprivrednim institucijama (kako onda poticati proizvodnju zdrave hrane).

Zavodu za zaštitu bilja sredstva su smanjena sa milijun i 200 tisuća na 650 tisuća kuna. A što znači, dometnula je, govoriti o tome, a ne istraživati što su to npr. (u nas najčešće upotrebljavan) atrazini u tlu (ovu grupu pesticida Europa je prestala upotrebljavati još 1992).

Poticaji i naknade u poljoprivredi i ribarstvu nisu smanjeni, ali se iz njih ne vidi koji je dio namijenjen upravo poticanju tržišno orijentiranih dijelova gospodarstva, odnosno onih koji će moći ući u utakmicu s europskim i svjetskim tržištem.

Jednako su smanjena sredstva Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo (uništeno tijekom rata i kasnije), sa dva na milijun kuna, a sjemenarstvo je ranije bilo izvozni artikl Hrvatske. Zavodu za vinarstvo i vinogradarstvo sredstva su prepolovljena - s milijun i 500 na 750 tisuća kuna, a vino postaje jedan od uvoznih artikala.

Iz ovog izlaganja još izdvajamo: upozorenje da su prepolovljeni izdaci za strukovne poljoprivredne organizacije (koje svugdje u svijetu nose kooperantske odnose); ocjenu kako se poljoprivredna strategija iz 1995. očito ne provodi, a nove nema; zamjerku što opet nisu predviđena sredstva za Centar za pomoć u kući i stacionar u Daruvaru (unatoč tome što je riječ dijelom o području od posebne državne skrbi i što 50 kilometara u krugu nema staračkog doma), a niti za osnovnu školu (djeca školu pohađaju u dvorcu, koji se kao spomenik nulte kategorije ne može adaptirati).

Zamagljeno

Marijan Maršić (HSS) govorio je najprije načelno o Prijedlogu, zatim o razvojnim prioritetima 2002-2004, o poljoprivredi, vodoprivredi te stanju u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Po njegovoj ocjeni, dosta toga nije dovoljno razvidno (dosta stavki javnih prihoda i rashoda izvučeno je u razne izvanproračunske fondove i time je izvan kontrole parlamenta odnosno javnosti. Kako reče, želi li saznati nešto o planu mora se obratiti ljudima u resornim ministarstvima, a tu je

često upitno kakvu će informaciju dobiti. Zbog preraspodjela raznih subvencija zamagljen je iskaz tekućeg primarnog i ukupnog deficita, kao i primici odnosno izdaci proračunskih korisnika. Najteže se, napomenuo je, snaći s Hrvatskim cestama i Hrvatskim autocestama, a ceste bi se, kao kapitalne investicije trebale naći u Proračunu, kao i Izvješća o Hrvatskoj banci za obnovu i razvoj i Hrvatskom fondu za privatizaciju.

Razraditi transparentnu i kvalitetnu kreditnu politiku na tom planu, uz veći angažman Hrvatske banke za obnovu i razvoj. Država se ne bi smjela tako olako odreći mogućnosti da pomogne organiziranoj poljoprivrednoj proizvodnji i obiteljskim gospodarstvima pri plasmanu roba.

Govoreći o razvojnim prioritetima, zastupnik Maršić je prigovorio zbog smanjenja sredstava obrazovanju, prosvjeti i znanosti.

Iz primjedbi i prijedloga kad je riječ o poljoprivredi izdvajamo: ocjenu o nedostatnom povećanju za poljoprivredu s obzirom na predstojeću beskompromisnu tržišnu borbu za opstanak obiteljskih gospodarstva, a i drugih subjekata u poljoprivredi; sugestiju da se razradi transparentna i kvalitetna kreditna politika na tom planu, uz veći angažman Hrvatske banke za obnovu i razvoj; ocjenu da se država ne bi smjela tako olako odreći mogućnosti da pomogne organiziranoj poljoprivrednoj proizvodnji i obiteljskim gospodarstvima pri plasmanu roba.

Marijan Maršić još je: zatražio da se više predvidi za regionalni vodovod istočne Slavonije (spomenuvši kao argument i oboljenja s tim u svezi na nekim područjima); upozorio da je nužno izgraditi hidromelioracijske objekte i sustave površinske odvodnje radi sprječavanja mogućih ekoloških katastrofa u slučaju velikih kiša i poplava; ukazao da je nužno financirati kapitalna ulaganja u Vukovarsko-srijemskoj županiji (koja je u teškom financijskom stanju), posebno kad je riječ o obnovi gospodarstava i obiteljskih kuća, razminiravanju, povratku te obnovi Grada Vukovara. Tu su još - zahtjevi da se omogućiti nastavak izgradnje obilaznica oko

Vinkovaca i Županje, te izgradnja Doma za djecu s teškoćama u razvoju te planira rekonstrukcija pruge Osijek-Gaboš-Vinkovci. Na kraju zastupnik je izrazio nadu da će se vodstvu Vukovarsko-srijemske županije omogućiti da ravnopravno konkurira sa svojim projektima kroz dva novonastala fonda.

Zabrinjava odnos prema mediteranskoj poljoprivredi

Ante Grabovac (HSL) izjavio je najprije da je predloženi proračun takav kakav u ovakvom trenutku može biti, kao odraz stanja gospodarstva. Dobro je da je došlo do smanjenja javnih rashoda i na tome treba raditi i dalje, posebno ako se zna da se znatno povećavaju materijalni ostali troškovi u većini ministarstava, u Vladi i Uredu Predsjednika.

Da bi Hrvatska dostigla razvijenije zemlje nužno je dodatno rasteretiti gospodarstvo, stimulirati izvoz i zapošljavanje te više ulagati u infrastrukturu, obrazovanje i znanost.

Da bi Hrvatska dostigla razvijenije zemlje nužno je dodatno rasteretiti gospodarstvo, stimulirati izvoz i zapošljavanje te više ulagati u infrastrukturu, obrazovanje i znanost.

Uz podršku osnivanju novih fondova, zastupnik je upozorio da ga Fond za regionalni razvoj podsjeća na nekadašnji Fond za nerazvijene, kad su se, kako reče, općine natjecale koja je nerazvijena da bi dobile što više sredstava i na kraju postajale još nerazvijenije.

Problem je fondova što Hrvatski sabor nema kontrolu nad njihovom potrošnjom i upravljanjem, tako da može biti dosta voluntarizma u ministarstvima koja sredstva raspoređuju - upozorio je zastupnik, ustvrdivši kako Hrvatske ceste nisu uspjele potrošiti ni ono malo sredstava što je bilo namijenjeno cesti D-1. Ministarstvo prometa, pomorstva i veza nije zadovoljno time kako je Društvo Hrvatske ceste realiziralo kapitalne projekte, osobito vezu Split-Zagreb i zahtijevat će pokretanje utvrđivanja uzroka i odgovornosti zbog neizvršavanja kapitalnih projekata na proračunskoj poziciji.

Nastavljajući o poljoprivredi, zastupnik je rekao da se za subvencije izdvajaju značajna sredstva, ali da se ne vidi njihov raspored po stavkama. Uz to, one (više socijalna nego razvojna kategorija) služe samo za preživljavanje onih koji ih dobiju, a ne utječu na njihovo restrukturiranje i razvoj.

Zastupnika Grabovca posebno zabrinjava odnos prema mediteranskoj poljoprivredi. Uprava formirana prije dvije godine veoma brzo je ukinuta, iako prihod po nekim kulturama po hektaru mediteranske poljoprivrede iznosi nekoliko desetaka puta više nego na kontinentu.

Imao je i primjedbu zbog prepolovljenih sredstava Zavodu za vinarstvo, te smanjenja sredstava za istraživanje Instituta za jadranske kulture u Splitu. Upozorenje da iz sredstava novih fondova u Imotsku krajinu neće biti uloženo gotovo ništa, iako je riječ o izrazito migracijskom području, s visokom stopom nezaposlenosti, zastupnik Grabovac popratio je napomenom kako to ne začuđuje s obzirom na to da u protekle dvije godine nijedan dužnosnik Vlade nije bio na tom području (bio je, dometnuo je, gospodin Arlović - kad su njegove kolege najavile promjenu urednika "Slobodne Dalmacije"). Zastupnik je predložio da se izdvoje sredstva za završetak započetoga (cesta Lovreč-Imotski; vodonatapni sustav) te za projekte bitne za nastavak života u tom kraju (da se obustavi iseljavanje).

Dobre strane

Mr. Zorko Vidiček (SDP) rekao je najprije kako je dobra strana predloženog proračuna to što je njegova izrada prilagođena metodologiji Europske unije, odnosno metodologiji tzv. staklenog stola (ispod kojeg se vidi sve). Promijenjena metodologija otvara, međutim, široke mogućnosti manipuliranja (u tumačenju), zbog neusporedivosti ovih i prethodnih podataka, upozorio je, ustvrdivši kako se u raspravi čulo bezbroj "iskonstruiranih krivih podataka koji dezinformiraju javnost i zamagljuju istinu".

Po njegovim riječima, riječ je o proračunu kontinuiteta u smanjenju javne potrošnje i još jednom koraku u stvaranju uvjeta za ubrzani gospodarski razvitak Hrvatske koji je, kao izraz nove Vladine razvojne politike, otvoren prema razvoju, štednji, racionalizaciji, smanjenju deficita, sma-

njenju zaduživanja, ubrzanju reformi javnog sektora i definitivnom raskidu s potrošnjom bez pokrića.

Riječ je o proračunu kontinuiteta u smanjenju javne potrošnje i još jednom koraku u stvaranju uvjeta za ubrzani gospodarski razvitak Hrvatske koji je, kao izraz nove Vladine razvojne politike, otvoren prema razvoju, štednji, racionalizaciji, smanjenju deficita, smanjenju zaduživanja, ubrzanju reformi javnog sektora i definitivnom raskidu s potrošnjom bez pokrića.

Zastupnik SDP-a imao je i primjedbi na Prijedlog proračuna. Izuzetno važnim propustom smatra izostanak adekvatne stimulacije i potpore izvoznicima u prerađivačkoj industriji (koja ostvaruje 17 posto društvenog proizvoda Hrvatske, a njezini izvoznici 96 posto hrvatskog izvoza) te velikim poduzećima, s više od 350 zaposlenih, bez kojih ne može funkcionirati najveći broj malih i srednjih poduzeća.

Napomenuvši kako je teza da je Sporazumom o pridruživanju Europskoj uniji izvoznicima otvoreno tržište od 300 milijuna točna, naglasio je kako je točno i to da je već sada 80 posto hrvatskih izvoznika prisutno na tom tržištu te da su ga oni sami i otvorili. Dodao je zatim kako to ima i svoje naličje - da je hrvatsko tržište otvoreno gospodarstvu EU-a ukidanjem ili smanjenjem carinske zaštite hrvatskog tržišta. Ovaj dio izlaganja zastupnik je završio upitom - može li se gospodarstvo, iako je izlazak nužan, istjerati na vjetrometinu međunarodne konkurencije bez direktne potpore države.

Iz ovog izlaganja još izdvajamo ocjenu da višestruko treba povećati potporu (u Fondu za razvoj i) za aktivnu industrijsku politiku, jer nije logično da gospodarska grana koja ostvaruje 30 milijardi kuna bruto društvenog proizvoda ili 96 posto hrvatskog izvoza uživa potporu od svega 0,044 posto Državnog proračuna. Potrebno je to tim više što su ukidanjem carine prema EU izvoznici izgubili mogućnost korištenja carin-

ske povlastice u stavci potpore za industrijski razvoj.

Osvrnuvši se zatim na "zagorske probleme", zastupnik Vidiček upozorio je da je zagorska županijska bolnica smještena u barakama iz 2. svjetskog rata i da dvije godine ni kuna nije uložena u zgradu zagorskog županijskog suda.

Odgovarajući na dvije "teze" iz rasprave, zastupnik je najprije ustvrdio da je porez na dobit manji nego 1998. I 1999, pa da ukidanje zaštitne kamate očito nije djelovalo na povećanje terećenog gospodarstva. Nije točna, po njegovoj tvrdnji, ni teza kako se porezno opterećenje povećalo stoga što je uveden porez na premije osiguranja, jer uvođenje jednog poreza ne znači povećanje poreznog tereta. Istovremeno Vlada predlaže smanjenje poreza na dohodak sa 2 milijarde 700 na 2 milijarde 500 milijuna, što je daleko važnije za

Može li se gospodarstvo, iako je izlazak nužan, istjerati na vjetrometinu međunarodne konkurencije bez direktne potpore države?

gospodarstvo. Izlaganje je zastupnik završio napomenom da je i nulta stopa u turizmu za organizirane posjete stranih turista pogodila cilj (16,8 posto veći promet u tom segmentu).

Ima prostora za korekcije

Mario Kovač (HSL) je upozorio na činjenicu da će početni novi teret Proračuna, temeljem tranzicijskog i drugih troškova reforme mirovinskog i zdravstvenog osiguranja iznositi oko 4 mlrd. kuna. Što se, pak, tiče najavljene reforme u poljoprivredi uočava samo povećanu razinu subvencija koje kod nas, nažalost, egzistiraju u sferi socijalne politike, te neuspješnu sanaciju PIK-ova. Pozdravlja, inače, nastojanja države da smanji tekući i ukupni proračunski deficit, ali drži da bi Vlada trebala zatražiti od Pariškog kluba državnih vjerovnika da redefiniraju naše ugovorne obveze po osnovi dugova naslijeđenih od bivše SFRJ. Uostalom, nedavno je taj klub SR Jugoslaviji otpisao dvije trećine njenih dugova iz ostavštine bivše SFRJ. Zastupnik ne vidi razloga zbog čega se na isti način ne bi moglo izaći ususret i Hrvatskoj, koja se od 3.

siječnja 2000. ponaša izuzetno kooperativno u odnosu na zahtjeve Međunarodne zajednice. To bi, kaže, zasigurno bio značajan doprinos stimuliranju gospodarskog razvitka naše zemlje.

Vlada bi trebala zatražiti od Pariškog kluba državnih vjerovnika da otpišu naše ugovorne obveze iz ostavštine bivše SFRJ.

Kako reče, podržava ideju koju je u medijima izložio dr. Đuro Njavro. Riječ je o modelu temeljem kojeg bi državni vjerovnici svoja potraživanja pretvorili u vlasničke udjele ili koncesije u novim infrastrukturnim projektima (npr. autoput Zagreb - Split). Isto tako pozdravlja uvođenje dvaju novih fondova - za regionalni razvoj te za razvoj i zapošljavanje, ali izražava bojazan da bi zbog nepreglednosti odnosno netransparentnosti utroška sredstava koja će se prikupljati u tim fondovima (riječ je o iznosu od oko 3 mlrd. 600 mln. kuna) moglo doći do njihova nenamjenskog trošenja. Brine ga i to što su kao osnovni prihodi tih fondova predviđeni nesigurni prihodi od privatizacije te oni od Hrvatskog fonda za privatizaciju. Pitanje je, kaže, hoće li ta institucija moći transferirati sredstva novoformiranim fondovima, s obzirom na to da je opterećen velikim potraživanjima mirovinskog osiguranja za više prenesene dionice (više od 820 mln. kuna), a ima i rizična potraživanja po osnovi kratkoročnih kredita koje temeljem odluke Vlade RH daje trgovačkim društvima "u poteškoćama" (oko 310 mln. kn.). Slična je, kaže, situacija i s Hrvatskim autocestama i Hrvatskim cestama koje se financiraju iz dijela trošarina na gorivo. Na taj način je relativno velika masa sredstava poreznih obveznika izmještena iz Državnog proračuna, čime je automatski oslabljena mogućnost kontrole njihova utroška.

Po riječima zastupnika tendencija štednje uočava se u smanjenju rashoda za zaposlene, odnosno smanjenju iznosa plaća (najveće uštede predviđaju se na stavci Hrvatskog sabora, gdje su rashodi skresani za 5 a plaće čak za 13,35 posto). Za razliku od toga, u Uredu Predsjednika Republike troškovi reprezentacije rastu za 59 posto, u odnosu na prošlu godinu, i nabavlja se kompjuterska

oprema u vrijednosti od milijun 398 tisuća kuna. Povećavaju se i troškovi Vlade (za 31,14 posto) pri kojoj se formiraju brojni novi uredi (za protokol, za unutarnji nadzor, direkcija za korištenje službenim zrakoplovom, itd). Doduše, nezatno rastu i rashodi za zaposlene, što bi moglo značiti da će Vlada zapošljavati nove ljude. Jednom riječju, u Proračunu ima dosta prostora za korekcije, zaključio je zastupnik.

Proračun kontinuiteta

Po riječima **dr. Zdenka Franića (SDP)** predloženi Proračun je neka vrsta katarze nakon dvogodišnjeg pospremanja ove koalicijske Vlade. U nastavku se osvrnuo na domete onog prvog proračuna donesenog samo nekoliko mjeseci nakon konstituiranja ovog saziva Sabora. Spomenuo je, među ostalim, da je u protekle dvije godine ostvaren rast bruto društvenog proizvoda (s minus 0,4 u 99. povećao se na 3,7 u 2000. godini) te da je javna potrošnja svedena u realne okvire. Osim toga, osjetno je smanjena nelikvidnost, inflacija je niska a bankarski sustav stabiliziran. Tečaj kune je stabilan iako se kreira prema tržišnim mehanizmima, kamate su pale sa 15 na 8 do 9 posto, ostvaren je rast industrijske proizvodnje od oko 6 posto godišnje i znatno je poboljšana investicijski i kreditni rejting Republike Hrvatske u međunarodnim organizacijama. Po

Dosadašnja praksa i uspjesi Vlade jamče da će i Proračun za 2002. godinu biti uspješno realiziran.

riječima zastupnika i plaće su u legalnom porastu, posebice u privatnom sektoru, poslovni optimizam nikada od stvaranja hrvatske države nije bio veći, a tržišna kapitalizacija hrvatskog gospodarstva je od dolaska ove vlasti povećana čak 100 posto, što se ogleda u kretanju indeksa Zagrebačke burze. Na temelju toga može se zaključiti da je ova Vlada postigla izuzetne uspjehe, kaže zastupnik. Budući da je ovo Proračun kontinuiteta, nema sumnje da će i on ostvariti slične učinke.

S obzirom na to da se Proračun donosi istodobno s reformom mirovinskog sustava u razdjelu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje osigurano je oko 2,6 mlrd. kuna za

obvezno osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, podsjeća zastupnik (to je onih 5 posto sredstava koja će se odvajati u drugi mirovinski stup). Međutim, upravo reformom mirovinskog i socijalnog sustava ta će sredstva preko financijskog tržišta ulaziti u hrvatsko gospodarstvo, pa će se na taj način ostvariti multiplikativni učinci. Po njegovom mišljenju ovaj dokument je razvojan, pošten i socijalno pravedan, s projiciranim rastom od najmanje 3,5 posto. Dosadašnja praksa i uspjesi Vlade jamče da će i on biti uspješno realiziran te da će polučiti rezultate, barem na razini ovogodišnjeg.

Nova koncepcija javnih financija

Svaki proračun, pa tako i ovaj, treba promatrati u njegovu okruženju, napominje **Tonči Žuvela (SDP)**. Nema sumnje, kaže, da Hrvatsku danas opterećuju brojni problemi, počevši od visoke stope nezaposlenosti te sive ekonomije, pa do nedovoljnog funkcioniranja pravne države i nedostatka razvojnih programa, posebno onih koji bi svojom efikasnošću i konkurentnošću bili prepoznati kao izvorni proizvod. No, to ne znači da nema i pozitivnih tendencija (npr. rast BDP-a).

Po riječima zastupnika ovaj Proračun odražava želju Vlade da se napokon zaustavi povećanje javnih rashoda te da se istodobno, putem novih fondova, potakne razvoj. Uvjeren je, kaže, da će ovaj dokument, kojim se na nov način koncipiraju javne financije (npr. prvi put se iskazuju vlastiti prihodi ministarstava) zajedno s realizacijom programa Vlade na izgradnji cestovne infrastrukture, polučiti očekivane rezultate.

Iz predloženih stavki stječe se dojam da je država napokon shvatila da je Dalmacija, odnosno jadranska obala, jedna od najvećih vrijednosti ove države. Ostvari li se predviđeno, riješit ćemo se dijela problema graničnih prijelaza s Crnom Gorom, što je izuzetno važno za područje Dubrovačko-neretvanske županije, naglašava zastupnik. Činjenica da je ove godine osigurano više novca za aktivnosti HBOR-a, svjedoči o tome da ovaj Proračun ipak ima razvojne elemente, smatra Žuvela. Povećavaju se i subvencije za brodogradnju, a uočava se i određeni rast sredstava za

aktivnosti Ministarstva obrta, malog i srednjeg poduzetništva što se može pozitivno odraziti na turizam i programe koji bi se mogli pojaviti na otocima. Smatra pozitivnim da su u stavkama Ministarstva pomorstva, prometa i veza i dalje predviđena sredstva za podršku programima razvoja brzih brodskih linija koje povezuju otoke s kopnom, u kombinaciji s trajektnim prijevozom (to će zacijelo obradovati njegove Korčulane) te za poticanje gradnje brodova u domaćim brodogradilištima. Činjenica da projekt zračne luke na Korčuli i dalje ostaje u Proračunu kao posebna stavka odražava interes ove Vlade da se razvijaju projekti regionalnih zračnih luka, ističe zastupnik.

Ovaj dokument odražava želju Vlade da se napokon zaustavi povećanje javnih rashoda te da se istodobno, putem novih fondova, potakne razvoj.

Smatra da bi pored projekata planiranih u okviru Ministarstva prosvjete i športa, koji su značajni za Dubrovačko-neretvansku županiju, proračunskim sredstvima trebalo pomoći Gradu Dubrovniku u izgradnji bazena (koristili bi ga građani, ali i europski prvaci u vaterpolu). U tom kontekstu spomenuo je i nastavak programa zdravstvene zaštite na otocima te izgradnju i dovršenje Doma zdravlja u Pločama.

Na kraju je izjavio da od novog Fonda za regionalni razvoj očekuje da pridonese realizaciji programa koji su za otoke izuzetno važni. To su u prvom redu projekti vodoopskrbe (npr. regionalni vodovod Neretva - Pelješac - Korčula - Lastovo) te izgradnja kanalizacijskih sustava Vela Luke i Korčule). Nada se i završetku Doma umirovljenika u Blatu.

Proračun s pečatom MMF-a

Iz izlaganja premijera i ministra financija stječe se dojam da je Prijedlog proračuna u toj mjeri realan da nema manevarskog prostora za bilo kakve promjene, primijetio je **Vladimir Šeks (HDZ)**. Ako je taj dokument svojevrsni saldo dosadašnje politike izvršne vlasti, posebno odgovornih za gospodarsku i socijalnu politiku, može se zaključiti da svjedoči o neuspjehu Vladine

politike. To se ponajprije ogleda u osjetnom povećanju stope nezaposlenosti i neuspjehom rješavanju gorućih socijalno-gospodarskih problema. Kako reče, duboko je uvjeren da predloženi Proračun ima snažni pečat MMF-a, odnosno niza prihvaćenih smjernica i zahtjeva te institucije.

Predloženi Proračun ima snažni pečat MMF-a, odnosno niz prihvaćenih smjernica i zahtjeva te institucije.

I on se zalaže za smanjenje pojedinih stavki u okviru Vlade i Ureda Predsjednika Republike koje nisu u funkciji štednje te prebacivanje dijela sredstava na druge pozicije gdje su potrebija. U tom kontekstu upozorio je na enormno povećanje troškova i prihoda Vladinog Ureda za odnose s javnošću te izrazio mišljenje da bi predviđene troškove Ureda Predsjednika Republike trebalo svesti na razinu koja odgovara ustavnoj ulozi Predsjednika države.

Na kraju je najavio da će uložiti više amandmana kojima će predložiti preraspodjelu određenih proračunskih pozicija u korist slavonskih županija, kako bi im se pomoglo u rješavanju gorućih pitanja razvoja i zapošljavanja. Smatra, naime, da pri koncipiranju proračunskih bilanci predlagatelj nije vodio dovoljno računa o socijalnoj, gospodarskoj i demografskoj situaciji u tom dijelu Hrvatske.

Više sredstava nacionalnim manjinama

Borislav Graljuk (zast. pripadnika austrijske, njemačke, rusinske, ukrajinske i židovske nac. manjine) iznio je neslaganje sa smanjenjem sredstava namijenjenih nacionalnim manjinama. Primijetio je da tekuće dotacije nacionalnim zajednicama ili manjinama ne iznose 15,3 tisuće nego 13,8 tisuća kuna (to treba podijeliti na 22 nacionalne manjine navedene u Ustavu, Ustavnom zakonu i drugim pravnim dokumentima). Istodobno se troškovi za administrativni dio Ureda za nacionalne manjine povećavaju, negoduje zastupnik. Primjerice, izdaci za reprezentaciju predviđeni su na tri mjesta - u jednoj stavci 245 tisuća, u drugoj 45 tisuća a u trećoj 5 tisuća kuna). Najavio je da će članovi

Kluba zastupnika nacionalnih manjina tražiti da se ta stavka briše te da će dovesti u pitanje i druge izdatke za administraciju predviđene u okviru Ureda (ukupno iznose 1,4 mln. kuna. Ne postoji manjina radi administracije nego administracija radi manjine, naglašava zastupnik. Umjesto trošenja na administraciju treba pronaći način da se ubuduće spriječe propusti poput onog prošlogodišnjeg kada jedna njemačka udruga u Osijeku koja je za vrijeme Domovinskog rata puno pomogla ne samo Slavoniji nego cijeloj Hrvatskoj nije dobila niti kune iz Proračuna.

Umjesto pravednije raspodjele smanjuju se stavke

Marija Bajt (HDZ) je rekla da je svjesna raskoraka između želja i financijskih mogućnosti države, ali da ne možemo ostati ravnodušni kad su u pitanju osnovna prava hrvatskih građana (štedi se na roditeljama odnosno majkama, djeci, studentima, invalidima, braniteljima, te nemoćnim i bolesnim građanima). Umjesto traženja novog, pravednijeg modela raspodjele, Vlada se ograničila na smanjivanje proračunskih stavki za navedene namjene, prvo u Rebalansu ovogodišnjeg Proračuna a sada i u Prijedlogu proračuna za iduću godinu, što nas udaljava od socijalne države, negoduje zastupnica. Primijetila je, nadalje, da Hrvatska premalo ulaže u obrazovanje, kako u osnovno i srednje školstvo, tako i u visoko

Umjesto traženja novog, pravednijeg modela raspodjele, Vlada štedi na roditeljama, djeci, invalidima, braniteljima i dr. što nas udaljava od socijalne države.

školstvo i znanost. Neshvatljivo je, kaže, da u Fondu za razvoj i zapošljavanje nisu predviđena sredstva za obrazovanje (iako je većina nezaposlenih nisko obrazovana) dok su u Ministarstvu prosvjete i športa, uzevši u obzir decentralizirane funkcije, sredstva za osnovne i srednje škole smanjena za oko 11 posto (nedostaje i oko 180 mln. kuna za plaće zaposlenih). Zastupnica, inače, podržava predviđeno izdvajanje za informatizaciju škola (indeks 214) kao i pokušaj poštivanja ugovora o

kapitalnoj izgradnji. U tom kontekstu izdvojila je požešku gimnaziju te športske dvorane u Pakracu i Lipiku u Požeško-slavonskoj županiji.

Povećati sredstva za znanstvenoistraživačke projekte

U nastavku je ukazala na potrebu povećanja iznosa predviđenog u okviru Ministarstva znanosti i tehnologije za znanstvenoistraživačke projekte, te za znanstvene novake, za stipendije studentima, za rad studentskog zbora i osiguranja nedostajućih sredstava za plaće (oko 40 mln. kuna). Primijetila je, također, da se zbog nove metodologije izrade proračuna u Ministarstvu znanosti izgubila prepoznatljivost dosad transparentnih stavki za Nacionalnu i

Radi jednakomjernog razvoja svih hrvatskih krajeva država mora proračunskim sredstvima znatnije podupirati područja od posebne državne skrbi.

sveučilišnu knjižnicu i Leksikografski zavod. Među ostalim, pohvalila je izdvojene stavke za hrvatska sveučilišta, ali zahtijeva isti princip i za hrvatska veleučilišta i visoke škole. Nije joj jasno, primjerice, koliko sredstava otpada na požeško veleučilište ni kako to da za izgradnju studentskog centra u Osijeku nisu osigurana ni početna sredstva.

Zalaže se, nadalje, za financijsku potporu investicijskom održavanju ustanova u kulturi i to kao programskoj djelatnosti Ministarstva kulture, a ne samo u okviru Fonda za razvoj. Ulaganja u prosvjetu, znanost i kulturu su naša kapitalna ulaganja jer je to temelj budućnosti hrvatskog naroda, podsjeća zastupnica. I ona je pobornik štedljivosti u proračunu, ali na stavkama reprezentacije, intelektualnih usluga, telefoniranja, uredskog materijala te promidžbe, itd. Naglašava, među ostalim, da Vlada mora voditi računa o jednakomjernom razvoju svih hrvatskih krajeva. U tu svrhu država mora proračunskim sredstvima znatnije podupirati područja od posebne državne skrbi, pogotovo nakon ukidanja dijela povlastica za ta područja. Posebno se založila za veću

potporu Požeško-slavonskoj, Vukovarsko - srijemskoj i Brodsko-posavskoj županiji. Da bi Proračun za iduću godinu doista bio razvojan i socijalan treba osigurati bolje uvjete života našim građanima, kaže zastupnica. U državnoj blagajni ima novaca, samo ih treba pravednije i štedljivije rasporediti, na što će zastupnici nastojati utjecati svojim amandmanima, zaključila je.

Proračunska načela usmjerena razvoju

Akademik **Ivo Šlaus (SDP)** konstatirao je da je iz ekspozee premijera i ministra financija vidljivo da su proračunska načela usmjerena razvoju, utemeljenom na znanju, znanstvenom istraživanju, itd. On ne misli da je ovaj Proračun hermetički zatvoren već smatra da je on odraz uspješne politike Vlade koja ne samo da rješava probleme, nego i širi mogućnosti. Uostalom, 1 ili najviše 2

Povećanje sredstava za znanstvenoistraživačke projekte jedini je način da spriječimo "odljev mozgova".

posto izdvajanja za znanost i obrazovanje od 70-tak mlrd. proračunskih kuna nisu mala sredstva a zadatak je zastupnika da zahtijevaju amandmanske korekcije pojedinih stavki, pod uvjetom da se ne premaši ukupni iznos sredstava predviđenih za tu namjenu. Po njegovu mišljenju i u toj oblasti treba napraviti značajne zaokrete prema izvozu. Kad Australija može zarađivati više od milijun dolara na izvozu obrazovanja zašto to ne bi mogla i Hrvatska, pita zastupnik. Dakako, to obrazovanje doista mora odgovarati potrebama 21. stoljeća. U tom kontekstu zalaže se za to da se braniteljima omogućiti vrhunsko obrazovanje kako bi im se osigurale veće šanse kod zapošljavanja.

Po riječima Marka Baričevića (HSL) autori ovog dokumenta, na čelu s ministrom financija, dobili su zadatak da od malo materijala naprave krasnu orehnjaču, što je nemoguće. Od toga se može umijesiti samo dobar kruh a zadatak je saborskih zastupnika pobrinuti se za to da se taj kruh dobro i rasporedi (svima pomalo). Smatra da bi iz predloženih proračunskih stavki trebalo biti vidljivo što će se graditi ili obnavljati na pojedinom području, u što će se utrošiti milijardu 400 mln.

kuna predviđenih za poticaje u poljoprivredi i dr. a ne koliko će koje ministarstvo potrošiti na Internet, za toalet-papir i sl. Zbog toga bi o svemu što dosad nisu uspjeli saznati iz ove debele knjige Proračuna zastupnici trebali biti informirani do kraja mjeseca, kada istječe rok za podnošenje amandmana, kako bi mogli s time upoznati birače. Primjerice, oni će ih zasigurno propitkivati o područjima od posebne državne skrbi, budući da je već iz stavki ministarstava prosvjete, zdravstva i djelomično Ministarstva obrane vidljivo da područja koja nisu stradala u ratu dobivaju jednaku, a možda čak i veću potporu iz državne kase. Ne mogu se Pakrac, Lipik, Vukovar ili Baranja izjednačavati s ostalim krajevima, napominje Baričević.

Sredstva za znanost povećati na račun reprezentacije

Smanjenje planiranih sredstava za znanstvene projekte dramatično će se odraziti na situaciju u znanosti u Hrvatskoj, upozorava **dr. Ivica Kostović (HDZ)**. Ilustracije radi spomenuo je da trenutno oko 8 tisuća ljudi prima plaću znanstvenika, od kojih su neki zaposleni puno radno vrijeme, te da imamo više od 1500 znanstvenih novaka. Ne osiguraju li se potrebna sredstva oni neće imati što raditi. Za razliku od drugih europskih parlamenata koji izglasavaju količinu novaca koji se usmjerava u pojedina područja znanosti, kod nas bi sve trebalo završiti u "crnoj rupi" zvanog Fond za razvoj (u njemu je za znanost predviđeno svega 250 tisuća kn.). Povećanje sredstava za znanstvenoistraživačke projekte jedini je način da spriječimo "odljev mozgova", napominje zastupnik. Zalaže se i za povećanje stavke za stipendiranje znanstvenih novaka te za tehnološke centre. Kada bi se samo 10 posto sredstava predviđenih za troškove protokola i reprezentacije preusmjerilo za znanost to bi bio isto takav uspjeh kao izgradnja autoputa Zagreb - Split, kaže Kostović. U ime zastupnika s područja Jasenovca zamolio je predstavnike Vlade da pojasne jesu li u Proračunu predviđena sredstva za obnovu mosta na Savi u Jasenovcu. U prilog tome napomenuo je da je to jedini nedovršeni objekt iz četverogodišnjeg plana, te da je BiH već osigurala polovinu potrebnih sredstava za tu namjenu.

Riječ predlagatelja

U završnoj riječi ministar **Crkvenac** je obećao da će Vlada slijedom primjedbi iz rasprave još jednom temeljito "pročešljati" proračunske stavke. Naime, zastupnici su s pravom ukazali na to da u Proračunu ima još prostora za uštede i povećanje pozicija za prioritetne namjene. Obrazložio je da se masa sredstava za plaće zaposlenih u Hrvatskom saboru smanjuje 13 posto zato što više nema Županijskog doma. Po njegovim riječima sredstva predviđena za Direkciju za korištenje službenih zrakoplova (10,7 mln. kn.) namijenjena su otplati kredita za te avione i njihovom održavanju, te za plaće i materijalne troškove nekoliko zaposlenika. Smatra da svakako treba uvažiti argumente za povećanje dotacija nacionalnim manjinama i vratiti planirani iznos barem na razinu prošlogodišnjeg. Drži, također, da je u raspravi s pravom upozoreno na potrebu da se proanalizira kako se koriste sredstva od subvencija u poljoprivredi i razmisli o tome kako ubrzati najavljene promjene i reforme u tom sektoru.

Uvažiti argumente za povećanje dotacija nacionalnim manjinama i dodatnim sredstvima popraviti poziciju znanosti.

Po njegovoj ocjeni znanost je ovim Proračunom ostala prikraćena pa bi trebalo pronaći načina za osiguranje dodatnih sredstava da se popravi pozicija te djelatnosti. Naime, kod obrazovanja stanje je nešto bolje, napose imaju li se u vidu prošlogodišnje povećanje i rast plaća te decentralizirana sredstva (ponovno se bilježi rast). Po mišljenju ministra Crkvenca bit će potrebna sveobuhvatnija reforma tih djelatnosti kako bi se prilagodile potrebama 21. stoljeća i više pridonosile gospodarstvu, odnosno nacionalnoj ekonomiji. Smatra, inače, da je danas li se područja od posebne državne skrbi, Slavonija gdje ima najmanje programa i najmanje investicija, ali i najviše problema. Stoga su, kaže, dobrodošli svi prijedlozi za reprogramiranje proračunskih stavki koji bi pridonijeli rješavanju tih problema. Napomenuo je da će dio proračunskih sredstava dospjeti na ta područja i

drugim kanalima (npr. putem Ministarstva poljoprivrede i dr.). Opravdane su, kaže, primjedbe zastupnika da treba dodatno razraditi mehanizam novih fondova i razvijati ih do konkretnih programa. Slaže se i sa sugestijom da se razmotre mogućnosti još aktivnije orijentacije prema izvozu.

Deficit se ne može povećavati

Potaknut upozorenjima sudionika u raspravi na to da su prihodi ovog Proračuna precijenjeni napomenuo je da se deficit ne može povećavati jer se država više ne smije zaduživati. To znači da se ne mogu povećavati ni rashodi. Stoga je apelirao na zastupnike da u pripremi amandmana vode računa o tome da se novi izdaci mogu planirati samo ako se reduciraju neki drugi rashodi.

Zaključivši raspravu mr. Mato Arlović, potpredsjednik Hrvatskog sabora informirao je zastupnike da amandmane na Prijedlog državnog proračuna mogu podnositi do 19. studenoga. Zamolio ih je da se pridržavaju tog roka kako bi predlagatelju ostalo dovoljno vremena za očitovanje o njihovim prijedlozima. **Naime, planirano je da se rasprava i glasovanje o amandmanima i Konačnom prijedlogu Državnog proračuna provedu 11. i 12. prosinca.**

AMANDMANI

Vlada će odlučivati o glavnini proračunskog novca

Prije prelaska na izjašnjavanje o podnesenim amandmanima **Vladimir Šeks** je, u ime Kluba zastupnika HDZ-a, prigovorio da zastupnici nisu imali dovoljno vremena da prouče brojne i opsežne amandmane koje je Vlada dostavila naknadno, a koji bitno mijenjaju koceptiju Državnog proračuna. Zatražio je, stoga, polsatnu stanku kako bi Klub zastupnika HDZ-a mogao zauzeti političko stajalište s tim u svezi. Predsjednik Tomčić **je to odobrio**, uz napomenu da su svi amandmani zastupnicima dostavljeni prije tri dana, tako da su se klubovi zastupnika mogli izjasniti o njima.

U nastavku sjednice, nakon stanke, **Vladimir Šeks** je konstatirao da su zastupnici ove godine suočeni s novom praksom donošenja Državnog

proračuna koja nije utemeljena na Poslovniku Hrvatskog sabora. Naime, prema članku 180. tog akta pri donošenju Proračuna primjenjuju se odredbe Poslovnika koje se odnose na postupak donošenja zakona. To znači da se najprije provodi jedinstvena rasprava u načelu, po razdjelima i o podnesenim amandmanima. Stavak 3. tog članka propisuje da se o podnesenim amandmanima i Proračunu u cjelini može glasovati tek nakon što proteku 3 dana od navedene rasprave, upozorava zastupnik.

Napomenuo je da su (u petak navečer) dijelu zastupnika podijeljeni amandmani, među njima i opsežne amandmanske korekcije Vlade kojima se mijenjaju različite pozicije između pojedinih ministarstava. U formi amandmana Vlada je, zapravo ponudila prijedlog potpuno novog Državnog proračuna za sljedeću godinu, tvrdi zastupnik. Ima li se u vidu planirano prebacivanje 570 mln. kuna za zapošljavanje iz Ministarstva rada i socijalne skrbi u Ministarstvo financija i činjenica da će to Ministarstvo odlučivati bez kontrole Sabora o dodatnih 100 mln. kuna u Fondu za regionalni razvoj, te da oko 7 do 8 mlrd. kuna za ceste i za hrvatske vode odlazi izvan proračuna (o njima će diskrecijski odlučivati Ministarstvo obnove) proizlazi da Hrvatski sabor neće biti stvarni ustavni čimbenik koji odlučuje o korištenju proračunskog novca, upozorava Šeks. Napomenuo je, među ostalim, da se kod donošenja Proračuna primjenjuju odredbe Poslovnika koje vrijede za donošenje zakona, a Prijedlog proračuna ne može ići hitnim postupkom. To znači da najprije treba provesti temeljitu raspravu o svim amandmanima, napose predlagatelja, te o Prijedlogu proračuna u drugom čitanju. U protivnom će Hrvatski sabor samo formalno izglasovati najvažniji financijski dokument države, a Vlada će moći odlučivati o lavovskom dijelu proračunskog novca. Unatoč prebacivanju odgovornosti i ovlasti na Vladu i pojedina ministarstva u konačnici će ipak biti politički odgovoran Hrvatski sabor koji donosi i Proračun i Zakon o njegovu izvršenju, zaključio je Šeks.

Predsjednik **Tomčić** je primijetio da se u proceduri donošenja Proračuna za 2002. godinu nije ni u jednom detalju odstupilo ni od Poslovnika ni od dosadašnje prakse. Što se, pak, tiče

Vladinih amandmana na njih se primjenjuje članak 171. koji dozvoljava da iznimno, ako se većina nazočnih zastupnika s tim složi, predlagatelj može uložiti (u pisanom obliku i uz potrebu obrazloženje) amandman na konačni prijedlog zakona, dakle i Proračuna, u tijeku odlučivanja o podnesenim amandmanima na sjednici. Prema tome, nema posebnog razloga da bismo mijenjali proceduru donošenja Proračuna, konstatirao je.

Zatraženo mišljenje Odbora za Poslovnik

Izrazivši neslaganje s predsjednikovom interpretacijom poslovničkih odredbi **Vladimir Šeks** je ponovno citirao članak 180. tog akta te predložio da se zatraži mišljenje Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav. Uslijedila je kraća stanka u kojoj je spomenuto radno tijelo zauzelo stajalište o spornoj proceduri donošenja Državnog proračuna. Obrazlažući zastupnicima njihovo mišljenje predsjednik Odbora **mr. Mato Arlović** konstatirao je da se rasprava o Proračunu, sukladno članku 180. stavku 2. Poslovnika, provodi jedinstveno (u načelu, po pojedinostima i o podnesenim amandmanima). Potvrdio je da se pri donošenju tog dokumenta primjenjuju odredbe Poslovnika koje se odnose na postupak donošenja zakona te spomenuo što sve obuhvaća rasprava o Konačnom prijedlogu zakona. Naime, prema članku 161. stavak 2. drugo čitanje uključuje raspravu o tekstu konačnog prijedloga zakona, stajalište radnih tijela, raspravu i odlučivanje o podnesenim amandmanima te donošenje zakona.

U nastavku je podsjetio zastupnike na činjenicu da je Prijedlog proračuna upućen u saborsku proceduru krajem studenoga, kada je o njemu i provedena rasprava. Tom je prilikom donesen jednoglasni zaključak da se amandmani na taj dokument mogu podnositi i nakon zaključene rasprave, s tim da se nakon očitovanja Vlade o njima i o Proračunu odlučuje 11. i 12. prosinca, nakon očitovanja Vlade. Drugim riječima, Sabor je svojim zaključkom, upravo na zahtjev oporbenih zastupnika, zapravo proširio ovlasti i mogućnosti zastupnicima, pored onih koje su predviđene Poslovníkom. Pojasnio je, nadalje, da naknadno dostavljeni

amandmani Vlade ujedno predstavljaju i njeno pisano očitovanje na brojne amandmanske zahtjeve koje su podnijeli klubovi i zastupnici pojedinačno. Navedeni amandmani pristigli su naknadno i, sukladno članku 171, treba ih smatrati iznimkom, kaže Arlović. To znači da o odluci većine zastupnika ovisi odlučiti hoće li se o njima provesti rasprava i glasovanje.

Spomenuo je i to da se članovi Odbora iz HDZ-a ne slažu s tim jer smatraju da bi raspravu o svim amandmanima, a posebice onima predlagatelja, trebalo provesti tek nakon tri dana. Mišljenja su, također, da bi se o Vladinim amandmanima trebala očitovati i nadležna radna tijela, prije svega odbori za financije i Državni proračun te za zakonodavstvo (iako je od dostave tih amandmana bilo vremena da se sazovu sjednice odbora). Na kraju je zamolio predsjednika Tomčića da kolegama iz HDZ-a omogući da dodatno elaboriraju svoje izdvojeno mišljenje.

Netočno interpretirano stajalište članova Odbora iz HDZ-a

Vladimir Šeks je konstatirao da kolega Arlović nije točno interpretirao stajalište trojice članova Odbora iz HDZ-a koji smatraju da su u proceduri donošenja Proračuna povrijeđene odredbe Poslovnika. Drže, naime, da je podnesene amandmane predsjednik Hrvatskog sabora trebao prosljediti matičnim radnim tijelima, a upozorili su i na druga odstupanja. Smatraju, primjerice, da bi, sukladno stavku 2. članka 180, svim zastupnicima trebalo omogućiti da raspravljaju o svakom pojedinom amandmanu, a ne da kao kod donošenja zakona mogu govoriti samo podnositelji amandmana i predstavnik Vlade.

Nakon toga je predsjednik dao na glasovanje usmeno izneseno mišljenje Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav **koje je prihvaćeno većinom glasova (79 glasova "za" i 21 "protiv")**.

Budući da se većina nazočnih zastupnika opredijelila za to da se o spornim amandmanima Vlade raspravlja, predsjednik Tomčić je zamolio predstavnika predlagatelja da ih obrazloži.

Vladini amandmani

Obrazlažući Vladine amandmane **dr. Mato Crkvenac**, ministar financija,

naglasio je da se njima ne mijenjaju glavne veličine i parametri Proračuna. Naime, sve izmjene koje su napravljene odnosile su se na "prekrajanje" proračunskih stavki. Napomenuo je da se predloženim Proračunom, pa i ovim izmjenama, nastavlja smanjivanje proračunskog deficita sa 5,3 u ovoj na 4,25 u idućoj godini. To je već treća godina zaredom da smanjujemo deficit po međunarodnoj metodologiji, naglasio je Crkvenac. Vlada procjenjuje da će iduće godine biti znatno smanjen i tekući deficit (na svega 700 mln. kuna) a time i zaduživanje države, te da će se proračunski korisnici, kad je riječ o užoj državnoj potrošnji, još štedljivije ponašati.

Po mišljenju predlagatelja predloženi Proračun je i socijalno pravedan jer predviđa rast mirovina, isplatu dječjeg doplatka dvostruko većem broju korisnika u odnosu na prije dvije godine, povećanje socijalnih pomoći gotovo za trećinu, itd. Po riječima dr. Crkvenca ovakav Državni proračun dio je ukupne ekonomske politike (oblikovane u dokumentu pod nazivom: "Razvojni prioriteti 2002/2004. godine") koja bi u idućoj godini trebala rezultirati daljnjim povećanjem ekonomske stabilnosti i poboljšanjem međunarodnog rejtinga Hrvatske. Nakon konsolidacije koja dolazi do izražaja u protekle dvije godine ovaj dokument orijentiran je na to da u idućoj godini pripomogne da se ukupni naponi u društvu i državi, osobito u gospodarstvu i ekonomskoj politici, u većoj mjeri usmjere razvojno. Stoga su budući prioriteti - novi projekti, kreditiranje, investicije, zapošljavanje, izvoz, itd. U tom duhu Vlada je, kaže, oblikovala i svojih 6 amandmana. Pojasnio je da oni u velikoj mjeri polaze od amandmanskih zahtjeva izraženih u raspravi o Proračunu. Iako su naizgled pozamašni, ne donose ništa novo, osim preraspodjele sredstava između pojedinih razdjela i pozicija. To znači da su osnovni parametri i odrednice tog dokumenta ostali nepromijenjeni.

Smanjeni prihodi od carina i skresani materijalni rashodi

* Prvim amandmanom Vlada je, uvaživši upozorenja zastupnika da su prihodi od carina možda precijenjeni, smanjila planirane prihode iz tog izvora za 50 mln. kuna. Skresani su i

predviđeni izdaci za službena putovanja, uredski materijal i ostale materijalne rashode, reprezentaciju, itd. (za 93,3 mln. kuna). Na zahtjev zastupnika tekuće donacije nacionalnim zajednicama i manjinama planirane su u iznosu od 18 mln. kuna, kao i u rebalansiranom Proračunu za 2001. godinu. Nadalje, osigurana su sredstva (20 mln. kuna) za isplatu prvog obroka odštete esulima, odnosno optantima, sukladno Rimskom i Osimskim sporazumima. Fondu za regionalni razvoj usmjereno je dodatnih 100 mln. kuna a preraspodjelom iz MORH-a i MUP-a osigurana su i dodatna sredstva za kulturu (16 mln. kuna).

Uvaživši brojne amandmanske zahtjeve iz rasprave Vlada je povećala i planirana sredstva za znanstvene projekte (za ukupno 50 mln. kuna) te osigurala dodatnih 67,5 mln. kuna za pravosuđe.

Dodatna sredstva razvojnim fondovima

* Obrazlažući 2. amandman Crkvenac je, među ostalim, napomenuo da su u okviru Fonda za razvoj i zapošljavanje predviđena dodatna sredstva za nužne kapitalne zahvate u znanosti (11 mln. kn.) i pravosuđu (17,7 mln. kuna).

* Pojasnio je, također, da se 3. amandman odnosi na Fond za regionalni razvoj u okviru kojeg je predviđeno 100 mln. dodatnih sredstava. Za ta će se sredstva tijekom godine moći kandidirati sve općine, županije i gradovi, zajednice otoka i dr. sa svojim projektima i programima, osobito onima koji predviđaju nova radna mjesta.

* Četvrtim Vladinim amandmanom prikazan je iznos ušteta po razdjelima i smanjenja pojedinih pozicija koje su "prekrojene". Naime, na inicijativu mnogih sudionika u raspravi koji su ukazivali na mogućnost ušteta na nekim pozicijama Vlada je, kaže, pronašla rezerve u iznosu od 140 mln. kuna (maksimalno smanjivši troškove reprezentacije i dr.) da bi se dobio prostor za povećanje sredstava za znanost, kulturu, itd.

Svota za plaće nepromijenjena

* Njihov 5. amandman odnosi se na plaće proračunskih korisnika. Po riječima dr. Crkvenca ukupni iznos predviđen za tu namjenu ostao je nepromijenjen u odnosu na prvobitni

prijedlog (14,1 milijarda) samo je drugačije raspodijeljen (napravljene su određene korekcije kod pojedinih korisnika). Naglasio je da će Vlada odlučno nastaviti s provođenjem racionalizacije u upravi. Radi toga je svojim amandmanom predložila dopunu Zakona o izvršavanju Državnog proračuna. Novim člankom 45. tog propisa omogućilo bi joj se da tijekom godine, ovisno o mogućnostima, može realizirati stanovite promjene odnosno restrukturiranja u okviru ukupnog iznosa sredstava za plaće.

* Šestim amandmanom (odnosi se na razdjel 0,35 ministarstva javnih radova, obnove i graditeljstva) Vlada je, predvidjela mogućnost da se 140 mln. kuna planiranih za subvencije koncesionaru BINA - Istra d.d. Pula, za projekt Istarskog ipsilona, započne li izgradnja drugog kraka te ceste i ako se sa cestarinom postignu bolji rezultati, mogu usmjeriti i u druge projekte cestogradnje. U tom amandmanu nema ništa dvojbeno jer se odnosi s koncesionarom mogu urediti na drugi način, tvrdi ministar. Naime, on ima državno jamstvo i, ne dobije li novac s ove pozicije, država će mu morati isplatiti njegov iznos iz jamstvene pričuve.

Potporna provođenju reformi u poljoprivredi

U nastavku je konstatirao da je amandmanima predlagatelja na posredan način uvaženo 40-ak i više amandmana zastupnika. To posebice dolazi do izražaja u 4. amandmanu kojim je Vlada, radi štednje, maksimalno smanjila pojedine rashode. Amandmanom 1. ali i nekim drugima, udovoljila je zahtjevima zastupnika i odbora da se povećaju nedostatna sredstva za nacionalne manjine, znanost i kulturu, učvrsti materijalni položaj pravosuđa, osigura novac za nove razvojne projekte, itd. Spomenuo je, nadalje, njen prijedlog da je se dopunom Zakona o izvršenju proračuna ovlasti da tijekom 2002. godine može izvršiti preraspodjelu do 1 posto ukupnih proračunskih rashoda. Navedena sredstva koristila bi se za provedbu reformi u poljoprivredi i ostalim sektorima (s tim u svezi HSS je predložio određene zaključke koji su za Vladu prihvatljivi).

Po riječima ministra Crkvenca Vlada nije mogla prihvatiti brojne pojedinačne amandmanske zahtjeve zastupnika za osiguranje dodatnih

sredstava za financiranje konkretnih projekata u pojedinim sredinama (npr. škola, dječjih vrtića, vodovoda, itd.) od kojih bi Proračun "nabubrio". Svi ti projekti su Hrvatskoj potrebni, ali, nažalost, ne mogu svi stati u ovaj Proračun, kaže Crkvenac. Međutim, posredno su uvaženi i neki od tih amandmana, budući da će se lokalni projekti moći kandidirati za razvojnu potporu iz sredstava fondova za razvoj i zapošljavanje te za regionalni razvoj (ovisno o tome udovoljavaju li kriterijima efikasnosti, koliko ulaže lokalna zajednica, i dr.).

Na ministrovu izlaganje reagiralo je više zastupnika. Primjerice, **mr. Zlatko Mateša (HDZ)** je primijetio da su Proračunom predviđeni troškovi čak za dimnjačarske usluge i deratizaciju, a istodobno je gotovo 7 mlrd. kuna iz državne blagajne prebačeno u poduzeća koja se bave izgradnjom cesta. Neizvjesno je, kaže, koliko će se oni zaduživati a Sabor na to nema nikakvog utjecaja. Dometnuo je još da ima i najava iz pojedinih ministarstava da su zadovoljni dobivenim proračunskim sredstvima, jer će ionako na komercijalnom tržištu pribavljati novac za ostatak svojih aktivnosti. Sva zaduženja države ili pojedinog ministarstva, u komercijalnom ili drugom sektoru te u HBOR-u, mora biti iskazano u Državnom proračunu, napominje zastupnik.

Smanjuje se zaduživanje države

Dr. Crkvenac je ponovio da se, prema Prijedlogu proračuna za 2002. godinu, smanjuje zaduživanje države što je vidljivo iz Računa financiranja i ostalih računa. Ni poduzeća za ceste, na koja je Sabor zakonom prenio odlučivanje o projektima cestogradnje, ne mogu se nekontrolirano zaduživati, napominje ministar.

Izuzmu li se sredstva fondova i Hrvatskih cesta ispada da Hrvatski sabor više ni o čemu ne odlučuje (umjesto njega odlučuju pojedini ministri) negodovao je **Ivan Šuker (HDZ)**. U prilog tome spomenuo je amandmanski zahtjev Vlade da joj se omogućiti da 730 mln. proračunskih kuna raspodjeljuje "kako kome padne napamet" ili ovisno o trenutačnoj političkoj opciji. Da Vlada ima jasnu gospodarsku politiku i strategiju prema hrvatskom seljaku i poljoprivredi ta bi sredstva sada bila u Ministarstvu poljoprivrede i svi bi

zastupnici to objeručke podržali, kaže Šuker. **Dr. Crkvenac** smatra racionalnim da se Vladi omogući da tijekom godine (u skladu sa Zakonom o Državnom proračunu) proračunskim sredstvima podupire i ubrza provođenje reformi ne samo u poljoprivredi nego i u nizu drugih sektora (i to dinamikom kojom se budu ostvarivala, a ne da se novac za tu namjenu osigurava unaprijed).

Potaknut obrazloženjem kojim je ministar popratio Vladin amandman u svezi s Istarskim ipsilonom **Valter Drandić (IDS)** je ustvrdio da se s cestarinom u Istri ne mogu postići bolji rezultati, budući da je i postojeća tunelarina od 20 kuna previsoka (jedino ako doista ne uvedemo cestarinu na ulazu u Istru što smo jedva uspjeli spriječiti).

Nema sumnje da bi trebalo ubrzati izgradnju i drugog kraka Istarskog ipsilona, a i radove na ostalim cestama u Istri, kaže ministar **Crkvenac**. S tim u svezi - napominje - pojaviti će se potreba da se na razne načine zatvore financijske konstrukcije. Radi toga se Vladinim amandmanom otvara mogućnost da se 140 mln. kuna s pozicije - subvencija koncesionaru, bude li moguće, usmjeri i kao potpora drugim projektima cestogradnje na tom području.

Po mišljenju **Drage Krpina (HDZ)** netočan je ministrov navod da bi pravna osnova Vladi za preraspodjele unutar Proračuna, osobito kad je u pitanju Ministarstvo poljoprivrede, mogle biti njene diskrecijske procjene o tome provodi li to Ministarstvo te čarobne reforme (ministar je u svom izlaganju tu riječ izrekao 500 puta).

Vlada ništa ne traži mimo zakona

Dr. Crkvenac je ponovio da Vlada ništa ne traži mimo zakona (zakonsko uporište za donošenje odluka za koje se zalaže Vlada je u Zakonu o Državnom proračunu). Napomenuo je još da će izraz "reforme" itekako dobiti na važnosti, osobito u idućoj godini.

Nije točno da država smanjuje zaduženje, tvrdi **Ivan Šuker** (samo za ovu godinu već je dužna više od 11 mlrd. kuna). Nije realno očekivati, smatra zastupnik, da će se trošarine, osobito one na duhanske proizvode, ostvariti u predviđenom iznosu. Isto vrijedi i za planirane prihode Hrvatskog zavoda za mirovinsko i

zdravstveno osiguranje. Da bi potkrijepio svoju tvrdnju podsjetio je na to da su zastupnici HDZ-a još prilikom projekcije ovogodišnjeg Proračuna upozoravali na prenapuhane stavke na prihodnoj strani, i na kraju se pokazalo da se država zadužila više nego što je planirala.

Potaknut njegovim primjedbama ministar Crkvenac je spomenuo da Vlada priprema ozbiljne mjere za unapređivanje sustava naplate poreza i doprinosa u idućoj godini, počevši od mjera za smanjenje sive ekonomije.

Po ocjeni **Drage Krpine** Vladini amandmani neće biti potpora reformama već sve težem životu ljudi u Hrvatskoj. Jer, kako reče, što brže Vlada provodi svoje reforme hrvatski građani sve lošije žive. Stoga bi bilo dobro da ovaj Proračun podupre usporavanje njenih reformi.

Predviđa li se uvođenje nove cestarine u Istri?

U svom ponovnom javljanju **Valter Drandić** je zamolio ministra Crkvenca da informira zastupnike o tome predviđa li se uvođenje nekakve nove cestarine u Istri i što se, zapravo, skriva iza njenog amandmana u svezi s Istarskim ipsilonom.

Jadranka Katarinčić-Škrlj je spomenula da je u dnevnom tisku pročitala da je ministar Čačić, prilikom svog boravka u Istri, izvijestio istarskog župana o ideji da se nastavi izgradnja zapadnog kraka Istarskog ipsilona, uz uvođenje cestarine, što je župan, navodno, prihvatio. Ujedno je podsjetila na činjenicu da se s tim projektom kasni već dvije godine upravo zbog te sporne ceste. **Damir Kajin** također ne bi volio da Istarski ipsilon postane "jedna od hrvatskih reformi u negativnom smislu". Izrazio je bojazan da bi ta cesta lako mogla postati jedina u Hrvatskoj koja ne spada ni u autoceste ni u poluautoceste, a ima sustav naplate. Kako reče, Istrani se protive tzv. zatvorenom sustavu naplate, dok bi otvoren sustav - na Učki i na mostu Mirni, mogao biti prihvatljiv. Nema sumnje, kaže zastupnik, da treba započeti s gradnjom te ceste, radi oživljavanja građevinske operative, i boljeg korištenja turističkih kapaciteta Istre koji predstavljaju 50 posto kapaciteta cijele zemlje. Ispravljajući netočan navod zastupnika Kajina **mr. Crkvenac** je napomenuo da sporni aman-

dman nije usmjeren protiv izgradnje Istarskog ipsilona, nego samo omogućuje da se sredstva iz Državnog proračuna koriste za izgradnju hrvatskih autocesta a trebao bi osigurati i da se počne poštivati ugovor za tu cestu na koji je, prije nego što ga je potpisala Vlada, dala suglasnost Istarska županija.

Istrani se protive zatvorenom sustavu naplate

Damir Kajin je nato ustvrdio da u razdoblju od 1993. do 2001. godine, dok je on bio predsjednik Skupštine, ta županija nije dala suglasnost na takav ugovor. Međutim, na tragu izjave gospodina Arlovića, Istrani se pribojavaju da bi im se mogao dogoditi tzv. zatvoreni sustav naplate, čemu se apriori protive.

Nakon napomene predsjednika Tomčića da to nije predmet spornog amandmana **Valter Drandić** je izrazio uvjerenje da se taj ugovor i dosad poštovao, o čemu - kaže - najbolje svjedoče sredstva planirana na spomenutoj stavci. Po njegovom mišljenju neće se poštovati usvoji li se Vladini amandman koji bi omogućio da se sredstva iz Istre usmjere negdje drugdje, dok će Istrani plaćati cestarinu. Ne radi se o sredstvima iz Istre, već o sredstvima iz Državnog proračuna, ispravio ga je **mr. Arlović**. Napomenuo je da postoji odluka i ugovor o koncesiji te da je suglasnost za potpisivanje tog ugovora dao bivši istarski župan Luciano Delbianco.

Gospodin Arlović je donekle u pravu kada reinterpreтира koncesijski ugovor kao ugovor o zatvorenom sustavu naplate, primijetio je **Damir Kajin**. Podsjetio je na brojne protestne skupove koji su se održavali u Istri kada je takav sustav naplate namjeravala uvesti Vlada bivšeg premijera Mateše. Tada je dogovoreno (između Županije istarske i Vlade RH) da se od toga odustane jer bi to bila jedina cesta u Hrvatskoj koja nije u sustavu autoceste ili poluautoceste za koju bi građani plaćali naknadu ("ne može se jedan prostor kažnjavati na tako beskrupulozan način"). Nakon napomene predsjednika Tomčića da pitanja o kojima govori Kajin nisu sadržana u spomenutom amandmanu, **Valter Drandić** je prigovorio da predsjednik Sabora ne može zastupnicima tumačiti Vladin amandman.

Mi tvrdimo da ovo što piše u amandmanu ima utjecaja na cestarinu a vi uporno pokušavate dokazati da nema, negodovao je zastupnik.

Mr. Zlatko Mateša opovrgao je tvrdnju zastupnika Kajina da je bivša hrvatska Vlada namjeravala uvesti cestarine na Istarskom ipsilonu. Dogodilo se upravo suprotno, kaže Mateša. Naime, upravo zbog karaktera te ceste Vlada je zaustavila izgradnju naplatnih kućica i donijela odluku da se na njoj ne plaća cestarina. Naknada je bila predviđena samo za drugi krak te ceste koji se trebao graditi u punom profilu i koji uopće nije predmet ove rasprave. Zadovoljan ovim pojašnjenjem **Damir Kajin** je izrazio uvjerenje da se na tragu bivše politike neće dogoditi da se na istočnom kraku Istarskog ipsilona uvodi naplata (unatoč kućicama koje tamo još uvijek stoje i koje treba ukloniti).

Provesti raspravu o pojedinačnim amandmanima Vlade

Nakon konstatacije predsjednika da su se napokon stekli uvjeti za izjašnjavanje o Vladinim amandmanima **Vladimir Šeks** je ponovno upozorio na povredu Poslovnika. Inzistirao je na tome da se najprije provede rasprava o svakom pojedinom amandmanu. Za slučaj da se taj prijedlog ne uvaži predložio je, u ime Kluba zastupnika HDZ-a, da o daljnjem tijeku rasprave o Državnom proračunu zauzme stajalište Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav.

Gospodin Šeks je u pravu, ali ne u ovom slučaju, konstatirao je predsjednik Tomčić. Naime, Poslovnikom je precizno definiran postupak rasprave o redovitim amandmanima a članak 171. vrlo precizno govori o tome na koji način se usvajaju oni koje Vlada podnese nakon isteka roka. Predložio je kompromisno rješenje - da se o Vladinim amandmanima izjasne klubovi zastupnika, odnosno da u raspravi o njima sudjeluju njihovi predstavnici (po 15 minuta). Najavio je da će, ne usvoji li se taj prijedlog, zatražiti da odluku donese Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav. Nato je **Vladimir Šeks** zatražio kraću stanku radi konzultacija sa svojim stranačkim kolegama.

Nadležni Odbor se već izjasnio

Mr. Mato Arlović je prigovorio da je povrijeđen članak 273. Poslovnika koji predviđa da mišljenje spomenutog Odbora, ako ga prihvati Sabor, postaje sastavnim dijelom Poslovnika. Podsjetio je na činjenicu da se Odbor već izjasnio te da su se zastupnici složili s njegovim mišljenjem (bit će dostavljeno i u pisanom obliku) da se o naknadno dostavljenim Vladinim amandmanima danas može raspravljati i glasovati. Prema tome, nije potrebno da Odbor daje drugo mišljenje o tom pitanju.

Nije točno da je to radno tijelo zaključilo da će se o spornim amandmanima raspravljati i odlučivati na isti način kao i kod amandmana na zakonske prijedloge, negodovao je **Šeks**. Naime, kod zakona je predviđeno da se o amandmanima zastupnika očituje predstavnik Vlade i potom se glasuje, a mi smo na sjednici Odbora pledirali da se u smislu članka 180. stavak 2. Poslovnika svim zastupnicima omogućiti da raspravljaju o pojedinim amandmanskim zahtjevima. Međutim, o tome Odbor nije dao svoje mišljenje. Predsjednik **Tomčić** je ostao kod svog prijedloga. Zatražio je da se u tijeku stanke o njemu izjasne svi klubovi zastupnika.

(Ne)slaganja s procedurom

Nakon stanke **Vladimir Šeks** je izvijestio da se Klub zastupnika HDZ-a ne slaže s predloženim načinom rada. Naime, njegovi stranački kolege drže da je odredba članka 180. stavak 2. potpuno precizna i jasna te da se svakom zastupniku mora omogućiti da sudjeluje u raspravi o svakom pojedinom amandmanu Vlade. Predsjednik **Tomčić** mu je pojasnio da se više ne može pozivati na spomenuti članak, budući da je Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav utvrdio da su amandmani Vlade RH podneseni sukladno članku 171. stavak 1. Poslovnika, te da predstavljaju njeno očitovanje na amandmane uložene u raspravi o Prijedlogu proračuna. Treba uvažiti i činjenicu da, sukladno članku 273. Poslovnika odluke i mišljenja tog Odbora postaju sastavnim dijelom Poslovnika.

Nakon što su se predstavnici ostalih klubova zastupnika (HSLŠ-a, DC-a, HSS-a, HNS-a, PGS-a, SBHS-a, IDS-a i SDP-a) složili s predloženim načinom rasprave o Vladinim amandmanima

(zastupnici DC-a zahtijevali su da se najprije glasuje o pojedinačnim amandmanima zastupnika) predsjednik je svoj prijedlog dao na glasovanje. Budući da je dobio podršku većine nazočnih zastupnika (65 glasova "za" i 30 glasova "protiv") **Vladimir Šeks** je ponovno zatražio stanku, ovaj put radi dogovora o tome tko će u ime njihovog Kluba sudjelovati u raspravi.

Prva četiri amandmana usvojena bez rasprave

Nakon petminutne stanke uslijedila je rasprava i izjašnjavaње o pojedinačnim amandmanima Vlade. **Velikom većinom glasova nazočnih zastupnika prihvaćena su, bez rasprave, prva četiri Vladina amandmana.** U izjašnjavaњу o njima nisu sudjelovali zastupnici HDZ-a koji su se vratili u sabornicu s nekoliko minuta zakašnjenja, kad je već bio na redu 5. amandman. Predstavnik Kluba zastupnika HDZ-a **Ivan Šuker** konstatirao je da se kroz sve Vladine amandmane, pa tako i ovaj, očitava nejasna gospodarska politika i razvojna strategija, pa se postavlja pitanje da li netko nije znao planirati sredstva ili se mislilo da će se moći daleko više potrošiti. Podsjetio je na to da su se prošle godine svi zastupnici zalagali za uvođenje državne riznice, radi veće transparentnosti državnih financija, a sada se predlaže da Vlada samostalno raspolaže s 1 posto proračunskog novca. Ima li se u vidu i to da su autoceste i razvojni fondovi izvan Proračuna, to nije Proračun države koja ima namjeru ući u Europu, konstatirao je Šuker. Ustvrdio je, također, da je ovaj Državni proračun 10 puta gori od onoga iz 1999. kada je svaki zastupnik, ako ništa drugo, barem mogao izraziti želju što da se gradi u njegovoj izbornoj jedinici. Prema ovim Vladinim amandmanima ta mogućnost više ne postoji, tvrdi zastupnik. Osim toga, financijski planovi i programi Hrvatskih autocesta i Hrvatskih cesta, za koje hrvatski građani izdvajaju 1,20 kn po litri benzina donose se mimo Sabora. Pitanje je i tko će i na koji način upravljati sredstvima Hrvatskih voda i novoosnovanih fondova. Zar nije smiješno, kaže zastupnik, da se sredstva za zapošljavanje iz Ministarstva rada i socijalne skrbi najprije prebacuju na Ministarstvo financija,

da bi se potom transferirala u Fond a onda kroz nekakva druga ministarstva. Uostalom, sredstva od privatizacije koja se namjeravaju staviti u funkciju gospodarskog razvoja mogla su se posebno iskazati na poziciji svakog ministarstva, smatra Šuker.

Amandmanske intervencije na zahtjev Kluba zastupnika SDP-a

Kako to da je za plaće zaposlenih u Uredu Predsjednika Republike prije dva tjedna bilo planirano 11 mln. kuna a sada se predviđa stotinjak mln. manja svota, upitao je u nastavku. Zanimalo ga je i zbog čega su smanjena sredstva za plaće u Državnom protokolu i Uredu za nacionalnu sigurnost, a čudi ga i smanjenje naknada za bolovanja, invalidnost i smrtni slučaj u tom Uredu. Drži da su navedena smanjenja nelogična i da je svrha svih 5 Vladinih amandmana zadovoljiti zahtjeve Kluba zastupnika SDP-a.

Nisu ispravljani temeljni propusti

Ovakvo "na ho-ruk" izglasavanje Vladinih amandmana na Proračun doista je nevideno u ovom Saboru, konstatirao je Tonči Tadić, glasnogovornik Kluba zastupnika HSP-HKDU-a. Neprihvatljiva je praksa (i nezamisliva za jedan europski parlament) da se njima zadire u sve razdjele Proračuna, tako da se taj dokument stubokom mijenja. Ovim opsežnim amandmanskim korekcijama (na 150 str.) zapravo donosimo jedan novi državni proračun, a o tome raspravlja samo nas nekolicina, negodovao je zastupnik. Unatoč brojnim intervencijama Vlada nije ispravila temeljne propuste - nije u dovoljnoj mjeri povećala izdvajanja za Ministarstvo znanosti i tehnologije, za Ministarstvo školstva, te za Ministarstvo poljoprivrede. Među ostalim, spomenuo je primjer da sredstva za reprezentaciju u Uredu Predsjednika rastu za 50 posto u odnosu na prošlu godinu, što znači da se u tom Uredu popije po 135 kava dnevno na račun poreznih obveznika. Proračun je bio nejasan i netransparentan i prije ovih brzinskih amandmana koji su jednako tako netransparentni i nejasni, konstatirao je. Na kraju je izjavio da iz navedenih razloga njegovi stranački kolege neće

glasovati ni za ove amandmane a ni za predloženi Državni proračun.

Nakon ove rasprave uslijedilo je **izjašnjavaње o 5. amandmanu (prihvaćen je većinom glasova nazočnih zastupnika).**

Sabor sve manje odlučuje o Proračunu

Prije izjašnjavaња o 6. amandmanu **Valter Drandić** je iznio stajalište IDS-a da Hrvatski sabor sve manje odlučuje o Državnom proračunu. Naime, zastupnici više ne odlučuju o cestama, vodama i šumama, a neće moći puno utjecati ni na poslovanje novih fondova. Međutim, dobili su mogućnost da više raspravljaju o mirovinskom i zdravstvenom osiguranju gdje je, nažalost, takva situacija da se malo što može učiniti.

U nastavku je rekao da, poučeni iskustvom oko Istarskog ipsilona i dr. Istrani sada "pušu i na hladno". Stoga ih čudi amandmanski prijedlog Vlade da se u razdjelu Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo, predvidi mogućnost da se sredstva rezervirana za subvenciju koncesionaru BINA Istra d.d. Pula za projekt Istarskog ipsilona (140 mln. kuna) ubuduće mogu koristiti i kao potpora ostalim projektima cestogradnje. Napomenuo je da spomenuta svota nije predviđena ni za kakvu novu gradnju, nego za realizaciju financijske obveze države prema koncesionaru na Istarskom ipsilonu, temeljem ugovora. Gospodin Arlović je, kaže, otkrio da je bivši istarski župan Delbianco dao pozitivno mišljenje za uvođenje cestarine, ali ne za ovakvu vrstu ceste nego za poluautocestu. Osim toga, to je mišljenje dano bez odluke Skupštine i Poglavarstva Istarske županije. Podsjetio je zastupnike da je IDS u dva navrata zahtijevao da se povodom toga u Saboru osnuje Istražno povjerenstvo, ali da za vrijeme vlasti HDZ-a ti prijedlozi nisu prošli. Sada se ideosovci zalažu za to da Vlada povuče ovaj amandman jer smatraju da bi njegovo usvajanje moglo ponovno dovesti do nepotrebnih tenzija u Istri. Razlog - Istrani su samodoprinosom već izgradili tunel i neke ceste u Istri za koje danas moraju plaćati tunelarinu od 20 kuna. Zamolio je predstavnika predlagatelja da Vlada jasno definira i druge projekte cestogradnje u Istri, navede koliko koštaju i način na koji će se finan-

cirati (valja osigurati financijsku konstrukciju bez zadiranja u stavku Istarskog ipsilona.) Ako ova država želi uvesti i drugi sustav cestarine nema razloga da se to i ne napravi, ali sve mora biti transparentno i jasno, kaže zastupnik. Dakako, ideosovci ne žele da Istarska županija u svemu tome bude pokusni kunić. Kako reče, zalažu se za to da se Istarski ipsilon završi jer je to temelj života i rada u Istri, regiji koja ostvaruje najveće prihode od turizma i po toj osnovi puno doprinosi Državnom proračunu i daljnjem razvoju cijele zemlje.

Saboru odluke o projektima izgradnje cesta

* **Dr. Jure Radić (HDZ)** je u ime Kluba zastupnika HDZ-a protestirao zbog ovakvog načina (glasovanje) rada Sabora. U nastavku je rekao da Klub zastupnika HDZ-a podržava projekte izgradnje cesta no da se protivi rješenjima po kojima odluke o gradnji cesta ne donosi Hrvatski sabor pa stoga, kaže, i ovom amandmanu koji je na liniji razvlašćivanja Sabora u odlučivanju o konkretnim investicijama i projektima. U punom smislu podržavam dovršetak gradnje jadranske autoceste u Istri (oba njena kraka) i smatramo da je to iznimno važan projekt koji donosi silne poticaje razvitku turizma čitave Hrvatske te druge projekte cestogradnje no iz amandmana se ne vidi o kojim je projektima riječ. Ako se radi o autocesti Zagreb-Dalmacija, cestovnoj kralježnici Hrvatske, nastavak izgradnje ceste prema Goričanu i izgradnje posavske autoceste do Županje, onda podržavam ovaj amandman. Prihvaćamo taj amandman i u slučaju ako se dopuni predloženim uštedama na stavkama "uredski materijal" i "promidžba i informiranja", koja je (porasla 154 posto). No ako ostaje sve tajanstveno i ako se sve svede na riječi "projekti cestogradnje" **ne možemo podržati ovaj amandman**, kazao je zastupnik u ime Kluba zastupnika HDZ-a.

* **Tonči Tadić (HSP)** ocjenjuje u ime Kluba zastupnika HSP-HKDU-a ovaj amandman kao primjer netransparentnosti u državnom proračunu. Spominju se potpore ostalim projektima cestogradnje a ne kaže se o kojima se projektima radi i u kojem iznosu. Ključno je da cestogradnja u Hrvatskoj mora biti usklađena sa

cjelovitom prometnom strategijom Hrvatske na osnovi koje se može donijeti kriterij raspodjele sredstava za te namjene. Hrvatska tog kriterija nema i zato je ovo voluntarizam na kvadrat i ovaj amandman ne želimo prihvatiti, kazao je.

Ministar financija **dr. Mato Crkvenac** ponovio je razloge zašto Vlada smatra da ovaj amandman ne treba povući te ustvrdio da predložena preraspodjela sredstava nije moguća jer da iznosi spomenutih stavaka padaju za oko četiri posto. **Dr. Jure Radić** ispravio je taj navod i rekao da nije točno da se spomenute stavke smanjuju jer je, primjerice, pozicija "uredski materijal" za 125,3 posto veća.

Većinom glasova (79 za, 2 suzdržana) zastupnici su prihvatili ovaj amandman (broj 6.) Vlade RH.

Klubovi zastupnika SDP-a i HSS-a povlače amandmane

* Zatim su na redu bili amandmani Kluba zastupnika SDP-a koji se odnose na potrebu preispitivanja izdataka za komunikacije, informiranje, reprezentacije, službena putovanja, tekuće investicijsko održavanje i dr. i da ne smiju prelaziti iznose iz proračuna za 2001. godinu. **Mr. Mato Arlović (SDP)** izjavio je da Klub zastupnika SDP-a povlači svoje amandmane a i svi zastupnici SDP-a pojedinačne jer da je značajan dio ovih amandmana obuhvaćen amandmanima Vlade RH. Glasovat ćemo za proračun i za sve akte vezane uz donošenje proračuna te za zaključke Kluba zastupnika HSS-a povodom proračuna, izjavio je.

* **Ante Markov (HSS)** je u ime Kluba zastupnika HSS-a kazao da je dio podnesenih amandmana ovog Kluba prihvaćen s ovih šest amandmana Vlade RH. Radi hrvatske javnosti dao je sadržajni pregled tog "paketa" amandmana i rekao da se odnose na pozicije Ministarstva poljoprivrede i šumarstva a tiču se strukturalnih promjena odnosno bitnih pretpostavki za realizaciju pozicije "u prilagodbi" u vezi s ulaskom u WTO i s liberalizacijom tržišta. Apsolutno smo suglasni s ponuđenim konceptom Vlade da se sa jedan posto od ukupnog državnog proračuna omogućujući programe reforme Ministarstva poljoprivrede i šumarstva ali i da se omogućiti svim ministarstvima da ravnopravno sudjeluju u natjecanju

za ta sredstva u onim potrebama za koje imaju iskazane programe. U tom smislu Klub zastupnika HSS-a prihvaća amandman Vlade koji se odnosi na poziciju ovog Ministarstva.

Drugi dio glavnine amandmana ovog Kluba odnose se na poziciju decentralizacije uloge države posebice kod Ministarstva prosvjete i športa i ti su zahtjevi zadovoljeni amandmanima Vlade, kazao je zastupnik podsjećajući i na zaključke ovog Kluba. Oni na neki način upotpunjuju sve praznine koje se mogu javljati u smislu transparentnosti državnoga proračuna i sigurno će pridonijeti da proračun bude jasniji i kvalitetniji, rekao je, među ostalim, naglasivši da povlači amandmane Kluba zastupnika HSS-a i pojedinačne amandmane zastupnika ove stranke.

* Suprotno tome Klub zastupnika IDS-a borit će se za svaki svoj amandman, poručio je **Damir Kajin (IDS)** u ime tog Kluba.

* Amandman **Jadranke Kosor (HDZ)** kojim je tražila ukidanje planiranih troškova od 50.000 kuna na poziciji Hrvatski sabor a za usluge rent a cara i taksi usluga nije prihvaćen premda je zastupnica inzistirala na njemu jer da se radi o potpuno novoj stavci i da zastupnici svojim primjerom trebaju pokazati u ovoj teškoj gospodarskoj situaciji kako se može štedjeti. Takav je amandman zastupnica podnijela i na ovu stavku Ureda za odnose s javnošću u Vladi RH (20.000 kuna) i u njegovom obrazloženju naglasila da taj Ured može funkcionirati i bez toga a da je inače u Vladi inflacija ureda. Ministar dr. **Mato Crkvenac** objasnio je da je to Vlada posredno prihvatila svojim amandmanom (četvrtim) a isto je obrazloženje za neprihvaćanje dao uz amandman **dr. Jure Radića** kojim se traži, kako je objasnio zastupnik, smanjenje na stavkama za tekuće i investicijsko održavanje Ureda Predsjednika, Vlade i Sabora za 10, 15 posto (jer da su te zgrade u dobrom stanju) i da se tako dobivenih deset milijuna kuna preusmjeri Hrvatskom centru za mine jer je zagađenost minama jedan od najvećih problema Hrvatske, kazao je zastupnik. Ministar **dr. Mato Crkvenac** objasnio je da se ne radi o zgradama koje su sasvim uređene već o onima koje su u vlasništvu Vlade a propadaju (amandman glasovanjem odbijen).

* Zastupnica **Marija Bajt (HDZ)** obrazložila je svoj amandmanski zahtjev da se za Komisiju za

utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava (antropološka istraživanja i izgradnja groblja) osigura milijun kuna no **ministar ga je odbio, a i zastupnici glasovanjem**, jer da se radi o novoj stavci (zastupnica je to negirala) i da je stav Vlade da **se takvi amandmani ne mogu prihvatiti**.

Smanjiti troškove Vladinog Ureda za odnose s javnošću

* Nije prihvaćen ni amandman Odbora za useljenišтво da se smanji iznos za reprezentaciju u Uredu Predsjednika RH sa 1,2 milijuna kuna na 700.000 i da se ta razlika usmjeri za stipendiranje studenata. Apsurdno je da se smanjuju stipendije a prije mjesec dana ste govorili da će se zbog ukidanja doplatka na djecu studentima povećati stipendije, kazao je **Milan Kovač (HDZ)**, predsjednik tog Odbora, u obrani ovog amandmana. Ista sudbina bila je amandman ovog Odbora kojim se tražilo smanjenje sredstava za Vladin Ured za odnose s javnošću sa 4,85 milijuna kuna na 4,55 milijuna kuna.

* Vlada RH a ni zastupnici **glasovanjem nisu prihvatili amandman Kluba zastupnika HSP-HKDU-a** da se nerazvijenim općinama Lokvičići i Pojezerje na razdjelu tekuće potpore osigura po 250.000 kuna a da se istodobno smanji za taj iznos reprezentacija Predsjedniku RH (za 450.000) i ukinu troškovi za rent a car i taksi (Razdjel-Sabor od 50.000 kuna). Troškovi reprezentacije za Ured Predsjednika RH rastu za 50 posto pa čemu toliko povećanje kad se sve smanjuje (to je 135 kava dnevno), kazao je **Toni Tadić (HSP)** u obrazloženju ovog amandmana.

* **Odbijen je** i sličan amandman **Jadranke Kosor (HDZ)** kojim je tražila smanjenje troškova reprezentacije u Uredu Predsjednika RH sa 1,2 milijuna kuna na 800.000 a razliku preusmjeriti u vraćanje roditeljskih naknada na prijašnju razinu. Zastupnica je objasnila da je ta stavka u 2001. iznosila 750.000 i smatra da je ovo povećanje preveliko i nije opravdano u ovoj teškoj gospodarskoj i socijalnoj situaciji tim više što je Predsjednik rekao da će biti građanin predsjednik. Reprezentaciju treba povećati Uredu pučkog pravobranitelja gdje dolazi jadni, siromašni i razočarani ljudi koje pučki pravobranitelj mora ponuditi sokom, čajem i kavom, rekla je.

* Zastupnik **Željko Glavan (HSL)** tražio je, no nije prihvaćeno, da se na razdjelu Ureda za nacionalnu sigurnost planiran iznos od 2,2 milijuna kuna za "ostali nespomenuti rashodi poslovanja" briše jer, kaže, nedopustivo je da takav iznos bude nespecificiran. Objasnio je da se i drugi njegovi amandmani odnose na takve stavke kod drugih ministarstava i Vlade i temeljem njih bi se ostvarila ušteda od 120 milijuna kuna, rekao je (no nisu prihvaćeni a neke je zastupnik i povukao) i prigovorio što Vlada nigdje nije navela da i on (a ne samo Klub zastupnika SDP-a) svojim amandmanima traži smanjenje troškova. Ministar **dr. Mato Crkvenac** je rekao da je točno da je Klub zastupnika SDP-a predložio cijelu listu s najvećim iznosima smanjenja a da je Vlada analizirala te i mnoge druge amandmane kojima se predlagalo smanjenje i da se četvrti amandman Vlade odnosi na sve takve amandmane pa i ove zastupnika (ministar se ispričao ako piše da je taj amandman vezan samo uz jedan Klub zastupnika). To obrazloženje ministar je dao i **za neprihvaćanje svih takvih amandmana**.

Zahtjev za veći transfer nacionalnim manjinama

* **Tibor Santo (LS)**, **Zdenka Čuhnil (HSS, zast. pripad. češke i slov. nac. manj.)** i **Borislav Graljuk (zast. pripadnika austrijske, njemačke, rusinske, ukrajinske i židovske nac. manjine)** zajedničkim su amandmanom zatražili smanjenje troškova reprezentacije Vladinog Ureda za nacionalne manjine sa 245.000 kuna na 95.000 te otvaranje nove pozicije za adaptacije društvenog doma odnosno doma kulture u mjestima gdje živi veći broj Mađara (Čakovcima), Ukrajinaca (Šumeću) i Slovaka (Jelisavcima). No Vlada nije mogla prihvatiti taj amandman, naveo je ministar **Mato Crkvenac**, jer se predlažu sasvim konkretni zahvati kakvi se nisu prihvaćali ni drugim amandmanima a ključno pitanje za nacionalne manjine je riješeno. **Borislav Graljuk** je u ime predlagatelja amandmana uz žaljenje zbog **odbijanja** naglasio da su mislili da daju razuman i moralan prijedlog za smanjenje reprezentacije i stvaranje uvjeta za primjeren rad nacionalnih manjina.

* **Nije prihvaćen ni amandman Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina** da se poveća iznos transfera etničkim i nacionalnim zajednicama i manjinama sa 15,3 milijuna kuna na 19,7 milijuna (ministar objasnio da je Vlada dala zadovoljavajuće rješenje) a ni amandman zastupnice Zdenke Čuhnil da se poveća pozicija transfera Vladinog Ureda za nacionalne manjine za 300.000 kuna. Radi se o minimalnim sredstvima za kulturnu djelatnost Slovaka (obavljaju je u crkvi) u selu Jelisavcima, objasnila je.

* **Odbijen je** i amandman zastupnika **Drage Krpine (HDZ)** da se iznos za aktivnost Vladinog Ureda za odnosa s javnošću smanji sa 4,85 milijuna kuna na dva milijuna kuna. Što ljudi u Hrvatskoj teže žive Vlada traži više novca za svoj promidžbeni odjel. To zato da bi im putem Ureda za odnose s javnošću objasnila da zapravo bolje žive kad im je struja skuplja, rekao je, dodajući da takav postupak Vlade smatra uvredljivim za hrvatske građane. Ministar **dr. Mato Crkvenac** je objasnio da je u tom Uredu zaposleno više osoba ali ne više nego što treba i da Ured svakodnevno obavlja vrlo opsežne poslove, komunikaciju s građanima itd.

Povećati sredstva područjima od posebne državne skrbi

* **Nije prihvaćen ni amandman** zastupnika **Ive Baice (HDZ)** kojim je zatražio sredstva za proračune Županije Šibensko-kninske te gradova i općina, a koja su, kako je rekao i apelirao, neophodna za normalno funkcioniranje tih jedinica sukladno zakonskim i ugovornim obvezama u 2002. godini (primjerice, Gradu Kninu 5,7 milijuna kuna, općini Kijevo 2,2 milijuna kuna itd.).

* Identičan je amandman s istim ishodom podnio i zastupnik **Mario Kovač (HDZ)**. I **Drago Krpina** podnio je amandman, ali **nije prihvaćen**, za povećanjem sredstava županijskim, gradskim i općinskim proračunima (područja od posebne državne skrbi) te u obrazloženju naveo da se od mandata ove nove Vlade uzastopce smanjuju sredstva općinama i gradovima na područjima od posebne državne skrbi. Zaprepašujuće da Vlada jednoj Škabrnji smanjuje sredstva za 200 posto u odnosu na 1999. godinu a da Šodolovcima ili Jagodnjaku u kojima ni jedna kuća

nije stradala u ratu, dodjeljuje 1,6 milijuna kuna. Ministar **Mato Crkvenac** je odgovorio da ta sredstva nisu smanjena i da su ista kao i za 2001. ali da je točno da su smanjivana pojedinim općinama jer se mijenjaju kriteriji (ponderi) što je **Drago Krpina** ocijenio netočnim.

* Uz isto obrazloženje odbijen je amandman zastupnika **Marka Baričevića (HSLs)** koji je potom povukao taj amandman a njime je tražio povećanje sredstava potpore Požeško-slavonskoj županiji (sa 3,7 na 4,6 milijuna kuna odnosno vraćanje na razinu iz 2001. bez rebalansa). Rekao je da su ovoj županiji sredstva smanjena, a i gradovima Lipiku i Pakracu, dok su u isto vrijeme povećana županijama Osječko-baranjskoj i Bjelovarsko-bilogorskoj.

* Isti je amandman i s istim ishodom - odbijanjem - podnijela i zastupnica **Marija Bajt** (i za općinu Brestovec, Grad Lipik, Grad Pakrac) i zatražila da ministar napravi ono što je rekao i sredstva ostanu ista za POžeško-slavonsku županiju i ratom razorene gradove Pakrac, Lipik i općinu Brestovac (područje posebne državne skrbi) pa je ministar **dr. Mato Crkvenac** dodao da nitko nije proizvoljno odlučio o tim sredstvima po nekakvim svojim kriterijima već po egzaktnim kriterijima koji se mogu provjeriti (broj stanovnika općine, prihodi itd.).

* S istim obrazloženjem **odbijen je** i amandman sadržajno identičan prethodnima zastupnice **Vesne Škare-Ožbolt (DC)**.

* **Nije prihvaćen amandman Božidara Kalmete (HDZ)** (potpora općini Škabrnja u iznosu od 1,5 milijuna kuna), **Josipa Sesara (HDZ)** za povećanje sredstava potpore općini Draganić (100.000 kuna), općini Stara Gradiška 350.000), općini Okučani (500.000 kuna) i općini Gornji Bogičevci (400.000 kuna), **Jadranke Kosor** za povećanje sredstava općini Lovas (sa 255.963 na 355.963 kuna), koja je iznimno stradala za vrijeme srpske agresije, kazala je, među ostalim zastupnica. **Marijan Maršić (HSS)** povukao je amandman kojim je tražio povećanje sredstva za Vukovarsko-srijemsku županiju (od 4,8 na 10 milijuna kuna) rekavši pri tom da se ova županija nalazi u izuzetno teškoj situaciji. Na to je Vladimir Šeks prigovorio da je povrijeđen POSlovník jer da se amandman ne može obrazlagati ako se povlači.

Povećati potporu Voćinu, Bogdanovcima...

* Vlada a ni zastupnici **glasovanjem nisu prihvatili amandman Kluba zastupnika HSP-HKDU-a** za povećanje sredstava potpore općini Voćin, Bogdanovci, Čeminac odnosno smanjenje sredstava općinama Jagodnjak, Šodolovci, Trpinja. **Tonči Tadić** je objasnio da su ove tri prvo navedene općine teško stradale u Domovinskom ratu i da se sada u njih vraćaju prognanici i izbjeglice i predloženim povećanjem sredstava želi se potaknuti obnova i naseljavanje, a za razliku od ove druge skupine općina koje nisu stradale jer su bile izvor velikosrpske agresije. Želimo preraspodjelu sredstava upravo temeljem kriterija koje je spominjao ministar, rekao je i zatražio prihvaćanje ovog amandmana.

* Amandman **Željka Glavana** kojim je zastupnik tražio da se potpuno ukinu planirani iznosi (oko 3,4 milijuna kuna) na razdjelu Ministarstva financija, Carinska uprava-ostali materijal; ostale nespomenute usluge **djelomično je prihvaćen Vladinim amandmanom**, kazao je ministar **dr. Mato Crkvenac**. No **Željko Glavan** je kazao da je malo čudno da su se sada pojavile ove stavke kojih u prošlom proračunu nije bilo a da se ne mogu specificirati pa je zatražio **glasovanje o amandmanu no nije prihvaćen**.

* **Nije prihvaćen ni amandman** zastupnice **Jadranke Kosor**, premda ga je dodatno obrazložila i tražila glasovanje, da se na poziciji Porezna uprava, literatura, planirani iznos od 5,4 milijuna kuna smanji na 50.000 kuna. Naime, Ministarstvo znanosti za istu namjenu, kupovanje knjiga, publikacija itd. dobiva 111.000 kuna pa zastupnica te iznose drži neizbalansiranim i predlaže da se razlika od ovog smanjenja iz stavke Porezne uprave usmjeri na vraćanje rodiljnih naknada na staru razinu.

* **Jadranka Kosor** zatražila je i da se kod Porezne uprave smanji stavka za reprezentaciju, sa 305.293 kuna na 12.900 a ministar **dr. Mato Crkvenac** je objasnio da je taj amandman uvažan amandmanom Vlade i da je taj iznos sveden na minimalnu mjeru. Zastupnica je rekla da amandman Vlade nije transparentan i zatražila je **glasovanje o amandmanu no nije prošao**.

* Isto je bilo i s amandmanom **dr. Đure Njavre (HDZ)** kojim je tražio da se kod Hrvatske banke za obnovu i razvoj doda aktivnost "proračunska sredstva za subvencije stambenih kredita - 150 milijuna kuna", sa zajedničkim amandmanom zastupnika **Mate Jukića (HDZ), Joška Kontića (HSLs) i Ante Grabovca (HSLs)** da se na poziciji HBOR-a, doda stavka otplata glavnice po kreditu za vodovode na područjima od posebne državne skrbi, na području Splitsko-dalmatinske županije grad Vrlika i općina Hrvace - 20 milijuna kuna. Ministar **dr. Mato Crkvenac** je rekao da nema namjeru reći da ovaj vodovod nije potreban no i taj se prijedlog kao i drugi slični odnosi na raspored sredstava što Vlada ne može prihvatiti kao izuzetak. Mate Jukić se založio za taj amandman i rekao da je riječ o gradu i općini na području od posebne državne skrbi (vođeni razgovori s ministarstvima da se preuzmu ove obveze) koji su i "otišli" možda najdalje u izgradnji komunalne infrastrukture i da se u njih vratilo najviše izbjeglog stanovništva.

* **Nije prihvaćen ni amandman Jadranka Mijalića (HSLs)** da se kod Ministarstva financija doda nova pozicija "povrat sredstava od prodaje nacionaliziranih stanova s iznosom od 23,7 milijuna kuna, a predlagatelj nije prihvatio ni amandman **Željka Glavana** da se kod Ministarstva obrane iznos stavke "nespomenuti rashodi poslovanja" smanje sa 24,8 milijuna kuna na 10,5 milijuna kuna, jer je apsolviran amandmanima Vlade i radi se o sredstvima za subvencioniranje stambenih kredita zaposlenih u Ministarstvu obrane i oružanim snagama, kako je rekao **Zlatko Garešić**, zamjenik ministra obrane. Nakon tog obrazloženja zastupnik **Željko Glavan** je povukao amandman a isto je s identičnim amandmanom učinila i zastupnica **Jadranka Kosor**.

* **Nije prihvaćen (glasovanjem) amandmanski zahtjev Željka Glavana** da se (nespecificiran) rashod od 121.875 kuna kod Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo briše. Kako je objasnio **Venko Ćurlin**, zamjenik ministra, radi se o doprinosima za zapošljavanje koje plaća Ministarstvo kao poslodavac.

* Isto je bilo i s amandmanom zastupnice **Marije Bajt** da se otvori nova pozicija na razdjelu ovog Ministarstva a za obnovu ratom razorene sakralne baštine s iznosom od 6,05 milijuna kuna (župne crkve u Voćinu, Jase-

novcu, Lipiku i Dubočcu) premda je zastupnica dodatno obrazložila taj zahtjev kao i **Vesna Škare-Ožbolt** amandman Kluba zastupnika DC-a - da se sredstva Fonda za obnovu i razvoj Grada Vukovara povećaju za deset milijuna kuna i iznose 35 milijuna kuna, a **koji nije prihvaćen**.

* Slijedeći amandman podnio je **Borislav Graljuk (LS; zastupnik pripadnika austrijske, njemačke, rusinske, ukrajinske i židovske nacionalne manjine)**. Zatražio je da se povećaju izravna kapitalna ulaganja za 500 tisuća kuna zbog izgradnje višenamjenske dvorane u Mikluševcima.

Zamjenik ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo nije prihvatio amandman uz obrazloženje da će problemi navedenog sela biti riješeni u okviru socijalne infrastrukture. **Amandman je odbijen i glasovanjem**.

* Povećanje novčanih sredstava u istom razdjelu, ali za 380 tisuća zatražila je potom **mr. Zdenka Čuhnil (HSS; zastupnica pripadnika češke i slovačke nacionalne manjine)**. Svrha amandmana bila je obnova Češkog kulturnog doma u Prekopakri.

Zamjenik ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo odbio je i taj prijedlog uz isto objašnjenje, a **amandman nisu prihvatili ni zastupnici glasovanjem**.

Oprema škole u Pakracu

* Iz sredstava Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo u iznosu od 3 milijuna i 300 tisuća kuna opremila bi se Srednja škola u Pakracu, predložila je **Jadranka Kosor (HDZ)**.

Gospodin **Venko Ćurlin** bio je negativnog mišljenja s obrazloženjem da se tu radi o doista velikom iznosu koji bi se trebao osigurati donacijom na relaciji Ministarstvo prosvjete i športa i lokalna samouprava. **Zastupnici su glasovanjem prihvatili stav zamjenika ministra**.

* Amandman pod rednim brojem 51 podnio je **dr. Vilim Herman (HSLs)**. Smatra kako bi trebalo osigurati 3 milijuna kuna za izgradnju Studentskog doma u kampusu Sveučilišta u Osijeku. Taj iznos dobio bi se smanjenjem učešća Republike Hrvatske u zajmu CEB-a za obnovu škola.

Zamjenik ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo rekao je kako su sredstva CEB-a predviđena za obnovu 42 škole i ne mogu se umanjivati.

Podnositelj je tada **povukao amandman**, jer je Vlada svojim amandmanom predvidjela gradnju navedenog Studentskog doma.

* 4.087.996,60 kuna za projekt obnove Osnovne škole Mate Lovraka u Novoj Gradiški, bio je amandman **Josipa Sesara (HDZ)**.

Zamjenik ministra **Venko Ćurlin** objasnio je da trenutno nije moguće utrošiti predviđena sredstva za tu namjenu. **Amandman je odbijen i glasovanjem**.

* Slijedeća dva amandmana predlagatelji, **Klub zastupnika SDP-a i zastupnici Romano Meštrović i Ivo Fabijanić**, su **povukli**. Amandman Kluba zastupnika SDP-a odnosi se na transfer za izgradnju ceste (koridor V.) Mađarska granica - Beli Manastir - Koprivnica u iznosu od 140 milijuna kuna. Amandman Romana Meštrovića i Ive Fabijanića bio je usmjeren na obnovu i adaptaciju krovista i prozora srednje škole Kneza Branimira u Benkovcu u iznosu od milijun i 300 tisuća kuna.

* Amandman o kojem se tada izjasnio zamjenik ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo podnijela je **Vesna Škare-Ožbolt (DC)**. Njime je predložila povećanje sredstava za kapitalne potpore u vodnom gospodarstvu, vodoopskrbi i zaštiti s milijuna na 250 milijuna kuna.

Obrazloženje prilikom odbijanja ovog amandmana gospodina **Venka Ćurlina** bilo je to što su za navedene svrhe predviđena i sredstva Fonda za regionalni razvoj od 80 milijuna kuna. **Amandman nisu prihvatili ni zastupnici glasovanjem**.

* Potom je povučeno još jedan amandman **Kluba zastupnika SDP-a**. On se sastojao od tri stavke kojim traži povećanje novčanih sredstava za Magistralni podravski vodovod 15 milijuna kuna, za Goranski vodovod 5 milijuna kuna te za regulaciju nasipa rijeke Drave u iznosu od 200 tisuća kuna.

* Svoj amandman povukao je i **Zoran Šimatović (SDP)**. Njime je predložio da se zbog vodovoda Stari-grad - Paklenica-Lukovo Šugarje u Proračunu predvidi iznos od 4 i pol milijuna kuna.

* Amandman istog sadržaja, ali s iznosom od 5 milijuna kuna podnio je **Dario Vukić (HDZ)**.

Uz njegovo odbijanje, **Venko Ćurlin** je rekao kako će se razmotriti financiranje tog vodovoda kroz redovni program Hrvatskih voda i Zadarske županije. Unatoč nastojanjima zasu-

prika dodatnim pojašnjenjima zašto je ovaj projekt bitan, **amandman nije uvažila ni saborska većina.**

* **Zoran Šimatović** povukao je još jedan amandman. Radilo se o zahtjevu od 5 i pol milijuna kuna za financiranje sustava otpadnih voda u Karlobagu.

Karlobag nema sustav otpadnih voda

* Izgradnja sustava otpadnih voda u Karlobagu bio je još jedan amandman **Daria Vukića**, ali za razliku od prije navedenog amandmana, zastupnik je u tu svrhu zatražio 6.144.958 kuna.

Radovi na tome su otpočeli i ići će korak po korak, jer za veće zahvate nema novaca, odgovorio je zamjenik ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo. **Amandman je potom odbijen i glasovanjem.**

* Izgradnja kanalizacije u naselju Valun na otoku Cresu s iznosom od milijun i 800 tisuća kuna, bio je amandman koji su podnijeli **Dario Vukić** i **mr. Zlatko Mateša (HDZ).**

Zamjenik ministra **Venko Ćurlin** iznio je stav da će navedena problematika biti riješena putem sredstava Hrvatskih voda, čime je **amandman odbijen.** Isti stav iskazali su i zastupnici glasovanjem.

* Idući amandman podnio je **Drago Krpina (HDZ).** Smatra da bi u Proračunu trebalo predvidjeti 5 milijuna kuna za tehničku sanaciju vodovoda u Benkovcu.

Sanacija spomenutog vodovoda je u tijeku sredstvima Hrvatskih voda, grada Benkovca i Zadarske županije, odgovorio je **Venko Ćurlin** čime je **odbio predloženo. Većina zastupnika složila se s mišljenjem zamjenika ministra.**

* Zastupnici **Viktor Brož (HSL)** i **Dragutin Vukušić (SDP)** odustali su od amandmana koji se odnosio na izgradnju magistralnog cjevovoda Virovitica - Pitomača, cjevovoda Pčelić - Jasenaš i cjevovoda Macute - Čeralije. Sredstva potrebna za te projekte iznosila su 39 milijuna kuna.

* U razdjelu Proračuna koji se odnosi na Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo uvele bi se nove pozicije: retencija "Londa", retencija "Vrbova", retencija "Kaptolka", retencija "Kamensko", spojni kanal: Orļjava - Vrbova - Londa te spojni kanal: Stražemanka - Veličanka - Kaptolka, bio je amandman **Marije Bajt (HDZ).**

Ovo je domena osnovne djelatnosti Hrvatskih voda, rekao je zamjenik ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo **Venko Ćurlin.** Niti nakon glasovanja **amandman nije uvažen.**

* **Damir Kajin (IDS)** bio je mišljenja da bi za izgradnju sustava za pročišćavanje otpadnih voda Poričica-Pazin trebalo predvidjeti 5 milijuna kuna.

Njegovo mišljenje nije dijelio gospodin **Venko Ćurlin** pojasnivši kako je do sada u tu svrhu utrošeno 2 milijuna i sto tisuća kuna. **Amandman je odbijen i glasovanjem.**

Nastavljeni zahtjevi za izgradnjom komunalne infrastrukture

* Potom je **Drago Krpina** zatražio da se u izgradnju glavnog kolektora otpadnih voda grada Benkovca uloži 2 milijuna i 700 tisuća kuna.

U Benkovcu će se graditi komunalna infrastruktura, ali ne u predloženom iznosu, obrazložio je **Venko Ćurlin. Većina zastupnika se glasovanjem s time složila.**

* 5 milijuna kuna za nastavak gradnje vodovoda od Kupjaka do Vrbovskog, amandman je **Daria Vukića.**

Taj vodovod gradit će se s izgradnjom autoceste Zagreb Rijeka i redovnim sredstvima Hrvatskih voda, bilo je stajalište Vlade koje je iznio zamjenik ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo. **Odbijanjem amandmana** potvrdili su to i zastupnici.

* Nastavak gradnje vodoopskrbnog sustava nužan je i za Općinu Matulji, smatrali su **mr. Zlatko Mateša** i **Dario Vukić.** U tu svrhu predvidjeli su 2 milijuna kuna.

Amandman se ne prihvaća, rekao je **Venko Ćurlin.** Dodao je kako se radi na vodoopskrbnom sustavu Općine Matulji sredstvima Općine, poduzeća Komunalac i Hrvatskih voda. Niti ovaj **amandman zastupnici nisu prihvatili.**

* Zbog izgradnje vodoopskrbnog sustava Vrbovsko-Lukovdol-Severin na Kupi, dionica Lukovdol-Plemenitaš-Blaževci amandman je još jednom podnio **Dario Vukić** zatraživši za to 4 i pol milijuna kuna.

Zamjenik ministra gospodin **Venko Ćurlin** i ovo nije prihvatio jer će, kaže problematika biti riješena programom Hrvatskih voda i poduzeća "Komu-

nalac" iz Vrbovskog. Na inzistiranje zastupnika **o amandmanu se glasovalo, ali ni tada nije uvažen.**

* Amandman istog sadržaja kao i gospodin Kajin podnio je i **Klub zastupnika IDS-a**, a odnosi se na izgradnju pročistača otpadnih voda u Pazinu.

S istim obrazloženjem nije prihvaćen, a i glasovanje nije ništa promijenilo

* Idući amandman podnio je ponovno **Dario Vukić.** Odnosio se na izgradnju kanalizacijskog sustava za mjesto Brod Moravice s predviđenim iznosom od 2 i pol milijuna kuna.

Mjesto se nalazi podalje od izvorišta pitke vode i takvi radovi bi predstavljali komunalni zahvat, odgovorio je zamjenik ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo **odbivši amandman.** Zastupnici su se složili s gospodinom Ćurlinom.

* Vlada a i saborska većina **nisu prihvatili** ni slijedeća četiri amandmana koje su podnijeli **mr. Zlatko Mateša** i **Dario Vukić.** Njima je zatražena izgradnja kanalizacijskog sustava jezgre mjesta Kastav u iznosu od milijun i pol kuna, izgradnja temeljne infrastrukture za predio Grabar u naselju Cres s iznosom od milijun i 600 tisuća kuna, izgradnja temeljne infrastrukture za naselje Martinšćica na Cresu sa 3 milijuna kuna i izgradnja temeljne infrastrukture za naselje Valun također na otoku Cresu za što je zatraženo milijun i 800 tisuća kuna.

* Amandman vezan uz nastavak izgradnje kanalizacije u Stonu podnijela je **Dubravka Šuica (HDZ).**

Gospodin **Venko Ćurlin** je napomenuo kako je izgradnja kanalizacije u Stonu velikim dijelom realizirana te se amandman **ne može uvažiti. Nije ga uvažila ni saborska većina** glasovanjem.

Izgradnja i rekonstrukcija luka i pristaništa

* Dva amandmana koji su se odnosili na razdjel Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo zajednički su podnijeli **Božidar Kalmeta (HDZ)** i **Romano Meštrović (SDP).** Radi se o izgradnji trajektnog pristaništa u uvali Kosirača na otoku Istu za 3 i pol milijuna kuna i rekonstrukciji pristaništa u Zapuntelu na otoku Molatu u iznosu od milijun i 800 tisuća kuna.

Venko Ćurlin nije prihvatio ni jedan od ovih amandmana uz obrazloženje kako bi sredstva za navedene namjene trebao osigurati Grad Zadar uz suradnju Ministarstva pomorstva, prometa i veza i županijske lučke uprave. **Amandmani su odbijeni i glasovanjem.**

* Podnositelj slijedeća dva amandmana bila je ponovno **Dubravka Šuica**. Odnosili su se na sanaciju trajektne luke Trpanj u iznosu od 2 i pol milijuna kuna i na izgradnju trajektnog pristaništa Prapratno u iznosu od 19 milijuna kuna.

Venko Ćurlin je objasnio kako se zbog neadekvatne dokumentacije od projekta luke Trpanj za sada odustalo. Što se tiče trajektnog pristaništa Prapratno ono je poželjno, ali u ovom momentu realizacija je nemoguća. Zastupnici također **nisu uvažili ove amandmane.**

* Još se jedan amandman odnosio na Općinu Matulji. Radilo se o izgradnji novog groblja na Krasu, a amandman su podnijeli **mr. Zlatko Mateša i Dario Vukić.**

Amandman je odbijen, ali zamjenik ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo je rekao da će Ministarstvo u svom komunalnom programu to uzeti u razmatranje.

* **Dario Vukić** samostalno je podnio idući amandman koji se odnosio na sanaciju rive i luke u Karlobagu sa 4 milijuna i 650 tisuća kuna.

Sanacija te luke moguća je jedino kroz Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, odgovorio je **Venko Ćurlin**. **Amandman nisu prihvatili ni zastupnici glasovanjem.**

* **Dr. Ivica Kostović (HDZ)** i **Željko Krapljan (HDZ)** podnijeli su amandman koji se odnosio na izgradnju mosta koji preko Save spaja Slavoniju i Pounje, a preko rijeke Une Hrvatsku i BiH. Smatraju da bi u tu svrhu trebalo predvidjeti u 2002. i 2003. godini 5 milijuna eura.

U ime Vlade zamjenik ministra unutarnjih poslova **Josip Vresk** nije prihvatio taj prijedlog pojasnivši kako se o financiranju mostova i cesta koji spajaju Hrvatsku i BiH može govoriti tek nakon što se ratificira međudržavni sporazum o graničnim prijelazima između tih dviju država. **Glasovanje je pokazalo da su se zastupnici složili s obrazloženjem.**

* Amandman je podnijela i **Jadranka Kosor (HDZ)**. Radi se o prijedlogu smanjenja sredstava za čišćenje i održavanje u Ministarstvu unutarnjih poslova sa 4 milijuna na 2.958 tisuća kuna.

Zamjenik ministra unutarnjih poslova nije prihvatio navedeni prijedlog, a **nakon glasovanja amandman nije prošao.**

* Prijedlog o smanjenju novčanih sredstava za službenu, radnu i zaštitnu odjeću Ministarstva unutarnjih poslova sa 30 na 6 milijuna kuna bio je **povučen** amandman **Petra Žitnika (HSS).**

Štednja u Ministarstvu unutarnjih poslova

* **Željko Glavan (HSL)** smatrao je da bi Ministarstvo unutarnjih poslova trebalo trošiti 10 milijuna kuna za namirnice umjesto 22, 25 milijuna kuna za motorni benzin i dizel gorivo umjesto 63.827.050 te nula kuna za ostale nespomenute usluge i nula kuna za ostale nespomenute rashode poslovanja.

Sve stavke koje su u Proračunu navedene nužne su kako bi Ministarstvo unutarnjih poslova moglo normalno funkcionirati i svako smanjenje dovelo bi to u pitanje, odgovorio je **Josip Vresk**, zamjenik ministra unutarnjih poslova. Prijedlog gospodina Glavana **nije uvažila ni saborska većina.**

* Iduća dva amandmana podnio je **Klub zastupnika IDS-a**. Prvim je zatraženo da se za investicijsko održavanje Vatrogasnog doma u Buzetu predvidi 400 tisuća kuna. Drugi amandman odnosi se na održavanje graničnih prijelaza. Predloženo je da se tako za prijelaz Lanišće-Slum, Jelovica, Vodice predvidi milijun i pol kuna, dok bi se po 500 tisuća kuna izdvojilo za održavanje graničnih prijelaza: Matulji-Klana, Delnice-Čabar i Oprtalj-Sv. Lucija.

Josip Vresk je obrazložio kako vatrogasni dom u Buzetu nije prioritet, dok sredstva koja je MUP već angažirao u svojim rashodima ne ulaze u program održavanja navedenih graničnih prijelaza. Time su **amandmani odbijeni, isti rezultat pokazalo je i glasovanje.**

* Za Program u provedbi posebnih mjera za zaštitu od požara trebalo bi predvidjeti 22 milijuna i 700 tisuća kuna, amandman je **Valtera Drandića (IDS).**

Vlada je mišljenja da su sredstva kako je navedeno u Proračunu dostatna za zaštitu od požara, iznio je zamjenik ministra unutarnjih poslova gospodin **Vresk** kao obrazloženje **odbijanja** ovog amandmana. **Glasovanjem Sabor također nije prihvatio prijedlog gospodina Drandića.**

* **Odbor za useljništvo** podnio je amandman u kojem predlaže povećanje novčanih sredstava za stipendije za studente povratnike s 2 i pol na 3 milijuna i 100 tisuća kuna.

U okviru Ministarstva znanosti i tehnologije definirana su sredstva za tu namjenu i **Vlada amandman ne može prihvatiti**, rekao je ministar financija **dr. Mato Crkvenac.**

U ime Odbora njegov predsjednik **Milan Kovač** ustrajao je na dodatnim pojašnjenjima, međutim to nije promijenilo stav ministra financija. Tom stavu **priklonila se i saborska većina glasovanjem.**

* Amandman je podnio i **Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina**. Predloženo je da financijska sredstva za Hrvate u europskim zemljama iznose milijun i 200 tisuća kuna umjesto predviđenih 700 tisuća.

Ministar financija je samo rekao kako Vlada to povećanje ne može prihvatiti. **Amandman nisu prihvatili ni zastupnici glasovanjem.**

* **Željko Glavan (HSL)** povukao je svoj idući amandman, nakon pojašnjenja ministra financija da je zahtjev da se svedu na nulu ostali nespomenuti rashodi poslovanja Ministarstva vanjskih poslova Vlada uvažila u svom amandmanu.

Više za psihosocijalnu pomoć braniteljima

* **Jadranka Kosor** je bila podnositelj amandmana kojim bi se povećala sredstva za Program psihosocijalne pomoći stradalnicima Domovinskog rata sa 15 na 20 milijuna kuna.

Ministar hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata **Ivica Pančić** iznio je mišljenje da je predviđeni iznos dostatan za spomenutu svrhu. Zastupnici su s **tim glasovanjem složili.**

* **Drago Krpina** je predložio da se povećaju financijska sredstva za 5 milijuna kuna za troškove odvjetnika za obranu hrvatskih branitelja pred domaćim ili stranim sudovima zbog osumnjičenosti za kaznena djela počinjena u obrani RH.

U tu svrhu predviđeno je već 9 milijuna i 750 tisuća kuna, rekao je ministar **Pančić**, čime je odbio prijedlog gospodina Krpine. **Zastupnici ga također nisu prihvatili.**

Podrška poduzetnicima

* Amandman o smanjenju financijskih sredstava za reprezentaciju u Ministarstvu gospo-

darstva s 484.200 na 356.735 kuna podnijela je **Jadranka Kosor**.

Zamjenica ministra gospodarstva **Maja Brinar**, naglasila je **kako se amandman ne prihvaća** jer je to djelomično riješeno amandmanom Vlade.

* **Jadranka Kosor** tražila je da njen amandman bude u potpunosti prihvaćen te je zatražila glasovanje koje je pokazalo da **većina prisutnih zastupnika ne dijeli njeno mišljenje**.

* **Mr. Zorko Vidiček (SDP) povukao je** svoj amandman, a njime je predlagao da se subvencija trgovačkim društvima izvan javnog sektora poveća s 3 na 53 milijuna kuna.

* Amandman pod rednim brojem 97. bio je prijedlog **Jadranke Kosor** za izgradnju Poduzetničkog centra u Pakracu. Za tu svrhu predvidjela je dva i pol milijuna kuna.

Zamjenik ministra za malo i srednje poduzetništvo **Ivan Knok**, rekao je kako Vlada ne prihvaća ovaj amandman. U pojašnjenju je naveo da je Ministarstvo za malo i srednje poduzetništvo za Grad Pakrac već predvidjelo i realiziralo mnoge programe. Bio je to još jedan u nizu amandman koji je **odbijen i glasovanjem**.

* **Marija Bajt (HDZ)** je zatražila od Ministarstva sredstva od 5 milijuna kuna, kojima bi se, uz sredstva Grada Požege i Županije Požeško-slavonske, pomogao projekt razvoja malog i srednjeg poduzetništva u gospodarskim zonama. Vlada ga nije prihvatila a navedeni će projekt podržati u narednoj godini. Ujedno napominje da u okviru Požeško-slavonske županije postoje nominirana sredstva u malom gospodarstvu od oko 50 milijuna kuna. Grad Požega želi nastaviti uređivanje industrijske zone, na gradskom zemljištu rekla je zastupnica Bajt, te je već oslobodio obrtnike plaćanja komunalnog doprinosa. **Ovaj amandman nije prihvaćen ni glasovanjem**.

* Zastupnici **Dragutin Vrus (SDP)**, **Ivan Štajduhar (SDP)** i **Vladimir Šepčić (SDP)** povukli su svoj amandman (tražili su povećanje sredstava za potporu poduzetnicima u gradovima Delnice, Vrbovsko, Čabar, općinama Fužine, Lokve, Mrkopalj, Skrad, Ravna Gora, Brod Moravice).

* **Marija Bajt (HDZ)** je amandmanom zatražila sredstva u iznosu 2 milijuna i 700 tisuća kuna za izgra-

dnju poslovne zgrade "Poduzetničkog centra" u Pakracu, što Vlada nije prihvatila. Zastupnica je potom podsjetila da se radi o ratom razorenom području a izgradnjom bi se pomoglo obrtnicima. Ni nakon glasovanja **amandman nije prihvaćen**.

* Zastupnica **Diana Čizmadija (SDP)** je **povukla** svoj amandman (tražila je 23 tisuća kuna za izradu strategije razvoja Ženskog poduzetništva).

* **Ivica Tafra (HDZ)** i **Mate Jukić (HDZ)** su zatražili za razvoj malog i srednjeg poduzetništva "Podi i Krč", Općina Dugopolje 15 milijuna kuna što Vlada nije prihvatila. O tome je Ivan Kolak rekao - ta je općina uključena u program razvoja i predviđen je maksimalni iznos od milijun kuna za poduzetničku zonu. Zastupnik **Mate Jukić** je rekao da je predviđeni iznos premali s obzirom na veliku nezaposlenost kraja i iznos koji ulažu jedinice lokalne samouprave i županija. Zatraženo je glasovanje **ali amandman ni tada nije prihvaćen**.

* **Mr. Željko Glavan (HSLs)** je zatražio da se u Ministarstvu kulture na poziciji ostalih nespomenutih rashoda ne izdvaja predviđenih 352 tisuće kuna kao i u Matici hrvatskoj na istoj poziciji 346 tisuća i 250 kuna, što je obrazložio stavom da se u uvjetima "kresanja" Proračuna nespacificirani izdaci ne mogu biti u navedenim iznosima. Amandman nije prihvatljiv rekla je predstavnica Ministarstva kulture dr. **Biserka Cvjetičanin** jer je već djelomično prihvaćen u Vladinim amandmanima. Nakon zatraženog glasovanja **amandman nije prihvaćen**.

* Iz istog razloga nije prihvaćen amandman **Odbora za obrazovanje** (traženje da se na ime potpore za investicijsko održavanje ustanova kulture predvidi 27 milijuna 160 tisuća kuna), rekla je dr. **Biserka Cvjetičanin**, zamjenica ministra kulture. U ime Odbora dr. Ante Simonić je izrazio zadovoljstvo s iznosom koji se izdvaja za investicijsko održavanje, adaptaciju i uređenje državnih arhiva u različitim gradovima Hrvatske, u 14 nacionalnih muzeja i galerija te održavanje objekata kulture u području od posebne državne skrbi, ali je zatražio glasovanje. Međutim, **amandman Odbora nije prihvaćen**.

* **Tonči Žuvela (SDP) povukao je** amandman kojim je zatražio da se na poziciji zaštitnih radova na spomenicima kulture smanji sa 110 milijuna kuna i doda nova pozicija -

obnova ugrožene spomeničke cjeline Dubrovnika i predvidi iznos od 18 milijuna kuna.

* Isto je učinio **Darijo Vasilić (PGS)** sa svojim amandmanom (tražio je da se povećaju sredstva za zaštitne radove na spomenicima kulture za 2 milijarde i iznose 112 milijuna kuna) nakon obrazloženja predstavnice predlagatelja dr. **Biserke Cvjetičanin** da se nalazi u programskim aktivnostima koje se redovno financiraju prema Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi, (**amandman povučen**).

* **Marija Bajt (HDZ)** je zatražila glasovanje jer nije bila zadovoljna obrazloženjem predstavnice predlagatelja dr. **Cvjetičanin** u svezi s njezinim traženjem da se za gradski muzej Požega izdvoji 2 milijuna kuna. **Amandman Vlada nije prihvatila (ni zastupnici glasovanjem)** jer su, prema riječima gospođe Cvjetičanin projekti već financirani 2000. godine sa 500 tisuća kuna a predviđa se i u narednoj godini, a to ovisi o daljnjem toku radova.

* **Mate Jukić (HDZ)** i **Joško Kontić (HSLs)** zatražili su da Vlada i **zastupnici glasovanjem odbili** da se doda pozicija - rekonstrukcija i obnova Mletačkog kvartira-Alkarski dvori u iznosu 10 milijuna kuna. Predstavnica Vlade je pojasnila da se ta dokumentacija ne nalazi u natječaju. **Mate Jukić** je uzvratio da se prijava nalazi u Ministarstvu kulture i da je ovih dana potpisan ugovor za izradu glavnog izvedbenog projekta s građevinskim fakultetom u Splitu. Do 1. ožujka bit će završena izrada projektne dokumentacije. Također smatra da Viteško-alkarsko društvo zaslužuje određenu potporu državnog proračuna.

* **Odbor za obrazovanje** je podnio amandman - traži da se povećaju sredstva Matici hrvatskoj, a Vlada ga nije prihvatila jer se dijelom nalazi u amandmanu Vlade. Predstavnik Odbora dr. **Ante Simonić** je izrazio zadovoljstvo što je namiren dio zahtjeva i zatražio glasovanje, **ali amandman nije prihvaćen**.

* **Vlatko Pavletić (HDZ)** je zatražio povećanje sredstava za izdavački projekt "Stoljeća hrvatske književnosti" (iznos od milijun i 66 tisuća nepromijenjen je već četiri godine) i iznos od milijun i 250 tisuća kuna omogućio bi redigiranje i pripremu rukopisa za tisak. Govorio je o važnosti biblioteke a predviđena sredstva neće biti dostatna da se ta

edicija obogati novim djelima. **O amandmanu se glasovalo, ali nije prihvaćen.**

* **Dario Vukić (HDZ)** je zatražio da se za obnovu Doma kulture u Skradu predvidi 816 tisuća 114 kuna, ali amandman za Vladu nije bio prihvatljiv. Predstavnica Vlade dr. **Biserka Cvjetičanin** je rekla da će dokumentacija biti razmotrena a nakon toga će se donijeti rješenje. Nezadovoljan odgovorom **Dario Vukić** je napomenuo da je obnova zgrade od višestruke koristi i zatražio glasovanje, ali **amandman nije prihvaćen.**

* Mr. **Zlatko Mateša (HDZ)** i **Dario Vukić (HDZ)** amandmanom su zatražili da se za uređenje Spomen muzeja u Lipi, općina Matuje, predvidi 80 tisuća kuna što Vlada nije prihvatila, a obećano je da će se projekt razmotriti na povjerenstvu. Budući da je trebalo odlučiti o amandmanu mr. **Zlatko Mateša** je dobio riječ. Pojasnio je da se radi o muzeju holokausta. Izrazio je ogorčenje time što je "za vašu zgradu predviđeno tisuću puta više". Zamjenica ministra kulture gospođa **Cvjetičanin** je uzvratila da se zbog osobitosti koju ima kultura, temeljem Zakona o financiranju javnih potreba raspisuje natječaj i o sredstvima odlučuje povjerenstvo. Nakon zatraženog glasovanja **amandman nije prošao.**

* **Marija Bajt (HDZ)** je zatražila da se za staru pučku školu u Lipiku, u okviru zaštitnih radova na spomenicima kulture predvidi 2 milijuna i 650 tisuća kuna, što Vlada nije prihvatila a u njezino ime dr. **Biserka Cvjetičanin** obrazložila da su sredstva bila dodijeljena i da se kurija dovršava, gradi se na Spahijskom podrumu a novi program je mali dvor Janković. Upravo radi toga da se dovrši, zatražena su redarstva, rekla je zastupnica Bajt i zatražila **glasovanje koje, međutim, nije dalo pozitivan rezultat.** **Marija Bajt** je upozorila da se radi o najstarijoj pučkoj školi na tom području koja datira iz 1886. godine i da je zaštićeni spomenik kulture.

* **Klub zastupnika IDS-a** zatražio je dodatna sredstva za radove na spomenicima kulture na sakralnoj zbirki Vodnjan, i to za sigurnosni sustav, u iznosu 150 tisuća kuna. **Damir Kajin** je dodatno obrazložio riječima da se radi o jednoj od najznačajnijih sakralnih zbirki u Hrvatskoj, a crkva nije primjereno osigurana. Budući da ga Vlada ne prihvaća, zatražio je **glasovanje ali nije prihvaćen.**

* **Marija Bajt (HDZ)** je u okviru zaštitnih radova na spomenicima kulture zatražila da se za Kaptol, u Slavoniji srednjovjekovnu tvrđavu iz 13 stoljeća predvidi 500 tisuća kuna. To je traženje dr. **Biserka Cvjetičanin** odbila riječima da se taj projekt financira već tri godine i da će biti nastavljen kada povjerenstvo donese svoju odluku. Zastupnica **Marija Bajt** je pojasnila da se radi o najbolje sačuvanoj srednjovjekovnoj kuriji u Slavoniji, a budući da je u vrlo lošem stanju potrebna su znatnija sredstva. Zatraženi iznos bi bio dostatan tek za najmanju sanaciju. Zatražila je glasovanje o amandmanu koji **Vlada nije prihvatila, ali nije prošao.**

* **Marija Bajt (HDZ)** je zatražila da se za obnovu katedrale Sv. Terezije Avilske (Požega) izdvoji 980 tisuća kuna. Nije bila zadovoljna objašnjenjem predstavnice predlagatelja dr. **Biserke Cvjetičanin** koja je rekla da je Ministarstvo kulture sa 130 tisuća kuna financiralo dokumentaciju za ovaj projekt i da će sastaviti financiranje. Zastupnica Bajt je naglasila da su umjetnine Celestina Medovića i Otona Ivekovića u vrlo lošem stanju, da freske traže restauratorske radove i potom zatražila glasovanje, ali **amandman nije prošao.**

* **Željko Pavlic (HSL)** je zatražio 2 milijuna kuna za zaštitne radove na starom gradu Zrinski u Čakovcu, a nakon riječi predstavnice Vlade **B. Cvjetičanin** koja je rekla da je projektna dokumentacija u prošloj godini financirana sa 400 tisuća kuna, zastupnik je **odustao od amandmana**, izazivši nadu da će u narednoj godini biti iznađena sredstva.

* **Baltazar Jalšovec (HSL)** je zatražio 900 tisuća kuna za zaštitne radove na crkvi Sv. Petra Apostola u Sv. Petru Orehovcu, Koprivničko-Križevačka županija, a nakon što je predstavica Vlade rekla da će o projektu raspravljati povjerenstvo, zastupnik je **amandman povukao.**

* **Željko Pavlic (HSL)** je amandmanom zatražio 200 tisuća kuna za zaštitne radove na Crkvi uznesenja Blažene djevice Marije u Svetoj Mariji, Međimurska županija, a nakon obrazloženja predstavnice Vlade dr. **Cvjetičanin** da će o njemu raspravljati povjerenstvo, zastupnik je **povukao amandman.**

* **Marija Bajt (HDZ)** je za zaštitu spomenika kulture franjevačkog samostana i crkve Sv. Duha (Požega) zatražila 650 tisuća kuna, a

predstavica Vlade dr. **B. Cvjetičanin** rekla da se taj projekt financira već četiri godine i da će se nastaviti. Zastupnica Bajt je rekla da su temelji iz 13. stoljeća da je samostan spomenik kulture, te da ga je potrebno zaštititi i restaurirati. Budući da amandman Vlada ne prihvaća zastupnica je zatražila **glasovanje, ali nije prihvaćen.**

* **Dragutin Vrus (SDP)** je amandmanom zatražio da se izdvoji za obnovu crkve BDM karmelske na Sv. Gopri (Gerovo), grad Čabar milijun i 600 tisuća kuna ali je od njega **odustao.**

* **Marija Bajt (HDZ)** je zatražila da se za zaštitne radove na spomenicima kulture izdvoji 6 milijuna i 750 tisuća kuna i to za župnu crkvu BDM u Voćinu 3 milijuna i 600 tisuća kuna, za župnu crkvu Uznesenja BDM u Pakracu milijun i 150 tisuća kuna i župnu crkvu Sv. Nikole u Jasenovcu 2 milijuna kuna. Predstavica Vlade dr. **Biserka Cvjetičanin** je odgovorila da amandman nije prihvatljiv jer je za crkvu u Voćinu u 2001. godini bilo izdvojeno 2 milijuna kuna i radovi će i dalje teći, da je župna crkva u Pakracu završena a da će pitanje crkve Sv. Nikole biti razmotreno na povjerenstvu. Zastupnica **Bajt** je rekla da je za obnovu crkve u Voćinu potreban iznos koji traži da bi se krenulo s radovima jer je za sredstva ministarstva kupljen dio kamena i opreme te je napomenula da je crkva razarana i u 2. svjetskom ratu i u Domovinskom ratu. Što se tiče crkve u Pakracu, djelomično je završena što se tiče sredstava Ministarstva obnove ali su potrebna sredstva Ministarstva kulture. Isto je s crkvom u Jasenovcu. Zastupnica je potom zatražila da se glasuje. Ni tada **amandman nije prihvaćen.**

* **Mr. Željko Glavan (HSL)** je tražio da se brišu predviđena sredstva na poziciji - ostali nespomenuti rashodi poslovanja u iznosu 2 milijuna i 733 tisuće i 750 kuna. Obrazložio je to time što za nespecificirane i nepredvidive rashode postoji tekuća pričuva proračuna, a također smatra da ne može svaki razdjel imati svoju malu proračunsku pričuvu. **O amandmanu se glasovalo ali nije prihvaćen.**

* **Drago Krpina (HDZ)** je zatražio da se za poticanje rasadničarstva predvidi povećanje na 5 milijuna kuna. Predstavnik Vlade, zamjenik ministra poljoprivrede i šumarstva **Tomislav Ledić** nije prihvatio

amandman ali je rekao da predviđeni iznos u proračunu nije dovoljan, te da postoji namjera da se rasadničarstvo stavi na listu poticajnih proizvodnji. Drago Krpina je rekao da se daju obećanja o tome da će nastupiti reforma a ne zna se kada. Smatra da je rasadničarstvo ključni problem razvitka hrvatskog voćarstva i vinogradarstva jer se glavnina materijala uvozi iz inozemstva. Očekivao je da će za amandman glasovati zastupnici HSS-a i HDZ-a **ali amandman nije prihvaćen.**

* **Drago Krpina (HDZ)** je zatražio da se za Hrvatski stočarski i selekciji centar predvidi povećanje na 8 milijuna kuna, i pojasnio traženje prigovorom upućenim Vladi da umjesto da utrostručuje sredstva za razvitak domaćeg stočarstva, predlaže smanjenje sredstava. Amandman koji nije prihvatila Vlada **nije prošao ni u postupku glasovanja.**

* **Drago Krpina (HDZ)** je zatražio da se u Zavodu za vinarstvo i vinogradarstvo poveća iznos na 3 milijuna kuna. U ime Vlade **Tomislav Ledić** je rekao da amandman nije prihvatljiv jer i Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo ima dvije vrste prihoda, kada obavlja poslove od interesa za državu i kada na tržištu naplaćuje svoje usluge. Smatra da su u proračunu predviđeni primjereni iznosi. Drago Krpina je rekao da bi poslovi Zavoda trebali biti unaprijedeni u toj mjeri da se ne raskidaju ugovori s inozemstvom nakon što se kod izvezenog vina utvrdi postojanje nedozvoljenih sastojaka. **O amandmanu se glasovalo ali nije prihvaćen.**

* **Drago Krpina (HDZ)** je zatražio da se Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo poveća iznos na 3 milijuna kuna, a Vlada to traženje nije prihvatila jer je Ministarstvo poljoprivrede ocijenilo da Zavod naplaćujući svoje usluge i sa sredstvima iz proračuna može pristojno poslovati. S time se zastupnik Krpina nije složio jer kaže da je s planiranim sredstvima poljoprivrede sve jasnija, izrazivši ujedno sumnju u Vladinu reformu. Zatražio je **glasovanje ali amandman nije prihvaćen.**

* **Drago Krpina (HDZ)** je zatražio da se Zavodu za zaštitu bilja povećaju sredstva na milijun i 200 tisuća, a u ime Vlade **Tomislav Ledić** je rekao da su isti razlozi kao za prethodne amandmane. Zastupnik je u ovom stavu vidio "još jedan revolucionarni potez Vlade u svrhu bržeg razvitka

hrvatske poljoprivrede i podizanja njezine konkurentnosti na europskom tržištu", i zatražio glasovanje. **Amandman nije prošao.**

* **Klub zastupnika HSS-a povukao je** traženja da se na ime regionalne poljoprivredne potpore, poljoprivrednicima poveća iznos za 150 milijuna kuna (sa 89.979.240 na 239.979.240), te zatražio da se povećaju novčani poticaji u poljoprivredi i ribarstvu sa 1.380.000.000 na 1.530.000.000 tj. za 150 milijuna kuna.

* **Drago Krpina (HDZ)** je zatražio da se povećaju novčani poticaji i naknade u poljoprivredi i ribarstvu na 2 000.000.000, ali ga Vlada nije prihvatila. **Tomislav Ledić** je u ime Vlade podsjetio da je ostavljena mogućnost da se izdvajanjem ili preraspodjelom 1 posto proračunskih sredstava ta sredstva usmjere u reforme u gospodarstvu. Drži da će ovim sredstvima reforma ići brže nego što se očekuje. Zastupnik **Krpina** je primijetio da je 1998. godine HSS tražio dvostruko više nego on sada, pa očekuje da će oni podržati njegovo traženje. Upozorio je da će se u narednoj godini doći do 35 postotnog povećanja uvoza poljoprivrednih proizvoda. Upitao je - kako drugačije pomoći hrvatskoj poljoprivredi da bude konkurentna nego povećanjem iznosa. Umjesto toga nudi se reforma i prepolovljeni iznosi. Po riječima **Tomislava Ledića** - jedan posto preraspodjele predstavlja više sredstava za poljoprivredu nego što je traženi iznos u zastupnikovom amandmanu. U ispravku netočnog navoda, zastupnik **Krpina** je bio mišljenja za gospodin **Ledić** misli na jedan članak u Zakonu u izvršenju državnog proračuna gdje će Vlada ocjenjivati provodi li Ministarstvo poljoprivrede reforme. Ujedno ga upozorava da Ministarstvo nije napravilo 90 posto svojih poslova i time unaprijed pokazuje da će Vlada negativno ocijeniti provođenje reforme 1 posto je samo bacanje prašine u oči. **O amandmanu se glasovalo ali nije prošao.**

* **Drago Krpina** je zatražio da se poveća udjel RH u provedbi Zajma za izgradnju mreže veletržnica na 30 milijuna kuna, ali Vladi nije bio prihvatljiv. **Tomislav Ledić** je rekao da su sredstva Europske banke za obnovu i razvoj (33,5 milijuna DEM) te Vlade (12 milijuna DEM) prošle godine stavljene u promet 3 veletržnice (Split, Rijeka, Osijek) a ove godine uz adaptacije i u Benkovcu. Veletržnice u Zagrebu i Metkoviću

nisu završene pa prestaje i međunarodni kredit. U budućnosti će se nastaviti raditi na projektima veletržnica i ribarnica uz kreditne linije i sredstvima Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, a problemi su administrativne prirode. S tim se tumačenjem zastupnik **Krpina** nije složio rekavši da je isti problem bio i do 2000. godine a to su utjecaji trgovačkih lobija na ljude u Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva, kojem nije interes da se uspostavi sustav nacionalnih tržnica.

Uspostavom sustava nacionalnih veletržnica sredilo bi se hrvatsko tržište poljoprivrednim proizvodima a hrvatski seljaci koliko-toliko zajamčen plasman. Time bi bilo manje mjesta za uvozne poljoprivredne i prehrambene artikle a to se domaćim uvoznicima ne sviđa - rekao je Krpina. On ujedno smatra da predložena smanjena sredstva idu na ruku uvoznicima koji će dogodine uvoziti još i više. **Tomislav Ledić** je rekao da lobiji nemaju uporište u Ministarstvu i ponovio da je razlog što se ne izgrađuju tržnice u Zagrebu i Mostaru isključivo administrativne prirode i upitao s obzirom na to da do 1997. nije otvorena nijedna tržnica, a u 2000. godini tri nije li bilo riječi o lobiju. **Drago Krpina** je ponovio stav da neuspostavljanje nacionalnih veletržnica ide na štetu hrvatskih seljaka a u korist uvoznika, te upitao zamjenika ministra koji se žali na administraciju - u čijim je ona rukama. **O amandmanu se glasovalo ali nije prihvaćen.**

* **Klub zastupnika IDS-a** zatražio je da se za izgradnju ribarske veletržnice u Puli izdvoji 3 milijuna kuna ali to Vlada nije prihvatila. U njezino ime je **Tomislav Ledić** rekao da ne prihvaća amandman iako podržava izgradnju ribarnica. U tijeku je izgradnja ribarnica u Puli i inicijalnim se sredstvima potpomaže izgradnja u Komiži na otoku Visu. Namjera je Vlade izgraditi veći broj ribarnica te poticati ribarsku proizvodnju. Zainteresiranim investitorima je poručio da se mogu kandidirati za dodjelu sredstava iz Fonda za razvoj i zapošljavanje. **Valter Drandić (IDS)** je rekao da predviđeni iznos od 500 tisuća kuna za Pulu neće biti dovoljan da se ozbiljno ude u projekt, a ne prihvati li se amandman smanjuje se konkurentna moć domaćih ribara. Zato je zatražio da se **glasuje o amandmanu ali nije prošao.**

* **Tonči Žuvela (SDP)** je zatražio da se u Ministarstvu pomorstva i veza za održavanje brzobrodskih linija poveća iznos sa 88 milijuna na 92 milijuna ali je od tog traženja **odustao**.

* **Klub zastupnika IDS-a** tražio je povećanje iznosa Zračnoj luci sa milijun i 500 tisuća kuna na 2 milijuna i 500 tisuća kuna što je u ime Vlade odbio zamjenik ministra pomorstva, prometa i veza **Pavao Komadina** uz obrazloženje da bi sredstva u tom slučaju trebalo uzeti nekoj drugoj zračnoj luci. **Valter Drandić** se založio za povećanje jer je to luka koja prima najviše čarter letova i značajna je za turizam, a osim toga njezine su potrebe za financijama veće nego što Klub traži. Zatražio je da se o amandmanu **glasuje, ali ni tada nije prošao**.

* **Vladimir Šepčić (SDP)** je zatražio povećanje potpore zračnoj luci Rijeka sa 850 tisuća kuna na 3 milijuna i 350 tisuća kuna, a potom **povukao amandman** kao i **Miroslav Korenika (SDP)** (za modernizaciju HŽ-a, za kapitalne donacije trgovačkim društvima u javnom sektoru), **Klub zastupnika SDP-a - povukao** svoj za sanaciju sletno-uzletne staze u zračnoj luci Brač i Zagreb, a **povukli su amandman Vesna Podlipec (SDP)** i **Marin Jurjević (SDP)** (jednak zahtjev).

* **Stjepan Dehin (HSS)** je zatražio 5 milijuna kuna za modernizaciju zračne luke Zagreb a **Pavao Komadina** u ime Vlade odbio uz obrazloženje da bi iznos poremetio odnos potpore za sve ostale luke. Zastupnik je nakon toga upozorio na potrebu kako je traženje razložno jer ne bi bilo zatvaranja luke u slučaju magle i **potom amandman povukao**.

* Isto su učinili (**povukli amandman**) **Miroslav Korenika (SDP)** (učesće RH za željezničku prugu Beli Manastir - Vrpolje) **Zoran Šimatović (SDP)** (sanacija rekonstrukcije rive i luke u Karlobagu).

* **Klub zastupnika IDS-a** za popravak lukobrana u luci Pula je zatražio 5 milijuna kuna što je u ime Vlade **Pavao Komadina** odbacio uz obrazloženje da je luka od županijskog značaja i da se tako financira. Nezadovoljan odgovorom V. **Drandić** je upozorio na opasnost koja prijete luci - podizanje nivoa vode i poplava prijete polovici grada. O amandmanu se **glasovalo ali nije prihvaćen**.

* **Vladimir Šepčić (SDP)** je **povukao** amandman (nabava aerodromskih instrumenata u zračnim lukama).

* **Dubravka Šuica (HDZ)** je zatražila da se za izgradnju zračne luke na Korčuli poveća iznos sa milijun kuna na 5 milijuna kuna. Razlog neprihvatanja amandmana obrazložio je **Pavao Komadina** u ime Vlade riječima da je predloženi iznos u skladu s aktivnostima. To je zastupnicu začudilo s obzirom na to da su već prošle godine predviđena ta sredstva a iznos nije potrošen. O amandmanu je zatražila **glasovanje ali nije prihvaćen**.

* **Ljubica Lalić (HSS), Stjepan Živković (HSS), Marijan Maršić (HSS), Želimir Janjić (HSLŠ) i Branislav Tušek (SDP)** zatražili su za sanaciju željezničke pruge Vinkovci-Osijek 60 milijuna kuna a u ime Vlade je **Pavao Komadina** odbio traženje uz obrazloženje da u ovom trenutku nisu osigurana sredstva, te da će se pruga sanirati u sklopu rješenja lokalnih željezničkih pruga. Nakon toga, amandman je **povučen**.

* Iz istog razloga nije prihvaćen amandman **Vesne Škare-Ožbolt (DC)** koja je rekla da je spomenuta pruga žila kucavica toga područja, te da bi obnovom došlo do povratka ljudi i većeg zapošljavanja. Pogotovo jer je prioritet i jer je obećano da će biti sanirana. Zastupnica je zatražila glasovanje ali **amandman nije prošao**.

* **Viktor Brož (HSSL) i Dragutin Vukušić (SDP)** odustali su od traženja da se u potporu vrsti izgradnju i modernizaciju 5,3 km državne ceste Slavonska Pivnica - Hon sa 10 milijuna kuna ali su nakon obrazloženja Pavla Komadine da se u državnom proračunu više ne predviđaju sredstva za izgradnju i održavanje državnih, županijskih i lokalnih cesta otkad su osnovani Hrvatske autoceste i Hrvatske ceste i sredstva alimentiraju iz cijene goriva. Isto je obrazloženje dato uz isto traženje zastupnika **Đure Dečaka (HDZ)** ali se o njemu glasovalo jer zastupnika nije bilo. **Amandman nije prihvaćen**.

* **Zoran Šimatović (SDP)** je **povukao** amandman s traženjem da se rekonstruira cesta Vrbovsko-Ogulin.

* **Vesna Škare-Ožbolt (DC)** je zatražila 30 milijuna kuna za izmještanje trase ceste na dijelu Sv. Mikanovci II dionicu - obilaznicu Vinkovci a u ime Vlade **Pavao Komadina** ostao pri danom obrazloženju. Zastupnica je međutim, naglasila da Vukovarsko-srijemska županija nema obilaznicu, a posebno je loše jer tranzitni promet prolazi kroz centar grada a što se gradnje tiče

mogući su i radovi po dionicama. **Amandman ni nakon glasovanja nije prihvaćen**.

* **Dubravka Šuica (HDZ)** je zatražila 5 milijuna kuna za dovršetak izgradnje ceste Pomena - Sobra - Saplnara te drugim amandmanom 6 milijuna kuna za zaobilaznicu Trpnja. Upozorila je da potrebu izgradnje a **Pavao Komadina** u ime Vlade rekao da plan trošenja treba zatražiti od Hrvatskih cesta i Hrvatskih autocesta. **Glasovalo se ali amandmani zastupnice nisu prihvaćeni**.

* **Darijo Vukić (HDZ)** je zatražio za izgradnju ceste Hrvatsko-Gašparci 10 milijuna kuna a u ime Vlade **Pavao Komadina** ostao pri izrečenom glede izgradnje ceste. Međutim, zastupnik je ipak ustrajao na važnosti ove ceste s obzirom na to da je u pograničnom području sa Slovenijom, i kraj se povezuje prelaskom granice. Ujedno dvoji o tome kako će pojedinci odlučivati o velikim svotama i planirati razvoj a izostat će kontrola Sabora. U ime Vlade **P. Komadina** je rekao da ne misli da cesta neće biti izgrađena jer dogovor već postoji ali to nije predmet sporazuma. **Glasovalo se o amandmanu, koji nije prihvaćen**.

* **Darijo Vukić (HDZ)** je zatražio da se - rekonstruira cesta Štefanci - Goršeti - Lamana Draga - cesta Delnice - granični prijelaz Brod na Kupi; asfaltira cesta Brod Moravice - Vrbovsko - uz rijeku Dobru, dovršenje rekonstrukcije dijela ceste Tomić Draga-Brod Moravice - Zamost - Čabar; rekonstrukciju ceste Vrbovsko - Ogulin. U prvom je zatražio milijun i 200 tisuća kuna jer je i općina Brod Moravice do sada uložila 300 tisuća kuna a postoji dogovor s Hrvatskim vodama da one ulože 500 tisuća kuna. Od realizacije ovog projekta bilo bi višestruke koristi. O tome se **glasovalo ali amandman nije prihvaćen**. Drugi amandman neprihvatljiv za Vladu iz istog razloga pojasnio je zastupnik riječima da cestom prolazi veliki broj turista iz Slovenije prema Jadranu. **Glasovalo se i nije prihvaćen**. Treći po redu amandman (Moravice-Vrbovsko) pričuvni je pravac u slučaju zastoja na cesti Zagreb-Rijeka. Glasovalo se o amandmanu ali on **nije prošao kao ni slijedeća dva amandmana ovog zastupnika**.

* **Dubravka Šuica (HDZ)** je zatražila da se za sanaciju Velog i Malog Mula u Staroj gradskoj jezgri izdvoji iznos od 6 milijuna kuna a u ime Vlade **Pavao Komadina** odbio uz obrazloženje da se radi o sanaciji koju se

financira iz županijskog proračuna, a kada radovi budu pri kraju, u smislu sigurnosti plovidbe intervenira Ministarstvo pomorstva, prometa i veza. Međutim, zastupnica je upozorila da potreban iznos neće biti u stanju financirati županija. Budući da se radi o dijelu zaštićene spomeničke baštine, zamolila je **da se glasuje pozitivno, ali nije.**

* **Zlatko Mateša (HDZ) i Dario Vukić (HDZ)** zatražili su da se izdvoji za izgradnju deniveliranog raskrižja u Rupi, općina Matulji 6 milijuna kuna. U ime Vlade **Pavao Komadina** ga iz istih razloga nije prihvatio (u proračunu nisu sredstva za državne, županijske i lokalne ceste) te **amandman nije prihvaćen** iz već navedenih razloga. **Darijo Vukić** je rekao da bi rasprava za javnost bila mnogo zanimljivija da je zamjenik ministra donio plan investicija Hrvatskih cesta kako bi se točno znalo u što će biti potrošen "silni novac". Upozorio je da je raskrižje o kojem je riječ vrlo važno u vrijeme ljetnih gužvi gdje se spajaju prometni pravci iz smjera Ljubljane i Trsta. O **amandmanu se glasovalo ali nije prihvaćen.**

Zbrinjavanje komunalnog otpada

* Vlada smatra da treba odbiti amandman zastupnice **Marije Bajt (HDZ)** za otvaranje nove pozicije u Proračunu kojom bi se financirala izgradnja odlagališta komunalnog otpada Požeške kotline na lokaciji Vinogradnine kraj Požege (3.500.000 kuna). Kako je objasnio **Ronald Žuvanić**, zamjenik ministra zaštite okoliša i prostornog uređenja zbrinjavanje komunalnog otpada zakonska je obveza općine.

Zastupnica **Bajt** ustrajala je na amandmanu pojasnivši da se radi o dopunskim sredstvima za izgradnju ovog odlagališta komunalnog otpada. Naime, ukupni troškovi sanacije i uređenja deponije iznose 19.500.000 kuna i ne bude li resorno ministarstvo pomoglo svojim sredstvima ne može se krenuti u realizaciju ovog projekta. **Zastupnica je zatražila od svojih kolega da se izjasne o amandmanu, ali ga glasovanjem oni nisu prihvatili.**

* Uz isto obrazloženje gospodin **Žuvanić** odbio je prihvatiti amandman **HDZ-ovih zastupnika Ivice Tafre i Mate Jukića** kojim su zatražili 50.000,00 kuna za izradu projekta i izgradnju deponija za smeće u Općini

Zagvozd. Iako je zastupnik **Tafra** upozorio da je riječ o nerazvijenom području te da Zagvozd nije u stanju sam financirati ovaj projekt, **zastupnici nisu prihvatili amandman.**

* Uslijedio je amandman **istih zastupnika** ovaj put za iznalaženje sredstava (100.000,00 kuna) za izradu prostornog plana Općine Zagvozd. Gospodin **Žuvanić** prenio je negativan stav Vlade o tom amandmanu dodajući da je financiranje izrade prostornih planova općina i županija u nadležnosti lokalne samouprave, a Ministarstvo čiji je on zamjenik financira prostorne planove parkova prirode i nacionalnih parkova.

U ime predlagatelja zastupnik Tafra je zatražio glasovanje, ali zastupnici nisu prihvatili amandman.

*Očitovanje o amandmanima nakratko je prekinuto kada je **Vladimir Šeks** u ime Kluba zastupnika HDZ-a zatražio da se odgodi rasprava za slijedeći dan, jer je informiran da od 20 sati nema više izravnog TV prijenosa. Predsjednik **Tomčić** je podsjetio kako je već puno puta upozorio da je to pitanje odluke o programskoj koncepciji praćenja rada Hrvatskoga sabora koju je donijelo Vijeće HRT-a. Dodao je još kako ne želi više intervenirati na Hrvatskoj televiziji niti na bilo koji način biti sudionik uređenja programa HTV-a. Sabor, međutim, može utjecati na rad televizije kada bude raspravljao o izvješću o njezinu radu, i kada bude birao njezina direktora, zaključio je gospodin Tomčić.*

Nakon toga nastavilo se s izjašnjavanjem o amandmanima.

* Zastupnici **Josip Golubić (HSS)** i dr. **Karmela Caparin (HDZ)** podnijeli su, ali i **povukli amandman** kojim su tražili uvođenje nove proračunske stavke (800.000 kuna) za dječji vrtić "Sunce" u Đulovcu.

* **Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu** predložio je da se u razdjelu Ministarstva prosvjete i športa u glavi 10 Predškolski odgoj doda pozicija Aktivnost: Predškola te projekt 38119 Ostale tekuće donacije u iznosu od 1.500.000 kuna što ministar prosvjete i športa dr. **Vladimir Strugar** nije prihvatio.

Predsjednik Odbora dr. **Ante Simonić (HSS)** kazao je da nema ovlasti da povuče amandman, ali zato upozorava da su po Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju predškole obveza Republike Hrvatske pa je nužno predvidjeti sredstva u Državnom proračunu. Za minimalne

aktivnosti predškole Odbor je predložio spomenuti iznos. **I pored tog objašnjenja zastupnici glasovanjem nisu prihvatili amandman.**

* Za dječji vrtić u Vela Luci zastupnik **Tonči Žuvela (SDP)** zatražio je 250.000 kuna, **ali je povukao amandman.**

* Nije se glasovalo niti o amandmanu **SDP-ovih zastupnika Vedrana Lendića i dr. Zdenka Franića** kojim su zatražili 400.000 kuna za dovršenje započete dogradnje i adaptacije dječjeg vrtića u Vrgorc. Zastupnici su povukli amandman.

* **Na isti se potez odlučio (povlačenje amandmana) i Klub zastupnika HSS-a** koji je prethodno svojim amandmanom tražio da se za predškolski odgoj osigura 3.500.000 kuna (za program financiranja darovite djece 1.000.000, a jednako toliko i za program sufinanciranja djece predškolske dobi hrvatskih građana u inozemstvu, odnosno 1.500.000 kuna za program sufinanciranja predškole).

* "Zeleno svjetlo" **nije dobio amandman Kluba zastupnika IDS-a** da se za rekonstrukciju dječjih vrtića Fažana i Rakalj-Marčana osigura po 200.000,00 kuna odnosno 500.000,00 kuna za rekonstrukciju dječjeg vrtića Buzet. Ministar **Strugar** je rekao kako se amandman ne može prihvatiti zbog ograničenih sredstava, a u ime predlagatelja amandmana **Damir Kajin** ustvrdio da to može shvatiti, ali istodobno upozorava na zakonsku obvezu Republike Hrvatske glede predškolskog odgoja. Klub bi, kaže, pristao i na manji iznos od predloženog jer će i takva simbolična sredstva zasigurno u velikoj mjeri pripomoći spomenutim predškolskim ustanovama.

Ministar je ustrajao na Vladinom stavu, pa se pristupilo glasovanju u kojem amandman nije dobio podršku zastupnika.

* O amandmanu **Kluba zastupnika DC-a** nije se glasovalo **jer ga je Klub povukao** nakon objašnjenja ministra **Strugara** da se on rješava Vladinim amandmanom. U odnosu na predloženo u Državnom proračunu (od 11.11.2001.) Klub je, naime, zatražio povećanje stavke za plaće za zaposlene u osnovnoškolskom obrazovanju (za 105.000.000 kuna), te za 65.000.000 kuna za zaposlene u srednješkolskom obrazovanju, odnosno za 30.000.000 kuna za izdatke za znanstveno-istraživačke projekte i programe.

* Uz isto obrazloženje ministar **dr. Vladimir Strugar** odbio je prihvatiti amandman **Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu** kojim je zatraženo dodatnih 108.645.565 kuna za naknade za plaće u sustavu osnovnog obrazovanja. Kako je predstavnik predlagatelja **dr. Ante Simončić (HSS)** objasnio u predloženom proračunu ta sredstva nisu u cijelosti osigurana pa će za isplate nedostajati 12 mjesečnih plaća u odnosu na isplaćene plaće za listopad tekuće godine. **Vlada je ostala pri svojoj odluci, s kojom su se složili i zastupnici.**

* **Usljedilo je nekoliko amandmana o kojima se nije glasovalo jer su ih njihovi predlagatelji povukli.** Tako je **Klub zastupnika HSS-a** zatražio da se predloženi iznos u proračunu za naknade za plaće u sustavu osnovnoškolskog obrazovanja poveća za 106.645.565 kuna, **Željko Malević (SDP)** da se za 200.000,00 kuna umanj predloženi iznos naknade za prijevoz na posao i s posla u sustavu osnovnoškolskog obrazovanja (sa 128.700.000,00 kuna na 128.500.000,00 kuna) i u okviru istog razdjela i glave otvori nova pozicija - popravak O.Š. "Luke Botića Viškovići", koja iznosi već spomenuti iznos od 200.000,00 kuna. **Lucija Debeljuh (SDP)** založila se za povećana sredstva za dogradnju O.Š. Barban (umjesto predloženih 100.000 kuna zatražila je 2.000.000,00 kuna) dok je **Jadranka Katarinčić-Škrlj (HSLs)** za istu namjenu predložila iznos od 1.000.000,00 kuna, a **Nevio Šetić (HDZ)** čak 4.000.000,00 kuna. O Šetićevom se **amandmanu glasovalo jer ga Vlada nije prihvatila, a odbili su ga i zastupnici.**

* Nije prihvaćen zahtjev **Kluba zastupnika IDS-a** da se za izgradnju O.Š. Barban u Proračunu osigura 3.000.000,00 kuna, a isto toliko i za O.Š. "Vladimir Nazor" u Vrsaru. Objasnjavajući zašto ne može prihvatiti amandman ministar **Strugar** je rekao da još uvijek ne postoji ugovorna obveza za O.Š. Barban, a što se tiče objekta u Vrsaru upozorio da ga zajednički financiraju taj istarski gradić i Ministarstvo. U tom smislu Ministarstvo je sukladno Ugovoru za 2002. izdvojilo sredstva, zaključio je gospodin Strugar.

Zastupnik **Kajin** ustrajao je na amandmanu Kluba upozorivši da se O.Š. Barban gradi već četiri godine, te da se svake godine u državnom proračunu osigurava po 100 tisuća kuna što je dostatno tek za

konzerviranje postojećih iskopanih i betoniranih temelja. I u ovom slučaju Klub je spreman prihvatiti i znatno manji iznos od predloženih tri milijuna kuna, kazao je **Kajin**, te upozorio na spremnost Istarske županije da se značajnim sredstvima uključi u gradnju škole, kao i na potrebu prihvaćanja amandmana kluba.

Zastupnici su glasovanjem ipak odbili amandman.

* Vlada nije mogla prihvatiti niti amandmanski zahtjev **Branimira Glavaša (HDZ)** za povećanje iznosa sa 1.000.000,00 kuna na 8.000.000,00 kuna za izgradnju gradske i nastavnošportske dvorane u Đakovu. Ministar **Strugar** je objasnio da je Vlada do sada su financirala izgradnju te dvorane sa 5 milijuna kuna, te da ostatak obveze po ugovoru o sufinanciranju ima Grad Đakovo, a Vlada je u proračunu planirala milijun kuna koliko iznosi njezina obveza. **Nakon tog objašnjenja u odsutnosti zastupnika glasovalo se o amandmanu, ali ga zastupnici nisu prihvatili.**

* U ime **Kluba zastupnika HDZ-a Vladimir Šeks** opravdao je Glavaševu odsutnost (zbog prometne nezgode) te još kazao kako je isti amandman i sam potpisao sa zastupnicima **Kramarićem i Santom**, ali i niz drugih amandmana koji se odnose na nastavno športske dvorane i škole, no ne vidi ih u tabelarnom pregledu. **Predsjednik Tomčić** ga je upozorio da je bilo dovoljno vremena za tu intervenciju, a potom je nastavljeno s izjašnjavanjem o amandmanima.

* Svoje su amandmanske zahtjeve **povukli zastupnici SDP-a Vesna Podlpec i mr. Marin Jurjević** (da se otvori nova pozicija i osigura 1.000.000 kuna za adaptaciju i rekonstrukciju Pučke škole Nerežišća), te **Željko Malević** (da se za popravak i rekonstrukciju O.Š. Mrzović osigura 200.000,00 kuna tako što će umanjiti predloženi iznos sredstava za osnovno školsko obrazovanje pod stavkom 261215-05 Preko-Otok Ugljan).

* **Zastupnici SDP-a Vladimir Šepčić, Dijana Čizmadija i Dragutin Vrus predložili, ali i povukli amandman** kojim su zatražili da se predloženi iznos za izgradnju O.Š. Pećine Rijeka, Područna Kostrena umanj za 200.000,00 kuna i taj iznos prenese (osigura) za izgradnju športske dvorane O.Š. Rab imajući u vidu da Vlada za potonju namjeru ove godine nije planirala nikakva sredstva.

* **Dr. Nikola Ivaniš (PGS), dr. Vesna Pusić (HNS), Darijo Vasilčić (PGS), Damir Jurić (SBHS) i Darko Šantić (HNS)** zatražili su da se poveća predloženi iznos sa 1.000.000 kuna na 2.000.000 kuna za izgradnju O.Š. Martinovića u Malom Lošinj, **ali su povukli amandman** nakon objašnjenja ministra **Strugara** da je u ovom slučaju investitor Grad Lošinj te da je potrebno nastaviti tu izgradnju ali i definirati opseg sufinanciranja.

* HDZ-ovi zastupnici **Zdenka Babić-Petričević, Ivica Tafra i Mate Jukić** ustrajali su na amandmanskom zahtjevu da se za adaptaciju prostora prostora O.Š. Trilj, Područne škole Košute predloženi iznos poveća sa 800.000,00 kuna na 1.000.000,00 kuna. Ministar **Strugar** odbio je prihvatiti amandman, ali je zastupnica **Zdenka Babić-Petričević** ustrajala na amandmanskom zahtjevu naglasivši da predloženi iznos od 800.000,00 kuna nije dovoljan za ovu namjenu te zatražila glasovanje, **ali su zastupnici samo potvrdili Vladin stav i nisu prihvatili amandman.**

* **Ivan Ninić (SDP) predložio je ali i povukao zahtjev** da se za izgradnju športske dvorane i dogradnju učionica O.Š. Brodarica osigura 3.850.000 kuna, zatim 2.850.000 kuna za rekonstrukciju i dogradnju postojećeg objekta O.Š. Vrpolje, 968.000 kuna za adaptaciju i dogradnju O.Š. Tina Ujevića, Područne škole Grebštica, 15.000.000 kuna za izgradnju nove O.Š. Rogoznica na novoj lokaciji, 4.000.000 kuna za nadogradnju i adaptaciju postojeće zgrade Industrijsko-obrtničke škole Šibenik u "Centru za tehničko-obrtnička zanimanja" i 3.000.000 kuna za sanaciju i rekonstrukciju građevine školske zgrade gimnazije Antuna Vrančića u Šibeniku. Kažimo da su istovjetan amandman predložili još **Ivo Baica (HDZ), te Mario Kovač (HSLs).** Vlada ga je odbila. Potonji zastupnik ustrajao je na amandmanu naglasivši da se radi o šest vrlo važnih školskih objekata na širem šibenskom području, posebno izdvojevši gimnaziju Antuna Vrančića koja datira još iz 1937. godine, i od tada u nju nije ništa ulagano. U toj su zgradi sada smještene tri srednjoškolske ustanove, dodao je Kovač.

I pored tog obrazloženja zastupnici su se opredijelili za Vladin stav.

* **SDP-ovi zastupnici Dragutin Novina, Gordana Sobol, Ljiljana Kuhta i Katica Sedmak** nisu sigurni da je u predloženom proračunu pred-

videna izgradnja športske dvorane O.Š. Slavko Kolar, Kravarsko, O.Š. Pisarovina i izgradnje O.Š. Rugvica pa predlažu da se to uvrsti u ovogodišnji državni proračun. **Amandman su, međutim, povukli.**

Program CEB 3

* Istovjetan amandman podnijeli su **Stjepan Dehin (HSS)**, **Ivan Šuker (HDZ)**, **Jadranko Mijalić (HSL)** i **Ivan Penić (HDZ)**. Odbijajući da prihvati amandman ministar **Strugar** objasnio je da bi se financiranje ovih objekata rješavalo u okviru programa CEB 3. Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo.

Braneci amandman **Ivan Penić (HDZ)** kazao je da je riječ o izgradnji O.Š. Rugvica čija bi se izgradnja financirala tek 50 posto iz spomenutog programa. Naglasio je važnost izgradnje tih građevina, posebno O.Š. Rugvica.

Kada projekt uđe u program CEB 3. tada se u cijelosti i napravi, uzvratilo je ministar **Strugar** ustrajavši na stavu Vlade, a to su učinili i podnositelji amandmana **pa se pristupilo glasovanju u kojem su zastupnici samo potvrdili stav Vlade.**

* **Darijo Vasilčić (PGS)** zatražio je da se za izgradnju O.Š. F.K. Frankopan, Krk osigura 800.000,00 kuna, a **dr. Strugar** odbio prihvatiti taj zahtjev uz objašnjenje da će se ovaj amandman rješavati u sklopu regionalnog razvoja Jadranskih otoka pri Ministarstvu za javne radove, obnovu i graditeljstvo. **Zadovoljan tim objašnjenjem zastupnik Vasilčić povukao je svoj amandman.**

* Uz nadu da će se jednako tako brižno postupiti i sa njihovim zahtjevom **dr. Vilim Herman (HSL)** povukao je amandman što ga je podnio zajedno sa **Jadrankom Reihl-Kir (SDP)** i **Tiborom Santo (LS)** kojim je zatražio da se u Proračun uvrsti projekt izgradnje O.Š. u Veliškovcima i za to osigura 3.000.000,00 kuna. Prethodno je ministar **Strugar** odbio prihvatiti taj amandman.

* **Bez rasprave svoje je amandmanske zahtjeve povukao Petar Žitnik (HSS)**: da se osigura 2.000.000,00 kuna za O.Š. Franje Seta, Bednja, odnosno za izgradnju Područne škole Vrbeno; 1.500.000,00 kuna za izgradnju športske dvorane O.Š. Šemovec u istoimenom mjestu; 2.000.000,00 kuna za izgradnju športske dvorane O.Š. Ante Starčevića, Lepoglava, i 1.000.000,00

kuna za izgradnju takve dvorane O.Š. grofa Janka Draškovića, Klenovnik.

Obećanje

Usljedio je izjašnjavaње o 16 amandmanskih zahtjeva **Drage Krpine (HDZ)**.

Ministar **Strugar** nije prihvatio otvaranje nove pozicije vrijedne 7.000.000 kuna za obnovu stare zgrade O.Š. Benkovac jer će se to rješavati kroz projekt CEB Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo.

Zastupnik **Krpina** objasnio je da se u istoj zgradi i u istim hodnicima te škole od 1995. tiskaju osmoškolci i srednjoškolci, a Vlada odbija prihvatiti amandman kojim bi se konačno sanirala zgrada stare O.Š. i tako omogućili barem minimalni pedagoški uvjeti za odvijanje nastave. Primijetio je još da Vlada odbija sve amandmane kojima se traže sredstva za sanaciju i izgradnju novih školskih zgrada argumentom da će se to rješavati kroz CEB program, pa ako je to tako tada će 2002. godina biti označena kao renesansa hrvatskog školstva. No, očito je da neće biti sredstava za sve te zahtjeve, te da će uslijediti selekcija kada će se precizirati koje će se sve škole financirati iz tog programa, a koje neće. Pri tome, kaže **Krpina**, zastupnici neće imati nikakvog utjecaja. Zatražio je stoga da se glasuje o njegovom amandmanu.

U ponovnom istupu **dr. Strugar** kazao je da je već više od stotine škola napravljenog iz spomenutog programa, a Ministarstvo na čijem je čelu snimilo je potrebe, pa tako i O.Š. Benkovac, te napravilo popis i dostavilo ga Ministarstvu javnih radova, obnove i graditeljstva i dogovoreno je da ti projekti idu.

Glasovanjem zastupnici su se priklonili Vladinom stavu.

* **Dr. Jure Radić (HDZ)** javio se da bi ispravio jedan ministrov navod. Potvrdio je da se u resornom ministarstvu prikupljaju i pripremaju podaci za program CEB 3 (treći zajam CEB-a), a u tijeku je CEB 2 i radić će se tijekom 2002. "Daj Bože da CEB 3. dode na red 2003. ili 2004. godine", kazao je zastupnik **Radić**, imajući u vidu postupak kandidiranja za taj program. S obzirom na sve to, **Radić** drži da nema nikakvih izgleda da ove škole, dakako, ako se njihovo financiranje prebaci na spomenuti CEB program, dođu na red za obnovu 2002. godine.

* Niti slijedeći zahtjev zastupnika **Krpine** da se za sanaciju O.Š. Obrovac osigura 1.500.000 kuna (nova stavka) ministar **Strugar** nije prihvatio naglašavajući da će i to ući u program CEB 3.

Braneci amandman zastupnik **Krpina** primjetio je da ministar nije našao za potrebno da opovrgne konstatacije zastupnika **Radića**, pa **Krpina** zaključuje da je i ministru jasno da 2002. iz famoznog programa CEB 3. neće biti obnovljena niti izgrađena niti jedna škola. A kako se raspravlja o Prijedlogu državnog proračuna za 2002. godinu to je ujedno i poruka tim školama i učenicima da će i ove godine pohađati nastavu u nepodnošljivim pedagoškim, socijalnim, zdravstvenim i higijenskim uvjetima, podvukao je **Krpina** i zamolio zastupnike da uzimajući u obzir te činjenice prihvate amandman.

Zamjenik ministra financija **Damir Kuštrak** objasnio je što znači kratica CEB te rekao da je to razvojna banka u Vijeću Europe čiji su predstavnici nedavno posjetili Hrvatsku, a naši se nalaze tamo i CEB 3 bit će svakako realiziran 2002. godine.

Ispravljajući taj navod **dr. Jure Radić (HDZ)** bio je suprotnog mišljenja, jer smatra kako nema nikakvih izgleda da konstatacija zamjenika ministra postane točna budući još ništa od programa škola nije pripremljeno niti predat kao zahtjev. Stoga je gospodin **Radić** ustrajao na svojoj prijašnjoj tvrdnji da u 2002. nema izgleda da se ovi projekti ostvare preko CEB programa.

U pokušaju da razjasni nesporazum zamjenik ministra javnih radova, obnove i graditeljstva, **Venko Ćurlin** kazao je, uz ostalo, da je u tijeku realizacija projekta CEB 2. u kojem se grade škole, a na spisku ih je 41, dok se za slijedeći takav projekt tek priprema program tj. kandidiranje škola i nije realno da se realizira 2002..

Usljedio je glasovanje, ali amandman nije dobio podršku zastupnika.

* Istu je sudbinu doživio i slijedeći **Krpinin** amandman da se za sanaciju srednje škole Benkovac osigura 1.500.000 kuna (nova stavka). Nakon ministra **Strugara** koji je to odbio prihvatiti, **predlagatelj amandmana** je objasnio da učenici te škole sjede na nastavi pod kišobranama kada kiša pada. Prisjetio se zatim da su otprilike mjesec dana prije ove rasprave upravo ti učenici pohodili Sabor i bili u

vijećnici te su njemu osobno, ali i SDP-ovim zastupnicima Fabijaniću i Šimatoviću ispričali svoje probleme zanimajući se kako im zastupnici mogu pomoći. Tada im je obećano da će u slučaju da Vlada ne predloži financiranje obnove te škole iz proračuna za 2002. spomenuti zastupnici podnijeti amandman, pa **Krpina**, kaže, da on samo ispunjava obećanje. I ovaj put je zamolio zastupnike da prihvate amandman "ako ni zbog čega drugoga ono zbog toga da ti učenici ne steknu dojam da su otišli iz vijećnice prevareni". Učenicima te škole ne bi trebalo bacati "prašinu u oči" programom CEB 3 nego jednostavno prihvatiti amandman, zaključio je Krpina.

Radi ispravka netočnog navoda javio se **Ivo Fabijanić (SDP)**. Netočno je, kaže, Fabijanić, da krov škole prokišnja od 2001. već je to tako "još od vremena kada je tamo zalazio zastupnik Krpina kao predstavnik te izborne jedinice, pa je čudno da to nije ranije napravio". Dodao je još kako je od direktorice te škole zatražio da pošalje troškovnik za sanaciju prozora i krovšta, potvrdio da je učenicima obećao kako će se založiti za rješavanje njihovog problema, te dodao kako mu je obećano da će se to napraviti.

Uzvrćajući zastupnik **Krpina** primijetio je da u svom izlaganju nije uopće ustvrdio od kada prokišnja krov te srednje škole, te da je i on dao isto obećanje učenicima, ali se pokazalo da je Fabijanić izigrao tu djecu. Uz to, predloženih 1.500.000 kuna koliko je zatražio amandmanom, kaže, vezuje se ne samo za sanaciju krovšta nego i dijela propalu stolariju u školi. Zastupniku Krpini nije jasno što je tu sporno, a zanima ga kako će zastupnik Fabijanić drugi put pogledati toj djeci u oči.

Ivo Fabijanić (SDP) čudi se pak kako ih zastupnik Krpina uopće može gledati u oči nakon toliko godina, te poručuje ovom HDZ-ovu zastupniku "da će se za godinu dana vidjeti tko će koga gledati u oči".

U ponovnom istupu zastupnik **Krpina** je kazao kako je iznio samo gole činjenice te još jedanput podsjetio na obećanje koje je zajedno s njim Fabijanić dao tim učenicima kao i to da SDP-ov zastupnik nije ispunio obećanje. Na to mu je **Fabijanić** uzvratilo konstatacijom kako ne može glasati za dva amandmana pojasnivši da je i sam podnio amandman s tim u svezi te kako je zadovoljan obećanjem ministara prosvjete i javnih radova.

Ako je istina da postoje dva istovjetna amandmana, i da je zastupniku Fabijaniću obećano da će njegov amandman biti prihvaćen tada je cijelu situaciju trebao razriješiti ministar odbijajući njegov (Krpinin) amandman, a prihvaćajući Fabijanićev, prokomentirao je **Krpina**. Time bi, međutim, dobili dokaz da zastupnici nisu ravnopravni, zaključio je Krpina.

Zamjenik ministra obnove, javnih radova i graditeljstva **Venko Ćurlin** pojasnio je da su zastupnici Romano Meštrović i Ivo Fabijanić zatražili 1.300.000 kuna za adaptaciju te škole, a amandmanski se zahtjev odnosio na Ministarstvo obnove, javnih radova i graditeljstva dok je Krpinin amandman upućen Ministarstvu prosvjete i športa. Gospodin Ćurlin pretpostavlja da je upravo tu došlo do nesporazuma. Iako je Fabijanićev amandman povučen rečeno je da se za obnovu škola na područjima stradalim uslijed ratnih djelovanja predviđa 15 milijuna kuna, a spomenuta srednja škola u Benkovcu zadovoljava sve uvjete da bude riješena do 2002. godine, zaključuje Ćurlin.

Zastupnik Fabijanić tvrdi da je podnio amandman te kako mu je obećano da će biti prihvaćen, od zamjenika ministra čuje se da je taj amandman povučen, a ministar prosvjete i športa o tome ne zna ništa, kaže **Krpina**, pa ne zna tko koga ovdje obmanjuje. I pored svih objašnjenja Krpinin amandman **nije dobio potporu zastupnika**.

Obnova škola u malim mjestima

* Na red za izjašnjavanje došao je slijedeći amandman zastupnika **Krpine**. Zastupnik je predložio da se u Proračunu osigura 3.000.000 kuna za izgradnju športske dvorane srednje škole Benkovac, **ali Vlada to nije prihvatila**.

Dodatno obrazlažući amandman **podnositelj amandmana** je rekao kako je Benkovac jedan od rijetkih gradića te veličine koji nema niti jedan zatvoren prostor za bavljenje športom iako tamo postoje osnovna i srednja škola sa 1500 učenika. Potrebna dokumentacija za izgradnju te dvorane već postoji, i nema nikakve zapreke da se već sutra počne s njezinom gradnjom. **Zastupnik je tražio glasovanje, ali amandman nije prošao**.

* Istu je sudbinu doživio i amandman zastupnika **Krpine** da se u proračunu novom stavkom osigura 400.000 kuna za sanaciju O.Š. Prkos. Vlada to opet nije prihvatila, a na inzistiranje zastupnika **Krpine** da ministar obrazloži Vlade razloge za to, gospodin **Strugar** je kazao da resorno ministarstvo nema za to dostatnih sredstava, i jedino je rješenje ići kroz program CEB 3.

Upućivanje na taj program zastupnik Krpina protumačio je "da od toga nema ništa" i **zatražio glasovanje o amandmanu koji nije dobio podršku zastupnika**.

* Za sanaciju O.Š. Nadin zastupnik **Krpina** predložio je 800.000 kuna, ali je ministar **Strugar** to odbio prihvatiti naglašavajući kako u proračunu nema sredstava za takav prijedlog.

Prošlo je već šest godina od oslobođenja Nadina, a djeca tog mjesta još uvijek nemaju ni minimalne uvjete za pohađanje nastave, podvukao je **Krpina** braneći svoj prijedlog. I dok se izdvajaju golemo sredstva za Negoslavce i Šodolovce čiji su stanovnici masovno sudjelovali u zločinima protiv Hrvatske, u isto vrijeme mjesta poput Nadina i nekoliko godina nakon oslobođenja ne mogu dobiti novac za sanaciju škole. "Kada bi Ministarstvo prosvjete i športa manje vremena i energije trošilo na ispitivanje učenika tko će ići, a tko ne na skijanje, i više se unutar Vlade borilo za obnovu škola, u ovakvim selima bilo bi i više sredstava za to u mjestima kao što je Nadin", zaključio je Krpina.

Glasovanjem zastupnici su potvrdili Vladin stav.

* Uz obrazloženje da nisu osigurana proračunska sredstva ministar **Strugar** odbio je prihvatiti **Krpinin** amandman da se za sanaciju O.Š. Tinj pronađe u državnom proračunu 2.000.000 kuna. Zastupnik **Krpina** kazao je kako i sam zna da nema sredstava pa ih zato amandmanski traži. Riječ je o O.Š. u jednom malom ravnokotarskom mjestu koje je bilo okupirano, porušeno i popaljeno, i čija djeca također nemaju uvjeta za pohađanje nastave. "Kada bi se uštedjelo barem malo na promidžbenim aktivnostima Vlade bilo bi novca za obnovu škola u takvim mjestima kao što je Tinj", smatra Krpina. **Zastupnik je ustrajao na amandmanu, ali ga zastupnici nisu prihvatili**.

* Uz isto obrazloženje ministar **Strugar** nije prihvatio niti **Krpinin**

zahtjev da se za izgradnju O.Š. Paljuz osigura 1.400.000 kuna. I ovaj je put zastupnik **Krpina** ustrajao na amandmanu. Iz dosadašnjih amandmana vidljivo je da po našim selima postoje školske zgrade bez minimalnih pedagoških, zdravstvenih, higijenskih i drugih uvjeta za održavanje nastave. Istodobno puna su nam usta približavanja EU-a, i o tome kako ćemo se ponašati kao virtualna članica te organizacije, a po našim selima postoje škole bez sanitarnih prostorija, zaključio je Krpina.

Glasovanjem zastupnici su samo potvrdili Vladin stav.

* Za izgradnju O.Š. Rupalj **Krpina (HDZ)** je predložio da se osigura 1.000.000 kuna, a nakon odbijanja ministra **Strugara** da to i prihvati, zastupnik **Krpina** zanimao se je li ministar prihvatio obrazloženje CEB 3. kao čarobnu formulu za svoje brige i probleme. **I ovaj je put zatražio glasovanje o amandmanu, ali zastupnici su bili suglasni s Vladinim stavom.**

* Isto se ponovilo i sa **Krpininim** zahtjevom da se za izgradnju O.Š. Islam Latinski osigura 3.000.000 kuna. Kada **Vladin predstavnik** to nije prihvatio, zastupnik **Krpina** je ustrajao na svom zahtjevu naglašavajući da je to mjesto gdje su najgušće posijane mine, a uz sve posljedice velikosrpske agresije nema O.Š. **Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili ovaj amandman.**

Dr. **Vladimir Strugar** kazao da Vlada ne može prihvatiti niti slijedeći **Krpinin** amandman da se osigura 1.000.000 kuna za sanaciju O.Š. Bruška, jer za to nema sredstava. Zastupnik je kazao da se ne može složiti s tim obrazloženjem, i drži da se uštedom na silnim tonama janjetine za reprezentaciju za poreznu upravu, te energičnijim zalaganjem ministra **Strugara** unutar Vlade za prosvjetu i školstvo moglo izboriti malo više novca za obnovu škola, a malo manje za janjetinu. Ako ima novca za 6 tona janjetine za reprezentaciju porezne uprave onda svakako ima i za obnovu škola u ovakvim mjestima, zaključio je Krpina.

Niti nakon tog obrazloženja njegov amandman nije dobio podršku zastupnika.

* Vladin je predstavnik potom odbio prihvatiti **Krpinino** traženje da se O.Š. P. Zoranića, Stankovci, osigura 2.000.000 kuna. Zastupnik **Krpina** je

objasnio da je ovo mjesto bilo potpuno spaljeno i srušeno u velikosrpskoj agresiji, ali su se srećom svi prognanici vratili, broj djece raste, no sada moraju putovati i do desetak kilometara do susjednog sela.

Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

* Nedostatak sredstava i ovaj je put ponukao ministra **Strugara** da odbije prihvatiti Krpinin amandman kojim je zastupnik zatražio 4.500.000 kuna za sanaciju O.Š. P. Zoranić, Stankovci te izgradnju sportske dvorane te škole. Ovu O.Š. pohađaju djeca iz desetak okolnih sela, zgrada je u derutnom stanju, a djeca nemaju niti jednog metra prostora za održavanje nastave tjelesnog odgoja, pojasnio je **Krpina**, **no glasovanjem amandman mu nije prihvaćen.**

* Za sanaciju O.Š. Popovići ovaj je **HDZ-ov zastupnik** predložio 500.000 kuna, a kada je ministar **Strugar** odbio prihvatiti amandman, Krpina je primijetio da svi njegovi amandmani koji se odnose na škole u malim mjestima iznose manje od reprezentacije predviđene na razini državnog proračuna. **Krpina je ustrajao na amandmanu, ali su ga zastupnici odbili.**

* Osigurati 1.000.000 kuna za sanaciju O.Š. Medvida, smisao je pretposljednog amandmanskog zahtjeva zastupnika **Krpine** iz ove skupine amandmana. Unatoč velikosrpskoj agresiji i svim nedaćama koje su zadesile ovo mjesto, u njemu je ostalo stotinjak obitelji, ali nema uvjeta za održavanje nastave za učenike, kazao je **Krpina**. **Vladin predstavnik je rekao kako ne može prihvatiti amandman jer za to nema sredstava, a isto su učinili i zastupnici.**

* Najzad, posljednjim amandmanom **Krpina** je predložio da se za sanaciju O.Š. Smilčić osigura 1.000.000 kuna naglašavajući da su se u to selo vratili prognanici, ali su ga napućile i brojne hrvatske obitelji protjerane iz Vojvodine i BiH. Nažalost nema uvjeta za održavanje nastave pa bi bilo opravdano osigurati makar i ovako skromna sredstva za sanaciju tog školskog objekta.

Ministar Strugar odbio je prihvatiti amandman, a jednako tako su postúpili i zastupnici.

* Uslijedio je amandman **Marije Bajt (HDZ)**. Prvim je zatražila da se iz proračunske pričuve osigura 4.000.000 kuna za sportsku dvoranu O.Š. Ivan Goran Kovačić u Velikoj.

Rješenje potražiti u decentraliziranim sredstvima

U ime Vlade ministar **Strugar** to nije prihvatio ustvrdivši da se radi o novom projektu te kako se rješenje može pronaći u decentraliziranim sredstvima. Zastupnica **Bajt** je upozorila da ne postoji ugovorna obveza Ministarstva vezana uz ovu dvoranu, i ustrajala na amandmanu, **ali ga zastupnici nisu prihvatili.**

* **Vesna Škare-Ožbolt (DC)** predložila je pak da se sa 5.118.958,00 kuna financira izgradnja te dvorane u Velikoj, a sa 5.000.000,00 kuna sufinancira izgradnja školske sportske dvorane pri O.Š. Mladost u općini Jakšić. I to je ministar **Strugar** odbio prihvatiti jer je, kaže, riječ o novom projektu, a zastupnica ustrajala na amandmanu upozorivši na neprikladne uvjete u kojima djeca te škole obavljaju tjelesni odgoj te na turistički značaj Velike, i samim time mogućnost da se rješenje problema možda pokuša potražiti u postizanju dogovora sa Ministarstvom turizma. **Ipak, glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.**

* Za školsku sportsku dvoranu O.Š. Mladost Jakšić zastupnica **Marija Bajt** zatražila je da se iz proračunske pričuve osigura 2.000.000 kuna, a uz konstataciju da Vlada ne može prihvatiti ovaj novi projekt, ministar **Strugar** je podvukao kako se rješenje može tražiti i naći u decentraliziranim sredstvima.

Dodatno pojašnjavajući amandman zastupnica **Bajt** je upozorila da se radi o O.Š. sa 482 učenika koji u zimskim uvjetima nemaju nikakvih uvjeta za održavanje nastave tjelesnog odgoja.

Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili njezin amandmanski zahtjev.

* U nastavku sjednice nije prihvaćen amandman **Velimira Pleše (HDZ)** da se za izgradnju sportske dvorane O.Š. Kotoriba osigura 500.000,00 kuna. Odbijajući taj amandman ministar **Strugar** je kazao da se i u ovom slučaju radi o novom projektu kojeg treba rješavati u sklopu decentraliziranih sredstava.

Zastupnik **Pleša** objasnio je da je ova sportska dvorana našla svoje mjesto u njegovom amandmanu jer je općina Kotoriba osigurala inicijalna sredstva. Vjeruje kako se sredstva za ovu namjenu ipak mogu znaći u državnom proračunu smanjenjem nekih proračunskih stavki koje je

resorno ministarstvo predvidjelo za izgradnju i kapitalna ulaganja u školstvu Međimurske županije.

Vladin je predstavnik ostao pri svom stavu, a glasovanjem priklonili su mu se i zastupnici.

* Za završetak izgradnje O.Š. u Veliškovcima HDZ-ovi zastupnici **Branimir Glavaš i Berislav Šmit** predložili su 2.700.000,00 kuna. Uz opasku da je riječ o novom projektu te da će se on rješavati u sklopu decentraliziranih sredstava, ministar **Strugar** odbio je amandman. Iako je zastupnik **Šmit** upozorio na činjenicu da je škola izgrađena 1843. godine i da je sada pohađa 300 djece s tendencijom daljnjeg rasta, da ne postoje osnovni uvjeti, napose higijenski za održavanje nastave te da je Osječko-baranjska županija s Gradom Belišćem osigurala gotovo 60 posto sredstava. **Ipak, zastupnici su glasovanjem odbili prihvatiti amandman.**

* Zastupnici **Viktor Brož (HSL)** i **Dragutin Vukušić (SDP)** predložili su da se u plan za 2002. godinu uvrsti izmještanje i rekonstrukcija kotlovnice O.Š. P. Preradovića, Pitomača (900.000 kuna), ali su **povukli amandman.**

* **Isto je učinio i Dragutin Vrus (SDP).** Zastupnik je predložio da se u proračunu doda nova pozicija tj. za sanaciju krova i parketa, te uređenje tavanjskog prostora športske dvorane u Tršću, u Gradu Čabar osigura 2.500.000 kuna.

* Smisao amandmanskog zahtjeva **HDZ-ovih zastupnika Zlatka Mateše i Daria Vukića** je da se za izgradnju športske dvorane u naselju Kastav, u istoimenom gradu u državnom proračunu predvidi 2.500.000,00 kuna. Riječ je o novom projektu, a oni se moraju rješavati iz decentraliziranih sredstava, bio je rezolutan ministar **Strugar** odbijajući da prihvati amandman.

Decentralizirana sredstva nisu dovoljna ni za stare, a kamoli za nove programe, uzvratilo je **Zlatko Mateša** u ime predlagatelja, i ustrajao na amandmanu te primijetio da niti jedan amandman oporbe nije prihvaćen što je svojevrsan rekord Hrvatskoga sabora.

Predsjednik **Tomčić** ga je korigirao konstatacijom da nisu svih 220 amandmana amandmani oporbe, te dodao da je i veliki dio amandmana zastupnika vladajuće koalicije povučen ili samo indirektno prihvaćen. **Uslijedilo je glasovanje u kojem nije prihvaćen ovaj amandman.**

* Za izgradnju nastavno-športske dvorane O.Š. Ante Starčević u Viljevu zastupnik **Stjepan Živković (HSS)** predložio je 2.000.000 kuna, ali je **kasnije amandman povukao.**

* Zastupnica **Jadranka Katarinčić-Škrlić (HSL)** predložila je da se za izgradnju športske dvorane O.Š. Stoja u Puli osigura 7.200.000,00 kuna.

Sa žaljenjem ministar **Strugar** je odbio prihvatiti taj amandman uz konstataciju da je riječ o novom projektu te kako se i u ovom slučaju rješenje mora potražiti u okviru decentraliziranih sredstava.

Obrađujući se Vladinom predstavniku i kolegama **ova je zastupnica podvukla** da ona amandmanom predlaže da se osigura tek 60 posto od ukupno potrebnih sredstava prema proračunskoj vrijednosti objekta, ali će biti, kaže, zadovoljna i sa manje odobrenim iznosom. Ako se sada ne nađe rješenje za ovaj projekt zastupnica ga kandidira za buduće ulaganje.

Glasovanjem zastupnici su se priklonili Vladinom stavu.

* **I Klub zastupnika IDS-a** amandmanski je tražio da se za spomenutu dvoranu osiguraju sredstva iz državnog proračuna, ali je predložio iznos od 10.000.000,00 kuna, a **Vladin je predstavnik** uz isto obrazloženje to odbio prihvatiti. U ime predlagatelja **Valter Drandić** primijetio je da su svi zastupnici iz Istre predložili ovaj amandman, te kako je ovo već treća godina za redom kako taj projekt pokušava ući u program izgradnje. Riječ je o najvećoj školi u Puli bez športske dvorane, a cijeli projekt njezine izgradnje vezan je uz predstojeće europsko prvenstvo u boksu. **Zastupnik je ustrajao na amandmanu, uslijedilo je glasovanje ali amandman nije dobio "zeleno svjetlo" zastupnika.**

* **Nevio Šetić (HDZ)** predložio je da se za izgradnju športske dvorane u toj osnovnoj školi u Puli osigura 8.000.000 kuna te zatražio pojašnjenje od ministra kako će se projekt ostvariti decentraliziranim sredstvima.

U 2002. godini nastavlja se s gradnjom svih objekata koji su danas u okviru državnog proračuna, a takvih je 86 i za tu se svrhu ulaže 314 milijuna kuna, podvukao je ministar **Strugar.** Dodatnih 134 objekta ide kroz decentralizaciju (kapitalna izgradnja i investicijsko održavanje u 2002. godini), a riječ je o 448 milijuna kuna. **Zastupnici su se priklonili**

Vladinom stavu i nisu prihvatili amandman.

Kandidiranje projekata za buduća vremena

* Uslijedio je amandman **Jadranke Katarinčić-Škrlić (HSL)**. Zastupnica je zatražila da se za rekonstrukciju Područne škole Livade osigura 2.500.000,00 kuna, što ministar **Strugar** nije prihvatio uz objašnjenje da se rješenje može potražiti kroz decentralizirana sredstva. Zastupnica je upozorila da se radi o maloj hrvatskoj školi u pograničnoj općini Oprtalj koja je 2001. proslavila 100 godina postojanja, a danas vapi za rekonstrukcijom. Bila bi, kaže, zadovoljna kada bi se odobrio i manji od predloženog iznosa, samo da se krene u rekonstrukciju.

Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

* Za dogradnju i rekonstrukciju Područne škole Momjan **ista je zastupnica** također zatražila 2.500.000,00 kuna, te 1.200.000,00 kuna za rekonstrukciju ali za Područnu školu Brtonigla. **Amandmane je, međutim, povukla** jer joj je, kaže, rečeno da će to biti riješeno u sklopu O.Š. Mate Balota, Bujice, a kako se ovdje radi o nastavi na hrvatskom i talijanskom jeziku nada se da će zajedničkim naporom države i lokalne zajednice to biti realizirano. Čak 3.600.000,00 kuna **ova je zastupnica** zatražila za rekonstrukciju i dogradnju O.Š. "Vazmoslav Gržalja" u Buzetu. Ministar **Strugar** je odbio to prihvatiti, a zastupnica upozorila da je 2000. godine ta škola prešla na rad u jednoj smjeni i tako u godinu dana uštedila više od 800.000 kuna što bi, kaže, bilo dostatno za prvu fazu te rekonstrukcije i dogradnje. Nažalost ta sredstva nisu došla do te škole već su ostala u masi sredstva u školstvu. Ukoliko se amandman sada ne prihvati zastupnica ga kandidira za buduća vremena. **Glasovanjem amandman nije prihvaćen.**

* **Zahtjev Kluba zastupnika IDS-a** odnosio se na projekte vezane za rekonstrukciju pet područnih škola. Tako za rekonstrukciju Područne škole u Momjanu Klub traži 2.600.000,00 kuna, za Medulin 2.000.000,00 kuna, koliko i za područne škole u Brtonigli i Livadama, te 1.000.000,00 kuna za područnu školu u Kašćergu.

Niti ovaj amandman nije prihvatio ministar **Strugar**, a u ime predlagatelja **Dino Debeljuh** apelirao na ministra da u ovom slučaju ima u vidu potrebu da se ispoštuju neka pisma namjere. **Nakon toga zastupnik je povukao amandman.**

* **Klub zastupnika IDS-a** imao je još jedan amandmanski zahtjev. Predložio je, naime, da se za športsku dvoranu Umag osigura 5.000.000,00 kuna što **Vladin predstavnik** nije prihvatio, a nakon insistiranja predstavnika predlagatelja amandmana (zastupnika **Debeljuha**) o tome se glasovalo. **Amandman nije dobio podršku zastupnika.**

* **Dr. Ivan Čehok (HSL)** predložio je, pak, da se kod O.Š. Varaždin doda nova pozicija u Proračunu - izgradnja športske dvorane i rekonstrukciju škole te u 2002. planira 3.000.000,00 kuna. Uz konstataciju da je riječ o novom projektu ministar **Strugar** je odbio prihvatiti amandman, **nakon čega ga je Čehok povukao.**

* Za izradu projektne dokumentacije za športsku dvoranu u sastavu O.Š. Ivan Goran Kovačić u Vrbovskom zastupnik **Dario Vukić (HDZ)** predložio je da se u Državnom proračunu predvidi 300.000,00 kuna, a ministar **Strugar** je odbijajući amandman izrazio nadu da se to može riješiti iz sredstava decentralizacije.

Ukratko pojašnjavajući potrebu prihvaćanja amandmana zastupnik **Vukić** je kazao da se već u pripremi amandmana uvjerio da se decentralizirane obveze ne mogu pokriti raspoloživim sredstvima. Stoga je podnio amandman, a predloženi iznos sredstava poslužio bi za izradu projektne dokumentacije za tu dvoranu. Doduše, projektna dokumentacija izrađena je već 1986. godine, ali zbog promjene Zakona o građenju valja izraditi novu. Izgradnjom dvorane, kaže **Vukić**, dobio bi se prostor za četiri nove učionice pa bi svi učenici išli u prvu smjenu čime bi se za 50 posto smanjili troškovi grijanja škole i prijevoz učenika u nju. Dodaje još kako u prvoj fazi valja izraditi projektnu dokumentaciju za što su i planirana sredstva, a budu li i odobrena cijeli bi se ovaj projekt radio u dvije faze (2003. i 2004. godine), zaključio je **Vukić**. **I pored tog objašnjenja zastupnici su se priklonili Vladinom stavu.**

* Za izmjenu vanjske stolarije O.Š. Suhopolje **Viktor Brož (HSL)** i **Dragutin Vukušić (SDP)** zatražili su 800.000,00 kuna ali i **povukli**

amandman, a o istovjetnom amandmanu zastupnika Đure Dečaka (HDZ) glasovalo nakon što ga je prethodno **odbio** prihvatiti Vladin predstavnik. **I zastupnici su bili istog mišljenja kao i Vlada.**

* U nastavku sjednice ministar **Strugar** je objasnio kako Vlada ne može prihvatiti amandman zastupnice **Dubravke Šuice (HDZ)** da se za završetak I faze projektiranja i izgradnje II faze centralne O.Š. "Župa Dubrovačka" osigura 2.500.000,00 kuna. **Zastupnici su samo potvrdili Vladin stav** iako je zastupnica **Šuica** upozorila da je riječ o O.Š. na području od posebne državne skrbi te podsjetila da je ovo već treći njezin pokušaj da amandmanski riješi ovaj projekt. Ujedno je zamolila da ga se uvrsti u program za 2002, a ne 2003. godinu.

* **Ista je zastupnica** zatražila da se u državnom proračunu osigura 2.000.000,00 kuna za rekonstrukciju i adaptaciju O.Š. Mljet. Iako nije prihvatio niti taj njezin amandman ministar **Strugar** je upozorio da bi se isti mogao rješavati kroz regionalni razvoj Jadranskih otoka.

Braneci amandman zastupnica **Šuica** je naglasila da se tijekom ove rasprave već više puta javljala u svezi s otokom Mljetom (za ceste, škole, trajektno pristanište), ali Vlada ništa nije prihvatila. Zamolila je stoga da se kod prijave ovog otoka kod Fonda za regionalni razvoj doista uvažavaju posebnosti tog udaljenog otoka, **ustrajala na amandmanu koji, međutim, nije dobio podršku zastupnika.**

* Istu je sudbinu doživio i **njezin amandmanski zahtjev** da se za rekonstrukciju školske zgrade u O.Š. Veloj Luci osigura 8.000.000,00 kuna. Nakon ministra **Strugara** koji nije prihvatio amandman zastupnica je zatražila glasovanje i izrazila očekivanje da se barem nađe neko rješenje za tu školu. **Zastupnici su, međutim, odbili taj amandman.**

* Za izgradnju Područne škole Preseka zastupnik **Jadranko Mijalić (HSL)** predložio je 2.000.000 kuna što **Vladin predstavnik nije prihvatio, a isto su postupili i zastupnici.**

Škole, športske dvorane, plaće u srednjem školstvu

* **Odbijen je** amandman grupe zastupnika (**Ivan Penić - HDZ, Ivan Štajduhar - SDP, dr. Miroslav Furdek - HSS i Darko Šantić - HNS**) uz

obrazloženje da se traženo može rješavati decentraliziranim sredstvima. Nije pomoglo ni dodatno obrazloženje - da bi se obnovom dijela Osnovne škole Žakanje osigurao minimalni pedagoški standard.

* Amandman **Đure Dečaka (HDZ)** predlagatelj je **odbio** uz obrazloženje da je riječ o novom projektu (izmještanje i rekonstrukcija kotlovnice u OŠ "Petar Preradović", Pitomača) te da se potrebnih 900 tisuća kuna može osigurati decentraliziranim sredstvima.

* Amandman **Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu** - zahtjev za većim izdvajanjem za plaće u sustavu srednjoškolskog obrazovanja - formalno je (glasovanjem, jer predstavnik predlagatelja nije bio ovlašten da ga povuče) odbijen, ali je **djelomično riješen** Vladinim petim amandmanom - iz kojeg proizlazi da će se traženo povećanje, sa 1070,291.834 na 1140,756.532, namiriti.

* Iz istog razloga amandman je **povukao Klub zastupnika HSS-a** na isti članak (zahtjev za povećanjem na 1139,756.532).

* Ograničenim sredstvima obrazloženo je **odbijanje** amandmana **Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu** kojim je zatraženo ujednačavanje državne potpore privatnim i alternativnim srednjim školama (povećanje predviđenog iznosa sa 1,567.500 na 2,667.500, odnosno izdvajanje od 22 posto po učeniku).

* **Povučen je** amandman grupe zastupnika SDP-a (**Drago Novina, Gordana Sobol, Ljiljana Kuhta, Katica Sedmak**), koji su zatražili 4 milijuna za uređenje okoliša nove srednje škole u Dugom Selu, a odbijen istovjetan amandman zastupnika **Stjepana Dehina (HSS), Ivana Šukera (HDZ), Jadranka Mijalića (HSL)** i **Ivana Penića (HDZ)** srednje škole u Dugom Selu. Obrazloženje - Ministarstvo nema takvu obvezu, iznos za to mora se osigurati iz decentraliziranih sredstava.

* **Nije prihvaćen** amandman **Ivana Jarnjaka (HDZ)** kojim je zatraženo 9,6 (umjesto 9) milijuna kuna za dovršenje prve faze dogradnje zgrade i športske dvorane gimnazije u Krapini. Obrazloženje predstavnika predlagatelja, dr. Strugara - sredstva predložena u Državnom proračunu za 2002. dostatna su, sukladno stvorenim ugovornim obvezama (to uključuje, dometnuo je, i kredit od 3,5 milijuna iz 2001.). Zastupnik Jarnjak

je upozorio da se bez zatraženih 600 tisuća kuna ne može dovršiti prva faza, da je potrebno predvidjeti još 2,5 milijuna kuna za opremu jer se bez toga uloženo neće moći staviti u funkciju.

* **Zahtjev (amandman) Ivana Jarnjaka** da se za izgradnju srednje škole u Pregradi osigura 16 milijuna kuna **odbijen je** s objašnjenjem da je dostatno predloženih 11 milijuna, sukladno stvorenim ugovornim obvezama. Nije pomoglo ni upozorenje zastupnika da je privatni vlasnik odlučio otkazati ugovor o najmu po završetku školske godine 2001./2002, što znači da će škola s 400 učenika i većina od 15 odjela morati prestati s radom.

* **Povučen je** zatim amandman **Miroslava Korenike (SDP)** i **Petra Žitnika (HSS)** - zahtjev za većim sredstvima (povećanje na 7 milijuna kuna) za rekonstrukciju i opremanje Glazbene škole Varaždin.

* Zastupnici **SDP-a Romano Meštrović (SDP)** i **Ivo Fabijanić** upozorili su da je nedopustivo iz Državnog proračuna graditi dvije dvorane za jednu školu (u Novalji) dok su deseci škola u Republici Hrvatskoj bez školskih sportskih dvorana. U obrazloženju ovog - ipak **povučenog** amandmana - još stoji da su na taj problem upozoravali već kod izrade dva prethodna Proračuna, ali je očito da netko protivno školskoj politici i politici Vlade, gura taj projekt.

* Nije prihvaćen amandman **Ivana Jarnjaka (HDZ)** da se za izgradnju gimnazije u Zaboku predvidi 16,476.267 kuna. Na komentar dr. Strugara da je predviđenih 10 milijuna dovoljno za nastavak radova, zastupnik je apelirao da se investicija ne poskupljuje (da je se završi 2002. godine). Na ministrovu tvrdnju da kredit iznosi 3 milijuna zastupnik je uzvraatio da je investitor kreditirao projekt sa 5,5 milijuna, "prema dopisu direktorice škole".

* **Odbijen je** zatim amandman zastupnika **Jarnjaka** (kojim je zatražen milijun kuna za proširenje još četiri učionice i stavljanje u funkciju dvorane za tjelesni odgoj u srednjoj školi u Zlataru). Ni upozorenje zastupnika da to nije novi projekt nije pomoglo. Zastupnici su glasovanjem potvrdili obrazloženje predstavnika Vlade - da je riječ o novom projektu, koji se ne može prihvatiti - kao niti drugi novi projekti.

* **Odbačen je** i sljedeći amandman **Ivana Jarnjaka** (izgradnja sportske dvorane u Oroslavju). Na objašnjenje dr. Strugara da je riječ o novom projektu te da se priprema dokumentacije može obaviti iz decentraliziranih sredstava zastupnik je uzvratio upitom - ako je lokalna samouprava osigurala zemljište i infrastrukturu ne bi li trebalo odobriti barem 500 tisuća kuna za pripreme radove, to više što je riječ o školi sa 19 razrednih odjela bez dvorane.

* **Povučen je** amandman zastupnika **Dragice Zgrebec (SDP)**, **Baltazara Jalšovca (HSLs)** i **Željka Pavlica (HSLs)**, kojim su zatražena 2 milijuna 385 tisuća kuna za rekonstrukciju zgrade srednje škole Prelog.

* **Odbijen je** amandman kojim je **Velimir Pleša (HDZ)** zatražio milijun i petsto tisuća kuna za istu svrhu, nakon obrazloženja predstavnika predlagatelja da se projekt ne prihvaća jer je nov. Vlada je ostala kod stajališta i nakon tvrdnje zastupnika da nije riječ o novom objektu - da je godinu ranije bio predviđen Državnim proračunom, uz obećanje da će ga se pratiti dokraja.

Vladimir Šeks zatražio je, u ime Kluba zastupnika HDZ-a kraću stanku kako bi taj klub zauzeo stajalište hoće li i dalje sudjelovati u glasovanju s obzirom na to da, kako je ustvrdio, nije prihvaćen niti jedan amandman zastupnika HDZ-a.

Nakon stanke, uslijedila je obavijest Kluba. Odlučili su, objasnio je Vladimir Šeks, savjesno i odgovorno sudjelovati u radu, iako izražavaju duboko nezadovoljstvo što nema TV-prijenosa, odnosno što se pred licem hrvatske javnosti ne odvija to kako se raspolože s novcem poreznih obveznika.

Da je razlog za traženje stanke bio posve drugi - bio je komentar predsjedavajućeg, mr. Mate Arlovića.

* Nije prihvaćen niti amandman zastupnika HDZ-a **Branimira Glavaša** i **Berislava Šmita** - zahtjev za osiguranjem 3,5 milijuna kuna za završetak izgradnje školsko-sportske dvorane u Valpovu. Dr. Strugar uputio ih je na rješavanje problema kroz proces decentralizacije, priznavši da je to izrađeno u suradnji s Ministarstvom te da je Valpovo doista u financijskim poteškoćama.

* Nije bolje prošao niti zahtjev **istih predlagatelja** za osiguranje 7,070.416,40 kuna milijuna za

završetak izgradnje školsko-sportske dvorane u Našicama. **Neprihvaćenje** amandmana u ovom je slučaju obrazloženo upozorenjem da se s predviđenih 6 milijuna ostvaruje ugovorna obveza. Vlada je ostala kod istog stajališta i nakon tvrdnje Berislava Šmita kako Ministarstvo nije prošle ni prethodne godine predviđalo sredstva (ugovornu obvezu podmirili su Županija i Grad Našice).

* Završetak izgradnje školsko-sportske dvorane u Đurđenovcu predmet je sljedećeg **odbijenog** amandmana **Branimira Glavaša** i **Berislava Šmita** (zahtjev za 3,9 milijuna kuna). To je novi projekt koji se početno može rješavati decentraliziranim sredstvima - rekao je dr. Strugar, ne uvaživši zatim niti dodatno pojašnjenje da je riječ o školi izgrađenoj samodoprinosom, u koju idu i tri skupine djece s poteškoćama u razvoju.

* Kao novi projekt **odbijen je** i zahtjev zastupnika HDZ-a **Ivice Tafre** i **Mate Jukića** za dogradnju i rekonstrukciju (3,2 milijuna kuna) OŠ "Ivan Duknović" koja, u općini Marina, radi u nemogućim uvjetima (360 učenika u tri smjene, prva u 7 sati).

* Amandmane su **povukli Stjepan Dehin (HSS)** - koji je zatražio 300 tisuća kuna za materijal i tekuće te investicijsko održavanje Područne škole Donja Lomnica pri OŠ "Nikola Hribar", Velika Gorica te **Petar Žitnik (HSS)** koji je amandmanom predložio da se za izgradnju sportske dvorane OŠ "Martijanec" u Martijancu predvidi milijun kuna.

* **Nije prihvaćen** (uz upućivanje na decentralizirana sredstva) amandman **Ivana Jarnjaka (HDZ)**, kojim je zatraženo da se nešto više od 3,8 milijuna kuna predvidi za dogradnju učionica i sanitarija te sportske dvorane (prva faza) OŠ Mače. Jedine škole, upozorio je zastupnik, s prirastom broja učenika, zamjerivši Ministarstvu prosvjete što nema sluha za to u trenutku tako loše demografske slike Hrvatske.

* **Marko Baričević (HSLs)** **povukao je** svoj amandman zahtjev da se osiguraju sredstva za izgradnju sportske dvorane u općini Velika pri OŠ "Ivan Goran Kovačić" (više od 5,1 milijun) u općini Jakšić pri OŠ "Mladost" (5 milijuna), uvaživši obrazloženje predstavnika predlagatelja o gradnji iz decentraliziranih sredstava. Prethodno je, ipak, ukazao na završne riječi ministra Crkvenca

da je nakon područja posebne državne skrbi u najtežoj situaciji - Slavonija te još zatražio **pojašnjenje** - kako će se graditi iz sredstava decentralizacije.

* Amandman je **povukla** i zastupnica **Branka Baletić (SDP)**, koja je zatražila 2 milijuna kuna za izgradnju sportske dvorane OŠ "Oca Petra Perice", Makarska.

* Kao novi projekt **odbijen** je amandman **Božidara Kalmete (HDZ)** i **Romana Meštrovića (SDP)**, koji su zatražili da se osigura 3 milijuna kuna za dogradnju sportske dvorane i uređenje otvorenog igrališta OŠ "Petar Preradović".

* **Isti zastupnici povukli** su amandman kojim su zatražili da se osigura 1,25 milijuna kuna za izradu projektne dokumentacije za početak radova na Centru za odgoj djece i mladeži s teškoćama u razvoju pri OŠ Voštarnica Zadar.

* **Nije prihvaćen** amandman **Božidara Kalmete** i **Romana Meštrovića** kojim je zatraženo 500 tisuća kuna za sanaciju krovništva OŠ "Petar Lorini" (Sali, Dugi Otok), u kojoj se kad kiši ne može održavati nastava. Predstavnik predlagatelja ustvrdio je da **postoji mogućnost da se to riješi kroz regionalni razvoj jadranskih otoka**.

* **Odbijeni** su i zahtjevi **istih zastupnika** za osiguranje sanacije centralnog grijanja u OŠ Smiljevac, Zadar (320 tisuća kuna) te sanaciju krovništva OŠ "Šimun Kožičić-Benja" (3,5 milijuna kuna). Na ocjenu predstavnika predlagatelja da sredstva valja tražiti u decentralizaciji Božidar Kalmeta odgovorio je upozorenjem da 2,9 posto učešća u porezu na dohodak koje dobivaju gradovi i općine nisu dostatni za pokrivanje osnovnog školstva - ne samo da se neće moći graditi novi objekti već se neće moći održavati ni postojeći.

* **Odbijeni** su zatim amandmani **Božidara Kalmete** i **Ivana Meštrovića** kojima su zatražena sredstva za sanaciju centralnog grijanja OŠ "Bartul Kašić" u Zadru (170 tisuća kuna), s obrazloženjem da se to može riješiti iz decentraliziranih sredstava.

* **Nije prošao** ni zahtjev (amandman) **mr. Zdenke Čuhnil (HSS, zastupnica pripadnica češke i slovačke nacionalne manjine)** za osiguranje 1,6 milijuna kuna za OŠ "Darugar" u Daruvaru, i to unatoč upozorenju zastupnice da 500 djece pohada nastavu u trošnom dvorcu grofa Jankovića, sagrađenom početkom 18. stoljeća, kojega Ministarstvo kulture, kako je rekla, ne želi

popravlјati iako je spomenik kulture prve kategorije - s obrazloženjem da ga koristi Ministarstvo prosvjete (dok ovo opet uzvraća sličnim argumentima).

* Zastupnik **Miroslav Korenika (SDP) povukao** je šest amandmana. Riječ je o zahtjevima za povećanjem sredstava na po milijun kuna za izgradnju sportskih dvorana: OŠ "Martijanec", Martijanec; OŠ "Ljubešćica", Ljubešćica; OŠ grofa Janka Draškovića, Klenovnik te na 2 milijuna kuna za izgradnju sportske dvorane - OŠ "Ante Starčević", Lepoglava; i na 1,5 milijun kuna za izgradnju sportske dvorane u OŠ "Šemovec", Šemovec. Među povučenim je i zahtjev za povećanje iznosa (na 2 milijuna kuna) za izgradnju područne škole OŠ "Franjo Sert", Bednja.

* Amandman su **povukli** i zastupnici SDP-a **Drago Novina, Gordana Sobol, Ljiljana Kuhta i Katica Sedmak**. Njime su bila zatražena 2 milijuna kuna za uređenje krovništva i potkrovlja srednje škole "Ivanić Grad", u Ivanić Gradu. **Odbijen** je zatim amandman istog sadržaja **Stjepana Dehina (HSS), Ivana Šukera (HDZ), Jadranka Mijalića (HSL) i Ivana Penića (HDZ)**.

* **Petar Žitnik (HSS) povukao** je amandman kojim je zatražio da se na 4 milijuna povećaju sredstva namijenjena izgradnji Medicinske škole Varaždin.

* S obrazloženjem da je riječ o novom projektu **odbijen** je amandman **Kluba zastupnika IDS-a** (osiguranje milijun kuna za srednju ekonomsku školu - Pula).

* S istim objašnjenjem nije prihvaćen ni amandman **Mate Jukića (HDZ) i Joška Kontića (HSL)** kojim je zatraženo 8 milijuna za rekonstrukciju zgrade gimnazije "Dinko Šimunović", Sinj, a zatim odbijen i zahtjev (amandman) istih zastupnika kojim je zatraženo 10 milijuna kuna za izgradnju sportske dvorane u tom gradu.

* **Branimiru Glavašu (HDZ) i Berislavu Šmitu (HDZ) nisu prihvaćeni** amandmani odnosno prijedlozi - s argumentom "novog projekta" - za osiguranje 10 milijuna kuna za završetak izgradnje ugostiteljsko-turističke škole u Osijeku te 15 milijuna kuna za izgradnju nastavno-sportske dvorane u Gradskom vrtu u Osijeku.

* **Odbijen** je zatim, jer je riječ o novom projektu, amandman **Ivice Tafre (HDZ) i Mate Jukića (HDZ)**, koji

su zatražili 8 milijuna kuna za izgradnju sportske dvorane u OŠ "Dugopolje" u Dugopolju.

* **Miroslav Korenika (SDP) povukao** je još jedan amandman, kojim je zatražio (povećanje na) 4 milijuna za izgradnju Medicinske škole Varaždin.

* **Viktor Brož (HSL) i Dragutin Vukušić (SDP) povukli** su amandman kojim su predložili da se za pripremu i planiranje projekta te izgradnju Strukovne škole u Virovitici predvidi milijun kuna, a amandman **Đure Dečaka (HDZ)** istog sadržaja **odbijen** je kao novi projekt.

* **Viktor Brož i Dragutin Vukušić povukli** su još dva amandmana - zahtjev da se predvidi 670 tisuća kuna za izmjenu vanjske stolarije srednje škole "Marko Marulić" iz Slatine te milijun kuna za sanaciju poda sportske dvorane srednje škole "Stjepan Ivšić" iz Orahovice.

* **Zastupnicima HDZ-a, dr. Ljerk Mintas-Hodak, dr. Iviću Pašaliću i dr. Karmeli Caparin odbijeni** su sljedeći amandmani - zahtjev za osiguranje 10 milijuna kuna za izgradnju đačkog doma u Križevcima (nakon napomene predstavnika predlagatelja da bi to trebalo rješavati i s Ministarstvom znanosti i tehnologije, ali da se u ovom trenutku ne može prihvatiti) te 20 milijuna kuna za izgradnju gimnazije u Koprivnici (jer je riječ o novom projektu).

* **Nisu prihvaćeni** ni amandmani **Đure Dečaka (HDZ)** - zahtjev za milijun kuna za sanaciju poda sportske dvorane srednje škole "Stjepan Ivšić", Orahovica niti prijedlog o 670 tisuća kuna za izmjenu vanjske stolarije u srednjoj školi "Marko Marulić", Slatina (obrazloženje - novi projekt).

* **Tonči Žuvela (SDP) povukao** je amandman kojim je zatražio 6 milijuna kuna za rekonstrukciju bazena vaterpolo kluba "Jug" u Gružu - Dubrovnik. Ni dodatno obrazloženje Dubravke Šuica, u ime **Odbora za obitelj, mladež i sport**, da natkrivanje plivačkog odnosno vaterpolo bazena u Dubrovniku nije novi već (više od trideset godina) stari projekt te upozorenje kako se svi samo vole hvaliti europskim vaterpolo prvakom (dubrovačkim "Jugom"), a kad treba pokriti bazen - nema novca nije uvjerilo ni predstavnika predlagatelja ni zastupnike, koji su **odbili** ovaj amandman.

* O amandmanu **Dubravke Šuice (HDZ)** gotovo istovjetnog sadržaja (kojim je zatraženo 6 milijuna i 80

tisuća kuna) nije se glasovalo, s obrazloženjem da je bespredmetan (sadržajno je odbijen glasovanjem o prethodnom amandmanu).

* S obrazloženjem o nedostatku sredstava **odbijen** je amandman **Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu**, koji je zatražio da se iznos za školske športske klubove, natjecanja i dr. (tekuće donacije športskim društvima) uveća sa 7 na 8 milijuna kuna. Amandmani istog sadržaja **Kluba zastupnika HSS-a i Ljiljane Kuhta (SDP) povučeni su**, a amandman **Odbora za obitelj, mladež i šport odbijen** je.

* **Povučeni su amandmani Kluba zastupnika HSS-a i Ljiljane Kuhta** da se transfer za program u školskom športu poveća sa 30 na 36 milijuna kuna. Amandman istog sadržaja **Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu i Odbora za obitelj, mladež i šport odbijen** je. Nisu pomogla ni upozorenje predstavnika prvoga radnog tijela, dr. Ante Simonića - da je to minimum koji može osigurati aktivnost športa na nacionalnoj razini, a niti "neobični" upit predstavnice drugoga, Dubravke Šuice - kako će se u Dubrovnik bez odobrenih dodatnih 6 milijuna kuna vratiti Dubrovčani - dva ministra, jedna zamjenica ministra i ona kao predsjednica Odbora.

* **Ljiljana Kuhta povukla** je amandman kojim je zatražila povećanje sa 2 na 3 milijuna sredstava za Hrvatski športski savez invalida. Amandman istovjetnog sadržaja **Odbora za obitelj, mladež i šport** nije prihvaćen.

Tehnička kultura

* **Klub zastupnika HSS-a povukao** je amandman kojim je zatražio povećanje iznosa za 500 tisuća kuna na poziciji Tehničke kulture (na ukupno 6,558.833 kuna).

* **Odbijena su** zatim dva amandmana **Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu**. Prvim je bilo zatraženo da se programu tehničke kulture "jer prijeti potpuno gašenje aktivnosti", doznači dodatnih 500 tisuća kuna. Drugim je, pak, amandmanom predloženo da se odlukama minimalnog financijskog standarda za osnovne i srednje škole osiguraju bilančna prava županijama i gradovima za kapitalna ulaganja na način da se ona za kapitalne izdatke (minimalni financijski standard) u osnovnim školama poveća za 116,033.886, a za srednje škole u

iznosu od 56,582.011 kuna. S tim u svezi podnositelj amandmana bio je predložio i da, u skladu s tim, Ministarstvo financija poveća sredstva na poziciji potpore izravnjanja. Dodatno pojašnjavajući zahtjev podnositelja, dr. Ante Simonić, predsjednik radnog tijela upozorio je na usvojene minimalne financijske i pedagoške standarde te ustvrdio da se prijedlogom sredstava za decentralizaciju funkcija u dijelu kapitalnih projekata ne mogu osigurati sredstva u iznosu većem od 116 milijuna u osnovnom školstvu te više od 56 milijuna u srednjem.

Vodovod

* **Marija Bajt (HDZ), Marko Baričević (HSLs) i Vesna Škare-Ožbolt (DC) povukli su** svoje gotovo istovjetne amandmane nakon obrazloženja predstavnika Ministarstva rada i socijalne skrbi. Zamjenik ministra Bože Borko Žaja izvijestio ih je, naime, da je, na inicijativu Ministarstva rada i socijalne skrbi, postignut dogovor s regionalnom i lokalnom samoupravom o načinu rješavanja izgradnje vodovoda za potrebe Zavoda za socijalnu i zdravstvenu zaštitu Ljeskovića, s tim da će Ministarstvo svoju obvezu realizirati u 2001. godini. Na zajedničkom sastanku nadležnih dogovoreno je da se zajednički sredstvima Ministarstva, županija i općina, uz podršku Hrvatskih voda, isfinancira izgradnja regionalnog vodovoda u dužini 8 kilometara. Predračunska je vrijednost radova 1,7 milijuna kuna, a participacija Ministarstva 200 tisuća kuna.

* **Mate Jukić (HDZ) i Joško Kontić (HSLs) povukli su** svoj amandman nakon upozorenja zamjenika ministra da traže 2, a predviđena su 2,5 milijuna za rekonstrukciju i uređenje zgrade Centra za odgoj i obrazovanje "Juraj Bonačić", područni odjel Sinj.

* Amandman mr. **Željka Glavana (HSLs) - prijedlog da se na poziciji Ministarstva socijalne skrbi (glava 05 32999) ne predvide sredstva nije prihvaćen**, jer se sredstva o kojima je riječ - obrazložio je predstavnik Vlade - odnose na prijevoz par tisuća korisnika socijalne skrbi - na smještaj za udomiteljske obitelji (ljetovanja i zimovanja), na pogrebne izdatke korisnika, na njihov džeparac, kulturno-zabavne potrebe i sl. Uz to, iznos na koji je podnesen amandman i tako je reducirana amandmanom

Vlade. Zastupnik Glavan rekao je da obrazloženje nije sasvim razumio - najprije je rečeno da je sve specificirano za određene namjene, a onda je rečeno da je smanjeno. Da je bio precizan - uzvratilo je Bože Borko Žaja, na što je glasovanje zatražio zastupnik jer mu, kako reče, zamjenik ministra nije znao reći na koliko je smanjen iznos.

Mirovine redovnih članova HAZU

* Zbog nedostatka sredstava na poziciji Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje - rashodi za mirovine (potpore) **odbijen** je amandman **Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu** kojim je zatraženo da se prevideni iznos poveća za 6,6 milijuna radi osiguranja sredstava za povlaštene mirovine redovitih članova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (u skladu s člankom 20. Zakona o Hrvatskoj akademiji, odnosno ispravljanja nepravde učinjene prema 87 redovitih članova HAZU).

* Zato što je riješen amandmanima Vlade **povučeni su amandmani Kluba zastupnika DC-a**. Riječ je o zahtjevu da se sa 570 na 600 milijuna kuna poveća iznos namijenjen Hrvatskom fondu za razvoj i zapošljavanje.

Psihijatrija, domovi umirovljenika, socijalna skrb

* **Dragutin Vrus (SDP) povukao je** svoj zahtjev da se za projektnu dokumentaciju za izgradnju Doma za psihički bolesne odrasle osobe predvidi 750 tisuća kuna.

* **Marko Baričević (HSLs) povukao je** amandman (zahtjev za osiguranje 4 milijuna za adaptaciju zgrade stare Psihijatrijske bolnice u Pakracu u Dom za starije i nemoćne osobe) nakon obrazloženja zamjenika ministra Bože Borka Žaje da se u 2002. ne planiraju graditi niti adaptirati novi kapaciteti za postojeće mreže javnih ustanova za odrasle i nemoćne osobe. Zastupnik je prethodno upozorio da na pakračkom području postoje velike potrebe za zbrinjavanjem starih i nemoćnih, a i da bi se tako osiguralo i zapošljavanje na područjima posebne državne skrbi.

* **Odbijen je amandman Daria Vukića (HDZ) - prijedlog da se za izradu projekta dokumentacije i rekonstrukciju stare osnovne škole u**

Dom umirovljenika Delnice osigura 750 tisuća kuna. Zastupnik je upozorio da u Gorskom kotaru postoji velika potreba za smještajem starijih osoba i apelirao da se podrži ideja o gradnji jednog staračkog doma, ali je prijedlog nakon obrazloženja predstavnika Vlade da se to ne prihvaća odbijen.

* **Nije prošao** ni zahtjev mr. **Zdenke Čuhnil (HSS, pripadnica češke i slovačke nacionalne manjine)** da se za adaptaciju zgrade "Sestre milosrdnice" u Centar za pomoć u kući i stacionar (u Daruvaru) izdvoji 1,8 milijuna kuna. Predstavnik Vlade napomenuo je da bi se ovaj projekt mogao staviti u prioritete za 2003. jer je ove godine urađena projektna dokumentacija i obavljani su kontakti s lokalnom i županijskom samoupravom. Zastupnica je upozorila da u krugu 50 km oko Daruvara nema takvog stacionara, da je grad u posljednjih deset godina doživio velike migracijske promjene, da je to grad starih te da je odgađanje "čudno", to više ako je sve pripremljeno. Amandman je ipak odbijen.

* **Jadranka Reihl-Kir (SDP)** i dr. **Tibor Santo (zastupnik pripadnika mađarske nacionalne manjine) povukli** su amandman kojim su zatražili 5 milijuna kuna za izgradnju Zavoda za socijalno-zdravstvenu skrb o starijim osobama. Predstavnik predlagatelja je rekao da se amandman ne prihvaća iz istih razloga navedenih i za gradnju drugih domova, ali je dr. **Vilim Herman** napomenuo kako je u razgovorima sa Božom Borkom Žajom rečeno **da će se problem riješiti iz interventnih sredstava**.

* **Odbijen** je zatim amandman zastupnika HDZ-a **Branimira Glavaša** i **Berislava Šmita** (5 milijuna kuna za izgradnju Doma umirovljenika u Našicama), s istim obrazloženjem. Nije pomoglo ni dodatno uvjeravanje da u Osječko-baranjskoj županiji nedostaju takvi kapaciteti te da se na smještaj čeka više od dvije godine.

* **Ista** je bila sudbina (**odbijeno**) i sljedećeg amandmana **istih podnositelja** (3 milijuna za izgradnju Doma umirovljenika u Podravskim Podgajcima. Sličnom obrazloženju kao prethodno podnositelji amandmana dodali su napomenu kako je zemljište za izgradnju darovala Slavica Kovačević, majka poginulog hrvatskog branitelja te da su gotovi projekti.

Turizam

* Prijedlog (amandman) **Marije Bajt (HDZ)** da se 950 tisuća kuna predvidi za rekonstrukciju vučnice na skijaškom terenu "Nevoljaš" (Općina Velika) **odbijen** je. Ministar financija, prof. dr. Mato Crkvenac, objasnio je da se to ne prihvaća jer ni u razdjelu turizma nema konkretnih projekata. Izrazio je čuđenje zbog prijedloga da se u Državnom proračunu osiguraju sredstva za "skijašiste, sanjkaliste, golf-teren", uz napomenu da su to lokalne gospodarske akcije te da amandman ne bi osobno prihvatio ni da je Vlada za njega. Zastupnica Bajt uzvratila je također - čuđenjem, zato što se na takav način raspravlja o amandmanu, a riječ je o razvoju turizma u Slavoniji koja, također, ima lokalitete koji mogu njegovati turizam (na visini 800 metara - 500 metarska staza, s postojećom vučnicom i, kako reče, više snijega nego na sljemenskoj stazi).

* **Mariji Bajt odbijen** je i sljedeći amandman, kojim je zatražila nešto više od milijun kuna za projekt na Sovskom jezeru "Morsko oko" (općina Čaglin). Predstavnik Vlade odbio ju je s istim razlozima kao prethodno, a zastupnica dodatno ukazala na istu - na potrebu razvoja turizma u Slavoniji.

* Ni izuzetno opsežno pojašnjenje nije uvjerilo predlagatelja, a ni zastupnike, da prihvate prijedlog **Mate Jukića (HDZ)** i **Ivice Tafre (HDZ)** da se osigura 15 milijuna kuna za izradu projektne dokumentacije i izgradnju golf igrališta u dolini rijeke Cetine, kraj Sinja. Zastupnik Jukić je, među ostalim, rekao kako mu je dobro znano da se golf igralište financira privatnim investiranjem, ali da je s obzirom na poznato gospodarsko stanje u Hrvatskoj, napose u Dalmaciji golf, kao i autocesta i komunalna infrastruktura - infrastruktura turističkih objekata i instrument gospodarske politike, odnosno vid turističke promidžbe. Podsjetio je na Vladinu odluku o 11 destinacija na kojima se mogu graditi golf igrališta te da je dolina rijeke Cetine jedno od njih. Amandman je ipak **odbijen**.

* Amandman **Ljerke Mintas-Hodak (HDZ)** - prijedlog da se za donacije terapijskim zajednicama osigura 5 milijuna kuna **nije prihvaćen**. Ministar zdravstva, **Andro Vlahušić** objasnio je da na poziciji Ministarstva zdravstva nema sredstava za terapijske zajednice, ali će Mini-

starstvo - s obzirom na nedavno usvojen Zakon o suzbijanju zlorabe opojnih droga - preuzeti obvezu, zajedno s Vladom (odnosno potruditi će se uvjeriti je), da se dio sredstava pronade i u fondovima. O istovjetnom amandmanu **Odbora za obitelj, mladež i šport nije se ni glasovalo** uz napomenu da je bespredmetno. Predstavnica radnog tijela, Dubravka Šuica inzistirala je da obrazloži amandman, ali je predsjedavajući upozorio da je o amandmanu istog sadržaja raspravljeno. Zastupnica je ipak objasnila da je amandman podnesen zato što članovi Odbora nisu uspjeli prepoznati (a nije to objasnio ni pomoćnik ministra zdravstva, dr. **Barbir**) gdje su sredstva za terapijske zajednice. Ona je, uz to, apelirala da se amandman prihvati, jer u protivnom neće biti moguća provedba Nacionalne strategije suzbijanja zlorabe droga. **Mr. Andro Vlahušić** rekao je da će se, uz formiranje ureda na lokalnim razinama, nastojati podržati i terapijske zajednice, jer je to bitni sastavni dio projekta borbe protiv ovisnosti. Nije se glasovalo niti o amandmanu **Jadranske Kosor**, uz isto obrazloženje predlagatelja. Zastupnica Kosor upozorila je da se u prethodna dva amandmana traže donacije terapijskim zajednicama, dok ona zahtijeva sredstva za njihovo financiranje (doduše u istom iznosu). Da je ipak riječ o potpuno istom, pa dakle za glasovanje bespredmetnom, amandmanu - ustvrdio je predsjedavajući, mr. **Mato Arlović**.

* **Nije prihvaćen** amandman zastupnika HDZ-a **Ivice Tafre** i **Mate Jukića**, kojim je zatražena isplata razlike plaća za zdravstvene djelatnike zaposlene na području od posebne državne skrbi za 1999, 2000. i 2001. godinu. Ministar zdravstva, Vlahušić, objasnio je da se na poziciji Ministarstva zdravstva ne mogu predvidjeti naknade za protekle tri godine pošto ustanove koje su dužne bile isplaćivati plaću to trebaju namiriti iz svojih proračuna.

* Zastupnici SDP-a, **Sonja Borovčak** i mr. **Zorko Vidiček** povukli su zahtjev da se za početak gradnje opće bolnice Zabok predvidi 5 milijuna kuna.

* **Jadranka Kosor (HDZ) povukla** je svoj amandman (zahtjev za dodatnih milijun kuna) nakon obrazloženja mr. Andre Vlahušića da će se s predviđenih 3 milijuna kuna završiti Mramorne kupke (izgradnja, obnova i opremanje specijalne bolnice Lipik). Zahvaljujući tom obrazloženju gotovo

istovjetne amandmane **povukli** su **Marko Baričević (HSL)**, koji je za to bio zatražio povećanje na 4 milijuna i 68 tisuća kuna te **Vesna Škare-Ožbolt (HDZ)**.

* Zastupnik **Marko Baričević** te **Vesna Škare-Ožbolt** **povukli** su zahtjeve za osiguranje 9 milijuna 550 tisuća kuna za Opću županijsku bolnicu Pakrac, nakon obrazloženja mr. Vlahušića da će tri kata te bolnice biti završena i opremljena iz sredstava Razvojne banke Vijeća Europe.

* **Ivan Jarnjak (HDZ)** **povukao** je zahtjev da se izdvoje barem 2 milijuna kuna za osnivanje Odjela za pedijatriju u Općoj bolnici Zabok, nakon obrazloženja ministra zdravstva mr. **Andre Vlahušića** da Vlada amandman ne prihvaća, ali da je u dogovoru sa Županim, s predstavnicima Opće bolnice Zabok dogovoreno da će **Ministarstvo** razmotriti što učiniti s bolnicom, jer je to jedina županijska bolnica bez pedijatrije i adekvatnog hitnog prijema te da se dogovara u kojem će omjeru to preuzeti županija, a u kojem država (iz sredstava za investicijsko održavanje). I prije dvije godine bilo je obećano da će sredstva biti osigurana kroz kredite te da će se početi graditi u 2001, a nije - bio je komentar zastupnika **Jarnjaka**, koji je uz upozorenje da se prioritet mora dati pedijatriji **povukao** amandman.

Amandmani za izgradnju i opremu bolnica

* Ministar zdravstva mr. **Andro Vlahušić** djelomično je uvažio amandman zastupnika dr. **Ivana Čehoka (HSL)** koji je predložio da se za opremanje Opće bolnice u Varaždinu izdvoji 5.000.000,00 kuna. Ministar je napomenuo da će biti izdvojeno 1,5 milijuna kuna.

* Zatim se očitovao i o amandmanu zastupnika **Vladimira Šepčića (SDP)** koji je tražio da se za izgradnju i opremanje Kliničko-bolničkog centra Rijeka planirani iznos od 500.000 poveća na iznos od 4.000.000,00 kuna. **Amandman je u međuvremenu povučen.**

* Amandmanom kojega je podnio zastupnik dr. **Nikola Ivaniš (PGS)** predloženo je da se iznos za izgradnju i opremanje Kliničko-bolničkog centra u Rijeci od predloženih 500.000 poveća na 1.750.000,00 kuna. Predložio je i neke izmjene: da se iznos za medicinsku opremu za KBC Zagreb umanjuje na 1.400.000

kuna, a za obnovu KB Split na iznos od 2.850.000 kuna, za medicinsku opremu KB Dubrava iznos se mijenja i iznosi 1.600.000 kuna, za Opću bolnicu Zadar iznos se mijenja i iznosi 1.260.000 kuna, za Opću bolnicu Šibenik, iznos se mijenja i iznosi 900.000 kuna, te za Projekt hrvatskog sustava zdravstva, iznos se mijenja i iznosi 17.052.614 kuna.

Ministar je izvijestio da će se za potrebe KBC Rijeka slijedeće godine osigurati 11,6 milijuna kuna iz kredita Vijeća Europe, a dodatnih 10 milijuna kuna treba očekivati i iz fonda za investicijsko održavanje. Budući da zastupnik Ivaniš nije bio nazočan, pristupilo se glasovanju. **Većinom glasova zastupnici nisu prihvatili amandman.**

* Zatim se očitovao i o zastupničkom amandmanu kojega su pripremili **Zdenka Babić-Petričević (HDZ)**, **Ivica Tafra (HDZ)** i **Mate Jukić (HDZ)**. Oni su predložili da se za izgradnju KB Split, umjesto predloženih 4.050.000,00 izdvoji 10.000.000,00 kuna. Ministar je predložio povlačenje amandmana jer je za potrebe ove bolnice za slijedeću godinu predviđeno izdvajanje 29 milijuna kuna kredita Vijeća Europe, 11 milijuna kuna za izgradnju, te 10 milijuna kuna za investicijsko održavanje, što je znatno više od predložene amandmana. **Amandman je povučen.**

* **Povučen** je i slijedeći amandman zastupnika **Šepčića** koji je predložio da se za poboljšanje zdravstvene zaštite na otocima, planirani iznos od 10.800.000,00 kuna smanji za 500.000 kuna, a da se ova sredstva odvoje za obnovu i opremanje Psihijatrijske bolnice Rab. Slijedećim je amandmanom predložio da se sa iste pozicije 3.000.000,00 kuna prebaci za potrebe izgradnje Doma zdravlja Rab.

* Zastupnica **Dubravka Šuica (HDZ)** svojim je amandmanom predložila da se planirana sredstva u visini od 13.300.000,00 kuna povećaju na iznos od 22.300.000,00 kuna. Planirana sredstva potrebna su za dovršenje Doma umirovljenika u Blatu. Ministar zdravstva ocijenio je da ovaj prijedlog treba uputiti nadležnom ministarstvu, te pozvao zastupnike da se očituju o prijedlogu. **Amandman nije prošao.**

* Zastupnik **Ivan Ninić (SDP)** predložio je da se uvećaju planirana sredstva za izgradnju, obnovu i opremanje Opće bolnice Šibenik za ukupno 11.080.000,00 kuna. **Zastupnik je povukao prijedlog.**

* Razmotren je amandman kojega je podnio zastupnik **Mario Kovač (HSL)**. On je predložio amandman identičan prethodnom, naglašavajući da bi se pojedini dijelovi bolnice trebali što hitnije sanirati. Prije glasovanja ministar je istaknuo da i županija mora preuzeti svoj dio odgovornosti jer će za investicijsko održavanje objekata na svom području imati na raspolaganju 13,2 milijuna kuna. **Amandman u onom dijelu u kojem ga nije prihvatila Vlada, nije prošao.**

* I zastupnici **Ivo Baica (HDZ)**, te **Ante Markov (HSS)** predložili su istu formulaciju amandmana oko sanacije šibenske bolnice. Ministar Vlahušić ocijenio je da nema potrebe za ponovnim odlučivanjem.

* Zastupnici dr. **Miroslav Furdek (HSS)** i **Darko Šantić (HNS)** **povukli** su zajednički podnesen amandman kojim su predložili dodatnih 750.000 kuna za nabavku medicinske opreme u Općoj bolnici Karlovac.

* Zastupnica **Jadranka Kosor (HDZ)** svojim je amandmanom predložila da se za Opću bolnicu Pakrac izdvoji dodatnih 2.900.000,00 kuna. Ministar je podsjetio da će i za tu bolnicu biti osigurana dodatna sredstva kredita Vijeća Europe. **Imajući na umu ovo objašnjenje, zastupnica je povukla predloženi amandman.**

* **Amandman su povukli i zastupnici Dragica Zgrebec (SDP)**, **Baltazar Jalšovec (HSL)** i **Željko Pavlic (HSL)**. Oni su zajedničkim amandmanom predložili da se sredstva za Opću bolnicu Čakovec sa 1.000.000,00 povećaju na 10.000.000,00 kuna.

* **Povučen je i amandman zastupnika dr. Miroslava Furdeka (HSS)** i **Darka Šantića (HNS)** da se sredstva za potrebe Opće bolnice Karlovac povećaju sa planiranih 950.472 na 2.200.000,00 kuna, preraspodjelom s pozicije predviđene za intelektualne usluge.

* Ministar zdravstva nije prihvatio amandman zastupnika mr. **Željka Glavana (HSL)** koji je predložio preraspodjelu, odnosno ukidanje 1.350.000,00 kuna namijenjenih Crvenom križu. Zastupnik Glavan zatražio je glasovanje o amandmanu napominjući da sredstva za Crveni križ ne mogu stajati u stavci ostalih nespomenutih rashoda poslovanja. Napomenuo je da se i u ovoj stavci trebaju opravdati utrošena sredstva iz državnog proračuna. **Amandman nije prošao.**

* Slijedeći podnositelj amandmana bio je Odbor za obitelj mladež i šport. Predložili su da sredstva namijenjena porodiljnim naknadama i opremi za novorođenčad sa 498.000.000 povećaju na 698.000.000 kuna. **Vlada nije prihvatila amandman**, a zastupnici su se glasovanjem priklonili njezinu stavu.

* I Klub zastupnika DC-a, kao i zastupnica **Jadranka Kosor (HDZ)** predložili su povećanje iznosa za porodiljne naknade i za novorođenčad u istom iznosu, ali ministar je izjašnjavanje proglasio bespredmetnim, imajući na umu ranije donesenu odluku, kao i stav predlagatelja.

I županije moraju osigurati dio sredstava

* Zastupnici mr. **Zlatko Mateša (HDZ)** i **Dario Vukić (HDZ)** predložili su da se za nastavak radova na Domu zdravlja u mjestu Rabu izdvoje proračunska sredstva u visini od 4.600.000,00 kuna. Ministar nije prihvatio amandman navodeći da je Ministarstvo ispunilo svoj dio obveza za razliku od Grada Raba. Glasovalo se je, a **amandman nije dobio potreban broj glasova** da bi postao sastavnim dijelom predloženoga teksta.

* Zastupnici **Božidar Kalmeta (HDZ)** i **Romano Meštrović (SDP)** predložili su amandman kojim bi trebalo osigurati 1.000.000,00 kuna za opremanje ambulante u naselju Bokanjac u Zadru. Ministar je napomenuo da nadležno ministarstvo nije zaprimilo nikakve planove o obnovi rečene ambulante, pa amandman ne može prihvatiti. **Predlagatelj, zastupnik Kalmeta povukao je nakon obrazloženja amandman.**

* Zastupnik **Đuro Dečak (HDZ)** svojim je amandmanom predložio da se za Opću bolnicu u Virovitici, izdvoji 13.410.000,00 kuna. **Ministar nije prihvatio predloženi amandman** navodeći da ova bolnica nije do kraja uspjela potrošiti ni sredstva izdvojena za 2001. godinu. Pristupilo se glasovanju, **amandman nije prošao.**

* Zastupnica **Marija Bajt (HDZ)** svojim je amandmanom predložila da se iz Proračunske pričuve izdvoji 1.800.000,00 kuna za novi razdjel - Opću županijsku bolnicu u Požegi. Ministar nije prihvatio amandman navodeći da nisu priložene potrebne specifikacije za navedena sredstva, a osim toga i županija raspolaže sa 7,5

milijuna kuna koje bi mogla uložiti za tražene potrebe. Zastupnica **Bajt** istaknula je da bi se tražena sredstva upotrijebila za centralnu bolnicu koja je stara 20 godina i treba je renovirati. **Povukla je amandman** zbog navoda ministra koji je ocijenio da će se slijedeće godine razmotriti visina sredstava namijenjenih za ove potrebe.

* **Povučena su i slijedeća dva amandmana.** Prvim je zastupnik **Ivan Ninić (SDP)** predložio da se za izgradnju, obnovu i opremanje Doma zdravlja Šibenik s područnim ambulantom na otocima Kapriju i Žirju, izdvoji 4.000.000,00 kuna.

* Slijedeći **povučeni** amandman potpisao je zastupnik **Ante Markov (HSS)**, a u njemu je formuliran identičan prijedlog.

* Zatim je riječ uzeo zastupnik **Mario Kovač (HSLs)** koji je također podnio isti tekst amandmana, ističući da je predložena sanacija oštećenja koja datiraju još od rata, a važno je osposobiti i ambulante na otocima. Ministar mr. Andro Vlahušić, predložio je da se o amandmanu glasuje, a glasovanje je pokazalo da ovaj **prijedlog nije prošao.**

* Budući da je i amandman zastupnika **Ive Baice (HDZ)** bio identično formuliran, ministar je ocijenio da je izjašnjavanje o njemu bespredmetno.

* **Povučen je i amandman** kojega je potpisao zastupnik **Ivan Ninić (SDP)**, a kojim se za izgradnju, obnovu i opremanje Doma zdravlja u Kninu predlaže izdvajanje 7.000.000,00 kuna.

* I zastupnici **Ante Markov (HSS)** te **Mario Kovač (HSLs)** povukli su svoje **amandmane**, nakon što je ministar protumačio da će za tražene potrebe prispjeti sredstva razvojne banke Vijeća Europe. Dodao je da se očekuje i donacija Vlade Kraljevine Norveške kojom bi započela izgradnja ambulante u Kijevu.

* Budući da je i zastupnik **Ivo Baica** podnio istovjetan amandman pristupilo se glasovanju jer zastupnik nije bio nazočan. **Amandman nije prošao.**

* **Klub zastupnika IDS-a** podnio je amandman kojim predlaže slijedeće dopune: za kapitalna ulaganja Opće bolnice u Puli, 10.000.000,00 kuna; za dogradnju Doma umirovljenika u Puli 20.000.000,00 kuna, za Dom umirovljenika u Motovunu 2.000.000,00 kuna, te za Dom umirovljenika u Nedešćini, 2.000.000,00 kuna. Ministar je napomenuo da nisu predviđena

sredstva za Opću bolnicu u Puli, ali je voljan da zajedno s predstavnicima županije razgovara o budućnosti ove bolnice. U ime predlagatelja, zastupnik **Valter Drandić povukao je rečeni amandman iz procedure.**

Dotatna sredstva za znanost i obrazovanje

* Vlada nije prihvatila ni slijedeći amandman kojega je podnijela zastupnica **Jadranka Kosor (HDZ)**, a kojim se traže dodatna sredstva za nabavku stručne literature, publikacija, glasila i knjiga u razdjelu Ministarstva znanosti i tehnologije, u visini od 349.955 umjesto predloženih 118.650 kuna. Zastupnica **Kosor** zatražila je glasovanje i objasnila da je predložila ovaj amandman motivirana sredstvima koja su za istu poziciju izdvojena za Poreznu upravu. Sada je riječ u ime predlagatelja uzela zamjenica ministra znanosti i tehnologije, **Dubravka Jurlina-Alibegović**. Ona je istaknula da se radi o izdacima za nabavku literature unutar ovog ministarstva. Prvobitne iznose ocijenila je dostatnim. Budući da je zastupnica **Kosor** ustajala na glasovanju, **amandman je prepušten zastupnicima koji su prihvatili obrazloženje i stav predstavnika Vlade.**

* Zatim se odlučivalo o opsežnom amandmanu kojega je predložio **Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu**, a koji se odnosio na plaće, doprinose i naknade za zaposlene u razdjelu 105 Ministarstva znanosti i tehnologije. **Vlada Republike Hrvatske** nije prihvatila **predloženi amandman ocjenjujući da je Vladin amandman pod rednim brojem 5, već korigirao plaće proračunskih korisnika.** Time je djelomično usvojen i ovaj amandmanski prijedlog. Dodatno objašnjenje u ime predlagatelja dao je predsjednik Odbora, zastupnik dr. **Ante Simonić**. On je naglasio da su glasovali za Vladin amandman očekujući da će se pronaći dodatna, a potrebna sredstva za namirivanje plaća zaposlenih u visokom obrazovanju i znanstvenim nastavnim institucijama Sveučilišta u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu, te za potrebe veleučilišta, visokih škola, knjižnica, znanstvenih institucija, Sveučilišne knjižnice i Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža". Budući da ne može povući rečeni amandman, predložio je da se o njemu glasuje. **Amandman nije prošao.**

* Slijedeći amandman podnio je **Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu**, predlažući uvođenje novog konta i povećanje sredstava za izgradnju studentskog doma u Campusu Sveučilišta u Osijeku za 3.000.000,00 kuna. Zamjenica ministra **Dubravka Jurlina - Alibegović** nije prihvatila rečeni prijedlog, ocjenjujući da je obuhvaćen već usvojenim Vladinim amandmanom. Predsjednik Odbora i zastupnik, dr. **Simonić** napomenuo je da je ulaganje u izgradnju studentskog doma u Osijeku neophodno, te zamolio da se pristupi glasovanju. **Predsjedavajući** je tada konstatirao: "da je amandman 372. Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu, kao i identičan amandman 373. zastupnika dr. **Vilima Hermana (HSL)** u cijelosti prihvaćen u prihvaćenom i već izglasanom amandmanu Vlade Republike Hrvatske". Zbog toga je ocijenio da nema potrebe za glasovanjem.

* Zastupnik **Berislav Šmit (HDZ)** svojim je amandmanom predložio da se u okviru aktivnosti Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, doda novi konto u iznosu od 13.000.000,00 kuna, za izgradnju Studentskog doma u kampusu Sveučilišta. Zastupnik je dodao da u Osijeku studira 9000 studenata, a postojeći dom ima samo 258 ležaja i ne zadovoljava njihove potrebe. Ocijenio je da svota od 3 milijuna kuna izglasana Vladinim amandmanom neće biti dovoljna, te zamolio glasovanje. **Amandman nije prošao.**

* Zastupnica **Marija Bajt (HDZ)** predložila je da se za potrebe Studentskog centra Požege, umjesto planiranih 2.000.000,00 izdvoji 4.000.000,00 kuna, a dodatna sredstva trebala bi se osigurati iz proračunske pričuve. Zastupnica Bajt ukratko je rezimirala probleme s kojima se susreću studenti u Požegi, tražeći da imaju istu težinu i tretman kao i ostala sveučilišta i veleučilišta u Hrvatskoj. **Amandman međutim nije prošao.**

* Zastupnica **Bajt** je predložila i amandman kojim predlaže da se za Veleučilište u Požegi iz proračunske pričuve izdvoji 1.800.000,00 kuna. U odgovoru predstavnika podnositelja, istaknuto je da Vlada ne može prihvatiti rečeni amandman jer su tekući izdaci za veleučilišta već isplanirani. Zastupnica je upozorila da je Veleučilište u Požegi već izgubio 370 tisuća kuna koja su prethodnim proračunom bila namijenjena za

opremanje enološkog laboratorija i predložila glasovanje. **Ovaj amandman zastupnici Hrvatskog sabora nisu prihvatili.**

* Slijedeći amandman predložio je **Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu**. Predložili su da se Ministarstvu znanosti i tehnologije osigura 20.000.000,00 kuna kao poticajna sredstva za osnivanje regionalnih znanstveno-istraživačkih i visokoobrazovnih institucija. **Amandman nije prošao.**

* Zastupnik mr. **Željko Glavan (HSL)** predložio je amandman kojim bi se istom ministarstvu osiguralo 39.000.000,00 kuna za stipendije i školarine studentima. Predstavnicu predlagateljica **Dubravka Jurlina-Alibegović**, objasnila je da Vlada ne može dodatno povećati sredstva za te namjene iznad već odobrene svote. **Zastupnik je nakon obrazloženja o osiguranim sredstvima povukao iznijeti prijedlog.**

* **Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu**, podnio je vrlo sličan amandman, tražeći da se za 30.000.000,00 kuna povećaju planirana sredstva u iznosu od 59.720.899,00 kuna, koliko je Vlada izdvojila za stipendije. Predsjednik Odbora, dr. **Simonić** objasnio je da su podnijeli zahtjev za dodatnim sredstvima kako bi se pomoglo siromašnijim studentima. **Ni ovaj amandman, međutim, nije prihvaćen.**

* Uslijedila su zatim četiri amandmana zastupnika **Glavana**. U prvom je predložio 5.000.000,00 transfera za studentske programe. Nakon objašnjenja predstavnika predlagateljica, **amandman je povučen.**

* Slijedećim je prijedlogom zatražio da se za transfere za Hrvatski studentski zbor izdvoji 1.000.000,00 kuna, **ali je povukao amandman**, kada je predstavnica predlagateljica objasnila da je za rečenu namjenu izdvojeno 800.000,00 kuna.

* Zastupnik **Glavan** slijedećim je amandmanom predložio da se za akademske i studentske nagrade i potpore odvoji 1.500.000,00 kuna, te **povukao isti** saznajući da je odobreno 1.000.000,00 kuna.

* Još 500.000 kuna zastupnik **Glavan** je predložio za Nacionalnu zakladu za znanost. Predstavnica predlagateljica izvijestila je da je Vlada, u okviru Fonda za razvoj i zapošljavanje osigurala 50 milijuna kuna za nacionalnu zakladu za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj. Zastupnik je bio

ugodno iznenađen višestruko premašenim iznosom za znanost, te **povukao rečeni amandman.**

* Zatim je razmotren amandman zastupnika **Velimira Pleše (HDZ)**, koji je predložio da se za Visoku učiteljsku školu u Čakovcu, izdvoji 4.000.000,00 kuna. Vlada nije prihvatila podnijeti amandman jer je za sve visoke škole izdvojila zajedničku iznos. Zastupnik Pleša dodatnim je riječima pojasnio svoj prijedlog navodeći da Učiteljska škola dijeli neadekvatan i premalen prostor s osnovnom školom. Istaknuo je da je ranije bio postignut i usmeni sporazum s ministrom kako bi se prevladao ovaj značajan nedostatak. Predložio je glasovanje, ali **amandman nije prošao.**

* Slijedeći, identičan amandman kojega su predložili zastupnici: **Dragica Zgrebec, Baltazar Jalšovec i Željko Pavlic** s obzirom na prethodno glasovanje postao je bespredmetan.

* Slijedeći amandman je podnio **Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu.**

Predložili su da se za znanstveno-istraživačku djelatnost novaka izdvoji dodatnih 35.120.000,00 kuna. Vlada nije prihvatila amandman podsjećajući da mu je djelomice udovoljeno u okviru Vladinog amandmana. Glasalo se o onom dijelu kojega Vlada nije prihvatila, a nakon brojanja glasova konstatirano je da ovaj **dio amandmana nije prihvaćen.**

* Isti je Odbor podnio i slijedeći amandman kojim se predlaže povećanje sredstava za znanstveno-istraživačku djelatnost za 80.000.000,00 kuna. Uz isto obrazloženje predstavnica Vlade nije prihvatila niti ovaj amandman, ocjenjujući da je već djelomice usvojen Vladinim amandmanima. Pristupilo se glasovanju, **amandman nije prošao.**

* Nije prihvaćen ni slijedeći amandman Odbora kojim je predloženo da se u okviru tekuće potpore zavodima, za opremu i održavanje izdvoji dodatnih 30.000.000,00 kuna. **Amandman međutim nije prošao.**

* **Klub zastupnika DC-a** uputio je amandman kojim je zapravo obuhvatio široki spektar poslova vezanih za znanstveno-istraživačke programe i projekte, uključujući transfere za studentske programe, nagrade, stipendije i plaće zaposlenika u Visokoj naobrazbi u ukupnom iznosu od 170.000.000,00 kuna. Nakon objašnjenja predstavnice Vlade koja je ponovila da je

amandmanu udovoljeno posredstvom podnesenog amandmana predlagatelja, zastupnica **Vesna Škare - Ožbolt**, povukla je prijedlog iz procedure.

Nastaviti proces informatizacije u znanstvenim ustanovama

* Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu podnio je amandman kojim je za investicijsko održavanje zgrada znanstvenih i obrazovnih institucija predložio izdvajanje 35.000.000,00 kuna, što Vlada nije mogla prihvatiti. **Amandman nije prošao.**

* Isti je Odbor predložio i slijedeći amandman, sugerirajući da se za računalnu i komunikacijsku infrastrukturu u visokim učilištima i znanstvenim institutima ukupno izdvoji 17.000.000,00 kuna. Vlada je objasnila da su već izdvojena određena sredstva za navedenu opremu, ali dodatnu svotu ne može prihvatiti. Pristupilo se glasovanju, a **amandman nije prošao.**

* Nije usvojen ni slijedeći prijedlog Odbora kojim se predlaže povećanje sredstava za nacionalnu informacijsku strukturu, odnosno uključivanje Republike Hrvatske u projekt Paneuropske mreže TEN 155, za 17.000.000,00 kuna.

* Slijedećim amandmanom Odbor je predložio da se za CARnet - odnosno za održavanje i razvoj Hrvatske akademske i istraživačke mreže, izdvoji dodatnih 8.000.000,00 kuna. **Amandman nije prihvaćen.**

* Zastupnica **Marija Bajt** poslala je vrlo sličan amandman, predlažući da se za navedenu informacijsku infrastrukturu izdvoji 25.000.000,00 kuna. **Niti ovaj amandman nije prihvaćen.**

* Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu predložio je povećanje proračunskih iznosa i za tehnološki-istraživačke i razvojne djelatnosti za 10.000.000,00 kuna. Vlada nije prihvatila rečeni amandman, a **ni glasovanjem nije dobio potrebnu većinu.**

* Nije prihvaćen ni slijedeći amandman Odbora kojim se predlaže povećanje od 7.400.000,00 kuna za istraživačke i razvojne djelatnosti.

* Zastupnik dr. **Jure Radić (HDZ)** svojim je amandmanom predložio da se povećaju planirani iznosi za znanstveno - istraživačku djelatnost i to ciljano za znanstvene i tehnološki-razvojne projekte. Pred-

stavnica predlagatelja ocijenila je da je Vlada djelomično usvojila ovaj prijedlog putem vlastitih amandmana. Zastupnik Radić ocijenio je da je prihvaćeno svega 20% u odnosu na planirano, što je ocijenio nedostatnim, te predložio glasovanje. **Amandman nije prihvaćen.**

* Slijedeća dva amandmana predlagatelji su povukli. U prvom su zastupnici **Sonja Borovčak (SDP)** i mr. **Zorko Vidiček (SDP)** predložili da se povećaju predviđena sredstva za obnovu i sanaciju Općinskog suda u Zlataru, a u drugom je zastupnik **Stjepan Dehin (HSS)** predložio da se za palaču pravde u Zlataru izdvoji 1.000.000,00 kuna koji bi se utrošili za usluge tekućeg održavanja i investicijskog održavanja građevinskih objekata.

* Zamjenik ministra pravosuđa, uprave i lokalne samouprave mr. **Miljenko Kovač** istaknuo je zatim da Vlada ne može prihvatiti niti slijedeći amandman. Njega su predložili zastupnici **Velimir Pleša i Baltazar Jalšovec** tražeći da se za troškove komasacijske komisije izdvoji 1.010.000,00 umjesto predloženih 10.000,00 kuna. **Vlada nije prihvatila ovaj amandman** ocjenjujući da će predložena svota biti dovoljna za navedene poslove. Amandman je potom **povučen.**

Izgradnja, adaptacija i opremanje sudova

* Klub zastupnika **IDS-a** predložio je da se za Trgovački sud u Pazinu izdvoji 3.000.000,00 kuna. **Vlada nije prihvatila amandman** navodeći da još nije određena lokacija za taj sud. **Amandman nije prihvaćen ni glasovanjem.**

* Zastupnici **Ivica Tafra (HDZ)** i **Mate Jukić (HDZ)** podnijetim su amandmanom predložili da se za izgradnju Općinskog suda u Solinu izdvoji 10.000.000,00 kuna. Predstavnik predlagatelja nije ga prihvatio obrazlažući razloge kao u prethodnom amandmanu. Pristupilo se glasovanju, ali **amandman nije prihvaćen.**

* Zastupnik **Željko Glavan** svojim je amandmanom predložio da se u razdjelu Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, razdjel u kojemu se navode ostale intelektualne usluge u visini od 4.900.000,00 kuna, promijeni u 40.000 kuna. Predstavnik predla-

gatelja nije prihvatio ovaj amandman navodeći da se ti izdaci namiruju iz uplata korisnika usluga ministarstva. **Amandman nije prihvaćen.**

* Nije prihvaćen ni amandman kojega je uputila zastupnica **Jadranka Kosor (HDZ)**, a koji je jednak prethodnom.

* Zastupnik **Ivo Fabijanić (SDP)** predložio je, a zatim **povukao** dva amandmana kojima se: za adaptaciju Općinskog suda u Pagu predlaže izdvajanje iznosa od 1.100.000,00 kuna, a za troškove sređivanja gruntnice 140.000,00 kuna.

* Zastupnica **Jadranka Kosor** predložila je povećanje sredstava namijenjenih Uredu pučkog pravobranitelja. Od prvobitne svote 2.981.319,00 predložila je iznos od 3.981.319,00 kuna. Predstavnik predlagatelja nije prihvatio rečeni amandman, ističući da nema dovoljno sredstava za daljnja povećanja. Zastupnica je istaknula kako je Sabor ranije donio zaključke kojima bi se ovom Uredu trebala povećati sredstva zbog stalnog rasta opsega zaduženja i poslova. **Amandman međutim nije prihvaćen.**

* Klub zastupnika **SDP-a** svojim je amandmanom predložio da se u razdjelu za Državne vode dodaju nove pozicije. Radi se o donacijama Hrvatskim vodama za redovno održavanje u iznosu od 220.000.000,00 kuna, te za obnavljanje građevina za zaštitu od poplava u iznosu od 5.000.000,00 kuna. Predstavnik predlagatelja izvijestio je da je **Klub zastupnika SDP-a** povukao predloženi amandman.

* Zastupnik dr. **Zlatko Kramarić (LS)** svojim je amandmanom predložio da se Državnoj upravi za vode doda nova pozicija. Njom bi se za redovno održavanje regulacijsko - zaštitnih vodnih građevina namijenio iznos od 220.000.000,00 a za obnavljanje ovih objekata, iznos od 5.000.000,00 kuna. **Ni ovaj amandman nije prihvaćen.**

* Slijedeći amandman podnijela je zastupnica dr. **Vesna Pusić (HNS)**. Predložila je da se iz Plana prihoda i rashoda Fonda za regionalni razvoj za 2002. godinu, pozicija za vodni doprinos u iznosu od 220.000.000,00 kuna, prenese u razdjel Državne uprave za vode, gdje bi se trebao otvoriti novi odjeljak. Ovim bi se transferom osigurala navedena svota Hrvatskim vodama za redovno održavanje regulacijsko zaštitnih vodnih građevina, a na isti način bi se osiguralo i 5.000.000,00 kuna za

obnavljanje ovih građevina. **Amandman nije prihvaćen.**

* **Odbor za obitelj, mladež i šport** je predložio da se naknade Državnom zavodu za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, za dječji doplatku u iznosu od 1.700.000.000 povećaju na 1.800.000.000 kuna. Predstavnik predlagatelja, Vlade Republike Hrvatske **Božo Žaja**, istaknuo je da Vlada ne prihvaća prijedlog jer je planirani iznos jednak iznosu procijenjenih sredstava utvrđenih Zakonom o dječjem doplatku. U ime Odbora, za riječ se javila zastupnica **Dubravka Šuica (HDZ)** navodeći da se ne bi trebala smanjivati novčana sredstva za ovu namjenu, te zatražila glasovanje. **Amandman, međutim, nije prošao.**

* **Odbor za obitelj, mladež i šport** predložio je i slijedeći amandman predlažući da se istom tijelu poveća iznos za provođenje Nacionalnog plana djelovanja za mlade na 2.000.000,00 kuna. Predstavnik predlagatelja istaknuo je da se osnutak ovog tijela planira u proljeće slijedeće godine, a uobičajena je praksa da tijela državne uprave sa svojih proračunskih pozicija financiraju aktivnosti u nacionalnim programima. Bojeći se da se ovaj projekt ne bi pretvorio samo u načelnu podršku, zastupnica **Dubravka Šuica**, zatražila je glasovanje. **Niti ovaj amandman nije prošao.**

* Predstavnik predlagatelja izvijestio je zastupnike da su slijedeća **dva amandmana podnositelji povukli**. U prvom je zastupnica **Dubravka Horvat (SDP)** predložila povećanje sredstava namijenjenih Državnom hidrometeorološkom zavodu. Za naknadu raketarima predložila je izdvajanje od 1.500.000,00, za ostale troškove, ateste i dozvole 500.000, za protutučne rakete umjesto planiranih 1.895.688,00 iznos od 3.896.688,00 kuna. Predložila je ujedno da se za meteorološke otopine umjesto 1.050.500,00 izdvoji iznos od 1.550.500,00 kuna. Drugim je **Klub zastupnika SDP-a** predložio je amandman kojim bi se Hrvatskom centru za razminiranje iznos od 111.165.000,00 zamijenio svotom od 211.165.000,00 kuna.

Nastavak poslova oko razminiranja zemljišta

* Zastupnica **Jadranka Kosor** svojim je amandmanom predložila

povećanje sredstava za ovaj važni posao - da se iznos od 211.635.069, zamijeni iznosom od 721.635.069,00 kuna. Ministar financija, dr. **Mato Crkvenac** ocijenio je da se ovaj iznos ne bi mogao ravnomjerno potrošiti, dodajući da su predložena sredstva dobro odmjereni i programirana. Zastupnica je zatim podsjetila na važnost programa razminiranja i ocijenila da ovaj posao teče sporo pa Hrvatska ovim tempom neće biti očišćena od mina niti za 20 godina. **Povlačeći amandman** ocijenila je da su planirana sredstva za razminiranje i ranije u nekoliko navrata smanjivana rebalansom proračuna.

* O amandmanu kojega je uputio zastupnik **Nikica Valentić (HDZ)** očitovao se ministar dr. **Crkvenac**. Njime je zastupnik predložio da se ukupna potpora županijama, gradovima i općinama poveća za 50%. **I ovaj je amandman odbijen**, uz podsjećanje na financijsku realnost. Uslijedilo je glasovanje, **amandman nije prihvaćen.**

* Ni slijedeći amandman zastupnika **Valentića** nije prihvaćen jer se radilo o vrlo sličnom prijedlogu, samo što je predloženo povećanje od 80%. Zastupnik **Nikica Valentić** predložio je i amandman kojim se traži dodatnih 11.000.000,00 kuna na teret tekućih zaliha državnog proračuna oko uređenja manjih luka i lukobrana u gradu Senju, odnosno Jablancu i Karlobagu. Ministar pomorstva, prometa i veza mr. **Alojz Tušek** očitovao se o podnesenom amandmanu. Napomenuo je da obnova luka i lukobrana pripada u nadležnost županijskih lučkih uprava, a nadležno ministarstvo posredstvom velikih lučkih uprava, sudjeluje indirektno. **Uslijedilo je glasovanje, amandman nije prošao.**

* **Ministar financija** izjasnio se i o amandmanu zastupnika dr. **Jure Radića (HDZ)** kojim je predloženo smanjenje potrošnje uredskog materijala, sitnog inventara i autoguma, usluga promidžbe i informiranja, te ostalih usluga svim proračunskim korisnicima na 90% iznosa proračuna za 2001. godinu. Zastupnik je predložio da se ušteda iskoristi kako bi se smanjio državni dug. Ministar je istaknuo da ne može prihvatiti predloženi amandman jer je Vlada svojim prijedlozima navedene troškove već smanjila oko 20%, pa je i ovaj prijedlog djelomice uvažen. Pristupilo se glasovanju koje je pokazalo da su zastupnici prihvatili

obrazloženje ministra, a **amandman nije usvojen.**

* Slijedećim amandmanom zastupnik dr. **Radić** predložio je smanjenje troškova reprezentacije s planiranih 30.220.665,00 na 25.000.000,00 kuna i to u razmjeru svim korisnicima. Ostale nespomenute financijske rashode trebalo bi, ocijenio je podnositelj, smanjiti za 50.000.000,00 kuna. Tako dobiveni iznos od 75.000.000,00 kuna, trebao bi se dodati stavci za naknade roditeljima. I za ovaj prijedlog, ministar je istaknuo da je već djelomično uvažen Vladinim amandmanima, **pa nije prihvatio predloženi amandman a nisu ga podržali ni zastupnici.**

* Zatim je na red došao amandman kojega su uputili članovi **Kluba zastupnika DC-a**. Oni su predložili da se pojedini rashodi smanje u ukupnom iznosu za 610.000.000,00 kuna. Između ostalih rashoda predložili su smanjivanje iznosa za: službena putovanja, uredski materijal, sitni inventar i autogume, PTT usluge, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, usluge promidžbe i informiranja, te za reprezentaciju i informatizaciju. I za ovaj amandman ministar **Crkvenac** je istaknuo da je djelomično uvažen, ali da ga ne može podržati u predloženom obliku. **Zastupnici nisu prihvatili ovaj amandman.**

* **Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu**, predložio je amandman kojim se predlaže smanjivanje troškova za uredsku opremu i namještaj sa planiranih 5.989.720,00 na 5.292.025,00 kuna. **Vlada nije prihvatila podnijeti amandman** pa ga je zastupnik dr. **Ante Simonić** u ime Odbora **povukao** iz procedure.

* **Povučeni su i amandmani** koje je predložio zastupnik **Petar Žitnik (HSS)**: da se u Ministarstvu obrane rashodi za usluge smanje sa 136.127.033,00 na 12.000.000,00 kuna te, drugim amandmanom, da se rashodi u istom ministarstvu za intelektualne i osobne usluge sa 30.059.028,00 smanje na 10.210.762,00 kuna.

* Zastupnik **Željko Malević (SDP)** predložio je, ali **povukao**, amandmanski zahtjev da se iznos od 14.270.000,00 kuna za stambene objekte zaposlenika u Ministarstvu obrane smanji na 11.270.000,00 kuna. Istovremeno je predložio da se Ministarstvu prosvjete uvećaju sredstva namijenjena izgradnji gradske i nastavno - športske dvorane u

Đakovu, sa 3.000.000,00 na 4.000.000,00 kuna.

* Zastupnik **dr. Jure Radić** predložio je amandman da se Ministarstvu za javne radove, obnovu i graditeljstvo poveća iznos za 200.000.000,00 kuna, i to za obnovu stambenih objekata. Vlada nije mogla prihvatiti ovaj prijedlog navodeći da su programirani maksimalni iznosi u ovom trenutku za obnovu objekata. **Amandman nije prihvaćen.**

* **Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu** uputio je u proceduru i amandman kojim se predlaže povećanje iznosa za izgradnju i rekonstrukciju škola, a planirani iznos od 183.000.000,00 povećao bi se na 222.980.000,00 kuna. Ministar **Crkvenac** ocijenio je da će se problem rekonstrukcije školskih objekata rješavati kroz najavljenju decentralizaciju, a zastupnik **Simonić** predložio je da se glasuje. **Amandman nije prihvaćen.**

* Isti Odbor podnio je amandman kojim predlaže povećanje planiranih iznosa za rekonstrukciju i izgradnju škola sa 131.000.000,00 kuna za 19.050.000,00 kuna. Dajući isto obrazloženje, **ni ovaj amandman nije prihvaćen.**

* Na kraju je i zastupnik mr. **Mato Arlović (SDP)** podnio amandman kojim predlaže da se "Prošireni pregled proračuna po razdjelima i glavama, programima, aktivnostima i projektima treba objaviti u "Narodnim novinama". **Ministar Crkvenac prihvatio je predloženi amandman.**

* Amandmanski prijedlog da se, pod pozicijom, "Rashodi financirani iz privatizacijskih prihoda, korisniku Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva predloženi iznos od 70.000.000,00 poveća na 200.000.000,00 kuna uputio je **Klub zastupnika HSS-a**, a naknadno je **povučen.**

* Amandmanski zahtjev za dodatna sredstva namijenjena zapošljavanju stručnih suradnika u osnovnim i

srednjim školama (psihologa, defektologa, pedagoga, informatičara) **Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu** (60.000.000,00 kuna u Fondu za razvoj i zapošljavanje, da se predvidi za navedene svrhe). **Vlada nije prihvatila, a jednakog su opredjeljenja bili i zastupnici** prilikom glasovanja. **Isti Odbor** podnio je amandman kojim je zatražio da se Fondu za regionalni razvoj doda iznos od 6.080.000,00 kuna za završetak rekonstrukcije i pokrivanje gradskog bazena u Dubrovniku. Amandman je **odbijen.**

GLASOVANJE O PRORAČUNU I ZAKLJUČCIMA

Time je okončano izjašnjavanje o amandmanima. Predsjednik je zaključio raspravu i dao na glasovanje Prijedlog državnog proračuna. Utvrdio je da su zastupnici Hrvatskog sabora većinom glasova (82 glasa "za", 5 "protiv"), donijeli Državni proračun Republike Hrvatske za 2002. godinu u tekstu kako ga je predložila Vlada, zajedno s prihvaćenim amandmanima.

Sukladno odredbama Zakona o proračunu, većinom je glasova dana suglasnost na Financijske planove za 2002. godinu: Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, i Hrvatske vode.

Zatim je na prijedlog mr. **Mate Arlovića** predložen zaključak kojim se ovlašćuje Stručna služba Hrvatskog sabora da zajedno s Ministarstvom financija kao stručnim nositeljem, izvrši redakciju teksta prije njegove objave u "Narodnim novinama". Zastupnici su većinom glasova donijeli i ovaj zaključak.

Sukladno prijedlogu Kluba zastupnika HSS-a prihvaćeni su i

zaključci kojima se: zadužuje Vlada Republike Hrvatske da izradi prijedlog sustava nacionalnih mirovina za populaciju stariju od 75 godina, da pripremi osnivanje specijalizirane Agencije za posredovanje i suradnju između poljoprivredno - prehrambene i turističke djelatnosti, da tromjesečno izvještava Hrvatski sabor o realizaciji Državnog proračuna po pojedinim stavkama, a izvješće mora sadržavati podatke o započetim reformama u pojedinim ministarstvima i prognoze reformi do konca godine po ministarstvima, te da temeljem članka 45. Zakona o izvršenju Državnog proračuna, Hrvatskom saboru dostavlja tromjesečna izvješća. Prije nego je ovaj prijedlog stavljen na glasovanje, predsjedavajući je zamolio predlagatelja da prihvati izmjenu u točki 1. kojom bi se trebalo pristupiti izradi prijedloga, a ne sustava mirovina. Ovaj prijedlog prihvaćen je, a zatim je zaključak donesen većinom glasova.

Zatim je na prijedlog Kluba zastupnika HSP-HKDU-a razmotren prijedlog zaključka kojim bi se Ministarstvo znanosti i tehnologije zadužilo da izradi i dostavi Hrvatskom saboru: Sažetak vrednovanja znanstveno-istraživačkih projekata u Republici Hrvatskoj iz čega će biti razvidno koji projekti i koji znanstvenici doista zaslužuju daljnje financiranje iz Državnog proračuna.

Čuo se zatim prigovor iz zastupničkih klupa da ovako formulirani zaključci nisu prihvatljivi jer svi znanstveni projekti koji su do sada financirani, imaju ugovor do kraja tekuće godine. Osim toga pojavit će se novi projekti, a dio dosadašnjih neće ni tražiti financiranje. Pristupilo se glasovanju, a nakon što su prebrojeni glasovi, predsjedavajući je utvrdio da je većinom glasova (82 "za" i 9 "protiv"), ovaj zaključak odbijen.

M.Ko, Đ.K.; M.S; M.P; J.Š; J.R; V.Ž.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZVRŠENJU DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2002. GODINU

Za trošenje proračuna model riznice

Hrvatski sabor je nakon provedene rasprave, većinom glasova prihvatio zakonski prijedlog u tekstu kako ga je predložila Vlada Republike Hrvatske.

O PRIJEDLOGU

U obrazloženju uz ovaj zakonski tekst kaže se da se zakonom o proračunu, uz ostalo propisuje postupak izrade, predlaganja, donošenja i izvršavanja državnog proračuna kao temeljnog akta za utvrđivanje i podmirivanje državnih izdataka i drugih javnih izdataka koji su neophodni za ostvarivanje prava i dužnosti korisnika državnog proračuna. Propisano je da se proračunom ne mogu ustanovljavati ili povećavati prava i obveze proračunskih korisnika ako ta prava i obveze nisu uređene zakonom.

Budući da su propisima utvrđena temeljna prava i obveze proračunskih korisnika koji nastaju u postupku planiranja, izrade, donošenja, izvršavanja i revizije državnog proračuna, ovim se zakonom propisuju prava, obveze i odgovornosti korisnika u postupku izvršavanja Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu.

Još se uređuju - prava i obveze korisnika proračunskih sredstava glede njihova namjenskog korištenja; ovlast Vlade Republike Hrvatske za zaduživanje i izdavanje obveznica na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala; ovlast Vlade da može davati stanovita jamstva; korištenje Tekuće zalihe Proračuna; način doznačivanja proračunskih sredstava planiranih za određene izdatke u Proračunu; kriteriji za izračun potpora županijama, gradovima i općinama na područjima posebne državne skrbi; utvrđivanje visine plaća državnih službenika i namještenike u županijama, općinama i gradovima na području posebne državne skrbi; povrat mirovinskog i zdravstvenog doprinosa poslodavcima na području Grada Vukovara; prijenos sredstava prihoda od privatizacije u fondove; korištenje prihoda korisnika ostvarenih od obavljanja osnove i ostalih djelatnosti; promjena načina financiranja korisnika proračuna; mjesečna visina utroška planiranih izdataka; upravljanje dugovima; nadležnost za

pokretanje prekršajnog postupka i visinu novčanih kazni zbog povreda odredaba ovog zakona.

Predlagatelj navodi da će financijska sredstva za provođenje ovog zakona osigurati iz poreznih i neporeznih prihoda, domaćih i inozemnih potpora i zaduživanja te iz drugih prihoda koji su posebnim propisima utvrđeni kao izvori prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske.

RADNA TIJELA

O ovom zakonskom prijedlogu raspravljala su saborska radna tijela. **Odbor za zakonodavstvo** podupro je donošenje, te uputio primjedbe i prijedloge radi poboljšanja teksta. **Odbor za financije i Državni proračun** raspravljao je o prijedlogu kao matično radno tijelo. U raspravi je iznijeto stajalište da se zakonom propisuju prava, obveze i odgovornosti korisnika u postupku izvršenja Državnog proračuna. Također je bilo mišljenja da je neprihvatljiva odredba članka 21. kojom je propisana visina naknada plaća za vrijeme korištenja dodatnog porodnog dopusta i skraćenog radnog vremena do tri godine djetetova života i način doznačivanja sredstava za korištenje tih prava, te visina naknade za opremu novorođenog djeteta.

Odbor je uputio amandman kojim je zatražio da se doda novi stavak u članak 28. prema kojem je država dužna financijski obešteti jedinice područne, regionalne samouprave za iznos netransferiranog poreza na dobit i dohodak koji je sanacijom pretvoren u vlasničke udjele u poduzeću, a pripada jedinicama područne i regionalne samouprave u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o porezu na dobit. **Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost** razmotrio je rješenja o načinu upravljanja prihodima i izdacima onih korisnika proračunskih sredstava za 2002. godinu za koje je Odbor radno matično tijelo. S obzirom na to da je Odbor podržao prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu, a predloženi je Zakon akt provedbe Proračuna, nije bilo primjedbi na tekst Konačnog prijedloga zakona. **Odbor za pravosuđe** je bez

rasprave većinom glasova predložio donošenje zakona. Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu je nakon duže rasprave u kojoj su sudjelovali predstavnici zainteresiranih institucija iz znanosti i kulture, predstavnici resornih ministarstava, i uzimajući u obzir sveukupnu situaciju predložio da se prihvati predloženi zakon. **Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo** raspravljao je o ovom Prijedlogu kao zainteresirano radno tijelo i podržao donošenje zakona.

Odbor za turizam o prijedlogu je raspravljao kao zainteresirano radno tijelo u dijelu koji se odnosi na turistički razvoj Hrvatske. Odbor je jednoglasno predložio, zbog povećanog turističkog prometa povećanje stavke za promociju hrvatskog turizma na turističkim tržištima u iznosu 5 milijuna kuna, a posebno za kontinentalno područje.

U raspravi je naglašeno da se sredstva Fonda za razvoj i zapošljavanje, namijenjena subvencijama i potpori za organizirani turistički promet, te povećavanje konkurentnosti turističkog gospodarstva i poticanje malog poduzetništva (korisnik je Ministarstvo turizma) trebaju usmjeriti krajnjim korisnicima. I na kraju predlaže da se zakon donese.

Odbor za poljoprivredu i šumarstvo u okviru svoje nadležnosti nije imao posebnih primjedbi i podržao je odredbu članka 39. jer omogućava veću kontrolu namjenskog korištenja sredstava za novčane poticaje i subvencije, i predložio donošenje zakona, kao i **Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu**.

RASPRAVA

Zakonske novine

Zastupnicima se obratio **Damir Kuštrak**, zamjenik ministra financija. Rekao je da se zakonom uređuju prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, i naglasio spomenuto glede njihovog namjenskog korištenja; ovlast Vlade za zaduživanje i izdavanje obveznica na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala; ovlast Vlade da može davati jamstva, korištenje tekuće zalihe proračuna, način doznačivanja proračunskih sredstava, kriterij za izračun potpora županijama, općinama

i gradovima na području posebne državne skrbi; utvrđivanje visine plaća državnih službenika i namještenika u županijama, općinama i gradovima na području od posebne državne skrbi; povrat mirovinskog i zdravstvenog doprinosa poslodavcima na području grada Vukovara, prijenos sredstava prihoda od privatizacije u fondove, korištenje prihoda korisnika ostvarenih od obavljanja s osnove ostalih djelatnosti; promjenu načina financiranja korisnika proračuna; mjesečnu visinu utroška planiranih izdataka; upravljanje dugovima; te nadležnost za pokretanje prekršajnog postupka i visinu novčanih kazni zbog povreda odredaba ovog zakona.

Novina zakona u odnosu na dosadašnje u tome je što korisnici smiju preuzimati obveze najviše do visine sredstava osiguranih u posebnom dijelu proračuna, ako je njihovo dospjeće usklađeno s mjesečnim dodjelama. To predstavlja prelazak na obračunski model funkcioniranja riznice. Korisnici mogu planirati plaće, naknade, invalidnine i socijalna davanja i to do jedne dvanaestine od godišnjeg plana čime se uvodi maksimalna financijska disciplina, rekao je. Uređuje se da korisnici mogu imati samo jedan račun a u stavku 4. članka 6. Konačnog prijedloga radi održavanja tekuće likvidnosti proračuna Ministarstvo financija može povlačiti raspoloživa sredstva s računa korisnika. Naime, događa se da u pojedinim slučajevima sasvim bespotrebno stoje sredstva na računu korisnika. Postavljen je i kriterij za izračun i raspodjelu potpore općinama i gradovima a određen je prema broju stanovnika iz 2001. godine prosjek prihoda po stanovniku općine i gradova na razini države za 2000., i prosjeku prihoda po stanovniku skupine, odnosno pojedine općine i grada prema Zakonu o područjima posebne državne skrbi itd. Nadalje, uređuje se da najviša razina plaće korisnika potpore ne smije prelaziti plaću državnog službenika, utvrđenu primjenom koeficijenta dva na osnovici koja se primjenjuje za korisnike državnog proračuna. Osigurava se automatizam za povrat mirovinskog i zdravstvenog doprinosa koji su uplaćeni za osiguranike koji žive i rade na području grada Vukovara.

Zakon regulira da osnovica za obračun naknada i drugih primanja iznosi 3.326,00 kuna, te da u iznos ukupne godišnje obveze (riječ je o jedinicama lokalne samouprave) budu uključeni i iznos dospjelog godišnjeg anuiteta u tekućoj godini po kreditima i jamstvima iz prethodnih godina te dospjele neizmirene obveze. Uređuje se korištenje tzv. vlastitih prihoda, a ne

odnose se na znanost, visoko obrazovanje, a samo znanost i visoko obrazovanje ima više od 500 milijuna kuna vlastitih prihoda, ne odnose se na osnovno i srednje obrazovanje jer je napravljena decentralizacija pa će lokalna samouprava odlučivati o vlastitim prihodima osnovnih i srednjih škola.

Po završetku uvodnog izlaganja riječ su dobili izvjestitelji radnih tijela. U ime Odbora za financije i Državni proračun govorio je **Jadranko Mijalić**, a u ime Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu dr. **Ante Simonić**.

Uvjet - roditeljske naknade i oprema za novorođenčeta

Uslijedilo je izjašnjavanje u ime klubova zastupnika. Prva je **Jadranka Kosor** u ime Kluba zastupnika HDZ-a rekla da će Klub glasovati za prijedlog zakona ako se prihvati njihovo amandmansko traženje na članak 21. kojim se reguliraju roditeljske naknade i naknade za opremu novorođenog djeteta. Naime, traži se da se roditeljske naknade vrate na prošlogodišnju razinu - zaposlene majke u raspon od 600 do 2 i pol tisuće kuna a naknada za nezaposlene majke da iznosi 1.600,00 kuna. U svezi s ovim traženjem Klub sumnja da nema novca a nakon upornog odbijanja, nameće se zaključak da nema političke volje. Pogotovo je to izraženo nakon podataka najnovijeg rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti o demografskim kretanjima, prema kojima je smanjen broj mladih od 0 do 14 godina i ubuduće će se u polustoljetnom razdoblju ubrzati proces starenja. Prema projekcijama, udio starih u ukupnom broju stanovništva godine 2050. čak bi bio 30,8 posto što je gotovo 3 puta veći postotak nego udio mladog stanovništva.

Stoga je Klub zaključio raspravljajući o prijedlogu Državnog proračuna kako ne stoji činjenica da novca nema, nego da bi se za roditeljske naknade mogle uštedjeti na mnogim stavkama, primjerice u izdacima Vladin protokol na direkciji za korištenje zrakoplova, na stavkama za reprezentaciju u različitim ministarstvima (u Uredu Predsjednika je u porastu sa 750 tisuća na milijuna i 200 tisuća, za taxi i rent a car u Hrvatskom saboru iznosi 50 tisuća), iznosi za intelektualne usluge u Ministarstvu pravosuđa rastu sa 40 tisuća na 4 milijuna i 900 tisuća, u Ministarstvu unutarnjih poslova za namještaj i opremu od 28 milijuna na 108 milijuna. Narasle su i mnoge stavke u različitim ministarstvima - za čišćenje, pranje, dimnjačarske usluge, deratizaciju, dezinfekciju. Zastupnica nagla-

šava da u slučaju ako već nema za roditeljske naknade ne bi trebalo povećavati troškove u spomenutim stavkama. Klub upućuje primjedbe na rješenje o pravu majki s dvoje i više djece te na iznos sredstava za opremu potrebnu novorođenom djetetu.

Nameće se pitanje hoće li se uopće moći isplaćivati predviđena naknada za opremu novorođenčeta (iznosi 1.360,00 kuna) ako u članku 18. koji navodi sve što se financira iz državnog proračuna te stavke nema. Upozorava da se ne dogodi postojanje formalnih a ne i stvarnih prava, te na Ustavnu obvezu (članak 62) države da skrbi o djeci i obitelji.

Također je podsjetila Vladu na obvezu iz Sabora da ga do 18. prosinca izvijesti o rješenjima kojima će poticati stipendiranje studenata, osnivanje zaklada, porezne olakšice, kreditiranje itd.

Pohvala za sustav Državne riznice

U ime Kluba zastupnika HSP-HKDU-a **Tonči Tadić** je pohvalio rješenje kojim će proraditi sustav Državne riznice za koju se - kaže - zalagao od početka mandata ove Vlade. Međutim, smeta što opći dio proračuna u članku 2. nema Fonda za razvoj i zapošljavanje te Fonda za regionalni razvoj koji jesu dio proračuna. Nisu uvršteni u tekst zakona a to je, smatra, nekorektno prema zastupnicima i javnosti.

U rješenju koji govori o kriterijima izračuna i raspodjele u vidu potpore županijama, odnosno općinama i gradovima drži da je bolje umjesto o prosjeku prihoda proračuna za 2000. godinu po stanovniku, govoriti odnosno uzeti u obzir prosjek prihoda u četvorogodišnjem razdoblju radi pretpostavke da jedna godina može biti izuzetna ili po niskom ili visokom prihodu. Time bi mogla biti stvorena kriva slika za potporu iz Državnog proračuna, pa je bolje uzeti četverogodišnji prosjek.

Rješenje o naknadama plaća za vrijeme korištenja roditeljske dopusta diskriminira nezaposlene majke, majke na redovitom školovanju, te majke koje ostvaruju pravo na invalidsku mirovinu jer se njima isplaćuje 900,00 kuna a zaposlenim majkama 1600,00 kuna.

Zabrinjava i činjenica u tekstu da se Vlada ovlašćuje uzeti visoki zajam na inozemnom i domaćem tržištu do u iznosu 11 milijardi i 997 kuna jer se nameće zaključak kako tvorci proračuna nisu sigurni hoće li ga moći isfinancirati.

I opet - što se tiče zaduživanja gradova i općina i trgovačkih društava u njihovu vlasništvu, rješenje nudi da se

gradovima i općinama ograničava zaduživanje do 20 posto ostvarenih prihoda u godini koja prethodi godini koja je prethodila godini zaduživanja (bolje je uzeti prosjek 4 godine) a za trgovačka društva ne predlaže se limit premda za njih jamči grad ili općina.

Prigovor u svezi s rješenjem u stavku 2. u članku 36. (ovlašćuje se Vladi da u ime Republike Hrvatske iznimno može davati financijska i činidbena jamstva na prijedlog ministarstva) tiče se tvrtke ministra Čačića koja je dobila državna jamstva od milijun i 900 tisuća kuna što je sramotno i ostavlja vrlo ružnu sliku jer time dolazi do sukoba interesa i korupcije.

Klub je međutim, u svojoj raspravi zaključio da Sabor treba donijeti ovaj zakon, premda će biti suzdržani i predložio da treba zadužiti Vladu da do iduće saborske sjednice izradi Konačni prijedlog zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javne dužnosti. Čudi što se oteže s njegovim donošenjem jer podsjeća, zakon predstavlja preduvjet za suzbijanje korupcije te pravilno trošenje proračunskih sredstava.

Ne sputavati jedinice lokalne samouprave

U ime Kluba zastupnika SDP-a mr. **Mato Arlović** je rekao podržati zakon na koji ima određenih amandmanskih primjedbi.

I ovaj je Klub zatražio da se, ukoliko je dovršen, na ovaj ili najkasnije za narednu sjednicu dostavi tekst Zakona o nepodudarnosti interesa, radi opravdanosti trošenja proračunskog novca. Ministarstvo je upozorio da navedeni članak 84. Ustava nije osnova za donošenje zakona te da predlagatelj neispravno koristi pojam imovine i dugova to više što se pod državnim imovinom podrazumijevaju nekretnine, pokretnine, potraživanja i dugovanja. Slično je s upotrebom pojma prihod koji se koristi u nabravanju "prihoda, primitaka" a i primici su prihodi. Sugestija je zastupnika da predlagatelj ujednači pravnu terminologiju i usuglasi je s pravnim pojmovima u ostalim pravnim sustavima i zakonima.

Glede pak rješenja u članku 6. kojim se omogućava da korisnici Državnog proračuna drže novac u banci na svojim računima, Klub upućuje prigovor smatrajući da u slučaju državnog novca (ne kada se radi o dodatnim sredstvima) treba postojati mogućnost uvida u račune ministarstava, te sugerira oprez radi mogućih prigovora sa strane. Smatra naime da ne bi trebalo biti prevelikog odvajanja po bankama.

Gledajući s pravne strane, nije potrebno navoditi da premijer izvješćuje svakih 6 mjeseci o raspolaganju s iznosom do 500 tisuća kuna, a ministar za iznos od 100 tisuća kuna kada je to riješeno Zakonom o proračunu. Sličan je prigovor na članak 14. u svezi sa sredstvima proračuna vezanih uz inozemna ulaganja. No, naročito je zanimljivo rješenje u članku 17. vezano uz sredstva za naknadu štete na neosiguranoj imovini, pa radi nejasnoća, za mr. Arlovića je upitno da li ovo pitanje obuhvatiti ili ne.

Bilo bi dobro u članku 20. (osnova za obračunske naknade) navesti što u slučaju ako dođe do inflacije ili povećanja troškova života, te razmisliti o usklađivanju osnove.

Za Klub su najspornija rješenja vezana uz lokalnu samoupravu odnosno njezine funkcije, te trgovačkih društava u njihovom vlasništvu. Smatra da se ne bi smjelo za samostalna sredstva samouprave primjenjivati "državni paternalizam".

Slično je s proračunom koji se odnosi na sanaciju, ili dokapitalizaciju poduzeća u državnom vlasništvu (u tom slučaju valja naznačiti "ako nije uređeno posebnim propisima").

Zastupnik smatra da jedinice lokalne i regionalne samouprave trebaju biti veći nositelj razvoja bez da ih se pritom sputava.

Protiv diskriminacije u porodnim naknadama

U ime Kluba zastupnika HSS-a **Luka Roić** je podržao zbog činjenice što se uspostavlja financijska disciplina u raspolaganju državnim novcem. No, podržao je primjedbu zastupnika Arlovića glede rješenja u stavku 2. članka 20. prema kojem su osnovica za obračun naknada i drugih primanja iz stavka 1. fiksni, a ne pretpostavljaju se eventualni poremećaji.

Klub se protivni neprimjerenom rješenju koje diskriminira nezaposlene majke u odnosu na zaposlene (naknade u vrijeme porodnog dopusta) pogotovo što više nije praksa da postoje doprinosi iz kojih bi se ubirala sredstva za korištenje porodnog dopusta. Sada se radi o sredstvima koja se isplaćuju iz državnog proračuna a dotiču od naplate PDV-a i svih ostalih prihoda državnog proračuna koje podjednako troše i zaposlene i nezaposlene majke, jednako one s više ili manje novca.

Podsjeća - sredstva nisu dostatna i problemu treba posvetiti veliku pažnju pogotovo jer podaci govore o lošoj situaciji u demografskom području.

Priklonio se razmišljanju zastupnika Tadića kako je potrebno uspostaviti

osnovicu dužeg perioda kako bi eventualne oscilacije bile manje izražene.

Upozorio je na već spomenuto pitanje sanacije poduzeća tj. da nisu obeštećene jedinice lokalne uprave i samouprave. Naime, premda se ne radi o velikim iznosima, ostaje činjenica da su oni ostali bez svoga zakonom pripadajućega dijela bilo da se uknjiži kao vlasnici jednog dijela ili pak da im se nadoknadi financijski iznos koji je država po toj osnovi priskrbila za sebe.

Klub podupire osnovnu intenciju zakona da se uvede što više financijske discipline, kao i zakon u cjelini.

U ime Kluba zastupnika IDS-a govorio je **Valter Drandić** i prenio da građani Istre ne dijele optimistično raspoloženje ministra financija jer nije potkrijepljen realnim pokazateljima.

Rasprava o Zakonu o izvršenju državnog proračuna važna je, kazao je a u sabornici osim povremeno ministra Crkvenca, nema nijednog potpredsjednika Vlade, čime je nezadovoljan jer im je mjesto u Saboru.

S ocjenom da se u lokalnu samoupravu nema povjerenja, prihvaća stav gospodina Arlovića da je u pitanju državni paternalizam. Rješenje je, nažalost, primjer da se decentralizira tako da se lokalnoj samoupravi i upravi daje mnogo odgovornosti a malo novca.

Poboljšalo bi se financijsko stanje kada bi lokalna samouprava imala pravo na poreze na dohodak primjerice te omogućiti da same utječu na visinu poreza. Time bi im se dalo više prostora da same odlučuju a ne da ih se tjera da povećavaju poreze ili komunalne naknade čime bi direktno utjecali na standard građana i opterećivali gospodarstvo.

Klub podupire one koji traže povrat na prijašnji iznos naknade za korištenje porodnog dopusta za novorođeno dijete te izjednačavanje u pravima zaposlene i nezaposlene majke. Podršku daju amandmansom traženju Odbora za financije, da se obeštete jedinice samouprave u slučaju kada država sanira ili dokapitalizira.

Razlog protivljenju tekstu rješenja prema kojem je potrebna prethodna suglasnost države u slučaju zaduživanja jedinica lokalne samouprave, jer je to u slučaju ako postoji Zakon neustavna kategorija, a valja precizirati da li je iznos od 11,6 milijardi glavnica ili se podrazumijevaju kamate i svi troškovi koji su vezani uz zaduživanje.

Proračun je nerealan

Prešlo se na desetminutnu raspravu, a prvi je riječ zatražio **Dario Vukić**. Osvrnuo se na podatke o zaduživanju

države koje iznosi 11 milijardi i 664 milijuna i planirano vraćanje 6 milijardi i 963 milijuna, radi čega će trebati barem dva rebalansa - ocijenivši proračun potpuno nerealnim. Procjenjuje da će se država zadužiti 5 milijardi kuna više, a sadašnji je dug oko 72 milijarde kuna uračuna li se vanjski i unutarnji dug.

Zabrinjava iznos primarnog deficita koji je na šestmesečnoj razini bio 2,7 milijardi kuna i još se produbljuje. To znači, rekao je da država mora uzimati kredite da bi vraćala kamate na preuzete obveze. One su predviđene u proračunu za slijedeću godinu i iznad su 4 milijarde kuna a drži izuzetno zabrinjavajućom brojkom.

Upozorio je - već se lani javni dug približio broju od 55 posto i broju 60 posto koja predstavlja krajnju granicu fiskalnog kriterija prema kojem javni dug ne smije prijeći 60 posto odnosa javnog duga i BDP-a. Radi se dakle o kritičnom stanju u smislu preza-duženosti države.

Zastupnik je zatražio da se limitira Vladi i Ministarstvo financija da izdaje jamstva upozorivši da postoji prikriveni javni dug koji je do 31. 12. 1999. iznosio 16 milijardi i 167 milijuna kuna a na kraju 2000. godine 25 milijardi i 860 milijuna kuna, čime je izdavanjem jamstava, za gotovo 10 milijardi povećana zaduženost države izdavanjem jamstava.

Lokalna samouprava ne bi smjela dizati cijene komunalnih usluga i dodatno opterećivati građanstvo, rekao je sugerirajući da treba ograničiti dizanje komunalne naknade. No, smatra da treba povesti računa o tome poštuju li jedinice lokalne samouprave spomenuti računovodstveni standard. Predloženi proračun umnogome smatra nedorečenim kazao je, prigovorivši da se radi na brzini i ne sagledavaju posljedice.

Ante Beljo (HDZ) je rekao da porezni obveznici moraju znati u što će se potrošiti njihova sredstva a to se iz proračunskih stavki jasno ne vidi. Ne navode se faktori koji određuju koliko će se izdvajati za zaposlene, što će se morati prodati u idućoj godini, koliki će biti BDP, koliki će biti rebalans proračuna u idućoj godini. Zapravo većina toga stoji u ugovoru između hrvatske Vlade i MMF-a, pa ne vidi smisla raspravljati o zakonu bez poznavanja sadržaja toga ugovora, rekao je zastupnik Beljo.

Dvoji o tome kako uopće podnijeti amandmane ako nisu poznati projekti koji će se financirati, pa pita - hoće li se i opet financirati film kao što je bio "Oluja nad Krajinom" ili primjerice

financirati "Zarez" i "Vijenac" a ne i "Hrvatsko slovo".

Predložio je u vezi s time da se naknadno dostavi projekt za koji je tražen novac kako bi zastupnici s time bili upoznati i mogli davati primjedbe i utjecati na onoga koji je dobio sredstva. Slikovito je rekao da prvo treba znati veličinu kolača i kako ga rasporediti.

Josip Leko (SDP) je rekao da podržava načela i ciljeve proračuna.

Polazeći od konstatacije da državni proračun ima ugrađenu kontrolu prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava a budući da je ovaj zakon predvidio 18 prekršaja kod izvršenja ukazao je na to da Europska konvencija o ljudskim pravima i temeljnim slobodama predviđa da prekršaje barem u drugom stupnju sudi sud, premda konvencija govori da i u prvom stupnju prekršaje sudi Prekršajni sud, a pa bi i odredbe u člancima 45. i 46. trebalo urediti sukladno njima, ili barem odredbama zakona o prekršajima.

Nakon ovog javljanja isteklo je pravo na raspravu u trajanju 5 minuta pa je završnu riječ imao mr. **Damir Kuštrak**, zamjenik ministra financija. Napomenuo je da će uzeti u obzir amandmane koji pristignu do 29. prosinca te odgovorio na neke primjedbe. što se tiče terminologije, rekao je da je ona usklađena sa Zakonom o računovodstvu a o primjedbi glede samostalnosti jedinica lokalne samouprave slijedeće - financijska disciplina i samostalnost dva su različita pojma. Ovim se zakonom želi ojačati financijska disciplina na svim razinama, odnosno na razini opće države a to znači i središnjeg proračuna.

Rješenje da Ministarstvo financija ima evidenciju o kreditnim i ostalim zaduženjima ima osnova jer postoji čitav niz jedinica lokalne samouprave koje su kreirale svoje obveze prema raznim dobavljačima, a one su veće od njihovih godišnjih proračuna. Iako se zna da je to problem predstavničkih tijela tih jedinica, poznato je da će te obveze netko morati platiti, i na kraju će se taj problem vratiti pred Sabor. To je, naime bio razlog radi kojeg se predlaže takva financijska disciplina, pri čemu ne postoji namjera da se ulazi u samostalnost jedinica lokalne samouprave.

Prema već pripremljenom planu koji je namjeravao prezentirati jasno se vidi svaki trošak - kome je otišao i za što je plaćeno, a u pojedinačnim slučajevima, po ministarstvima svako ga nadležno ministarstvo mora znati prezentirati, rekao je zamjenik ministra financija, **Damir Kuštrak**.

AMANDMANI

* Nakon provedene rasprave ministar financija dr. **Mato Crkvenac** se očitovao o podnijetim amandmanima. Amandman grupe zastupnika (**Tibor Santo, Berislav Šmit, Đuro Dečak, Branimir Glavaš, Jadranka Kosor i Josip Sesar**) da se briše stavak 7. u članku 15. prihvaćen je, a osnova obrazloženja je u tome da se ne prave još veće razlike između onih dijelova Republike Hrvatske koji su bili zahvaćeni ratom i onih koji nisu bili. U postupku dodjeljivanja potpora navedenim teritorijalnim jedinicama, potrebno je ocjenjivati racionalnost trošenja njihovih proračunskih sredstava uvažavajući potrebe razvoja najviše stradalih područja.

* Odbijajući amandmansko traženje zastupnice **Jadranke Kosor**, ministar **Crkvenac** je popratio riječima da bi trebalo osigurati dodatna sredstva što u proračunu nije moguće. Zastupnica je, naime, tražila da se iznos porodne naknade za zaposlene majke poveća sa 1.600 na 2.500 kuna, a za nezaposlene sa 900 na 1600 kuna. Polazi od činjenice da je demografska slika u Republici Hrvatskoj katastrofalna a predloženi iznosi bi takvu sliku mogli još pogoršati. Prošlogodišnji podaci o rodnoj djeci najgori su u posljednjih 200 godina, a prema predviđanjima demografa, u Hrvatskoj za 30 godina neće biti radno sposobnog stanovništva.

Nakon što je Vlada ostala pri svome stajalištu o amandmanu se glasovalo **ali nije prihvaćen**.

* Isto je bilo s amandmanom **Kluba zastupnika DC-a** (nije bilo predstavnika predlagatelja pa se o njemu glasovalo), a traženo je isto povećanje iznosa za korištenje porodnog dopusta za zaposlene, odnosno nezaposlene majke.

* Vlada je bila suglasna s amandmanom **Odbora za financije i Državni proračun** koji je predložio novi stavak u članku 28. prema kojem je država dužna financijski oštećiti jedinice područne, regionalne samouprave za iznos netransferiranog poreza na dobit i dohodak koji je sanacijom pretvoren u vlasničke udjele u poduzeću, a pripada jedinicama područne i regionalne samouprave, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o porezu na dobit.

* Amandman **Kluba zastupnika DC-a** u kojem je riječ o jamstvenoj pričuvu za koju predlažu smanjivanje za 450 milijuna kuna na 340 milijuna kuna, za Vladu je bilo neprihvatljivo je jer ona svojim amandmanima predložila smanjenje na 400 milijuna. O amandmanu se glasovalo, **ali nije prihvaćen**.

* Predsjednik Sabora je zatražio a potom je i jednoglasno prihvaćeno da se raspravlja o amandmanima koje je Vlada uputila izvan predviđenog roka.

* Potom je **prihvaćen amandman** kojim ona usklađuje izričaj s izričajem u Računskom planu proračuna na temelju kojeg je izrađen Prijedlog proračuna za 2002. godinu, kao i onaj kojim se na nov način iskazuju zaduživanja i otplate dugova prema Metodologiji MFF-a. Također i da se smanje planirana sredstva jamčevne zalihe za 50 milijuna kuna, sa 450 na 400 milijuna kuna i temeljnog kapitala Hrvatske banke za obnovu i razvitak u svoti 50 milijuna kuna, i ta sredstva u svoti 100 milijuna kuna transferiraju u sredstva Fonda za regionalni razvoj za 2002. godinu.

Vlada je amandmanom zatražila da ju se ovlasti da izvrši preraspodjelu do 1 posto ukupnih rashoda Proračuna a da ta sredstva koristi u 2002. godini za provedbu reforme u poljoprivredi i ostalih reformi. Ovaj je **amandman** nakon protivljenja Kluba zastupnika HDZ-a **prihvaćen**.

Naime, **Ivan Šuker**, je prigovorio Vladi da zastupnici nemaju uvid u financije, i sliku strategije razvoja za 2002. godinu. Situacija je takva da ministri tijekom rasprave nisu mogli popustiti niti za 2 ili 3 milijarde kuna za određene izdatke a istovremeno ovim amandmanom Vlada traži da raspolaže sa 1 posto sredstava proračuna. Ocjenjuje da se radi o čistom političkom

kompromisu. Opasno je da Vlada samostalno provodi mali rebalans proračuna, rekao je, a to Klub ne može prihvatiti.

Ministar financija dr. **Mato Crkvenac** je uzvratilo da to nije presedan jer takvo rješenje ima Republika Slovenija, a osim toga takvu mogućnost daje i naš Zakon o proračunu donijet 1994. godine. Rješenjem se postiže fleksibilnost a Vlada ima obvezu svaka tri mjeseca izvješćivati Sabor o svojim potezima. Valja znati, rekao je da predstoje reforme obrazovanja, znanosti, pa je nemoguće precizno odrediti potrebna sredstva. Ujedno se time omogućava Vladi da djeluje operativno. Što se proračuna tiče on je transparentniji od prijašnjih. U fondovima nema ništa skrivenog a pretpostavlja da će ta sredstva potaknuti takmičenje za iznose sredstava u fondovima o čemu će također Sabor biti informiran.

Ivan Šuker je inzistirao na tome da Sabor mora odlučivati o važnim stvarima, te je prigovorio da ovaj proračun sve više izmiče iz ruku saborskih zastupnika. Štoviše, kvalitetna sredstva o kojima se može odlučivati otišla su izvan proračuna.

U ime Kluba zastupnika mr. **Mato Arlović** je upozorio na obvezu Vlade da svaka tri mjeseca izvješćuje o provođenju reforme.

Nakon što je rasprava zaključena, kao što smo rekli o **amandmanu se glasovalo i prihvaćen je. Prihvaćen je i amandman** pod rednim brojem 6. kojim se predlaže

da se ne primjenjuje odredba članka 12. Zakona o obvezama i pravima dužnosnika i Zakona o plaćama sudaca i pravosudnih dužnosnika koje bi bez toga porasle u 2002. godini. Ministar dr. **Mato Crkvenac** je to potkrijepio stavom - s obzirom na to da je masa plaća ograničena ne bi bilo dobro da dođe do povećanja.

U ime Kluba zastupnika HDZ-a njemu se usprotivio **Ivan Šuker** primijetivši da plaće zastupnika nisu u skladu s pozitivnim zakonskim propisima, ali je Vladin amandman prihvaćen većinom glasova.

Glasovalo se o tekstu zakona. **Većinom glasova 83 "za" i 3 "protiv" donesen je Zakon o izvršenju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2002. godinu u tekstu kako ga je predložila Vlada zajedno s prihvaćenim amandmanima.**

Većinom je glasova odbijen prijedlog Kluba zastupnika HSP-HKDU-a da se zaduži Vladu da do iduće sjednice Sabora izradi konačni prijedlog zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javne dužnosti.

Većinom je glasova prihvaćen prijedlog zastupnika mr. Mate Arlovića da se ovlasti stručna služba Hrvatskog sabor da zajedno s Ministrom financija kao stručnim nositeljem izrade konačnog prijedloga zakona izvrši redakciju ovog zakonskog teksta prije njegove objave u "Narodnim novinama".

M.P

izvješća
HRVATSKOGA
SABORA

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:
dr. Željko Sabol

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

REDAKCIJA: Sanja Fleischer, Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavnog i odgovornog urednika), Đurđa Krmpotić, Marta Micek, Mirena Pehneć, Jasna Rodić, Mario Selnik, Jasenka Šarlija i Vjekoslav Žugaj

GRAFIČKI UREDNIK: Branislav Tanasijin

RAČUNALNA OBRADA: Ivo Rada

TAJNICA REDAKCIJE: Božica Šolić

ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6,

tel: 01/4569-722

fax: 01/6303-018

Web: www.sabor.hr

E-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb

PRETPLATA NA ŽIRO-RAČUN BR: 30102-637-2650,

Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

TISAK: Tiskara Ureda za opće poslove Vlade RH i Hrvatskog sabora